

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

ZÁKLADNÍ UMĚLECKÉ ŠKOLY, ČESKÁ LÍPA,
ARBESOVA 2077, PŘÍSP. ORG.

Obsah

1	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	3
2	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY.....	4
2.1	Počet oborů, velikost	4
2.2	Historie a současnost.....	4
2.3	Charakteristika pedagogického sboru.....	4
2.4	Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce	5
2.5	Vybavení školy a její podmínky	5
3	ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A JEJÍ VIZE	6
3.1	Zaměření školy.....	6
3.2	Vize školy	6
4	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE	7
5	VZDĚLÁVACÍ OBSAH HUDEBNÍHO OBORU	8
5.1	Přípravné studium	8
5.2	Studijní zaměření - Hra na klavír	13
5.3	Studijní zaměření Hra na varhany	21
5.4	Studijní zaměření – Hra na elektrické klávesové nástroje.....	29
5.5	Studijní zaměření – Hra na akordeon	34
5.6	Studijní zaměření - Hra na housle	39
5.7	Studijní zaměření – Hra na violu.....	45
5.8	Studijní zaměření – Hra na violoncello	50
5.9	Studijní zaměření – Hra na kontrabas	56
5.10	Studijní zaměření – Hra na zobcovou flétnu	63
5.11	Studijní zaměření – Hra na flétnu	69
5.12	Studijní zaměření – Hra na hoboj	74
5.13	Studijní zaměření – Hra na klarinet	80
5.14	Studijní zaměření – Hra na saxofon	87
5.15	Studijní zaměření – Hra na fagot.....	94
5.16	Studijní zaměření – Hra na lesní roh	100
5.17	Studijní zaměření – Hra na trubku.....	107
5.18	Studijní zaměření – Hra na cornet.....	114
5.19	Studijní zaměření - Hra na tenor.....	120
5.20	Studijní zaměření - Hra na baryton.....	126
5.21	Studijní zaměření – Hra na trombon.....	132

5.22	Studijní zaměření – Hra na tubu	138
5.23	Studijní zaměření – Hra na klasickou kytaru.....	144
5.24	Studijní zaměření - Hra na akustickou kytaru	150
5.25	Studijní zaměření – Hra na elektrickou kytaru	155
5.26	Studijní zaměření - Hra na ukulele	160
5.27	Studijní zaměření – Hra na baskytaru.....	166
5.28	Studijní zaměření – Hra na bicí nástroje.....	173
5.29	Studijní zaměření – Sólový zpěv	179
5.30	Studijní zaměření – Sborový zpěv	188
5.31	Studijní zaměření - Elektronické zpracování hudby a zvuková tvorba.....	191
5.32	Vyučovací předměty kolektivní hudební praxe.....	194
5.33	Poslechový seminář	196
5.34	Hra na vedlejší nástroj (nebo zpěv)	198
5.35	Hudební nauka.....	242
6	VZDĚLÁVACÍ OBSAH VÝTVARNÉHO OBORU.....	245
6.1	Přípravné studium	245
6.2	Studijní zaměření - Výtvarná tvorba	247
7	VZDĚLÁVACÍ OBSAH TANEČNÍHO OBORU	252
7.1	Přípravné studium	252
7.2	Studijní zaměření - Taneční obor	253
8	VZDĚLÁVACÍ OBSAH LITERÁRNĚ-DRAMATICKÉHO OBORU.....	259
8.1	Přípravné studium	259
8.2	Studijní zaměření – Literárně – dramatické	261
9	STUDIUM PRO DOSPĚLÉ	269
10	ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI ..	269
11	VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH	269
12	HODNOCENÍ ŽÁKŮ A VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY	270
12.1	Zásady a způsob hodnocení žáků	270
	Pojetí hodnocení žáků	270
	Hodnocení žáků vnímáme jako důležitý nástroj jejich motivace. Plní funkci zpětné vazby a zároveň kontinuálního zdroje informací pro rodiče.	270
	Zásady hodnocení žáků.....	270
12.2	Vlastní hodnocení školy	271

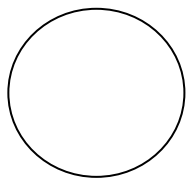
1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název ŠVP: Školní vzdělávací program Základní umělecké školy, Česká Lípa , Arbesova 2077, příspě.org.

Předkladatel: Základní umělecká škola, Česká Lípa, Arbesova 2077, příspě.org.
Arbesova 2077, Česká Lípa
IČO: 62 23 70 21
Ředitel školy: Marek Kučera
Telefon: 487 827 326
E-mail: skola@zuscl.cz

Zřizovatel: Město Česká Lípa
Náměstí T. G. Masaryka 1, 470 01 Česká Lípa
Telefon: 487 881 111
E-mail: mesto@mucl.cz

Účinnost dokumentu od: 3. 9. 2012

razítko školy

podpis ředitele školy

2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 Počet oborů, velikost

Škola poskytuje vzdělávání ve všech čtyřech uměleckých oborech, tj. hudebním, výtvarném, tanečním a literárně - dramatickém.

Kapacita školy je 1000 žáků.

2.2 Historie a současnost

Státem subvencovaná hudební a pěvecká škola v České Lípě byla založena osvětovým sborem v České Lípě dne 8. prosince 1927. Jejím posláním bylo šířit kulturu a umění.

20. července 1928 byla Ministerstvem školství a národní osvěty v Praze právně ustavena.

Na samém počátku měla škola pouhých 57 žáků, ale jejich počet každoročně rychle rostl.

Škola znamenala velký přínos pro kulturní život města. Význam je třeba vidět i z jiné stránky. Existence české školy ve zněmčelém prostředí byla posilou pro nepatrnou část českého obyvatelstva ve městě.

Původně pouze hudební škola byla od roku 1937 rozšířena o vyučování rytmice a zdravotní gymnastice a v šedesátých letech vzniká také výtvarný obor, vedený akademickým malířem a grafikem Rudolfem Novotným. V sedmdesátých letech škola otevírá i obor literárně – dramatický.

Další významný moment v dějinách školy nastal po revoluci v roce 1989, kdy se škola přestěhovala do budovy bývalého OV KSČ v Arbesově ulici a získala tak poprvé v historii odpovídající prostory pro svoji existenci.

V roce 1995 se škola stala právním subjektem.

V současné době je příspěvkovou organizací, jejímž zřizovatelem je město Česká Lípa.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Škola má kolem 30 pedagogů, z nichž je převážná většina kvalifikovaných. Vzhledem k zastoupení počtu žáků v jednotlivých oborech, je pedagogický sbor tvořen z větší části učiteli hudebního oboru.

2.4 Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce

Ve druhé polovině roku 2005 škola navázala kontakt s hudební školou v polském městě Boleslawiec, které je zároveň partnerským městem České Lípy. Tím byl položen základ několikaletého partnerství těchto škol v rámci Euroregionu Nisa pod názvem Orchester partnerských měst. Spolupráce vyvrcholila v roce 2011 projektem „Muzika Nisa – pět let spolupráce uměleckých škol Česká Lípa – Boleslawiec“, který byl spolufinancován z Operačního programu přeshraniční spolupráce 2007-2013 Česká republika – Polská republika pro realizaci mikroprojektů. Výsledek pětileté hudební spolupráce žáků a pedagogů naší a polské umělecké školy byl zhodnocen v podobě nahrávky CD. V rámci přeshraniční spolupráce naše škola také spolupracovala s hudební školou v německém Siegburgu a s 1. Evropskou školou v Bruselu.

V první polovině srpna naše škola pravidelně organizuje pro naše žáky Letní dílnu mimo školu, v rámci které probíhá výuka, ale také odpočinkové společné aktivity. Letní dílnu uzavírá závěrečná vernisáž prací VO a závěrečný koncert pro rodiče.

Škola systematicky, pravidelně a dlouhodobě spolupracuje se svým zřizovatelem, školami a dalšími institucemi v rámci svého města i širšího regionu. V roce 2013 například proběhl z podnětu ZUŠ Česká Lípa seriál koncertů žáků okresních ZUŠ „ZUŠTOUR 2013“ a od září 2013 podobným způsobem probíhá „PUTOVNÍ VÝSTAVA“, které se účastní výtvarné obory okresních ZUŠ. V květnu 2013 naše škola založila soutěž v populárním zpěvu „Českolipská pěnice“ a zapojila do ní ostatní ZUŠ a ZŠ z regionu. V říjnu 2013 organizuje naše ZUŠ ve spolupráci s mezinárodním festivalem Lípa Musica novou soutěž v klasickém zpěvu „Lípa Cantantes“. Od roku 2013 také škola organizuje festival ROCKFORZUŠ, na kterém přednostně vystupují hudební seskupení ze základních uměleckých škol.

2.5 Vybavení školy a její podmínky

Škola sídlí v budově, která je ve vlastnictví města Česká Lípa. Má velmi dobré prostorové, materiální i technické zázemí pro výuku všech čtyř oborů. V posledních letech probíhala v budově řada rekonstrukcí pro zlepšení podmínek vzdělávání a pracovních podmínek zaměstnanců (otevření nových a nové vybavení stávajících učeben a pracoven pedagogů, rekonstrukce tanečního sálu, rekonstrukce výtahu a sociálních zařízení, rekonstrukce nouzového osvětlení, zastínění oken atd.) V letech 2009-2010 prošla budova rekonstrukcí v podobě zateplení a výměny oken.

Škola systematicky doplňuje a obnovuje nástrojový park a pořizuje další pomůcky pro zkvalitnění a rozšíření výuky.

3 ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A JEJÍ VIZE

3.1 Zaměření školy

Inspirujeme žáky k zájmu o umění. Nabízíme kvalitní systematické vzdělávání pro zájemce o profesionální uměleckou dráhu i pro žáky, kteří budou vzdělanými amatéry. Vedeme žáky k tomu, aby se umění stalo významnou součástí jejich života a harmonicky vyvážené osobnosti. Studenty učíme tvořit a vnímat umění jak individuálně, tak ve skupině nebo kolektivu (v komorní hře, souborech, orchestrech...). Umožňujeme našim žákům být důležitou součástí uměleckého života města i regionu. Pořádáme žakovské a učitelské koncerty, výchovné koncerty, výstavy a další společenské akce a vystoupení. Klademe také důraz na velmi úzkou spolupráci s rodičovskou veřejností. Preferujeme osobní kontakt, který nejlépe zajišťuje maximální informovanost nejen o prospěchu žáků, ale též o akcích a činnosti školy.

3.2 Vize školy

Chceme být školou, která

- nabízí a poskytuje vysoce kvalitní tradiční i nové možnosti vzdělávání, je kreativní, reaguje citlivě na nové trendy v pedagogice a v umění, na požadavky moderní společnosti i na charakter svého regionu, aniž by jakkoliv násilně zasáhla do kontinuity svého historického vývoje.
- je místem, kde každý dostane příležitost být úspěšný a zároveň prospěšný ostatním.
- je místem, kde každý vnímá vlastní identitu a zároveň prožívá potřebu sounáležitosti s ostatními.
- je institucí otevřenou žákům, rodičům a ostatní veřejnosti a reprezentuje své město, kraj a svoji vlast, je přirozenou součástí kulturního, uměleckého a společenského života svého regionu.

4 VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Strategie pro kompetence k umělecké komunikaci

- Předkládáme žákovi teoretické poznatky, názorné příklady a ukázky prostředků uměleckého vyjádření a dáváme mu možnost poučeného výběru.
- Zadáváme žákovi úkoly vedoucí k samostatnému získávání informací a orientaci v nich a jeho poznatky usměrňujeme.
- Činnostním charakterem vyučovacích hodin vedeme žáka k aktivnímu sebevyjádření.
- Systematicky zařazujeme do výuky praktický náhled do uměleckých technik výběrem repertoáru a témat.
- Nabízíme žákovi zprostředkovaně nebo přímo umělecký prožitek (návštěvy koncertů, představení, výstav apod.) včetně diskuse o jeho kvalitách a umělecké úrovni interpretace i samotných děl.
- Aktivně žáka zapojujeme do účasti na mezioborových projektech.

Strategie pro kompetence osobnostně sociální

- Srozumitelným způsobem předkládáme žákovi pevná pravidla výuky, která zdůvodňujeme a vyžadujeme důsledně jejich dodržování.
- Poskytujeme žákovi oporu pravidelnou komunikací a spoluprací s rodiči.
- Chováme se tak, abychom byli pro žáky vzorem.
- Nastavujeme, zdůvodňujeme a sami dodržujeme pravidla týmové práce, osvětlujeme význam zodpovědnosti za podíl jednotlivce na společném díle.
- Formou řízené diskuse učíme žáka vyjádřit svůj názor a zároveň respektovat názor odlišný.
- Zapojováním sebe a žáka do spolupráce na mezitřídní a mezioborové úrovni vedeme k utváření jeho smyslu pro zodpovědnost a práci v kolektivu.

Strategie pro kompetence kulturní

- vlastním příkladem prohlubujeme zájem žáka o kulturní.
- Navštěvujeme se žákem vybrané kulturní akce a diskutujeme o nich.
- Historickými exkurzy umožňujeme žákovi pochopit kontinuitu kulturního vývoje a význam umění v širších společenských souvislostech.
- Nabízíme žákovi širokou škálu možností zapojit se do různých kulturních počinů školy.
- Možnost reprezentovat svoji školu, město, region a vlast předkládáme žákovi jako výsadu.

5 VZDĚLÁVACÍ OBSAH HUDEBNÍHO OBORU

Hudební obor v základním uměleckém vzdělávání umožňuje žákovi prostřednictvím soustavného vzdělávání, aktivní a poučené interpretace, vlastní tvorby, poznávání hudební kultury a osvojením si základních teoretických znalostí využívat hudbu jako prostředek vzájemné komunikace i osobního uměleckého sdělení. (RVP)

5.1 Přípravné studium

Předškolní přípravná hudební výchova (PPHV)

PPHV je organizována pro děti ve věku 5 - 6 let jako jednoleté studijní zaměření. Žák je přijat na základě přihlášky. Vzdělávání se uskutečňuje formou kolektivní výuky v počtu 5 – 10 žáků, a to 1 hodinu týdně v předmětu **Předškolní přípravná hudební výchova**. Po absolvování PPHV žák pokračuje ve vzdělávání ve studijním zaměření PHV. O otevření třídy PPHV rozhoduje ředitel školy.

Učební plán

	1. ročník
Předškolní přípravná hudební výchova	1

Učební osnovy vyučovacího předmětu - Předškolní přípravná hudební výchova:

1. ročník

Žák:

- umí přečíst (respektive na základě imitace intonovat) melodii zapsanou pomocí nehudebních značek (obrázky na linkách a v mezerách notové osnovy)
- zná značku pro houslový klíč
- zpívá písně pojednávající o tónech hudební abecedy apod.
- dokáže zopakovat hrou na tělo (tlesk, plesk, dup) nebo hrou na rytmické nástroje orffovského instrumentáře nejméně dvoutaktový rytmický motiv ve 2/4 metru za použití čtvrtových a osminových hodnot
- dokáže zazpívat jednoduchou lidovou píseň (8-10 taktů)
- elementární taneční improvizací dokáže vyjádřit tempovou změnu a změnu charakteru nálady slyšené melodie

Přípravná hudební výchova (PHV)

PHV je organizována pro děti ve věku 5-6 let jako jednoleté studijní zaměření. Žák je přijat na základě přihlášky, pokud nepředcházelo jeho vzdělávání v PPHV (v tomto případě žák prostě postupuje z PPHV do PHV). Vzdělávání se uskutečňuje formou kolektivní výuky v počtu 5 – 15 žáků, a to 1 hodinu týdně v předmětu **Přípravná hudební výchova**, a dále formou individuální výuky v předmětu **Hra na nástroj (klavír, housle, zobcová flétna, bicí nástroje, EKN, sólový zpěv, sborový zpěv)** dle výběru zákonného zástupce žáka na základě zájmu žáka a doporučení příslušného učitele.

Učební plán

	1. ročník
Přípravná hudební výchova	1
Hra na nástroj (nebo zpěv)	1

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět: Přípravná hudební výchova

1. ročník

Žák:

- umí přečíst melodii zapsanou pomocí not c1-a1 v hodnotách půlových, čtvrtových a osminových (včetně čtvrtové pomlky)
- zná označení pro 2/4 a 3/4 takt
- zná houslový klíč
- dokáže zopakovat hrou na rytmické nástroje orffovského instrumentáře nebo hrou na tělo (tlesk, plesk, dup) nejméně dvoutaktový rytmický motiv ve 2/4 nebo 3/4 metru za použití půlových, čtvrtových a osminových hodnot
- umí používat techniku hry na nástroje orffovského instrumentáře (př. claves, bubínek, triangl, rolničky, tamburína, diatonická zvonkohra)
- dokáže zazpívat jednoduchou lidovou píseň
- u kontrastních melodií umí slovy vyjádřit alespoň některé z rozdílných znaků: vesele - smutně, rychle - pomalu, hluboko - vysoko, potichu - nahlas
- zpěvem či gestem dokáže imitovat pohyb alespoň dvou tónů

Vyučovací předmět: Hra na nástroj (nebo zpěv)

Obecně žák:

- pozná svůj nástroj a umí jej popsat /poznává možnosti svého hlasu
- má základní návyky a dovednosti (celková uvolněnost těla, správné držení těla správné držení nástroje, správný postoj nebo sezení u nástroje, koordinace pohybů rukou a dalších částí těla)
- učí se základům správného dýchání prostřednictvím dechových cvičení
- usiluje o tvorbu kvalitního tónu

- hraje/zpívá jednoduché melodie podle sluchu, později podle jednoduchého notového zápisu
- vnímá metrický a rytmický řád
- vnímá hudební dynamiku

Zobcová flétna

Žák:

- si osvojí správný postoj a držení nástroje
- zvládá základy techniky správného dýchání
- si osvojí základní péči o nástroj
- zvládá základní artikulaci TÝ, DÝ
- zvládá hru říkadel na 2 – 3 tónech a hru na ozvěnu
- zvládá hru z paměti lehkých říkadel a písniček

Trombon

Žák:

- si osvojuje správný postoj a držení nástroje
- si osvojuje správný postoj a držení nástroje
- si osvojuje práci s dechem a ovládá základy správného dýchání a tvoření tónu
- si osvojuje nasazení na jednom tónu, spojování tónů nasazením v intervalech
- je schopen zahrát velmi jednoduchá cvičení a lidové písně

Tenor

Žák:

- si osvojuje správný postoj a držení nástroje
- si osvojuje správný postoj a držení nástroje
- si osvojuje práci s dechem a ovládá základy správného dýchání a tvoření tónu
- si osvojuje nasazení na jednom tónu, spojování tónů nasazením v intervalech
- je schopen zahrát velmi jednoduchá cvičení a lidové písně

Baryton

Žák:

- si osvojuje správný postoj a držení nástroje
- si osvojuje správný postoj a držení nástroje
- si osvojuje práci s dechem a ovládá základy správného dýchání a tvoření tónu
- si osvojuje nasazení na jednom tónu, spojování tónů nasazením v intervalech
- je schopen zahrát velmi jednoduchá cvičení a lidové písně

Tuba

Žák:

- si osvojuje správný postoj a držení nástroje
- si osvojuje správný postoj a držení nástroje
- si osvojuje práci s dechem a ovládá základy správného dýchání a tvoření tónu
- si osvojuje nasazení na jednom tónu, spojování tónů nasazením v intervalech
- je schopen zahrát velmi jednoduchá cvičení a lidové písně

Klavír

Žák:

- zná základní nástrojové dovednosti na elementární úrovni (správné sezení u klavíru, orientace na klávesnici, uvolnění těla při hře, přirozený tvar ruky, koordinace obou rukou)
- hraje z not jednoduché skladby střídáním rukou nebo oběma rukama dohromady, portamento, staccato nebo legato
- zahraje jednoduchou lidovou nebo dětskou píseň podle sluchu
- hraje čtyřručně skladby s učitelem

Housle

Žák:

- umí popsat jednotlivé části houslí a smyčce
- ovládá základní návyky držení houslí a smyčce a tvoření tónu pizzicato, arco
- používá durový či mollový prstoklad v 1. poloze na všech strunách, pohybuje se v rozsahu čisté kvinty
- používá smyky détaché uprostřed smyčce, legato po dvou notách na jedné struně

Bicí nástroje

Žák:

- dovede popsat jednotlivé části bicí soupravy
- ovládá základní návyky správného sezení u bicí soupravy a držení paliček
- dokáže zopakovat elementární ozvěny

Elektrické klávesové nástroje

Žák:

- umí u nástroje správně sedět
- zná správné postavení ruky
- orientuje se na klávesnici
- umí číst noty v rozsahu potřebném pro hru
- zvládá hru legata
- zahraje podle sluchu jednoduchou píseň

Sólový zpěv a Sborový zpěv

Žák:

- dokáže zazpívat jednoduchou lidovou píseň
- u kontrastních melodií umí slovy vyjádřit alespoň některé z rozdílných znaků: vesele-smutně, rychle-pomalů, hluboko-vysoko, potichu-nahlas
- zpěvem či gestem dokáže imitovat pohyb alespoň dvou tónů
- dokáže zopakovat hrou na rytmické nástroje orffovského instrumentáře nebo hrou na tělo (tlesk, plesk, dup) nejméně dvoutaktový rytmický motiv ve 2-3/4 metru za použití čtvrtových a osminových hodnot
- umí používat techniku hry na nástroje orff. instrumentáře (př. claves, bubínek, triangel, rolničky, tamburina, diatonická zvonkohra)
- umí přečíst melodii zapsanou pomocí not c1-a1 v hodnotách osminových, čtvrtových, půlových včetně čtvrtové pomlky
- zná označení pro 2-3/4 takt
- zná houslový klíč

Pozn.: Pro ostatní studijní zaměření v přípravném studiu platí viz. str. 9, odstavec – Obecně žák.

5.2 Studijní zaměření - Hra na klavír

Klavír patří k nejrozšířenějším hudebním nástrojům. Uplatňuje se nejen jako nástroj sólový, ale i doprovodný k ostatním nástrojům a zpěvu, a to ve sféře profesionální i amatérské. Znalost hry na klavír je nezbytným předpokladem pro pracovníky všech hudebních oborů, ale i pro řadu dalších profesí, např. pro ladiče, tanečníky, učitele MŠ a ZŠ, SŠ a VŠ. Učební osnovy jsou sestaveny tak, aby každý žák získal potřebné znalosti a dovednosti v sólové a komorní hře, ve hře z listu a jednoduchých doprovodů k písním.

Cílem studia je vytvořit u žáka trvalý vztah k hudbě a ke klavíru, aby se mohl uplatnit v zájmové umělecké činnosti nebo ho dokonale a všestranně připravit k profesionálnímu studiu hry na klavír na konzervatoři či jiné odborné škole (např. pedagogického zaměření).

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na klavír	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Komorní hra* Hra v souboru, Hra v orchestru, Hra v instrumentální skupině, Pěvecký sbor				1	1	1	1	1	1	1	1
Poslechový seminář**								1	1	1	1
Hra na druhý nástroj (nebo zpěv)***	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5

Poznámky:

* Povinně volitelné předměty. Žák si zvolí předmět, který bude v daném školním roce navštěvovat. Změnit jej může až pro další pololetí po domluvě s učitelem hlavního předmětu..

** ve II. stupni studia může žák zvolit tento předmět místo předmětu Komorní hra (Kolektivní hudební praxe)

*** nepovinný předmět

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět: Hra na klavír

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- využívá správné návyky a dovednosti získané v přípravném studiu

- hraje uvolněnou paží s jistotou a odvahou
- orientuje se na nástroji ve všech oktávách
- používá základní technické prvky (základní úhozy: portamento, staccato, legato)
- umí hrát dvojhmaty uvolněnou rukou a správným prstokladem (tercie, sekundy, kvinty)
- zná dynamické rozlišení p-f a reaguje na změnu charakteru hudby
- zahraje durovou stupnici přes jednu oktávu (případně více oktáv) každou rukou zvlášť (C-dur)
- zahraje tónický kvintakord s obraty každou rukou zvlášť
- zahraje jednoduchou píseň podle sluchu s doprovodem dudácké kvinty nebo T-D
- transponuje do jiných tónin
- hraje z listu v pětiprstové poloze na jedné notové osnově, pak na dvou notových osnovách melodie pro obě ruce
- popíše funkci pravého pedálu, případně ho použije

2. ročník

Žák:

- využívá správné návyky a dovednosti k rozšiřování svých technických a výrazových schopností
- obohatí svůj hudební projev bohatším dynamickým odstíněním a kvalitou klavírního tónu, případně elementárním použitím pedálu
- orientuje se ve stavbě hudební fráze na základě sluchové kontroly
- podílí se na analýze tempa, rytmu, charakteru skladby, dynamiky a agogických změn
- zdokonalí pohotovost prstů a vyrovnanost jejich síly, volnost paže
- pozná jednoduché polyfonní skladby a předvede plastické vedení hlasu
- rozliší a pozná různé hudební žánry (ukolébavka, pochod, valčík, polka)
- zahraje durové (mollové) stupnice přes dvě i více oktáv každou rukou zvlášť, případně dohromady (C-G-D-A-E dur)
- zahraje tónický kvintakord s obraty každou rukou zvlášť, případně rozložený čtyřhlasý kvintakord přes jednu oktávu zvlášť
- zapojuje se do čtyřruční (šestiruční) hry
- uplatní své znalosti a dovednosti při hře z listu
- zahraje jednoduchou píseň s doprovodem T-D

3. ročník

Žák:

- zná a hraje všechny základní intervaly
- ovládá skoky přes jednu a více oktáv
- používá pedál současný a synkopický
- orientuje se v melodických ozdobách (příraz, skupinka, nátryl, mordent, obal)
- uvědoměle spojuje své teoretické poznatky a hudební představy s notovým zápisem,
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech
- dokáže nastudovat vybrané skladby z paměti
- zdokonalí sluchovou sebekontrolu (vyrovnanost a zvuková diferencovanost při hře)
- zahraje durové stupnice v rovném (kombinovaném) pohybu oběma rukama dohromady (s křížky nebo béčky)
- zahraje mollové stupnice každou rukou zvlášť nebo dohromady v rovném pohybu (a, e-moll)

- zahraje tónický kvintakord s obraty oběma rukama dohromady, případně tónický čtyřhlasý kvintakord, velký rozklad kvintakordu, dominantní septakord s obraty rozloženě každou rukou zvlášť
- hraje z listu vybrané jednoduché skladby a písně s doprovodem TSD, používá obraty akordu

4. ročník

Žák:

- předvede přiměřenou technickou zručnost a úhozovou kulturu v náročnějších skladbách sólových, koncertních a komorních
- uplatní své znalosti, návyky a dovednosti v samostatně nastudovaných skladbách dle vlastního výběru (skladby různého slohového období a stylu)
- zahraje durové a mollové stupnice v rovném pohybu přes více oktáv nebo kombinovaným způsobem
- zahraje tónický kvintakord s obraty dohromady, tónický kvintakord ve čtyřhlasé úpravě s obraty zvlášť nebo dohromady, případně velký rozklad kvintakordu a dominantního septakordu s obraty rozloženě každou rukou zvlášť
- zahraje chromatickou stupnici zvlášť přes dvě oktávy
- hraje z listu vybrané jednoduché skladby
- hraje čtyřruční skladby a snadné doprovody

5. ročník

Žák:

- uplatní sluchovou sebekontrolu a hru zpěvného tónu
- předvede pedalizační techniku na základě sluchové kontroly, znalostí harmonie a technických možností klavíru
- pozná různé hudební žánry a skladby různých slohových období
- pozná větší hudební formy (sonatiny, sonáty, rondo, variace)
- použije svou technickou zručnost, smysl pro krásu klavírního tónu a hudební frázování
- uplatní svou schopnost soustředit se (pro větší a náročnější skladby)
- realizuje své představy při vystižení nálady a charakteru interpretované skladby
- samostatně nastuduje skladbu včetně pedalizace dle vlastního výběru
- zahraje stupnice v rovném nebo kombinovaném pohybu v rychlejším tempu, přiměřeném jeho schopnostem
- zahraje chromatickou stupnici zvlášť nebo oběma rukama dohromady
- zahraje čtyřhlasý kvintakord s obraty a velký rozklad kvintakordu každou rukou zvlášť,
 - případně dominantní septakord s obraty
- uplatní své znalosti a dovednosti v souborech různého obsazení

6. ročník

Žák:

- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů po technické, výrazové a obsahové stránce
- respektuje myšlenky autora (skladatele), prozkoumá výrazové prvky harmonické struktury hraných skladeb, dynamiku, agogiku, pedalizaci a vybrané tempo podle charakteru skladeb

- využívá rozboru skladeb k zdokonalení vlastního výkonu a logické paměti
- uplatní rytmické cítění (polyrytmika 2:3, případně 3:4)
- hraje durové a stejnojmenné mollové stupnice v kombinovaném pohybu, chromatickou stupnici zvlášť nebo dohromady
- hraje velký rozklad kvintakordu s obraty zvlášť nebo dohromady, případně dominantní septakord s obraty zvlášť (zmenšený septakord s obraty rozloženě)
- hraje z listu vybrané skladby podle svých možností

7. ročník

Žák:

- uplatní získané pianistické dovednosti v sólových skladbách
- podílí se na rozboru skladeb, na rozboru hudebně technických problémů a způsobu nácviku
- hraje stupnice dle svých individuálních potřeb (kombinovaně v oktávách)
- hraje akordy dle svých individuálních potřeb (velký rozklad kvintakordu s obraty, dominantní septakord s obraty)
- hraje čtyřruční skladby, jednoduché klavírní party v souborech různého obsazení, lehčí doprovody
- orientuje se v současném hudebním životě, samostatně poznává novou hudební literaturu a vyhledává informace o vynikajících interpretech

II. STUPEŇ:

Varianta A – navazující na studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- předvede upevnění a prohloubení svých dosavadních technických a výrazových dovedností
- podílí se na výběru skladeb a způsobu jejich nácviku
- hraje stupnice dle svých individuálních potřeb (kombinovaně v oktávách, terciích)
- hraje akordy dle svých individuálních potřeb (velký rozklad kvintakordu s obraty, dominantní septakord s obraty)
- uplatní se ve čtyřruční nebo komorní hře, ve hře doprovodu

2. ročník

Žák:

- hraje přiměřeně obtížné sólové skladby různých stylů a žánrů
- dovede nacvičit samostatně skladbu dle svého výběru, vytvořit vhodné prstoklady a pedalizaci
- hraje stupnice dle svých individuálních potřeb (kombinovaně v oktávách, terciích)
- hraje akordy dle svých individuálních potřeb (velký rozklad kvintakordu s obraty, dominantní septakord s obraty)
- uplatní své znalosti a dovednosti ve čtyřruční hře a v souborech různého obsazení

3. ročník

Žák:

- využívá svých technických a výrazových schopností k zdokonalení interpretace skladeb
- hraje stupnice dle svých individuálních potřeb (v oktávách, terciích, sextách)
- hraje akordy dle svých individuálních potřeb (velký rozklad kvintakordu s obraty, dominantní septakord s obraty, zmenšený septakord)
- uplatní se ve čtyřruční nebo komorní hře, ve hře doprovodu

4. ročník

Žák:

- uplatní své dosavadní pianistické dovednosti a zkušenosti v interpretaci skladeb různých slohových období
- dovede nacvičit samostatně skladbu, vytvořit vhodné prstoklady a pedalizaci
- hraje stupnice dle svých individuálních potřeb (v oktávách, terciích, sextách)
- hraje akordy dle svých individuálních potřeb (velký rozklad kvintakordu s obraty, dominantní septakord s obraty, zmenšený septakord)
- samostatně poznává novou hudební literaturu a vyhledává informace o vynikajících interpretech
- hraje čtyřruční skladby, klavírní party v souborech různého obsazení

Varianta B – pro žáky, kteří neabsolvovali studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- využívá správné návyky a dovednosti (sezení u nástroje, hra uvolněnou paží)
- orientuje se po celé klávesnici
- používá základní technické prvky (základní úhozy: portamento, staccato, legato)
- zahraje dvojhmaty uvolněnou rukou a správným prstokladem (tercie, sekundy, kvinty)
- zná dynamické rozlišení p-f , reaguje na změnu charakteru hudby
- zahraje durovou stupnici přes dvě oktávy každou rukou zvlášť
- zahraje tónický kvintakord s obraty každou rukou zvlášť
- zahraje jednoduchou píseň podle sluchu s doprovodem dudácké kvinty nebo T-D

2. ročník

Žák:

- využívá správné návyky a dovednosti k rozšiřování svých technických a výrazových schopností
- zdokonalí svůj hudební projev bohatším dynamickým odstíněním a kvalitou klavírního tónu, případně elementárním použitím pedálu
- orientuje se ve stavbě hudební fráze na základě sluchové kontroly
- podílí se na analýze tempa, rytmu, charakteru skladby, dynamiky a agogických změn
- předvede zdokonalenou pohotovost prstů a vyrovnanost jejich síly, volnost paže
- pozná jednoduché polyfonní skladby a předvede plastické vedení hlasu
- rozliší a pozná různé hudební žánry (ukolébavka, pochod, valčík, polka)
- hraje durové (mollové) stupnice přes dvě oktávy každou rukou zvlášť nebo dohromady

- zahraje tónický kvintakord s obraty každou rukou zvlášť nebo dohromady, případně rozložený čtyřhlasý kvintakord
- zahraje jednoduchou píseň podle sluchu s doprovodem T-D

3. ročník

Žák:

- využívá podle své vyspělosti elementární pianistické návyky a dovednosti
- uplatní ve svém hudebním projevu bohatší dynamické odstínění a kvalitu tónu
- uplatní ve skladbách pedál současný a synkopický
- zná a hraje všechny základní intervaly
- ovládá skoky přes jednu a více oktáv
- orientuje se v melodických ozdobách (příraz, skupinka, nátryl, mordent, obal)
- zahraje durovou a mollovou stupnici v rovnom pohybu oběma rukama dohromady
- zahraje tónický kvintakord s obraty oběma rukama dohromady, tónický čtyřhlasý kvintakord s obraty každou rukou zvlášť, případně velký rozklad kvintakordu
- hraje skladby různých slohových období (sólové, čtyřruční)
- zahraje jednoduchou píseň podle sluchu s doprovodem T-S-D

4. ročník

Žák:

- rozvine svou technickou zručnost, hru zpěvného tónu a hudební frázování v náročnějších skladbách sólových a komorních
- uplatní sluchovou sebekontrolu
- pozná různé hudební žánry a skladby různých slohových období
- zahraje durové a mollové stupnice v rovnom pohybu přes více oktáv nebo kombinovaně
- zahraje tónický kvintakord s obraty ve čtyřhlasé úpravě, velký rozklad kvintakordu s obraty každou rukou zvlášť nebo dohromady, případně dominantní septakord s obraty
- zahraje chromatickou stupnici zvlášť přes dvě oktávy
- hraje z listu vybrané jednoduché skladby
- zahraje jednoduchou píseň s doprovodem T-S-D

Vyučovací předmět: Komorní hra

I. STUPEŇ:

4. ročník

Žák:

- využívá elementární hudební návyky a dovednosti jako spoluhráč ve čtyřruční nebo komorní hře
- zvládá nácvik svého partu a orientaci v notovém zápisu
- hraje jednoduché doprovody, samostatně tvoří prstoklady a pedalizaci
- uplatní dokonalejší pohotovost ve hře z listu

5. ročník

Žák:

- uplatní své pianistické dovednosti jako spoluhráč ve čtyřruční nebo komorní hře
- orientuje se v notovém zápisu
- zdokonalí rytmické a dynamické cítění
- přizpůsobí svoji hru kolektivní souhře
- zvládá hru jednoduchých doprovodů

6. ročník

Žák:

- zahraje jednoduché klavírní party v souborech různého obsazení, lehčí doprovody, čtyřruční skladby
- uplatní sluchovou sebekontrolu a schopnost soustředit se na svůj doprovodný part a zároveň na společnou interpretaci skladby
- orientuje se v notovém zápisu
- zdokonalí svou pohotovost ve hře z listu

7. ročník

Žák:

- uplatní získané znalosti, návyky a dovednosti při hře souborových a komorních partů
- vnímá náladu souborové nebo komorní skladby, klavírního doprovodu a je schopen se této náladě podřídit uvědomělým tvořením tónu, dynamiky, tempa, frázování, agogiky
- prohloubí své dovednosti ve hře z listu

II. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- uplatní své dosavadní získané znalosti a dovednosti v komorní hře, klavírních doprovodech, čtyřruční hře
- předvede sluchovou sebekontrolu s důrazem na vzájemnou souhru
- orientuje se v notovém zápisu
- dokáže samostatně nastudovat jednoduchý doprovod nebo klavírní part

2. ročník

Žák:

- využívá své pianistické dovednosti a získané zkušenosti v komorní hře, klavírních doprovodech a čtyřruční hře
- dokáže samostatně nastudovat klavírní part
- zvládá souhru a respektuje kolektivní nastudování skladby
- rozliší hlavní zásady interpretace skladeb různých žánrů a stylů

3. ročník

Žák:

- uplatní své znalosti a výrazové dovednosti v přiměřeně náročných komorních nebo souborových partech, klavírních doprovodech, čtyřruční hře
- zdokonalí sluchovou sebekontrolu s důrazem na vzájemnou souhru
- orientuje se v notovém zápise

4. ročník

Žák:

- vnímá náladu souborové nebo komorní skladby, klavírního doprovodu a je schopen se této náladě podřídit uvědomělým tvořením tónu, dynamiky, tempa, frázování, agogiky
- zdokonalí nácvik klavírního partu, samostatně vytvoří prstoklady a pedalizaci
- zároveň na společnou interpretaci skladby
-

Pozn.: Pokud žák neabsolvoval I. stupeň vzdělávání, začíná s plněním vzdělávacího obsahu I. stupně.

Hra v souboru, Hra v orchestru, Hra v instrumentální skupině

Viz kapitola 5.32

Vyučovací předmět: Poslechový seminář

Viz kapitola 5.33

Vyučovací předmět: Hra na druhý nástroj

Viz kapitola 5.34

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Viz kapitola 5.35

5.3 Studijní zaměření Hra na varhany

Varhany jsou často označovány jako královský nástroj. Vyvíjely se víc než dvě tisíciletí ve zvukově mnohostranný a technicky složitý nástroj. Za vynálezce varhan je považován Řek Ktésibios z Alexandrie, který žil v polovině 3. století před n.l. V antické době najdeme varhany hlavně v divadlech a arénách, kde hrály při různých světských slavnostech. Do Evropy se varhany dostaly z Byzance, kdy roku 757 byzantský císař Konstantin V. poslal varhany zdobené zlatem a drahokamy franskému králi Pipinu Krátkému. Ve středověku si získaly oblibu ve dvorském prostředí. Koncem prvního tisíciletí se začínají stavět ve velkých kláštorech, které byly tehdy středisky vzdělanosti. Postupně se dostávají do všech významných evropských chrámů. Zpočátku byly varhany jednomanuálové a hra na nich byla velmi obtížná. Postupným konstrukčním zdokonalováním, jako byl vynález vzdušnice, ale i osamostatnění pedálu a poté i vynález žaluzií, se začal projevovat odlišný vkus územních oblastí. Varhanářství tak prodělávalo v jednotlivých částech Evropy svůj specifický vývoj v chápání varhanního zvuku, ale i estetickým ztvárněním varhanních prospektů. Můžeme tak hovořit o varhanách severoněmeckých, jihoněmeckých, francouzských, italských či španělských. V Čechách se objevily varhany snad již v 11. století a vyvíjely se pod jihoněmeckým vlivem. Od této doby vznikla řada nástrojů, z nichž některé zůstaly, jiné byly nahrazeny novými dle vkusu a potřeb místa, pro které byly určeny.

Varhany jsou vždy zcela výjimečným nástrojem, neboť každý nástroj je vždy originál určený konkrétnímu prostoru. I tento fakt je nutno zohlednit při výuce hry na varhany. V současné době, kdy se těší velkému zájmu koncerty v chrámech, ale i koncertních síních, je výuka směřována na sólovou hru, ale i k doprovodu nástrojů či zpěvu nebo sboru a doprovodu nejrůznějších obřadů. Žák je pak schopen hrát nastudované skladby na varhanách při koncertech v kostele, v sálech. Při tom dovede rozlišit jednotlivé nástroje a přizpůsobit se jim. Žák by se měl stejně tak orientovat dle svých schopností v jednoduchých improvizacích, vytvářet přede hry či dohry a umět doprovodit instrumentalisty.

Cílem studia hry na varhany je vytvořit u žáka trvalý vztah k hudbě a k varhanám, aby se mohl uplatnit v zájmové hudební činnosti. Studium slouží i k přípravě pro další odborné studium na konzervatoři.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na varhany	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Komorní hra* Hra v souboru, Hra v orchestru, Hra v instrumentální skupině, Pěvecký sbor				1	1	1	1	1	1	1	1
Poslechový seminář**								1	1	1	1
Hra na druhý nástroj (nebo zpěv)***	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5

Poznámky:

* Povinně volitelné předměty. Žák si zvolí předmět, který bude v daném školním roce navštěvovat. Změnit jej může až pro další pololetí po domluvě s učitelem hlavního předmětu..

** ve II. stupni studia může žák zvolit tento předmět místo předmětu Komorní hra (Kolektivní hudební praxe)

*** nepovinný předmět

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět: Hra na varhany

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák

- se orientuje u nástroje (manuály, pedál, rejstříky)
- fixuje správné posazení u nástroje, uvolnění těla při hře,
- zvládá základy manuálové techniky (tiché výměny prstů, legato) v jednohlase, eventuálně v intervalech
- dovede rozlišit úhozy legato, portamento, staccato

2. ročník

Žák

- využívá získanou manuálovou techniku
- fixuje zásady vhodného obutí
- ovládá hru pedálových prodlev špicí
- ovládá nezávislost rukou a nohou, správnou koordinaci pohybů
- využívá při hře zvukových možností nástroje jednoduchými změnami manuálů
- dokáže číst notový zápis z houslového a basového klíče

3. ročník

Žák

- ovládá s jistotou nezávislost rukou a nohou, koordinace pohybů těla
- zvládá manuálovou techniku (tiché výměny prstů, hru legata, portamenta, staccata)
- používá změny manuálů při hře
- na základě rytmického cítění si uvědomuje tempo a metrum skladeb
- ovládá jednoduchou polyfonní hru
- orientuje se v jednoduchých skladbách různých forem a stylů
- ovládá základy pedálové techniky (hra špicí, patou, tiché výměny, glissanda)

4. ročník

Žák

- upevňuje manuálovou techniku (artikulace a frázování)
- rozvíjí pedálovou techniku
- ovládá hru jednoduchých melodických ozdob v barokních skladbách
- vnímá hudební sloh jednotlivých skladeb
- dokáže číst notový zápis ze 3 notových osnov
- zvládá spojování T, S, D v durových tóninách do 4# a 2b
- využívá základní harmonické funkce (T, S, D) v doprovodu jednoduchých melodií
- hraje jednoduché kadence

5. ročník

Žák

- využívá všech dosažených dovedností
- ovládá složitější polyfonní hru
- je schopen jednoduché registrace skladeb
- zvládá hru přiměřeně obtížných skladeb z listu
- rozvíjí pedálovou techniku hrou pedálových cvičení
- zvládá hru jednoduchých kadencí v dur i v moll (T, S, D)
- ovládá základní akordické značky
- zvládá harmonizaci durové stupnice

6. ročník

Žák

- ovládá složitější změny manuálů
- zvládá použití ozdob v barokní hudbě
- podle svých schopností využívá polyfonní hru tří až čtyřhlasou
- rozvíjí spolehlivou souhru ve skladbách různých stylových epoch
- zvládá jednoduchý doprovod melodie
- užívá kadence dur i moll
- užívá jednoduché melodické ozdoby v kadencích a harmonizovaných durových stupnicích

7. ročník

Žák

- užívá všechny technické prvky varhanní hry manuálové i pedálové získané při studiu
- ovládá výrazové prostředky varhanní hry (artikulace, frázování, agogika)
- interpretuje skladby různých stylových období a využívá v nich získané dovednosti
- je schopen používat žaluzie a cressendový válec

- vypracuje samostatně prstoklad a nohoklad u jednodušších skladeb
- dokáže využít podle stupně své vyspělosti zvukových a barevných možností nástroje
- zvládá hru rozšířených kadencí
- zvládá hru jednoduchých sekvencí
- zvládá improvizovat jednoduché přede hry

II. STUPEŇ:

Varianta A – navazující na studium I. stupně

1. ročník

Žák

- ovládá nezávislost rukou a nohou
- využívá znalosti artikulace k prohloubení práce
- zdokonaluje pedálovou techniku
- vytváří si samostatný názor na rejstříkování
- ovládá harmonické funkce durových a mollových stupnic
- orientuje se v akordických značkách
- ovládá doprovody různých písní

2. ročník

Žák

- orientuje se v liturgické varhanní literatuře
- dokáže samostatně připravit prstoklad a nohoklad
- vytváří si samostatně představu o zvuku a výrazu studované skladby (pod vedením pedagoga)
- zdokonaluje se ve hře polyfonie
- zajímá se sám o hudební dění
- seznamuje se s hrou číslovaného basu
- ovládá doprovody písní
- podle svých možností ovládá hru z akordických značek

3. ročník

Žák

- prohlubuje své dovednosti v agogice a frázování skladeb romantismu a soudobé hudby
- ovládá přizpůsobení se různým typům nástrojů
- zvládá samostatně artikulaci nové skladby

- dokáže doprovodit jiný nástroj nebo zpěv
- dovede vytvořit jednoduché přehry a dohry
- seznamuje se s církevními mody
- dle svých možností improvizuje jednoduché mezihry
- je schopen vytvořit doprovod k jednoduché melodii

4. ročník

Žák

- zvládá jistě pedálovou i manuálovou techniku
- ovládá polyfonní hru
- využívá hru ozdob
- je schopen zahrát danou skladbu na různých nástrojích a tam ji i naregistrovat
- ovládá přizpůsobení se danému prostoru
- vytvoří si názor na interpretaci skladeb různých stylových období
- využívá znalostí o obsahu skladby
- vyhledává skladby podle vlastního výběru
- dle svých možností nastuduje jednotlivé části skladeb z paměti
- je schopen samostatného hraní při různých obřadech
- zvládá základy varhanní improvizace
- je schopen zahrát z listu skladbu přiměřené obtížnosti i s použitím pedálu

Varianta B – pro žáky, kteří neabsolvovali studium I. Stupně

1. ročník

Žák

- se orientuje u nástroje (manuály, pedál, rejstříky)
- fixuje správné posazení u nástroje, uvolnění těla při hře,
- zvládá základy manuálové techniky (tiché výměny prstů, legato) v jednohlase, eventuálně v intervalech
- dovede rozlišit úhozy legato, portamento, staccato
- fixuje zásady vhodného obutí
- ovládá hru pedálových prodlev špicí
- ovládá nezávislost rukou a nohou, správnou koordinaci pohybů
- využívá při hře zvukových možností nástroje jednoduchými změnami manuálů
- dokáže číst notový zápis z houslového a basového klíče

2. ročník

Žák

- využívá získanou manuálovou techniku
- ovládá s jistotou nezávislost rukou a nohou, koordinace pohybů těla
- zvládá manuálovou techniku (tiché výměny prstů, hru legata, portamenta, staccata)
- používá změny manuálů při hře

- na základě rytmického cítění si uvědomuje tempo a metrum skladeb
- ovládá jednoduchou polyfonní hru
- orientuje se v jednoduchých skladbách různých forem a stylů
- ovládá základy pedálové techniky (hra špicí, patou, tiché výměny, glissanda)

3. ročník

Žák

- upevňuje manuálovou techniku (artikulace a frázování)
- rozvíjí pedálovou techniku
- ovládá hru jednoduchých melodických ozdob v barokních skladbách
- vnímá hudební sloh jednotlivých skladeb
- dokáže číst notový zápis ze 3 notových osnov
- využívá základní harmonické funkce (T, S, D) v doprovodu jednoduchých melodií
- je schopen jednoduché registrace skladeb
- zvládá hru přiměřeně obtížných skladeb z listu
- zvládá hru jednoduchých kadencí v dur i v moll (T, S, D)
- ovládá základní akordické značky
- zvládá harmonizaci durové stupnice

4. ročník

Žák

- ovládá složitější změny manuálů
- zvládá použití ozdob v barokní hudbě
- podle svých schopností využívá polyfonní hru tří až čtyřhlasou
- rozvíjí spolehlivou souhru ve skladbách různých stylových epoch
- zvládá jednoduchý doprovod melodie
- užívá jednoduché melodické ozdoby v kadencích a harmonizovaných durových stupnicích
- interpretuje skladby různých stylových období a využívá v nich získané dovednosti
- je schopen používat žaluzie a cressendový válec
- vypracuje samostatně prstoklad a nohoklad u jednodušších skladeb
- dokáže využít podle stupně své vyspělosti zvukových a barevných možností nástroje
- zvládá hru rozšířených kadencí
- zvládá hru jednoduchých sekvencí
- zvládá improvizovat jednoduché přede hry

Vyučovací předmět: Komorní hra

I. STUPEŇ:

4. ročník

Žák:

- využívá elementární hudební návyky a dovednosti jako spoluhráč ve čtyřruční nebo komorní hře
- zvládá nácvik svého partu a orientaci v notovém zápisu
- hraje jednoduché doprovody, samostatně tvoří prstoklady
- uplatní pohotovost ve hře z listu

5. ročník

Žák:

- uplatní své dovednosti jako spoluhráč ve čtyřruční nebo komorní hře
- orientuje se v notovém zápisu
- zdokonalí rytmické a dynamické cítění
- přizpůsobí svoji hru kolektivní souhře
- zvládá hru jednoduchých doprovodů

6. ročník

Žák:

- zahraje jednoduché varhanní nebo klavírní party v souborech různého obsazení, lehčí doprovody, čtyřruční skladby
- uplatní sluchovou sebekontrolu a schopnost soustředit se na svůj doprovodný part a zároveň na společnou interpretaci skladby
- orientuje se v notovém zápisu
- zdokonalí svou pohotovost ve hře z listu

7. ročník

Žák:

- uplatní získané znalosti, návyky a dovednosti při hře souborových a komorních partů
- vnímá náladu souborové nebo komorní skladby a je schopen se této náladě podřídit uvědomělým použitím dynamiky, tempa, frázování, agogiky
- prohloubí své dovednosti ve hře z listu

II. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- uplatní své dosavadní získané znalosti a dovednosti v komorní hře, doprovodech, čtyřruční hře
- předvede sluchovou sebekontrolu s důrazem na vzájemnou souhru
- orientuje se v notovém zápisu
- dokáže samostatně nastudovat jednoduchý doprovod nebo part

2. ročník

Žák:

- využívá své pianistické dovednosti a získané zkušenosti v komorní hře, doprovodech a čtyřruční hře
- dokáže samostatně nastudovat svůj part
- zvládá souhru a respektuje kolektivní nastudování skladby
- rozliší hlavní zásady interpretace skladeb různých žánrů a stylů

3. ročník

Žák:

- uplatní své znalosti a výrazové dovednosti v přiměřeně náročných komorních nebo souborových partech, doprovodech, čtyřruční hře
- zdokonalí sluchovou sebekontrolu s důrazem na vzájemnou souhru
- orientuje se v notovém zápise

4. ročník

Žák:

- prohlubuje své technické a výrazové prostředky v souhře s ostatními spoluhráči
- rozvíjí dále své rytmické a dynamické cítění
- dbá na přesnost souhry
- chápe zápis v partituře
- spolupracuje se spoluhráči na vytváření společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace jednotlivých skladeb

Pozn.: Pokud žák neabsolvoval I. stupeň vzdělávání, začíná s plněním vzdělávacího obsahu I. stupně.

Hra v souboru, Hra v orchestru, Hra v instrumentální skupině

Viz kapitola 5.32

Vyučovací předmět: Poslechový seminář

Viz kapitola 5.33

Vyučovací předmět: Hra na druhý nástroj

Viz kapitola 5.34

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Viz kapitola 5.35

5.4 Studijní zaměření – Hra na elektrické klávesové nástroje

EKN rozšiřují spektrum akustických klávesových nástrojů.

Technikou hry mají tyto nástroje nejbližší k varhanám či klavíru.

Znalost hry na elektrické klávesové nástroje je nejen rozšířením dovedností a znalostí nezbytných pro pracovníky všech hudebních profesí, ale i pro řadu dalších profesí (učitele v mateřských a základních školách, zvukaře, tanečnický, aranžéry apod.)

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na elektrické klávesové nástroje	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Komorní hra* Hra v souboru, Hra v orchestru, Hra v instrumentální skupině, Pěvecký sbor				1	1	1	1	1	1	1	1
Poslechový seminář**								1	1	1	1
Hra na druhý nástroj (nebo zpěv)***	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5

Poznámky:

* Povinně volitelné předměty. Žák si zvolí předmět, který bude v daném školním roce navštěvovat. Změnit jej může až pro další pololetí po domluvě s učitelem hlavního předmětu..

** ve II. stupni studia může žák zvolit tento předmět místo předmětu Komorní hra (Kolektivní hudební praxe)

*** nepovinný předmět

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět – Hra na EKN

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- zvládá základní návyky - správné sezení, postavení pravé a levé ruky
- orientuje se v pětiprstové poloze
- zvládá souhru obou rukou
- orientuje se ve všech oktávách na EKN
- zvládá hru legata, tenuta, staccata
- zvládá hru jednoduchých stupnic v protipohybu
- rozliší základní tempa – andante, moderato, allegro
- realizuje v rámci výuky snadnou hru z listu

2. ročník

Žák:

- rozšíří pětiprstovou polohu
- předvede hru jednodušších durových stupnic
- využívá s pomocí učitele hru z listu
- využívá rozmanitějších barev a rytmů nástroje
- zahraje z paměti

3. ročník

Žák:

- se orientuje v celém rozsahu klaviatury
- se orientuje v základních akordických značkách
- ovládá základní funkce daného nástroje
- zvládá základní durové a mollové stupnice
- zvládá akordy s jeho obraty zvlášť
- doprovází akordickým způsobem
- hudební projev přizpůsobí nástrojového vybavení

4. ročník

Žák:

- zvládá jednoduchý vícehlas
- vnímá dynamickou strukturu skladby a je schopen si sám zvolit rytmický doprovod nebo hudební nástroj
- zvládá jednodušší mollové stupnice s akordy
- zvládá tvořit doprovody T,S,D k jednotlivým písním

5. ročník

Žák:

- uplatňuje získané dovednosti a citlivost sluchu
- rozvine smysl pro hudební frázi
- rozšiřuje si samostatně obzor o nové hudební žánry a styly
- zvládá hru v rychlejších tempech přiměřených jeho schopnostem
- zvládá složitější akordické kombinace

6. ročník

Žák:

- zvládá jednoduchý rozbor skladeb
- zvládá hru čtyřhlasých akordů
- zvládá hru z listu na úrovni 2. – 3. ročníku
- upevňuje rytmické cítění a smysl pro určení tempa podle charakteru skladeb

7. ročník

Žák:

- ohodnotí vlastní výkon
- uplatní jistotu a spolehlivost hudební paměti
- zvládá hru durových i mollových stupnic v rychlejších tempech
- vyhledá ke svému nástroji samostatně vhodnou literaturu

- zvládá funkce daného nástroje, využívá všechny dosud získané znalosti a dovednosti k vyjádření svých tvůrčích představ
- zvládá samostatný rozbor skladeb, hudebně technické problémy a způsob nácvičku
- navštěvuje koncerty, zapojuje se do mezioborových činností

II. STUPEŇ:

Varianta A – navazující na studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- disponuje dobrou úrovní pohyblivosti prstů, jeho hra je uvolněná
- realizuje hru náročnějších akordů

2. ročník

Žák:

- rozlišuje typické prvky pro vybrané žánry
- realizuje své hudební představy na přiměřeně volených skladbách, využívá i klavírní literatury
- zvládá hru samostatně nacvičených skladeb, ve kterých využívá své tvůrčí představy

3. ročník

Žák:

- zvládá hru přiměřeně obtížných skladeb z listu
- uplatňuje své dovednosti a zkušenosti získané během studia

4. ročník

Žák:

- uplatní k samostatnosti, technickou vyspělost, zručnost a pohotovost
- kriticky hodnotí vlastní výkon
- navštěvuje koncerty, sleduje nové trendy a zapojuje se do mezioborové činnosti
- interpretuje z paměti vybrané skladby

Varianta B – pro žáky, kteří neabsolvovali studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- zvládá základní návyky - správné sezení, postavení pravé a levé ruky
- zvládá hru legata, tenuta, staccata
- rozliší základní tempa – andante, moderato, allegro
- zvládá hru jednodušších durových stupnic

2. ročník

Žák:

- se orientuje v celém rozsahu klaviatury
- zvládá akordy s jeho obraty zvlášť
- doprovází akordickým způsobem
- využívá s pomocí učitele hru z listu

3. ročník

Žák:

- se orientuje v základních akordických značkách
- zvládá základní durové a mollové stupnice
- zvládá jednoduchý vícehlas
- rozšiřuje si samostatně obzor o nové hudební žánry a styly

4. ročník

Žák:

- zvládá hru v rychlejších tempech přiměřených jeho schopnostem
- zvládá samostatný rozbor skladeb, hudebně technické problémy a způsob nácvičku
- ohodnotí vlastní výkon
- vnímá dynamickou strukturu skladby a je schopen si sám zvolit rytmický doprovod nebo hudební nástroj

Vyučovací předmět: Komorní hra

I. STUPEŇ

4.ročník

Žák:

- využívá všech doposud získaných hráčských dovedností
- je seznámen s gesty dirigenta

5.ročník

Žák:

- využívá své schopnosti k realizaci přiměřeně náročných skladeb
- rozvíjí a upevňuje získané návyky při aktivní tvořivé reprodukční činnosti

6.ročník

Žák:

- je schopen přesné souhry s ostatními žáky
- dodržuje předepsané tempo

7.ročník

Žák:

- rozliší tempo skladby, zpomalování, zrychlování, fráze, rytmus, pomlky, nástupy atd.
- reaguje na pokyny a gesta dirigenta

II. STUPEŇ

1.ročník

Žák:

- zvládá pohotovou zrakovou i sluchovou orientaci v notovém zápise
- umí zformulovat svůj názor na studovaný part

2.ročník

Žák:

- se seznámí s různými hudebními styly
- rozvine citlivost při hře skladeb – dynamická znaménka

3.ročník

Žák:

- předvede hru z listu
- zvládá samostatnou domácí přípravu

4.ročník

Žák:

- rozvíjí muzikálnost a osobitost projevu

Pozn.: Pokud žák neabsolvoval I. stupeň vzdělávání, začíná s plněním vzdělávacího obsahu I. stupně.

Hra v souboru, Hra v orchestru, Hra v instrumentální skupině

Viz kapitola 5.32

Vyučovací předmět: Poslechový seminář

Viz kapitola 5.33

Vyučovací předmět: Hra na druhý nástroj

Viz kapitola 5.34

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Viz kapitola 5.35

5.5 Studijní zaměření – Hra na akordeon

Akordeon zaujímá vedle klasických nástrojů významné místo. Jako přenosný vícehlasý nástroj plní v hudebním životě funkci jak samostatného sólového nástroje tak nástroje doprovodného a souborového.

Součástí předmětu Hra na akordeon je rovněž hra z listu, tvoření doprovodů k písním, komorní a souborová hra.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na akordeon	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Komorní hra* Hra v souboru, Hra v orchestru, Hra v instrumentální skupině, Pěvecký sbor				1	1	1	1	1	1	1	1
Poslechový seminář**								1	1	1	1
Hra na druhý nástroj (nebo zpěv)***	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5

Poznámky:

* Povinně volitelné předměty. Žák si zvolí předmět, který bude v daném školním roce navštěvovat. Změnit jej může až pro další pololetí po domluvě s učitelem hlavního předmětu..

** ve II. stupni studia může žák zvolit tento předmět místo předmětu Komorní hra (Kolektivní hudební praxe)

*** nepovinný předmět

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět – Hra na akordeon

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- zvládá základní návyky - správné sezení a držení nástroje, postavení pravé a levé ruky, správné vedení měchu podle značek
- orientuje se v pětiprstové poloze
- zvládá souhru obou rukou
- rozliší základní tempa – andante, moderato, allegro
- zvládá základní dynamiku – p, mf, f
- rozliší hru legata, staccata
- realizuje v rámci výuky snadnou hru z listu

2. ročník

Žák:

- rozšiřuje pětiprstovou polohu
- rozlišuje dynamiku crescendo, decrescendo
- zvládá akordy s obraty k probraným stupnicím každou rukou zvlášť
- zdokonalí hru jednodušších durových stupnic
- využívá s pomocí učitele hru z listu
- využívá hry z paměti

3. ročník

Žák:

- zvládá náročnější rytmické útvary a kombinace
- zvládá jednoduchý dvojhlas
- užívá sluchovou sebekontrolu při interpretaci
- disponuje základní akordickou dovedností – basy – dur, moll, dominantní septakordy
- zvládá hru jednoduchých stupnic dohromady
- zvládá základní rejstříkování (dle možností nástroje)

4. ročník

Žák:

- posoudí samostatně dynamickou strukturu skladby
- s pomocí učitele rozlišuje charakter skladby a volí přiměřené výrazové prostředky
- je schopen realizovat hru z listu jednoduchých skladeb
- zvládá hru akordů k probraným stupnicím
- tvoří doprovody k jednoduchým písním
- se orientuje v celém rozsahu klávesnice
- se zapojuje do komorní či orchestrální hry

5. ročník

Žák:

- zvládá samostatně nastudovat skladbu
- rozvine s pomocí učitele svůj hudební obzor v poznávání nových žánrů a stylů
- zvládá počátky vícehlasu
- se orientuje podle základních akordových značek
- se orientuje v základních durových i mollových stupnicích

6. ročník

Žák:

- je schopen prožitku uměleckého díla a poučené diskuze o něm
- předvede měchovou techniku ve stupnicích etudách přednesových skladbách
- vysvětlí a předvede techniky rejstříkování
- rozšiřuje repertoár o různá slohová období
- analyzuje s pomocí učitele skladby a utváří si na ně svůj názor

7. ročník

Žák:

- disponuje kvalitním tónem
- disponuje technickou vyspělostí, zručností a pohotovostí

- uplatní jistotu a spolehlivost paměti
- se orientuje ve všech stupních dur i moll
- je schopen samostatně nacvičit skladbu a vyhodnotit její složitosti

II. STUPEŇ:

Varianta A – navazující na studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- disponuje dobrou úrovní pohyblivosti prstů, jeho hra je uvolněná
- realizuje hru náročnějších akordů

2. ročník

Žák:

- rozlišuje typické prvky pro dané žánry
- realizuje své hudební představy na přiměřeně volených skladbách, využívá i klavírní literatury
- zvládá hru samostatně nacvičených skladeb, ve kterých využívá své tvůrčí představy

3. ročník

Žák:

- zvládá hru přiměřeně obtížných skladeb z listu
- uplatňuje své dovednosti a zkušenosti získané během studia jak v sólové tak i komorní hře

4. ročník

Žák:

- je samostatný, technicky vyspělý, zručný a pohotový
- kriticky hodnotí vlastní výkon
- navštěvuje koncerty, sleduje nové trendy a zapojuje se do mezioborové činnosti
- interpretuje z paměti vybrané skladby

Varianta B – pro žáky, kteří neabsolvovali studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- zvládá základní návyky - správné sezení, postavení pravé a levé ruky
- zvládá hru legata, tenuta, staccata
- rozliší základní tempa – andante, moderato, allegro
- zvládá hru jednodušších durových stupnic

2. ročník

Žák:

- se orientuje v celém rozsahu klaviatury
- zvládá akordy s jeho obraty zvlášť
- doprovází akordickým způsobem
- předvede s pomocí učitele hru z listu

3. ročník

Žák:

- se orientuje v základních akordických značkách
- zvládá základní durové a mollové stupnice
- zvládá jednoduchý vícehlas
- rozšiřuje si samostatně obzor o nové hudební žánry a styly

4. ročník

Žák:

- zvládá hru v rychlejších tempech přiměřených jeho schopnostem
- zvládá samostatný rozbor skladeb, hudebně technické problémy a způsob nácvičku
- ohodnotí vlastní výkon
- vnímá dynamickou strukturu skladby a je schopen si sám zvolit rytmický doprovod nebo hudební nástroj

Vyučovací předmět: Komorní hra

I. STUPĚŇ

4.ročník

Žák:

- využívá všech doposud získaných hráčských dovedností
- se seznámí s gesty dirigenta

5.ročník

Žák:

- je schopen interpretace přiměřeně náročných skladeb
- získal návyky při aktivní tvořivé reprodukční činnosti

6.ročník

Žák:

- je schopen přesné souhry s ostatními žáky
- dodržuje předepsané tempo

7.ročník

Žák:

- rozliší tempo skladby, zpomalování, zrychlování, fráze, rytmus, pomlky, nástupy atd.
- reaguje na pokyny a gesta dirigenta

II. STUPĚŇ

1.ročník

Žák:

- zvládá pohotovou zrakovou i sluchovou orientaci v notovém zápise
- umí zformulovat svůj názor na studovaný part

2.ročník

Žák:

- je seznámen s různými hudebními styly
- předvede citlivost při hře skladeb – dynamická znaménka

3.ročník

Žák:

- rozvíjí soustavně hru z listu
- zvládá samostatnou domácí přípravu

4.ročník

Žák:

- rozvíjí muzikálnost a osobitost projevu

Pozn.: Pokud žák neabsolvoval I. stupeň vzdělávání, začíná s plněním vzdělávacího obsahu I. stupně.

Hra v souboru, Hra v orchestru, Hra v instrumentální skupině

Viz kapitola 5.32

Vyučovací předmět: Poslechový seminář

Viz kapitola 5.33

Vyučovací předmět: Hra na druhý nástroj

Viz kapitola 5.34

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Viz kapitola 5.35

5.6 Studijní zaměření - Hra na housle

Hra na housle má v Čechách dlouhou a úctyhodnou tradici, jejíž počátky nacházíme v polovině 17. století. Ve století 18. dochází k obrovskému rozvoji hudebního vzdělání v českých zemích a naši houslisté nacházejí uplatnění v nejlepších orchestrech tehdejší Evropy a čeští skladatelé v období klasicismu se podílejí na progresivním hudebním vývoji. Na tuto skvěle zahájenou tradici navazují další generace našich hudebníků. V každé době se tak u nás rodí houslisté, kteří patří ke světové špičce.

V dnešní době se housle uplatňují jak v klasické hudbě tak v dalších hudebních žánrech – lidová hudba, rock, pop, country, folk. V každém tomto hudebním žánru je nezbytné správné ovládnutí hudebního nástroje a to výukou hry na housle v naší škole poskytujeme.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na housle	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Komorní hra* Hra v souboru, Hra v orchestru, Hra v instrumentální skupině, Pěvecký sbor				1	1	1	1	1	1	1	1
Poslechový seminář**								1	1	1	1
Hra na druhý nástroj (nebo zpěv)***	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5

Poznámky:

* Povinně volitelné předměty. Žák si zvolí předmět, který bude v daném školním roce navštěvovat. Změnit jej může až pro další pololetí po domluvě s učitelem hlavního předmětu..

** ve II. stupni studia může žák zvolit tento předmět místo předmětu Komorní hra (Kolektivní hudební praxe)

*** nepovinný předmět

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět: Hra na housle

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- ovládá základní návyky držení houslí a smyčce a tvoření tónu pizzicato, arco
- používá durový a mollový prstoklad v 1. poloze na všech strunách, pohybuje se v rozsahu čisté kvinty
- používá smyky détaché ve všech částech smyčce, legato po dvou notách na jedné struně
- sluchově kontroluje pozici prstů levé ruky
- používá základní dynamiku forte, mezzoforte, piano

2. ročník

Žák:

- používá durový a mollový prstoklad, prstoklad se zvýšeným 3. prstem a prstoklad se sníženým 1. prstem
- používá základní smyky détaché a legato a jejich kombinace s přechodem na sousední strunu
- v dynamické práci užívá crescendo a decrescendo
- uplatní hru z listu na vybraných lidových písních

3. ročník

Žák:

- je schopen použít všechny základní prstoklady a vzájemně je kombinuje na všech strunách
- zahráje osminové noty ve středně rychlém tempu při hře détaché a legato
- ovládá smyky staccato a martelé
- reprodukuje vybrané durové stupnice v rozsahu dvou oktáv
- dovede zahrát z listu jednoduchou skladbičku na jedné struně
- prokáže schopnost hry z paměti
- předvede přesnou intonační hru při souhře s klavírem či jiným nástrojem

4. ročník

Žák:

- má rozvinuty mechanické dovednosti levé ruky v probraných prstokladech
- používá jednoduché melodické ozdoby /trylek, nátryl, příraz/
- používá dvojzvuky při použití prázdné struny
- ovládá hru triol ve svižnějším tempu
- na vybraných durových a mollových stupnicích zvládá hru v tečkovaném rytmu
- užívá bleskový smyk a martelé
- předvede hru durových stupnic doplní o hru akordů
- aktivně se podílí na výběru skladeb
- rozvíjí schopnost souhry s jiným nástrojem a v komorním obsazení

5. ročník

Žák:

- používá hru ve třetí poloze
- ovládá hru v sextách
- zná princip skákavých smyků
- předvede kultivovaný tón, vysvětlí princip vibrata, vyjádří pomocí dynamiky náladu skladby
- rozlišuje rozdíly mezi různými hudebními styly /baroko, romantismus/
- prokáže schopnost samostatné práce

6. ročník

Žák:

- vzájemně kombinuje zvládnuté smyky i v rychlejším tempu
- ovládá hru v terciích, sextách, oktávách a hru v kvintách při použití 1. prstu
- ovládá hru durových a mollových stupnic v rozsahu 1. – 3. polohy s přehmatem
- použije vibrato v pomalejší skladbě

7. ročník

Žák:

- zná hru základních dvojhmatů /tercie, sexty, oktávy/
- ovládá hru vibrato při détaché i v legátu

- na vybraných tříoktávových stupnicích se pohybuje od 1. do 5. polohy
- při využití získaných výrazových schopností vyjádří správné stylové provedení

II. STUPEŇ:

Varianta A – navazující na studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- ovládá hru levou rukou po celém hmatníku
- užívá vibrato při hře détaché i v legátu
- při využití získaných výrazových schopností vyjádří správné stylové provedení
- prohlubuje svou smykovou kulturu a tón
- zvládá technické prvky jako jsou rozložené akordy a běhy

2. ročník

Žák

- ovládá hru vibrato i při výměnách poloh
- popíše a předvede uvolňování pravé ruky
- popíše princip základních skákavých smyků
- je schopen kritického hodnocení vlastního projevu
- zvládá hru v tečkovaném rytmu ve středně rychlém tempu

3. ročník

Žák

- věnuje velkou pozornost koordinaci pravé a levé ruky při hře složitějších rytmů a smyků
- prokáže schopnost souhry s klavírem nebo s jiným nástrojem
- hraje tercie a sexty
- spolurozhoduje o použití prstokladu a výběru poloh
- využívá možnosti aktivního zapojení do práce v souborech a hudebních uskupeních

4. ročník

Žák

- disponuje intonační jistotou při hře dvojhmatů, je schopen kritického hodnocení
- výkonu ostatních, rozhoduje o použití prstokladu a poloh
- prokáže schopnost hry z paměti, respektuje interpretační zákonitosti hry melodických ozdob slohového období
- při hře stupnic využívá smyky legato detašé staccato v různých rytmicko melodických modelech

Varianta B – pro žáky, kteří neabsolvovali studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- ovládá základní návyky držení houslí a smyčce a tvoření tónu pizzicato, arco,
- používá durový a mollový prstoklad v 1. poloze na všech strunách, pohybuje se v rozsahu čisté kvinty
- používá smyky détaché ve všech částech smyčce, legato po dvou notách, na jedné struně
- sluchově kontroluje pozici prstů levé ruky
- používá základní dynamiku forte, mezzoforte, piano

2. ročník

Žák

- používá durový a mollový prstoklad, prstoklad se zvýšeným třetím prstem a prstoklad se sníženým 1. prstem
- používá základní smyky détaché a legato a jejich kombinace s přechodem na sousední strunu
- v dynamické práci užívá crescendo a decrescendo
- seznamuje se s hrou z listu na vybraných lidových písních

3. ročník

Žák

- je schopen použít všechny základní prstoklady a vzájemně je kombinuje na všech strunách
- zahraje osminové a šestnáctinové noty ve středně rychlém tempu při hře détaché a legato
- ovládá smyky staccato a martelé
- reprodukuje vybrané durové stupnice v rozsahu dvou oktáv
- dovede zahrát z listu jednoduchou skladbu na dvou strunách
- má rozvinuté mechanické dovednosti levé ruky v probraných prstokladech

4. ročník

Žák

- má rozvinuté mechanické dovednosti levé ruky v probraných prstokladech
- používá jednoduché melodické ozdoby / trylek, nátryl, příraz/
- používá dvojzvuky při použití prázdné struny
- ovládá hru triol ve svižnějším tempu
- na vybraných stupnicích a v etudách zvládá hru v tečkovaném rytmu

- užívá bleskový smyk a martelé
- hru durových stupnic doplní o hru akordů
- prokáže schopnost samostatné práce

Vyučovací předmět: Komorní hra

I. STUPEŇ

4. ročník

Žák:

- využívá základní návyky při skupinové hředynamiku
- zahraje jednoduchý part z listu, respektuje předepsané smyky, prstoklady,
- rozliší jednoduchá dirigentova gesta a správně na ně
- rozpoznává hlavní a doprovodné hlasy
- přizpůsobí se disciplíně při práci v kolektivu

5. ročník

Žák:

- využívá základní návyky při skupinové hře
- zahraje jednoduchý part z listu, respektuje předepsané smyky, prstoklady, dynamiku
- rozliší jednoduchá dirigentova gesta a správně na ně reaguje
- rozpozná hlavní a doprovodné hlasy

6. ročník

Žák:

- užívá získané schopnosti ve skupinové hře
- zahraje bezpečně svůj part, je schopen se intonačně přiladřovat k ostatním
- dodrřuje předepsané tempo a rytmus skladby a její dynamický a agogický plán
- reaguje na pokyny a gesta dirigenta, ři prvního houslisty

7. ročník

Žák:

- užívá získané schopnosti ve skupinové hře
- zahraje bezpečně svůj part, je schopen se intonačně přiladřovat k ostatním
- dodrřuje předepsané tempo a rytmus skladby a její dynamický a agogický plán
- reaguje na pokyny a gesta dirigenta ři prvního houslisty

Komorní hra II. stupeň

1. ročník

Žák:

- využívá návyky při skupinové hře
- zvládá samostatně nastudovat svůj part
- popíše strukturu partů ostatních hráčů
- dodržuje předepsané tempo, udává nástupy, volí vhodné tempo

2. ročník

Žák

- zvládá bezproblémově nastudovat svůj part
- využívá návyky při skupinové hře
- udává nástupy dalším hráčům, volí vhodné tempo

3. ročník

Žák

- popíše strukturu partů ostatních hráčů
- orientuje se ve čtení orchestrálních partů
- dodržuje předepsané tempo
- první houslista zná part druhého houslisty a naopak

4. ročník

Žák

- první houslista zná part druhého houslisty a naopak
- samostatně nastuduje svůj part
- prokáže orientaci v orchestrálních partech
- udává nástupy dalším hráčům, první houslista nahradí dirigenta, volí vhodné tempo

Pozn.: Pokud žák neabsolvoval I. stupeň vzdělávání, začíná s plněním vzdělávacího obsahu I. stupně.

Hra v souboru, Hra v orchestru, Hra v instrumentální skupině

Viz kapitola 5.32

Vyučovací předmět: Poslechový seminář

Viz kapitola 5.33

Vyučovací předmět: Hra na druhý nástroj

Viz kapitola 5.34

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Viz kapitola 5.35

5.7 Studijní zaměření – Hra na violu

Viola je smyčcový nástroj - blízký příbuzný houslím. Má stejný počet strun, ale poněkud hlubší ladění a je o něco větší. Technika hry na violu je též velice podobná hře na housle. Studium hry na tento nástroj lze doporučit houslistům s větší rukou a delšími a silnějšími prsty buď jako přechod na jiný nástroj či jako hru na obligátní nástroj. Hru na violu však lze též studovat jako hlavní obor od 1. ročníku I. stupně /mladší žáci hrají na housle s violovými strunami/. Violisté kromě sólového repertoáru nacházejí široké uplatnění v komorní, souborové a orchestrální hře.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na violu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Komorní hra* Hra v souboru, Hra v orchestru, Hra v instrumentální skupině, Pěvecký sbor				1	1	1	1	1	1	1	1
Poslechový seminář**								1	1	1	1
Hra na druhý nástroj (nebo zpěv)***	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5

Poznámky:

* Povinně volitelné předměty. Žák si zvolí předmět, který bude v daném školním roce navštěvovat. Změnit jej může až pro další pololetí po domluvě s učitelem hlavního předmětu..

** ve II. stupni studia může žák zvolit tento předmět místo předmětu Komorní hra (Kolektivní hudební praxe)

*** nepovinný předmět

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět: Hra na violu

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- ovládá základní návyky držení violy a smyčce a tvoření tónu pizzicato, arco
- používá durový a mollový prstoklad v 1. poloze na všech strunách, pohybuje se v rozsahu čisté kvinty
- používá smyky détaché ve všech částech smyčce, legáto po dvou notách na jedné struně
- sluchově kontroluje pozici prstů levé ruky
- používá základní dynamiku forte, mezzoforte, piano

2. ročník

Žák:

- používá durový a mollový prstoklad, prstoklad se zvýšeným 3. prstem a prstoklad se sníženým 1. prstem
- používá základní smyky détaché a legato a jejich kombinace s přechodem na sousední strunu
- v dynamické práci užívá crescendo a decrescendo
- předvede hru z listu na vybraných lidových písních

3. ročník

Žák:

- používá všechny základní prstoklady a vzájemně je kombinuje na všech strunách
- zahráje osminové noty ve středně rychlém tempu při hře détaché a legato
- ovládá smyky staccato a martelé
- reprodukuje vybrané durové stupnice v rozsahu dvou oktáv
- dovede zahrát z listu jednoduchou skladbičku na jedné struně
- uplatní si hru z paměti
- rozvíjí přesnou intonační hru při souhře s klavírem či jiným nástrojem

4. ročník

Žák:

- uplatní mechanické dovednosti levé ruky v probraných prstokladech
- používá jednoduché melodické ozdoby /trylek, nátryl, příraz/
- používá dvojzvuky při použití prázdné struny
- ovládá hru triol ve svižnějším tempu
- na vybraných durových a mollových stupnicích zvládá hru v tečkovaném rytmu
- užívá bleskový smyk a martelé
- hru durových stupnic doplňuje o hru akordů
- aktivně se podílí na výběru skladeb
- rozvíjí schopnost souhry s jiným nástrojem a v komorním obsazení

5. ročník

Žák:

- ovládá hru ve třetí poloze
- ovládá hru v sextách
- používá hru skákavých smyků
- předvede kultivovanou kvalitu tónu, ovládá hru s vibratem, umí vyjádřit pomocí dynamiky náladu skladby
- rozlišuje rozdíly mezi různými hudebními styly /baroko, romantismus/
- prokazuje schopnost samostatné práce

6. ročník

Žák:

- vzájemně kombinuje zvládnuté smyky i v rychlejším tempu
- ovládá hru v terciích, sextách, oktávách a hru v kvintách při použití 1. prstu
- ovládá hru durových a mollových stupnic v rozsahu 1. – 3. polohy s přehmatem
- prohlubuje použití vibrata

7. ročník

Žák:

- používá hru základních dvojhmatů /tercie, sexty, oktávy/
- ovládá hru vibrato při détaché i v legátu
- na vybraných tříoktávových stupnicích se pohybuje od 1. do 5. polohy
- při využití získaných výrazových schopností dokáže vyjádřit správné stylové provedení

II. STUPEŇ:

Varianta A – navazující na studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- ovládá hru levou rukou po celém hmatníku
- užívá vibrato při hře détaché i v legátu
- při využití získaných výrazových schopností vyjádří správné stylové provedení
- je schopen samostatného nastudování probrané skladby
- prohlubuje smykovou kulturu a tón

2. ročník

Žák:

- ovládá hru vibrato i při výměnách poloh
- dbá stále na uvolněnou práci levé ruky
- popíše princip základních skákavých smyků
- je schopen kritického hodnocení vlastního projevu

3. ročník

Žák:

- používá hru dvojhmatů /tercie sexty, oktávy/
- ovládá koordinaci pravé a levé ruky při hře složitějších rytmů a smyků
- spolurozhoduje o použití prstokladů a výběru poloh
- prokáže schopnost souhry s jiným nástrojem
- při hře stupnic a akordů využívá smyky legato, détaché, staccato

4. ročník

Žák:

- disponuje intonační jistotou při hře dvojhmatů
- rozhoduje samostatně o použití prstokladů a poloh
- prokáže schopnost hry z paměti
- respektuje interpretační zákonitosti při hře skladeb různých slohových období včetně správného užití melodických ozdob
- je schopen kritického hodnocení výkonu ostatních

Varianta B – pro žáky, kteří neabsolvovali studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- ovládá základní návyky držení violy a smyčce a tvoření tónu pizzicato, arco
- používá durový a mollový prstoklad v 1. Poloze na všech strunách, pohybuje se v rozsahu čisté kvinty
- používá smyky détaché ve všech částech smyčce a hru legato na jedné struně
- používá základní dynamiku forte, mezzoforte, piano

2. ročník

Žák:

- používá prstoklady durové, mollové, se zvýšeným třetím prstem, snížeým prvním prstem
- používá základní smyky détaché a legato a jejich kombinace s přechodem na sousední strunu
- používá dynamické odstínění při hře crescendo a decrescendo
- uplatní hru z listu na jednoduchých lidových písních a vybraných skladbách

3. ročník

Žák:

- používá hru ve všech základních prstokladech a jejich kombinací na všech strunách
- zahraje osminové a šestnáctinové noty ve středně rychlém tempu při hře détaché i legato
- ovládá smyky staccato a maštelé
- reprodukuje vybrané stupnice a akordy durové i mollové v rozsahu dvou oktáv
- má rozvinuty mechanické dovednosti levé ruky ve všech základních prstokladech

4. ročník:

Žák:

- používá jednoduché melodické ozdoby /trylek, nátryl, příraz/
- používá dvojzvuky při použití prázdné struny
- ovládá hru triol a tečkovaného rytmu v různých tempech
- ovládá hru ve třetí poloze
- prokáže schopnost samostatné práce při studiu probrané skladby

Vyučovací předmět: Komorní hra

I. STUPEŇ

4. ročník

Žák:

- využívá základní návyky při komorní hře
- zahraje jednoduchý part samostatně, respektuje předepsané smyky, prstoklady, dynamiku
- rozpoznává hlavní a doprovodné hlasy
- správně poznává a reaguje na dirigetova gesta

5. ročník

Žák:

- zahraje jednoduchý part z listu
- při společné hře respektuje předepsané smyky, dynamiku i agogiku skladby
- přizpůsobí se disciplíně při práci v kolektivu
- reaguje pohotově na dirigetova gesta

6. ročník

Žák:

- užívá získané schopnosti ve skupinové hře
- ovládá bezpečně svůj part a je schopen intonačně se přiladovat k ostatním
- dodržuje předepsané tempo, rytmus, agogiku
- reaguje na pokyny dirigenta, či prvního houslisty

7. ročník

Žák:

- užívá schopnosti ve skupinové hře
- je schopen se přiladovat k ostatním při hře svého partu
- dodržuje předepsané tempo, dynamiku, agogiku
- reaguje na pokyny a gesta dirigenta, či prvního houslisty

Pozn.: Pokud žák neabsolvoval I. stupeň vzdělávání, začíná s plněním vzdělávacího obsahu I. stupně.

Hra v souboru, Hra v orchestru, Hra v instrumentální skupině

Viz kapitola 5.32

Vyučovací předmět: Poslechový seminář

Viz kapitola 5.33

Vyučovací předmět: Hra na druhý nástroj

Viz kapitola 5.34

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Viz kapitola 5.35

5.8 Studijní zaměření – Hra na violoncello

Počátky hry na violoncella sahají až do druhé poloviny 16. století. Violoncello patří do rodiny smyčcových nástrojů (housle, viola, violoncello, kontrabas). Velký tónový rozsah (od hlubokých basových poloh přes střední polohy blízké lidskému hlasu až po vysoké diskantové polohy houslí) nabízí violoncellu širokou škálu uplatnění v hudbě nejen klasické. Violoncello je po několik staletí oblíbeno pro svou nezaměnitelnou barvy tónu a technické možnosti srovnatelné s houslovými. Tvoří stavební pilíř smyčcových i symfonických orchestrů a je hojně využíván v sólové a především komorní hudbě. Violoncellu věnovali své skladby velikáni jako: J. S. Bach, A. Vivaldi, J. Haydn, L. Van Beethoven, A. Dvořák, J. Brahms, P. I. Čajkovskij, D. Šostakovič, E. Morricone...

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na violoncello	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Komorní hra* Hra v souboru, Hra v orchestru, Hra v instrumentální skupině, Pěvecký sbor				1	1	1	1	1	1	1	1
Poslechový seminář**								1	1	1	1
Hra na druhý nástroj (nebo zpěv)***	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5

Poznámky:

* Povinně volitelné předměty. Žák si zvolí předmět, který bude v daném školním roce navštěvovat. Změnit jej může až pro další pololetí po domluvě s učitelem hlavního předmětu..

** ve II. stupni studia může žák zvolit tento předmět místo předmětu Komorní hra (Kolektivní hudební praxe)

*** nepovinný předmět

Vyučovací předmět: Hra na violoncello

I. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- dovede popsat jednotlivé části nástroje a zná jejich funkci
- zná základní péči o nástroj
- ovládá základní držení nástroje, hru pizzicato a základy hry arco
- orientuje se v základní úzké poloze
- rozpozná intonaci a barvu na všech strunách
- předvede na jednoduchých lidových písních nebo skladbičkách základní návyky hry

- na violoncello
- hraje především z paměti; zná noty v základní úzké poloze na všech strunách

2. ročník

Žák:

- umí správně držet nástroj
- předvede zlepšenou koordinaci obou rukou
- ovládá spodní i vrchní širokou polohu v základní poloze, základní smyky (detaché, staccato a legato) na jedné struně
- umí základní přechody přes struny a dynamikou (piano, mezzoforte a forte)
- hraje z paměti i z not
- má zevrubnou hudební představu (rytmus, harmonie, melodie)

3. ročník

Žák:

- má upevněné návyky v hře v základní poloze (včetně širokých poloh) a základních smyků
- ovládá výměny strun
- zná základní výměny poloh, nové druhy smyků (spiccato, řadové staccato, ricochet, sautillé) a vibrato
- používá při hře crescendo a decrescendo
- předvede zdokonalenou svoji hudební představu

4. ročník

Žák:

- má zdokonalenou technickou i výrazovou stránku hry
- ovládá princip hraní stupnic (dur, moll s akordy)
- zná hru dvojhmatů (s prázdnou strunou a v základní poloze tercie a sexty)
- vnímá kvalitu tónu
- přenáší své hudební představy do hry

5. ročník

Žák:

- má zdokonalenou technickou (představa, výměny poloh a strun, intonace, druhy smyků, zvuková kontrola) a výrazovou (představa, dynamika, tempo, agogika) stránku hry
- ovládá hraní v basovém klíči

- hraje vybrané dvouoktávové stupnice (dur, moll s akordy), technické cvičení, etudy a přednesy (sólové i s doprovodem klavíru či jiného nástroje) z paměti i z not
- zvládá hru v souboru

6. ročník

Žák:

- má lepší technickou (jistota intonační, mezipolohová a při vedení smyčce) a výrazovou (hudební představa) stránku hry
- osvojil si hraní v palcové poloze (po celé délce hmatníku)
- ovládá hru z listu
- čte noty v basovém, tenorovém i houslovém klíči
- rozvinul schopnost samostudia

7. ročník

Žák:

- má silně zakořeněné základní principy hry na violoncello a dále je upevňuje
- zná zevrubně violoncellovou historii a literaturu
- hraje vybrané tříoktávové stupnice (dur, moll s akordy) s jednooktávovými dvojhmaty (tercie, sexty a oktávy)
- seznámil se s technikou hry umělých flageoletů
- nastudoval složitější skladby
- připravil se na absolventské vystoupení

II. STUPEŇ:

Varianta A – navazující na studium I. stupně

1.ročník

Žák:

- využívá získané dovednosti a návyky z předešlého studia
- při hře využívá výměn poloh, vibrata, různé druhy smyků, dynamiku, agogiku a čte a hraje ve všech třech klíčích v rozsahu nástroje (houslový, tenorový, basový)
- prohloubil schopnosti samostudia
- rozumí notovému zápisu a zohlední tyto poznatky při hře
- rozvinul své dovednosti, muzikalitu a získává zkušenosti v komorní a orchestrální hře

2.ročník

Žák:

- využívá a dále zdokonaluje získané dovednosti a návyky z předešlého studia
- seznámil se s vícehlasou hrou (dvojhmaty, jednodušší trojhmaty a čtyřhmaty)

- rozpozná a uvědomí si základní technický princip a výrazovou hodnotu studované skladby a dokáže jej interpretovat
- zvládne zařadit skladbu do patřičného stylového období a žánru
- ovládá hru z not i z paměti
- rozvíjí hru z listu
- prohloubil své dovednosti, muzikalitu a získává zkušenosti v komorní a orchestrální hře

3. ročník

Žák:

- využívá a dále zdokonaluje získané dovednosti a návyky z předešlého studia
- dokáže samostatně tvořit varianty smyků a prstokladů
- při interpretaci užívá vlastní představu i hudebně-teoretické znalosti
- prohloubil své dovednosti, muzikalitu a získává zkušenosti v komorní a orchestrální hře

4.ročník

Žák:

- využívá a dále zdokonaluje získané dovednosti a návyky z předešlého studia
- orientuje se po celém hmatníku nástroje i po celé délce smyčce
- má jasnou uměleckou představu
- ovládá při hře sebereflexi
- prohloubil své dovednosti, muzikalitu a získává zkušenosti v komorní a orchestrální hře
- připraví se na absolventské vystoupení

Varianta B – pro žáky, kteří neabsolvovali studium I. stupně

1.ročník

Žák:

- dovede popsat jednotlivé části nástroje a zná jejich funkci
- osvojil si základní péči o nástroj
- ovládá základní držení nástroje, hru pizzicato a základy hry arco, orientuje se v základní poloze včetně širokých poloh
- seznámil se s přechody přes struny a dynamikou (piano, mezzoforte a forte)
- rozvinul svou hudební představu (rytmus, harmonie, melodie)

2. ročník

Žák:

- zvládá výměny strun i poloh a základní druhy smyku (detaché, legato, staccato)
- při hře užívá crescendo i decrescendo
- ovládá princip hraní stupnic (dur, moll, akordy)
- ovládá základní druhy dvojhmatů (s prázdnou strunou a v základní poloze tercie a sexty)
- hraje z paměti i z not

3.ročník

Žák:

- zdokonalil technickou (představa, výměny poloh a strun, intonace, druhy smyků, zvuková kontrola) a výrazovou (představa, dynamika, tempo, agogika) stránku hry
- hraje vybrané dvouoktávové stupnice (dur, moll s akordy), technické cvičení, etudy a přednesy (sólové i s doprovodem klavíru či jiného nástroje) z paměti i z not
- užívá palcovou polohu
- umí hrát z listu
- zvládá hru v souboru

4. ročník

Žák:

- zdokonalil technickou (jistota intonační, mezipolohová a při vedení smyčce) a výrazovou (hudební představa) stránku hry
- čte noty v basovém, tenorovém i houslovém klíči
- zná zevrubně violoncellovou historii a literaturu
- hraje vybrané tříoktávové stupnice (dur, moll s akordy) s jednooktávovými dvojhmaty (tercie, sexty a oktávy)
- seznámil se s technikou hry umělých flageoletů
- nastuduje složitější skladby
- připraví se na absolventské vystoupení

Vyučovací předmět: Komorní hra

I. STUPEŇ

4. ročník

Žák:

- má základní návyky při skupinové hře
- zahraje jednoduchý part z listu, respektuje předepsané smyky, prstoklady, dynamiku - rozliší jednoduchá dirigentova gesta a správně na ně reaguje

- ví, co je hlavní a co doprovodný hlas
- umí se soustředit při práci v kolektivu

5. ročník

Žák:

- uplatní prohloubené základní návyky při skupinové hře
- zahraje jednoduchý part z listu, respektuje předepsané smyky, prstoklady, dynamiku
- rozliší jednoduchá dirigentova gesta a správně na ně reaguje

6. ročník

Žák:

- užívá získané schopnosti ve skupinové hře
- zná bezpečně svůj part, je schopen se intonačně přiladovat k ostatním
- dodržuje předepsané tempo a rytmus skladby a její dynamický a agogický plán
- reaguje na pokyny a gesta dirigenta, či prvního houslisty

7.ročník

Žák:

- užívá získané schopnosti ve skupinové hře
- zná bezpečně svůj part, je schopen se intonačně přiladovat k ostatním
- dodržuje předepsané tempo a rytmus skladby a její dynamický a agogický plán
- reaguje na pokyny a gesta dirigenta či prvního houslisty

Hra v souboru, Hra v orchestru, Hra v instrumentální skupině

Viz kapitola 5.32

Vyučovací předmět: Poslechový seminář

Viz kapitola 5.33

Vyučovací předmět: Hra na druhý nástroj

Viz kapitola 5.34

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Viz kapitola 5.35

5.9 Studijní zaměření – Hra na kontrabas

Kontrabas patří do skupiny strunných smyčcových nástrojů. Je důležitým klasickým nástrojem pro hru v symfonických a smyčcových orchestrech, které bez něho prakticky nemohou existovat. Dnes se kontrabas těší velké oblibě, neboť je též využíván v jazzových kapelách a bigbandedech. Jako všechny smyčcové nástroje rozvíjí hudební sluchové a estetické vnímání.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na kontrabas	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Komorní hra* Hra v souboru, Hra v orchestru, Hra v instrumentální skupině, Pěvecký sbor				1	1	1	1	1	1	1	1
Poslechový seminář***								1	1	1	1
Hra na druhý nástroj (nebo zpěv)***	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5

Poznámky:

* Povinně volitelné předměty. Žák si zvolí předmět, který bude v daném školním roce navštěvovat. Změnit jej může až pro další pololetí po domluvě s učitelem hlavního předmětu..

** ve II. stupni studia může žák zvolit tento předmět místo předmětu Komorní hra (Kolektivní hudební praxe)

*** nepovinný předmět

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět – Hra na kontrabas

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- udrží nástroj jak při hře vestoje tak při hře vsedě na stoličce
- zvládne základní smykovou techniku pravé ruky na prázdných strunách (tj. v 0.poloze) - široké výměny smyků (detaché) dolní, horní polovinou i celým smyčcem
- v 0. a I. poloze přečte noty v basovém klíči a nalezne jejich polohu na hmatníku
- postaví levou ruku dle kontrabasového držení
- pružně a nenásilně dokáže pomocí prstů levé ruky vytvořit v základní poloze plnohodnotný tón bez reziduálních zvukových projevů pomocí hry pizzicato
- pružně a nenásilně dokáže pomocí prstů levé ruky vytvořit v základní poloze plnohodnotný tón bez reziduálních zvukových projevů pomocí hry arco
- zahraje během prvního ročníku stupnice Fdur, Bdur v základní poloze a stupnice Gdur, Adur v první poloze přes jednu oktávu a jejich tónický kvintakord

- nastuduje během roku několik lehkých transkripcí pro vcl, cbs, flt. s doprovodem klavíru
- prokáže při jejich interpretaci schopnost hry z paměti a schopnost souhry s klavírem
- využije při přednesové hře dynamiky smyčcového nástroje

2. ročník

Žák:

- zvládne držení nástroje a koordinaci mezi pravou a levou rukou zejména při hře smyčcem
- zvládne postavení levé ruky při vytváření dohmatové jistoty
- zvládne vedení smyčce při smykových variantách
- čte noty v basovém klíči v základní poloze, I. poloze a I. mezipoloze
- zahraje stupnice H dur, C dur, a moll, přes jednu oktávu, jejich tónický kvintakord,
- nastuduje během roku několik lehkých transkripcí pro vcl, cbs, flt. s doprovodem klavíru
- prokáže při jejich interpretaci schopnost hry z paměti a schopnost souhry s klavírem či jiným nástrojem
- využije při přednesové hře dynamiky daného nástroje
- respektuje interpretační zákonitosti daného stylového období v přednesu

3. ročník

Žák:

- zvládne držení nástroje a koordinaci mezi pravou a levou rukou zejména při hře smyčcem
- s jistotou vede smyčec při smykových variantách
- zahraje stupnice D dur, h moll, E dur, cis moll, F dur, d moll přes dvě oktávy, jejich tónický kvintakord
- zvládne kombinaci hry detaché, legata a staccata v různých rytmicko - melodických sestavách
- naučí se prstokladovou strukturu, nutnou pro zvládnutí technických prvků jako jsou běhy a rozložené akordy v této technické úrovni
- nastuduje během roku několik lehkých transkripcí pro vcl, cbs, flt. s doprovodem klavíru
- zvládne základy vibráta, prokáže při jejich interpretaci schopnost hry z paměti a schopnost souhry s klavírem či jiným nástrojem
- při přednesové hře využije dynamiky daného nástroje
- nastuduje interpretační zákonitosti daného stylového období v přednesu a využije je ve své hře

4. ročník

Žák:

- zvládá svou smykovou kulturu a tón
- zahraje stupnice D dur, h moll, E dur, cis moll, F dur, d moll přes dvě oktávy, jejich tónický kvintakord
- zkombinuje hru detaché, legata a staccata, v různých rytmicko-melodických modelech
- naučí se prstokladovou strukturu, nutnou pro zvládnutí technických prvků jako jsou běhy, rozložené akordy atd. v příslušném školním roce.
- interpretuje lehčí vícevěté skladby se sonátovou formou (koncert, sonata)
- zdokonalí hru s vibratem
- předvede při interpretaci vícevětých skladeb se sonátovou formou schopnost hry z paměti a schopnost souhry s klavírem či jiným nástrojem

- osvojí si interpretační zákonitosti hry melodických ozdob slohového období
- aktivně pracuje v souboru (orchestru)
- zvládne základní orientaci v orchestrálních partech

5. ročník

Žák:

- zahraje během pátého ročníku stupnice F dur, d moll, G dur, e moll, A dur, fis moll přes dvě oktávy, jejich tónický kvintakord
- zkombinuje hru detaché, legata a staccata, v různých rytmicko-melodických modelech,
- se seznamuje s hrou spicata
- naučí se prstokladovou strukturu, nutnou pro zvládnutí technických prvků jako jsou běhy, rozložené akordy v příslušném školním roce atd.
- interpretuje lehčí vícevěté skladby se sonátovou formou (koncert, sonata)
- zdokonalí hru s vibratem
- prokáže při interpretaci vícevětých skladeb se sonátovou formou schopnost hry z paměti a schopnost souhry s klavírem či jiným nástrojem
- osvojí si interpretační zákonitosti hry melodických ozdob slohového období
- zvládne základní orientaci v jednodušších orchestrálních partech

6. ročník

Žák:

- nacvičí hru stupnic v rozložených i harmonických dvojhmatech (tercie)
- zvládne základní typy smyků i smykové varianty nutné pro interpretaci přednesových skladeb
- zvládne prstokladovou strukturu, nutnou pro zvládnutí technických prvků jako jsou běhy, rozložené akordy atd.
- interpretuje lehčí vícevěté skladby se sonátovou formou (koncert, sonata)
- osvojí si různé typy vibrát (orchestrální, sólové,)
- interpretuje z paměti vícevěté skladby (kromě sonát) a prokazuje schopnost souhry s klavírem či jiným nástrojem (malým orchestrem)
- respektuje interpretační zákonitosti hry melodických ozdob slohového období
- započne s přípravou absolventského výkonu
- aktivně pracuje v souboru (orchestru)
- zvládne základní orientaci v jednodušších orchestrálních partech

7. ročník

Žák:

- zahraje skladbu obsahující minimálně dvě věty (volná a rychlá se sonátová forma)
- absolvuje pokud možno veřejně se svým absolventským koncertem s doprovodem klavíru či malého orchestru

II. STUPEŇ:

Varianta A – navazující na studium I. stupně 1. ročník

Žák:

- nastuduje samostatně rozsáhlejší vícevěté skladby včetně dynamického, agogického a výrazového plánu
- zinterpretuje melodické ozdoby dle daného stylového období

2. ročník

Žák:

- samostatně nastuduje rozsáhlejší vícevěté skladby včetně dynamického, agogického a výrazového plánu
- zainterpretuje melodické ozdoby dle daného stylového období s doprovodem klavíru (školního orchestru)

3. ročník

Žák:

- samostatně nastuduje rozsáhlejší vícevěté skladby včetně dynamického, agogického a výrazového plánu
- zainterpretuje melodické ozdoby dle daného stylového období s doprovodem klavíru (školního orchestru)
- připravuje se na absolventský koncert
- zvládne hru z paměti

4. ročník

Žák:

- vytvoří s pomocí učitele samostatnou kadenci v sólovém koncertu
- připraví se na provedení absolventského koncertu

Varianta B – pro žáky, kteří neabsolvovali studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- udrží nástroj jak při hře vestoje tak při hře vsedě na stoličce
- zvládne základní smykovou techniku pravé ruky na prázdných strunách (tj. v 0.poloze) - široké výměny smyků (detaché) dolní, horní polovinou i celým smyčcem
- v 0. a I. poloze přečte noty v basovém klíči a nalezne jejich polohu na hmatníku
- postaví levou ruku dle kontrabasového držení
- pružně a nenásilně dokáže pomocí prstů levé ruky vytvořit v základní poloze plnohodnotný tón bez reziduálních zvukových projevů pomocí hry pizzicato
- pružně a nenásilně dokáže pomocí prstů levé ruky vytvořit v základní poloze plnohodnotný tón bez reziduálních zvukových projevů pomocí hry arco
- zahraje během prvního ročníku stupnice Fdur, Bdur v základní poloze a stupnice Gdur, Adur v první poloze přes jednu oktávu a jejich tónický kvintakord
- nastuduje během roku několik lehkých transkripcí pro vcl, cbs, flt. s doprovodem klavíru
- prokáže při jejich interpretaci schopnost hry z paměti a schopnost souhry s klavírem
- využije při přednesové hře dynamiky smyčcového nástroje

2. ročník

Žák:

- zvládne držení nástroje a koordinaci mezi pravou a levou rukou zejména při hře smyčcem
- zvládne postavení levé ruky při vytváření dohmatové jistoty
- zvládne vedení smyčce při smykových variantách
- čte noty v basovém klíči v základní poloze, I. poloze a I. mezipoloze

- zahraje stupnice H dur, C dur, a moll, přes jednu oktávu, jejich tónický kvintakord a poté D dur, h moll, E dur, cis moll, F dur, d moll přes dvě oktávy, jejich tónický kvintakord
- zvládne kombinaci hry detaché, legata a staccata v různých rytmicko - melodických sestavách
- naučí se prstokladovou strukturu, nutnou pro zvládnutí technických prvků jako jsou běhy a rozložené akordy v této technické úrovni
- nastuduje během roku několik lehkých transkripcí pro vcl, cbs, flt. s doprovodem klavíru
- zvládne základy vibráta, prokáže při jejich interpretaci schopnost hry z paměti a schopnost souhry s klavírem či jiným nástrojem
- při přednesové hře využije dynamiky daného nástroje
- nastuduje interpretační zákonitosti daného stylového období v přednesu a využije je ve své hře
- interpretuje lehčí vícevěté skladby se sonátovou formou (koncert, sonata)

3. ročník

Žák:

- zvládne základní typy smyků i smykové varianty nutné pro interpretaci přednesových skladeb
- zvládne prstokladovou strukturu, nutnou pro zvládnutí technických prvků jako jsou běhy, rozložené akordy atd.
- interpretuje lehčí vícevěté skladby se sonátovou formou (koncert, sonata)
- osvojí si různé typy vibrát (orchestrální, sólové,)
- interpretuje z paměti vícevěté skladby (kromě sonát) a prokazuje schopnost souhry s klavírem či jiným nástrojem (malým orchestrem)
- respektuje interpretační zákonitosti hry melodických ozdob slohového období
- započne s přípravou absolventského výkonu
- aktivně pracuje v souboru (orchestru)
- zvládne základní orientaci v jednodušších orchestrálních partech

4. ročník

Žák:

- zvládne základní typy smyků i smykové varianty nutné pro interpretaci přednesových skladeb
- nacvičí hru stupnic v rozložených i harmonických dvojhmatech (tercie)
- respektuje interpretační zákonitosti hry melodických ozdob slohového období
- zahraje skladbu obsahující minimálně dvě věty (volná a rychlá se sonátová forma)
- absolvuje pokud možno veřejně se svým absolventským koncertem s doprovodem klavíru či malého orchestru

Vyučovací předmět: Komorní hra – Hra na kontrabas

I. STUPEŇ

4. ročník

Žák:

- zvládá základní návyky nutné pro skupinovou hru
- zahraje jednoduchý basový part z listu a vnímá harmonii ostatních hlasů
- respektuje předepsané smyky, prstoklady, dynamická aagogická označení

- naučí se rozlišit jednoduchá dirigetova gesta
- naučí se porozumět dynamickým a agogickým pokynům dirigenta
- uvědomuje si harmonickou důležitost basového partu
- je schopen přizpůsobit svou hru potřebám celého souboru

5. ročník

Žák:

- zvládá základní návyky ve skupinové hře
- zahraje jednoduchý part z listu, respektuje předepsané smyky, prstoklady, dynamiku
- vylepší svou intonaci a tónový projev
- rozliší dirigetova gesta a správně na ně reaguje
- rozpozná hlavní a doprovodné hlasy v souboru a vnímá základní harmonický plán skladby
- je schopen samostatně si připravit prstoklady a smyky aktuální dané skladby

6. ročník

Žák:

- rozvine získané schopnosti ve skupinové hře
- zahraje bezpečně svůj part z listu a vnímá harmonii ostatních hlasů
- je schopen se intonačně přiladovat k ostatním členům souboru
- dodržuje předepsané tempo a rytmus skladby a její dynamický a agogický plán
- umí adekvátně reagovat na pokyny a gesta dirigenta (prvního houslisty)
- je schopen samostatně si připravit prstoklady a smyky aktuální dané skladby
- rozpozná svou chybnou intonaci či rytmus a tyto chyby odstraní intenzivním individuálním nácvikem sólového partu

7. ročník

Žák:

- užívá získané schopnosti ve skupinové hře i při nácviku sólových skladeb
- zahraje bezpečně svůj part, je schopen se intonačně přiladovat k ostatním
- dodržuje předepsané tempo a rytmus skladby a její dynamický a agogický plán
- reaguje na pokyny a gesta dirigenta či prvního houslisty
- uvědomuje si, že je součástí celku a své hudební aktivity namíří právě ve prospěch tohoto celku

II. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- zvládne základní návyky nutné pro skupinovou hru
- zvládne samostatně nastudovat aktuální basový part
- zahraje jednoduchý part z listu, respektuje předepsané smyky, prstoklady, dynamiku
- vnímá základní harmonický plán skladby

- rozpozná svou chybnou intonaci či rytmus a tyto chyby odstraní intenzivním individuálním nácvikem sólového partu

2. ročník

Žák:

- zvládá bezproblémově nastudovat svůj part
- orientuje se ve čtení orchestrálních partů, dokáže nalézt určitý takt či pasáž
- v partech se schopen rozpoznat hlavní motivy a témata a pracovat s nimi po stránce kantilény
- umí aktivně pracovat jak při dělených zkouškách, tak i při zkouškách celé skupiny
- využívá návyky a dovednosti získané ve skupinové hře

3. ročník

Žák:

- orientuje se ve čtení orchestrálních partů, dokáže nalézt určitý takt či pasáž
- dodržuje předepsané tempo
- zvládá intonaci, rytmus i dynamicko – agogický plán interpretované skladby
- umí aktivně pracovat jak při dělených zkouškách, tak i při zkouškách celé skupiny

4. ročník

Žák:

- samostatně nastuduje svůj part
- prokáže kvalitní orientaci v orchestrálních partech
- svou hrou přispívá ke zlepšení esteticko – uměleckého výsledku celé skupiny
- uvědomuje si, že je součástí celku a své hudební aktivity namíří právě ve prospěch tohoto celku

Pozn.: Pokud žák neabsolvoval I. stupeň vzdělávání, začíná s plněním vzdělávacího obsahu I. stupně.

Hra v souboru, Hra v orchestru, Hra v instrumentální skupině

Viz kapitola 5.32

Vyučovací předmět: Poslechový seminář

Viz kapitola 5.33

Vyučovací předmět: Hra na druhý nástroj

Viz kapitola 5.34

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Viz kapitola 5.35

5.10 Studijní zaměření – Hra na zobcovou flétnu

Flétny tvoří jednu z nejstarších skupin hudebních dechových nástrojů lidské civilizace. Zobcová flétna patří do kategorie dřevěných dechových nástrojů. Vyrábějí se však také z plastu, díky čemuž jsou cenově dostupné. Flétna je oblíbená především u nejmenších dětí. S radostí si můžou zahrát melodie lidových písní a říkadel. Hra na flétnu pomáhá rozvíjet hudební citění, rytmus a vedení dechu. Uplatnění: sólová hra, sólo s doprovodem klavíru (cembala), komorní hra různých žánrů.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na zobcovou flétnu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Komorní hra* Hra v souboru, Hra v orchestru, Hra v instrumentální skupině, Pěvecký sbor				1	1	1	1	1	1	1	1
Poslechový seminář**								1	1	1	1
Hra na druhý nástroj (nebo zpěv)***	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5

Poznámky:

* Povinně volitelné předměty. Žák si zvolí předmět, který bude v daném školním roce navštěvovat. Změnit jej může až pro další pololetí po domluvě s učitelem hlavního předmětu..

** ve II. stupni studia může žák zvolit tento předmět místo předmětu Komorní hra (Kolektivní hudební praxe)

*** nepovinný předmět

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět – Hra na zobcovou flétnu

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- zvládá základní péči o nástroj, ovládá držení nástroje a správný postoj
- ovládá nasazení tónu jazykem, artikulační slabiky TÝ, DÝ
- používá techniku bráničního dýchání
- zvládá techniku hry portamento, legato
- zvládá základní rozsah sopránové zobcové flétny c1- f2,
- zvládá hru stupnic C, F dur
- hraje ze zápisu s posuvkami 1#, 1b
- zvládá zpaměti hru jednoduchých lidových písní

- zvládá hru osminových not, hru ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu

2. ročník

Žák:

- používá dechovou techniku –brániční dýchání
- ovládá hru portamento, legato
- hraje v rozsahu c1 - a2,
- zvládá hru stupnic C, F, G, D + T5
- dokáže zahrát drobnou skladbu, lidovou píseň s doprovodem učitele
- zvládá hru noty čtvrtové s tečkou
- zvládá hru v 3/8 a 6/8 taktu
- zvládá zpaměti hru drobných skladeb

3. ročník

Žák:

- dokáže odhalit a opravit svou chybu
- prohlubuje znalosti dechové techniky – vědomě brániční dýchání
- ovládá hru portamento, legato
- zvládá hru jednoduchých ozdob – příraz, nátryl
- hraje v rozsahu c1 - c3
- je schopen souhry s dalším nástrojem
- zvládá hru stupnic do 3 # a 3 b + T5, moll a , e, d + T5
- zvládá systém pravidelné domácí přípravy
- zvládá hru v půlovém taktu

4. ročník

Žák:

- zvládá dechovou techniku
- uplatňuje a dále rozvíjí prstovou techniku v osminových a šestnáctinových hodnotách
- zvládá hru složitějších rytmických útvarů – triola, synkopa, složitější tečkované rytmy
- zvládá hru stupnic dur do 4 # a 4 b + T5, D7 a moll do 2 # a 2 b + T5
- zná další druhy zobcových fléten, dle fyzických předpokladů je schopen přejít na altovou zobcovou flétu
- zvládá základní návyky ve hře v souboru (poslouchá sebe i ostatní)

5. ročník

Žák:

- hraje na altovou zobcovou flétu, dle svých možností se seznamuje s hrou stupnic
- dále rozvíjí prstovou techniku a techniku dechu
- zná principy vhodného umístění dechu ve skladbě
- je schopen souvislého veřejného vystoupení
- se orientuje ve hře melodických ozdob

6. ročník

Žák:

- zná větší hudební formy

- zvládá hru na altovou zobcovou flétnu v celém rozsahu nástroje
- zvládá hru stupnic dur do 4 # a 4 b, moll do 3 # a 3 b + T5, D7 a zm.7
- zvládá nastudování skladeb po všech stránkách (tempo, artikulace, dynamika, prstová technika)
- své znalosti uplatňuje v souborové hře

7. ročník

Žák:

- zvládá hru v celém rozsahu nástroje
- zvládá techniku, chápe hudební stránku jednotlivých skladeb a vkládá do nich osobité provedení
- zvládá hru stupnic dur a moll do 4 # a 4 b + T5, D7 a zm.7
- hraje v komorních seskupeních a je schopen vyjádřit vlastní názor
- se přizpůsobí v komorní hře ostatním nástrojům po stránce intonační, rytmické a výrazové

II. STUPEŇ:

Varianta A – navazující na studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- hraje v rozsahu $c^1 - d^4$
- hraje durové a mollové stupnice, T⁵, D⁷, zm⁷, velký rozklad a obraty
- dokáže plně uplatnit veškeré znalosti a dovednosti získané během studia I. stupně
- dokáže samostatně nastudovat vybranou etudu nebo přednesovou skladbu
- zvládá hru na sopraninovou, sopránovou, altovou, tenorovou a basovou flétnu
- dokáže se uplatnit v komorní nebo souborové hře

2. ročník

Žák:

- hraje v rozsahu $c^1 - d^4$
- hraje durové a mollové stupnice, T5, D7, zm7, velký rozklad a obraty
- uplatňuje základní artikulaci
- dokáže samostatně nastudovat vybranou etudu nebo přednesovou skladbu
- zvládá hru na sopraninovou, sopránovou, altovou, tenorovou a basovou flétnu
- ovládá hru různých melodických a rytmických ozdob, ale také moderních technik
- dokáže se uplatnit v komorní nebo souborové hře

3. ročník

Žák:

- hraje v rozsahu $c^1 - d^4$
- hraje durové a mollové stupnice, T5, D7, zm7, velký rozklad a obraty
- uplatňuje základní artikulaci
- dokáže samostatně nastudovat vybranou etudu nebo přednesovou skladbu
- zvládá hru na sopraninovou, sopránovou, altovou, tenorovou a basovou flétnu
- ovládá hru různých melodických a rytmických ozdob, ale také moderních technik
- dokáže se uplatnit v komorní nebo souborové hře

- předvede hru z paměti libovolné formy

4. ročník

Žák:

- hraje v rozsahu c1 – d4
- hraje durové a mollové stupnice, T5, D7, zm7, velký rozklad a obraty
- uplatňuje základní artikulaci
- dokáže samostatně nastudovat vybranou etudu nebo přednesovou skladbu
- zvládá hru na sopránovou, sopranovou, altovou, tenorovou a basovou flétnu
- ovládá hru různých melodických a rytmických ozdob, ale také moderních technik
- dokáže se uplatnit v komorní nebo souborové hře
- ovládá hru z listu středně náročných skladeb
- předvede hru z paměti libovolné formy

Varianta B – pro žáky, kteří neabsolvovali studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- zvládá základní péči o nástroj, ovládá držení nástroje a správný postoj
- ovládá nasazení tónu jazykem, artikulaci slabiky TÝ, DÝ
- používá techniku bráničního dýchání
- zvládá techniku hry portamento, legato
- zvládá základní rozsah sopranové zobcové flétny c1- f2,
- zvládá hru stupnic C, F dur
- hraje ze zápisu s posuvkami 1#, 1b
- zvládá z paměti hru jednoduchých lidových písní
- zvládá hru osminových not, hru ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu

2. ročník

Žák:

- používá dechovou techniku –brániční dýchání
- ovládá hru portamento, legato
- hraje v rozsahu c¹ – a²,
- zvládá hru stupnic C, F, G, D + T5, D7
- dokáže zahrát drobnou skladbu, lidovou píseň s doprovodem učitele
- zvládá hru noty čtvrtové s tečkou
- zvládá hru v 3/8 a 6/8 taktu
- zvládá z paměti hru drobných skladeb

3. ročník

Žák:

- dokáže odhalit a opravit svou chybu
- prohlubuje znalosti dechové techniky – vědomě brániční dýchání
- ovládá hru portamento, legato
- zvládá hru jednoduchých ozdob – příraz, nátryl

- hraje v rozsahu $c^1 - c^3$
- dokáže se uplatnit v komorní nebo souborové hře
- zvládá hru stupnic do 4 # a 4 b + T5, D7, zm7
- zvládá systém pravidelné domácí přípravy
- zvládá hru v půlovém taktu

4. ročník

Žák:

- zvládá dechovou techniku
- uplatňuje a dále rozvíjí prstovou techniku v osminových a šestnáctinových hodnotách
- zvládá hru složitějších rytmických útvarů – triola, synkopa, složitější tečkované rytmy
- zvládá hru stupnic dur do 5 # a 5 b + T⁵, D⁷, zm⁷
- zná další druhy zobcových fléten, dle fyzických předpokladů je schopen přejít na altovou flétu
- zvládá základní návyky ve hře v souboru (poslouchá sebe i ostatní)

Vyučovací předmět: Komorní hra

I. STUPEŇ:

4. ročník

Žák:

- umí se správně naladit
- chodí na zkoušky včas a připraven
- zvládá jednoduchou souhru s ostatními nástroji v sekci a v celém souboru

5. ročník

Žák:

- je schopen dodržet předepsanou či dohodnutou dynamiku a frázování
- podílí se na výběru repertoáru a dokáže si na danou skladbu nebo poslechovou ukázkou vytvořit vlastní názor

6. ročník

Žák:

- při hře reaguje na gesta vedoucího souboru
- má odpovědnost za kolektivní dílo
- získané dovednosti prezentuje na veřejnosti

7. ročník

Žák:

- zná rozdíly mezi hudebními styly
- umí správně frázovat, dodržuje dynamiku
- dokáže samostatně nacvičit svůj part

II. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- kontroluje intonační čistotu své hry
- umí hrát s dynamikou
- uplatňuje veškeré získané technické i výrazové dovednosti z individuální výuky

2. ročník

Žák:

- zvládá samostatně nastudovat svůj part jak stylově tak se správným frázováním a interpretovat ho při hře v souboru
- podílí se na výběru repertoáru a dokáže si na danou skladbu nebo poslechovou ukázkou vytvořit vlastní názor

3. ročník

Žák:

- je odpovědný za kolektivní dílo
- podílí se na tvorbě a propagaci hudebních projektů tělesa

4. ročník

Žák:

- svým přístupem je vzorem pro mladší spoluhráče
- je schopen pomoci radou méně zkušeným hráčům
- pomáhá při organizaci a technickém zabezpečení vystoupení

Pozn.: Pokud žák neabsolvoval I. stupeň vzdělávání, začíná s plněním vzdělávacího obsahu I. stupně.

Hra v souboru, Hra v orchestru, Hra v instrumentální skupině

Viz kapitola 5.32

Vyučovací předmět: Poslechový seminář

Viz kapitola 5.33

Vyučovací předmět: Hra na druhý nástroj

Viz kapitola 5.34

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Viz kapitola 5.35

5.11 Studijní zaměření – Hra na flétnu

Flétna je dechový dřevěný nástroj asijského původu, v Evropě se předchůdce dnešní flétny objevil ve 12. století. Ve své dnešní podobě flétnu známe z poloviny 19. století. Flétna je tradičně zastoupena v symfonických, dechových i komorních orchestrech, velké využití má v komorní hudbě, používá se i v jazzu. Cílem studia je vybavit hráče správnými návyky a dosažení takových technických dovedností, které mu umožní zapojit se do těchto těles.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na flétnu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Komorní hra* Hra v souboru, Hra v orchestru, Hra v instrumentální skupině, Pěvecký sbor				1	1	1	1	1	1	1	1
Poslechový seminář***								1	1	1	1
Hra na druhý nástroj (nebo zpěv)***	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5

Poznámky:

* Povinně volitelné předměty. Žák si zvolí předmět, který bude v daném školním roce navštěvovat. Změnit jej může až pro další pololetí po domluvě s učitelem hlavního předmětu..

** ve II. stupni studia může žák zvolit tento předmět místo předmětu Komorní hra (Kolektivní hudební praxe)

*** nepovinný předmět

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět – Hra na flétnu

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- zvládá základní péči o nástroj, umí pojmenovat jednotlivé části, umí ho sestavit
- ovládá vyvážené držení nástroje, uvolněný postoj, zvládá techniku správného dýchání
- zvládá nasazení tónu jazykem Ty, Kü
- vědomě sleduje kvalitu tónu
- hraje v rozsahu $e^1 - c^2$
- zvládá hru portamento a legato
- hraje s doprovodem učitele jednoduché skladby, lidové písně
- (flétna, klavír, kytara)

2. ročník

Žák:

- vědomě uplatňuje dechovou techniku
- stále vědomě sleduje kvalitu tónu
- hraje v rozsahu $c^1 - c^3$ chromaticky
- zvládá hru portamento, legato, kvalitní rovný tón
- hraje stupnice v současném rozsahu + obraty T^5
- má základní znalosti o způsobu ladění nástroje
- dokáže zahrát jednoduchou skladbu s doprovodem

3. ročník

Žák:

- uplatňuje vědomé brániční dýchání
- používá základní výrazové prostředky, zvládá základní dynamiku f , p a tempová označení
- hraje v rozsahu $c^1 - e^3$ (g^3) chromaticky s důrazem na kvalitu tónu
- hraje stupnice v rozsahu 2 oktáv + T^5 obraty, velký rozklad do $3\#$ a $3b$
- je schopen souhry s dalším nástrojem (flétna, klavír)

4. ročník

Žák:

- upevňuje svoje manuální schopnosti, synchronizaci levé a pravé ruky – zlepšení hmatové techniky
- dokáže uplatnit v rámci svých možností brániční dýchání
- hraje jednoduché ozdoby
- hraje v rozsahu $c^1 - g^3$ chromaticky
- hraje stupnice v rozsahu 2 oktáv + T^5 , D^7 obraty a velký rozklad
- zvládá základní návyky ve hře v souboru (poslouchá sebe i ostatní)

5. ročník

Žák:

- stále zlepšuje svoji prstovou techniku a techniku dechu
- umí pracovat s charakterem a výrazem skladeb
- dokáže hrát v základních tempových a dynamických označeních
- hraje v rozsahu $c^1 - h^3$ chromaticky
- hraje stupnice v rozsahu 2 oktáv + T^5 , D^7 , zm. 7 obraty, velký rozklad
- zvládá hru v souboru

6. ročník

Žák:

- přiměřeně svým schopnostem ovládá hru nepravidelných rytmických útvarů
- zvládá samostatné nastudování přednesové skladby
- v práci uplatňuje získané znalosti a vědomosti
- hraje stupnice v rozsahu 2 oktáv + T^5 , D^7 , zm. 7 obraty, velký rozklad
- je aktivním hráčem v souboru

7. ročník

Žák:

- využívá při hře veškeré získané návyky, které jsou podstatné pro tvorbu kvalitního tónu
- je schopen hry jemnějších dynamických a výrazových odstínů
- je schopen hry v rozsahu $c^1 - c^4$

- je schopen sluchové sebekontroly
- zvládá samostatně nastudovat přiměřeně obtížnou etudu nebo přednesovou skladbu
- dokáže se uplatnit v komorní, souborové, nebo orchestrální hře

II. STUPEŇ – VARIANTA A:

1. ročník

Žák:

- dokáže plně uplatnit veškeré znalosti a dovednosti získané během studia I. stupně
- s jistotou se orientuje v notovém zápisu různých skladeb
- dokáže samostatně nastudovat vybranou etudu nebo přednesovou skladbu
- je schopen hry v rozsahu c1 – c4

2. ročník

Žák:

- je schopen hrát z listu skladby přiměřené obtížnosti
- využívá všechny výrazové a technické možnosti nástroje
- hraje stupnice dur a moll v rozsahu 2 oktáv + T⁵, D⁷, zm.7 obraty, velký rozklad

3. ročník

Žák:

- je schopen hrát z listu skladby přiměřené obtížnosti
- využívá všechny výrazové a technické možnosti nástroje
- uplatňuje své znalosti a dovednosti v komorní a souborové hře

4. ročník

Žák:

- předvede dobrou techniku flétnové hry, dynamiku, frázování
- má přehled v oblasti flétnové literatury
- dokáže se uplatnit v komorní, souborové, nebo orchestrální hře

Varianta B – pro žáky, kteří neabsolvovali studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- zvládá základní péči o nástroj, umí pojmenovat jednotlivé části, umí ho sestavit
- ovládá vyvážené držení nástroje, uvolněný postoj, zvládá techniku správného dýchání
- zvládá nasazení tónu jazykem Ty, Kü
- hraje chromaticky v rozsahu c¹ – g²
- zvládá hru portamento a legato
- hraje s doprovodem učitele jednoduché skladby, lidové písně
- (flétna, klavír, kytara)
- hraje stupnice v současném rozsahu do 2# a 2b + T⁵ obraty, velký rozklad

2. ročník

Žák:

- vědomě uplatňuje dechovou techniku
- stále sleduje kvalitu tónu

- hraje v rozsahu $c^1 - d^3$ chromaticky
- zvládá hru portamento, legato, kvalitní rovný tón
- hraje stupnice v současném rozsahu do 3# a 3b +T⁵ obraty, velký rozklad
- má základní znalosti o způsobu ladění nástroje
- dokáže zahrát jednoduchou skladbu s doprovodem

3. ročník

Žák:

- používá základní výrazové prostředky, zvládá základní dynamiku f, p a tempová označení
- hraje v rozsahu $c^1 - g^3$ chromaticky s důrazem na kvalitu tónu
- hraje stupnice v rozsahu 2 oktáv + T⁵ obraty, velký rozklad do 5# a 5b
- je schopen souhry s dalším nástrojem (flétna, klavír)
- hraje jednoduché ozdoby

4. ročník

Žák:

- je schopen hry jemnějších dynamických a výrazových odstínů
- dokáže uplatnit v rámci svých možností brániční dýchání
- hraje v rozsahu $c^1 - c^4$ chromaticky
- hraje stupnice v rozsahu 2 oktáv + T⁵, D⁷ obraty a velký rozklad
- přiměřeně svým schopnostem ovládá hru nepravidelných rytmických útvarů
- zvládá samostatné nastudování přednesové skladby
- zvládá základní návyky ve hře v souboru (poslouchá sebe i ostatní)
- je schopen hry jemnějších dynamických a výrazových odstínů

Vyučovací předmět: Komorní hra

4. ročník

Žák:

- umí se správně naladit
- chodí na zkoušky včas a připraven
- zvládá jednoduchou souhru s ostatními nástroji v sekci a v celém souboru

5. ročník

Žák:

- je schopen dodržet předepsanou či dohodnutou dynamiku a frázování
- podílí se na výběru repertoáru a dokáže si na danou skladbu nebo poslechovou ukázkou vytvořit vlastní názor

6. ročník

Žák:

- při hře reaguje na gesta vedoucího souboru
- má odpovědnost za kolektivní dílo
- získané dovednosti prezentuje na veřejnosti

7. ročník

Žák:

- zná rozdíly mezi hudebními styly
- umí správně frázovat, dodržuje dynamiku
- dokáže samostatně nacvičit svůj part

II. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- kontroluje intonační čistotu své hry
- umí hrát s dynamikou
- uplatňuje veškeré získané technické i výrazové dovednosti z individuální výuky

2. ročník

Žák:

- zvládá samostatně nastudovat svůj part jak stylově tak se správným frázováním a interpretovat ho při hře v souboru
- podílí se na výběru repertoáru a dokáže si na danou skladbu nebo poslechovou ukázkou vytvořit vlastní názor

3. ročník

Žák:

- je odpovědný za kolektivní dílo
- podílí se na tvorbě a propagaci hudebních projektů tělesa

4. ročník

Žák:

- svým přístupem je vzorem pro mladší spoluhráče
- je schopen pomoci radou méně zkušeným hráčům
- pomáhá při organizaci a technickém zabezpečení vystoupení

Pozn.: Pokud žák neabsolvoval I. stupeň vzdělávání, začíná s plněním vzdělávacího obsahu I. stupně.

Hra v souboru, Hra v orchestru, Hra v instrumentální skupině

Viz kapitola 5.32

Vyučovací předmět: Poslechový seminář

Viz kapitola 5.33

Vyučovací předmět: Hra na druhý nástroj

Viz kapitola 5.34

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Viz kapitola 5.35

5.12 Studijní zaměření – Hra na hoboj

Hoboj je dřevěný dechový nástroj používající dvouplátkový strojek s bohatou historií a hudební tradicí. Ačkoliv nepatří mezi nejrozšířenější nástroje, jeho obliba v poslední době vzrůstá. Díky svému jemnému barevnému tónu a technické pohyblivosti nachází uplatnění nejvíce v klasické hudbě. Kromě sólového hraní je hojně využíván v komorní hudbě nejrůznějšího seskupení (dua, tria, kvarteta, dechové kvinteto, okteta apod.), ale i v jiných žánrech hudby nachází hoboj svoji cestu. Předpokladem hry na hoboj je kromě hudebního nadání přiměřená tělesná vyspělost, způsobilé rty, zdravé dýchací orgány a zuby. Starší žáci mohou studovat také příbuzný nástroj – anglický roh.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na hoboj	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Komorní hra* Hra v souboru, Hra v orchestru, Hra v instrumentální skupině, Pěvecký sbor				1	1	1	1	1	1	1	1
Poslechový seminář**								1	1	1	1
Hra na druhý nástroj (nebo zpěv)***	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5

Poznámky:

* Povinně volitelné předměty. Žák si zvolí předmět, který bude v daném školním roce navštěvovat. Změnit jej může až pro další pololetí po domluvě s učitelem hlavního předmětu..

** ve II. stupni studia může žák zvolit tento předmět místo předmětu Komorní hra (Kolektivní hudební praxe)

*** nepovinný předmět

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět – Hra na hoboj

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- zvládá správný postoj a držení nástroje
- si osvojuje základy správného bráničního dýchání
- zvládá techniku správného nasazení tónu
- pracuje s vydržovanými tóny crescendo - decrescendo
- se bezpečně orientuje v rozsahu c1 - e2 (fis1)
- zvládá stupnici C dur v rozsahu jedné oktávy

- zahraje T5 ve velkém rozkladu, na kterém je schopen kontrolovat ladění
- si je vědom citlivosti hobojevého strojku a správného zacházení s ním
- zvládá hru z paměti jednoduchých lidových písní v rozsahu oktávy

2. ročník

Žák:

- si upevňuje správné návyky získané v 1. ročníku
- prohlubuje znalost dechové techniky
- ovládá hru portamento, legato po dvou
- hraje v rozsahu c1- c3 (fis1, fis2, gis1, gis2, b1, b2)
- zvládá hru stupnic ve zvládnutém rozsahu nástroje
- zahraje T5 a obraty v malém rozkladu
- se orientuje v jednoduchých rytmických útvarech s použitím not čtvrtěových, osminových a pomlky
- pěstuje hru s doprovodem jiného nástroje
- zahraje z paměti drobnou skladbičku

3. ročník

Žák:

- má vytvořen návyk pravidelného denního cvičení
- ovládá správné držení těla, techniku správného bráničního dýchání
- pracuje na ušlechtilosti tónu a používá dynamiku
- pracuje na rozvoji prstové techniky
- ovládá hru portamento, legato a staccato
- se orientuje v rozsahu c1-c3 v chromatické
- zvládá stupnice dur do 3# a 3b, a moll – T5 o jeho obraty v zvládnutém rozsahu nástroje
- používá jednoduchých rytmických útvarů s použitím not šestnáctinových
- je schopen souhry s jiným nástrojem

4. ročník

Žák:

- využívá při hře získané technické a výrazové dovednosti
- zvládá tvoření a kvalitu tónu
- umí zahrát tóny v rozsahu celého nástroje b – f3
- zvládá stupnice dur do 4# a 4b, T5 a jeho obraty, D7 a jeho obraty, stupnice moll do 3# a 3b, T5 a jeho obraty v legatu přes celou stupnici v rozsahu nástroje.
- je schopen interpretace nejužívanějších melodických ozdob – příraz, nátryl, opora, skupinka, trylek.
- zvládá hru složitějších rytmických útvarů – triola, synkopa
- se orientuje a zvládá hru v taktech osminových a půlových
- je schopen veřejného vystoupení
- se uplatňuje v komorních uskupeních, souborech, či orchestru

5. ročník

Žák:

- má rozvinutou prstovou techniku a techniku dechu

- zvládá stupnice dur do 7# a 7b, T5, D7 a obraty, stupnice moll do 5# a 5b, T5, ZM7 a obraty legato v celém rozsahu nástroje.
- seznámen s výrobou hobojevého strojku a je schopen základní úpravy strojku
- je schopen zvládnout samostatné nastudování skladby (tempo, frázování, prstová technika)
- klade důraz na intonaci při hře
- uplatňuje své schopnosti a dovednosti v souhře s jiným nástrojem
- je schopen samostatného koncertního vystoupení
- je platným členem komorního uskupení, souboru, orchestru

6. ročník

Žák:

- zná historii nástroje
- je schopen samostatné úpravy hobojevého strojku
- bezpečně zvládá celý rozsah nástroje
- je schopen kvalitní prstové a jazykové techniky
- se orientuje ve všech durových, mollových stupnicích, T5, D7 a Zm7 a obratech
- zvládá hru melodických ozdob
- je schopen pravidelné a systematické přípravy
- je schopen s důrazem na tvorbu a kultivovanost tónu využívat dynamiku, tempové rozlišení, frázování a agogiku v celém rozsahu nástroje

7. ročník

Žák:

- je schopen vyrobit funkční hobojevý strojek
- upevňuje znalosti stupnic a akordů, využívá při jejich hře různých frázovacích technik
- zvyšuje náročnost techniky hry
- klade důraz na intonaci
- bezpečně zvládá melodické ozdoby a sám je schopen samostatně s nimi pracovat
- se seznamuje s většími hudebními celky
- je schopen rozpoznat různá stylová období a jim přizpůsobit svoji hru
- je schopen sólového absolventského koncertu, popř. v komorním obsazení, nebo s doprovodem orchestru
- dokáže být platným členem komorního souboru, orchestru a dokáže vyjádřit svůj názor

II. STUPEŇ:

Varianta A – navazující na studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- Dokáže rozvíjet nástrojové dovednosti z předchozího studia
- Upevňuje nátisk
- Využívá dynamiku a frázování
- Věnuje se interpretaci přednesových skladeb

- Prohlubuje hru z paměti

2. ročník

Žák:

- Dokáže zvládnout drobné úpravy strojku
- Zvládá správnou dechovou techniku v hudebních frázích
- Zná a zahraje používané melodické ozdoby
- Využívá výrazových prostředků k vyjádření nálady skladby

3. ročník

Žák:

- Zvládne běžnou údržbu nástroje
- Zvládá orientaci v orchestrálních partech
- Samostatně studuje skladby
- Je schopen samostatného koncertního vystoupení

4. ročník

Žák:

- Využívá všechny nabyté znalosti a dovednosti
- Zná historii hoboj a jeho uplatnění v různých obdobích a žánrech
- Orientuje se v základní literatuře pro hoboj
- Je platným členem komorních souborů i orchestrů

Varianta B – pro žáky, kteří neabsolvovali studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- zvládá správný postoj a držení nástroje
- zvládá techniku správného nasazení tónu a správného vedení dechu
- bezpečně se orientuje v rozsahu celého nástroje
- zvládá hru jednoduchých stupnic a akordů
- zvládá hru z paměti

2. ročník

Žák:

- má vytvořen návik pravidelného denního cvičení
- pracuje na ušlechtilosti tónu a používá dynamiku
- pracuje na rozvoji prstové techniky
- pěstuje hru s doprovodem jiného nástroje
- zvládá hru stupnic ve zvládnutém rozsahu nástroje

3. ročník

Žák:

- využívá při hře získané technické a výrazové dovednosti

- zvládá tvoření a kvalitu tónu
- zvládá stupnice dur do 4# a 4b, T5 a jeho obraty, D7 a jeho obraty, stupnice moll do 3# a 3b, T5 a jeho obraty v legatu přes celou stupnici v rozsahu nástroje.
- orientuje se a zvládá hru v taktech osminových a půlových
- je schopen veřejného vystoupení

4. ročník

Žák:

- zná historii nástroje
- zvyšuje náročnost techniky hry
- klade důraz na intonaci
- seznamuje se s většími hudebními celky
- je schopen rozpoznat různá stylová období a jim přizpůsobit svoji hru

Vyučovací předmět: Komorní hra

I. STUPEŇ:

4. ročník

Žák:

- umí se správně naladit
- chodí na zkoušky včas a připraven
- zvládá jednoduchou souhru s ostatními nástroji v sekci a v celém souboru

5. ročník

Žák:

- je schopen dodržet předepsanou či dohodnutou dynamiku a frázování
- podílí se na výběru repertoáru a dokáže si na danou skladbu nebo poslechovou ukázkou vytvořit vlastní názor

6. ročník

Žák:

- při hře reaguje na gesta vedoucího souboru
- má odpovědnost za kolektivní dílo
- získané dovednosti prezentuje na veřejnosti

7. ročník

Žák:

- zná rozdíly mezi hudebními styly
- umí správně frázovat, dodržuje dynamiku
- dokáže samostatně nacvičit svůj part

II. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- kontroluje intonační čistotu své hry
- umí hrát s dynamikou
- uplatňuje veškeré získané technické i výrazové dovednosti z individuální výuky

2. ročník

Žák:

- zvládá samostatně nastudovat svůj part jak stylově tak se správným frázováním a interpretovat ho při hře v souboru
- podílí se na výběru repertoáru a dokáže si na danou skladbu nebo poslechovou ukázkou vytvořit vlastní názor

3. ročník

Žák:

- je odpovědný za kolektivní dílo
- podílí se na tvorbě a propagaci hudebních projektů tělesa

4. ročník

Žák:

- svým přístupem je vzorem pro mladší spoluhráče
- je schopen pomoci radou méně zkušeným hráčům
- pomáhá při organizaci a technickém zabezpečení vystoupení

Hra v souboru, Hra v orchestru, Hra v instrumentální skupině

Viz kapitola 5.32

Vyučovací předmět: Poslechový seminář

Viz kapitola 5.33

Vyučovací předmět: Hra na druhý nástroj

Viz kapitola 5.34

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Viz kapitola 5.35

5.13 Studijní zaměření – Hra na klarinet

Klarinet je velmi oblíbený dřevěný dechový nástroj plátkový, zejména pro své široké uplatnění v symfonické, komorní, lidové, dechové, taneční a jazzové hudbě. Zároveň je to také velmi používaný sólový nástroj. Vytvořil se mnoho let, od prapůvodních šalmajových nástrojů až do současné podoby. Předpokladem pro studium klarinetu je dobrý fyzický stav zejména dýchacího ústrojí, oběhového systému a chrupu. Základním rysem vyučování hry na klarinet je vést žáka k tvořivé interpretaci hudebních skladeb a vychovat z něj dobrého aktivního hráče, schopného pokračovat v samostatné tvořivé práci, v některém, podle jeho vkusu zvoleném, souboru nebo jej připravit na profesionální dráhu hudebníka.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na klarinet	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Komorní hra* Hra v souboru, Hra v orchestru, Hra v instrumentální skupině, Pěvecký sbor				1	1	1	1	1	1	1	1
Poslechový seminář**								1	1	1	1
Hra na druhý nástroj (nebo zpěv)***	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5

Poznámky:

* Povinně volitelné předměty. Žák si zvolí předmět, který bude v daném školním roce navštěvovat. Změnit jej může až pro další pololetí po domluvě s učitelem hlavního předmětu..

** ve II. stupni studia může žák zvolit tento předmět místo předmětu Komorní hra (Kolektivní hudební praxe)

*** nepovinný předmět

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět – Hra na klarinet

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- zvládá popis jednotlivých částí nástroje, jeho sestavování a základní údržbu, ovládá manipulaci s plátkem včetně odpovídající péče o něj
- dbá na správný uvolněný postoj a držení nástroje se zřetelem na správnou polohu rukou a prstů
- předvede techniku bráničního dýchání, správný nátisk, ovládá princip správného tvoření tónu i nasazování
- se pohybuje v šalmajovém rejstříku (e – a¹)

- umí střídat a ovládat malíkové klapky e, f
- dokáže zahrát jednoduché lidové písně v daném rozsahu a podle svých individuálních schopností a možností některé také z paměti

2. ročník

Žák:

- uplatňuje princip rozehrávání na dlouhých a nasazovaných tónech
- zvládá přechod z šalmajového do clarinového rejstříku pomocí přefukovací klapky
- rozšíří rejstřík od $h^1 - g^2$
- se orientuje v základních rytmech (nota půlová, čtvrtová, osminová a čtvrtová s tečkou)
- umí zahrát durové stupnice do 1# a 1b a příslušný akord ve velkém rozkladu a v malém po třech
- ovládá hru détaché a legato
- hraje lidové písně a drobné snadné skladby přiměřené jeho schopnostem

3. ročník

Žák:

- rozlišuje běžná tempová a dynamická označení
- realizuje svou představu o kultivovaném tónu včetně jeho dynamických odstínů
- rozšíří rejstřík od $a2 - c3$
- umí zahrát durové stupnice do 2# a 2b, mollové do 1# a 1b včetně příslušných kvintakordů a jejich obrátů
- prohlubuje a zkvalitňuje brániční dýchání
- uplatňuje se v souhře s dalšími hudebními nástroji podle svých schopností a dovedností
- umí zahrát jednoduché melodie nebo lidové písně podle sluchu
- používá další rytmické útvary (trioly, šestnáctinové noty a synkopy)

4. ročník

Žák:

- zkvalitní přechody mezi rejstříky v rozpětí od $e - c^3$
- získá jistotu v nasazení vyšších tónů a umí správně používat nátisk při spojích jednotlivých oktáv
- předvede základní typy dechů uplatňujících se při hře na dechové nástroje
- zvládá základní artikulace, hru staccato se zřetelem na správné použití dechu a výslovnost
- je schopen používat dynamických odstínů a přechodů mezi nimi v konkrétních skladbách
- interpretuje vybrané přednesové skladby různých žánrů a stylů přiměřené jeho schopnostem (hra z paměti)
- zahraje durové stupnice do 3# a 3b, mollové do 2# a 2b včetně příslušných akordů
- zvládá rytmus osminové noty s tečkou

5. ročník

Žák:

- si dále rozšiřuje rejstřík $cis^3 - e^3$ a správně používá nátisk v této poloze

- orientuje se v interpretaci běžných melodických ozdob, ovládá různé artikulační způsoby
- zdokonaluje dále prstovou techniku v rychlejších tempech
- hraje durové stupnice do 4# a 4b, mollové do 3# a 3b včetně příslušný kvintakordů a jejich obrátů po čtyřech (u durových stupnic též D⁷)
- si prohloubí dále hru v různých dynamických odstínech a používá podle povahy skladby i agogiku
- zvládá složitější rytmy v taktech čtvrtových, půlových i osminových (tečkované, synkopované, legatované, trioly na dvě doby)
- hraje skladby závažnějšího charakteru se zřetelem na správnou interpretaci

6. ročník

Žák:

- si osvojí problematiku správného ladění (pomocí nátisku, pomocných hmatů nebo manipulací s díly nástroje)
- hraje kultivovaným tónem s využitím plné dechové opory v celém svém užívaném tónovém rozsahu
- zvládá princip domácího cvičení se zřetelem na pravidelnost a odpovědnost vůči sólovému i souborovému hraní
- rozumí principu dechových cvičení a pravidelně je provádí
- rozšíří tónový rozsah o f³ a zvládá většinu pomocných hmatů
- hraje mollové stupnice do 4# a 4b včetně příslušných kvintakordů a zm v obratech po čtyřech
- zvládá hru z listu na příkladu jednoduchých skladeb
- se zapojuje na školních vystoupeních a projektech buď sólově nebo v souborech různých typů a žánrů

7. ročník

Žák:

- technicky zdokonalí dosud probrané stupnice (rychlejší tempo, artikulace, kombinované rytmy), zvládá stupnici chromatickou
- rozšíří tónový rozsah do g³ a plně jej využívá v rámci možnosti nástroje
- ovládá hru z listu jednoduchých skladeb
- dokáže samostatně nastudovat přiměřeně obtížnou skladbu
- vyzná se v interpretaci skladby různých stylů a žánrů po technické, výrazové i obsahové stránce (dynamika, tempové rozlišení, frázování, artikulace a agogika)
- aktivně se zapojuje do komorní či souborové hry a pomáhá mladším členům orientovat se v problematice hry v těchto tělesech (ladění, souhra, rytmus)
- zvládá základy transpozice in C

II. STUPEŇ:

Varianta A – navazující na studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- hraje durové stupnice s 5 – 6 # a b s příslušnými akordy v obratech po čtyřech

- dokáže na základě všech svých doposud získaných schopností a dovedností uplatnit všechny výrazové a technické prostředky v celém rozsahu nástroje
- rozumí celkové údržbě nástroje a jeho jednoduché opravy, umí si upravit plátek podle svých nátiskových a zvukových možností

2. ročník

Žák:

- hraje durové stupnice s 6 – 7# a b s příslušnými akordy v obrazech po čtyřech
- zvládá základní principy dechu a umí je využívat v interpretaci skladeb různých období
- používá různé typy frázování, osvojí si základy swingové artikulace
- si prohloubí znalosti základní transpozice in C
- umí pracovat s barvou tónu a jeho kvalitou

3. ročník

Žák:

- hraje mollové stupnice s 5 – 6 # a b s příslušnými akordy v obrazech po čtyřech
- zvládá propracování všech artikulačních prostředků (legato, staccato, intervalové a akordické skoky a kombinace legat se staccatem)
- zvládá přiměřeně hru z listu dle svých schopností
- se aktivně účastní hry v komorních a souborových seskupeních a využívá přitom všechny dovednosti a znalosti, podílí se na vytváření repertoáru a programu jednotlivých projektů

4. ročník

Žák:

- hraje mollové stupnice s 6 – 7 # a b s příslušnými akordy v obrazech po čtyřech
- plně využívá výrazových a tempových prostředků, dynamických rozsahů svého nástroje
- se orientuje v moderní technice hry na klarinet – glissando, dvojité staccato, nekonečný dech
- dokáže nastudovat i některé skladby závažnějšího charakteru
- rozlišuje a správně interpretuje skladby jednotlivých stylových období
- se aktivně účastní hry v komorních a souborových seskupeních a využívá přitom všechny dovednosti a znalosti, podílí se na vytváření repertoáru a programu jednotlivých projektů

Varianta B – pro žáky, kteří neabsolvovali studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- předvede techniku bráničního dýchání, správný nátisk, ovládá princip správného tvoření tónu i nasazování

- zvládá popis jednotlivých částí nástroje, jeho sestavování a základní údržbu, ovládá manipulaci s plátkem včetně odpovídající péče o něj
- dbá na správný uvolněný postoj a držení nástroje se zřetelem na správnou polohu rukou a prstů
- zvládá přechod z šalmajového do clarinového rejstříku pomocí přefukovací klapky
- rozšíří rejstřík od e – g²
- umí zahrát durové stupnice do 1# a 1b a příslušný akord ve velkém rozkladu a v malém po třech
- ovládá hru détaché a legato
- hraje lidové písně a drobné snadné skladby přiměřené jeho schopnostem

2. ročník

Žák:

- realizuje svou představu o kultivovaném tónu včetně jeho dynamických odstínů
- rozšíří rejstřík od a² – c³
- umí zahrát durové stupnice do 2# a 2b, mollové do 1# a 1b včetně příslušných kvintakordů a jejich obrátů
- prohlubuje a zkvalitňuje brániční dýchání
- uplatňuje se v souhře s dalšími hudebními nástroji podle svých schopností a dovedností
- umí zahrát jednoduché melodie nebo lidové písně podle sluchu
- realizuje svou představu o kultivovaném tónu včetně jeho dynamických odstínů

3. ročník

Žák:

- zahraje durové stupnice do 3# a 3b, mollové do 2# a 2b včetně příslušných akordů
- zkvalitní přechody mezi rejstříky v rozpětí od e – c³
- získá jistotu v nasazení vyšších tónů a umí správně používat nátisk při spojích jednotlivých oktáv
- zvládá základní artikulace, hru staccato se zřetelem na správné použití dechu a výslovnost
- zdokonaluje dále prstovou techniku v rychlejších tempech
- zvládá složitější rytmy v taktech čtvrtových, půlových i osminových (tečkované, synkopované, legatované, trioly na dvě doby)

4. ročník

Žák:

- hraje durové a mollové stupnice do 4# a 4b včetně příslušných kvintakordů a zm v obrazech po čtyřech (u durových stupnic D⁷)
- technicky zdokonalí dosud probrané stupnice (rychlejší tempo, artikulace, kombinované rytmy), zvládá stupnici chromatickou
- rozšíří tónový rozsah do g³ a plně jej využívá v rámci možnosti nástroje
- si osvojí problematiku správného ladění (pomocí nátisku, pomocných hmatů nebo manipulací s díly nástroje)
- zvládá základy transpozice in C
- ovládá hru z listu jednoduchých skladeb

Vyučovací předmět: Komorní hra

I. STUPEŇ:

4. ročník

Žák:

- umí se správně naladit
- chodí na zkoušky včas a připraven
- zvládá jednoduchou souhru s ostatními nástroji v sekci a v celém souboru

5. ročník

Žák:

- je schopen dodržet předepsanou či dohodnutou dynamiku a frázování
- podílí se na výběru repertoáru a dokáže si na danou skladbu nebo poslechovou ukázkou vytvořit vlastní názor

6. ročník

Žák:

- při hře reaguje na gesta vedoucího souboru
- má odpovědnost za kolektivní dílo
- získané dovednosti prezentuje na veřejnosti

7. ročník

Žák:

- zná rozdíly mezi hudebními styly
- umí správně frázovat, dodržuje dynamiku
- dokáže samostatně nacvičit svůj part

II. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- kontroluje intonační čistotu své hry
- umí hrát s dynamikou
- uplatňuje veškeré získané technické i výrazové dovednosti z individuální výuky

2. ročník

Žák:

- zvládá samostatně nastudovat svůj part jak stylově tak se správným frázováním a interpretovat ho při hře v souboru
- podílí se na výběru repertoáru a dokáže si na danou skladbu nebo poslechovou ukázkou vytvořit vlastní názor

3. ročník

Žák:

- je odpovědný za kolektivní dílo
- podílí se na tvorbě a propagaci hudebních projektů tělesa

4. ročník

Žák:

- svým přístupem je vzorem pro mladší spoluhráče
- je schopen pomoci radou méně zkušeným hráčům
- pomáhá při organizaci a technickém zabezpečení vystoupení

Pozn.: Pokud žák neabsolvoval I. stupeň vzdělávání, začíná s plněním vzdělávacího obsahu I. stupně.

Hra v souboru, Hra v orchestru, Hra v instrumentální skupině

Viz kapitola 5.32

Vyučovací předmět: Poslechový seminář

Viz kapitola 5.33

Vyučovací předmět: Hra na druhý nástroj

Viz kapitola 5.34

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Viz kapitola 5.35

5.14 Studijní zaměření – Hra na saxofon

Saxofon je poměrně mladý dechový nástroj plátkový, (vynalezen v Belgii Adolphem Saxem v roce 1840), který se v dnešní době těší stále větší popularitě. Spojuje v sobě prstovou techniku dřevěných nástrojů a hutný zvuk žesťů. Původně byl určen pro hru v symfonickém orchestru, kde se ale příliš neujal, zato si jej velmi oblíbili černošští hudebníci na začátku 20. století pro jeho velmi specifický sentimentální zvuk, vytvářející různé nálady, a proto se stal jedním z hlavních pilířů jazzové hudby. V dnešní době je velmi hojně využíván v různých oborech moderní hudby (taneční, jazz, dixieland, pop, rock aj.) Nejpoužívanější typy jsou: sopránový, altový, tenorový a barytonový saxofon. Nejvhodnější průpravou je hra na klarinet, kde se žák naučí správnému nátisku a dechu a zároveň má i lepší fyzické předpoklady pro zvládnutí tohoto hudebního nástroje (větší váha, širší tónové otvory a klapky jakož i rozpětí prstů).

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na saxofon	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Komorní hra* Hra v souboru, Hra v orchestru, Hra v instrumentální skupině, Pěvecký sbor				1	1	1	1	1	1	1	1
Poslechový seminář**								1	1	1	1
Hra na druhý nástroj (nebo zpěv)***	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5

Poznámky:

* Povinně volitelné předměty. Žák si zvolí předmět, který bude v daném školním roce navštěvovat. Změnit jej může až pro další pololetí po domluvě s učitelem hlavního předmětu..

** ve II. stupni studia může žák zvolit tento předmět místo předmětu Komorní hra (Kolektivní hudební praxe)

*** nepovinný předmět

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět – Hra na saxofon

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- popíše jednotlivé části nástroje, jeho sestavování a základní údržbu, ovládá manipulaci s plátkem včetně odpovídající péče o něj
- dbá na správný uvolněný postoj a držení nástroje se zřetelem na správnou polohu rukou a prstů

- předvede techniku bráničního dýchání, správný nátisk, ovládá princip správného tvoření tónu i nasazování
- hraje v tónovém rozsahu $g^1 - cis^2$
- dokáže zahrát nejjednodušší lidové písně v daném rozsahu a podle svých individuálních schopností a možností některé také z paměti

2. ročník

Žák:

- uplatňuje princip rozehrávání na dlouhých a nasazovaných tónech
- zvládá přechod do hlubší polohy nástroje (do d^1) se zřetelem na správnou polohu nátisku, rtů a brady
- ovládá hru legato a zvládá přechod přes přefukovací klapku
- se orientuje v základních rytmech (nota půlová, čtvrtová, osminová a čtvrtová s tečkou)
- umí zahrát durové stupnice do $1\#$ a $1b$ a příslušný akord ve velkém rozkladu a v malém po třech
- hraje lidové písně a drobné snadné skladby přiměřené jeho schopnostem
- osvojí si základní schopnost souhry s dalším hudebním nástrojem

3. ročník

Žák:

- rozlišuje běžná tempová a dynamická označení
- realizuje svou představu o kultivovaném tónu včetně jeho dynamických odstínů
- rozšíří rejstřík od $d^2 - g^2$
- zvládá přechod do hlubší polohy nástroje (do c^1) se zřetelem na správnou polohu nátisku, rtů a brady
- umí zahrát durové stupnice do $2\#$ a $2b$, mollové do $1\#$ a $1b$ včetně příslušných kvintakordů a jejich obrátů
- prohloubí a zkvalitní brániční dýchání
- se uplatňuje v souhře s dalšími hudebními nástroji podle svých schopností a dovedností
- umí zahrát jednoduché melodie nebo lidové písně podle sluchu
- používá další rytmické útvary (trioly, šestnáctinové noty a synkopy)

4. ročník

Žák:

- zahraje kvalitní přechody mezi rejstříky v rozpětí od $c^1 - c^3$
- získá jistotu v nasazení vyšších tónů a umí správně používat nátisk při spojích jednotlivých oktáv
- ovládá základní typy dechů uplatňujících se při hře na dechové nástroje
- zvládá základní artikulace, hru staccato se zřetelem na správné použití dechu a výslovnost
- je schopen používat dynamických odstínů a přechodů mezi nimi v konkrétních skladbách
- interpretuje vybrané přednesové skladby různých žánrů a stylů přiměřené jeho schopnostem (hra z paměti)
- umí zahrát durové stupnice do $3\#$ a $3b$, mollové do $2\#$ a $2b$ včetně příslušných akordů
- zvládá základy swingového rytmu a výslovnosti
- se účastní aktivně komorní nebo souborové hry
- zvládá rytmus osminové noty s tečkou
- se aktivně účastní hry v souborech nebo orchestrech

5. ročník

Žák:

- zvládá nejhlubší tóny b, h a kontroluje čistotu spojů těchto tónů s ostatními rejstříky
- orientuje se v interpretaci běžných melodických ozdob, ovládá různé artikulační způsoby
- zlepšil dále prstovou techniku v rychlejších tempech
- hraje durové stupnice do 4# a 4b, mollové do 3# a 3b včetně příslušných kvintakordů a jejich obrátů po čtyřech (u durových stupnic též D⁷)
- prohloubí dále hru v různých dynamických odstínech a používá podle povahy skladby i agogiku
- zvládá složitější rytmy v taktech čtvrt'ových, půlových i osminových (tečkované, synkopované, legatované, trioly na dvě doby)
- hraje skladby závažnějšího charakteru se zřetelem na správnou interpretaci a styl
- prohlubuje praktickou znalost hry v souborech či orchestrech

6. ročník

Žák:

- uplatní znalost problematiky správného ladění (pomocí nátisku, pomocných hmatů nebo manipulací s díly nástroje)
- hraje kultivovaným tónem s využitím plné dechové opory v celém svém užívaném tónovém rozsahu
- zvládá princip domácího cvičení se zřetelem na pravidelnost a odpovědnost vůči sólovému i souborovému hraní
- rozumí principu dechových cvičení a pravidelně je provádí
- rozšíří tónový rozsah o d³-f³ a zvládá většinu pomocných hmatů
- hraje i mollové stupnice do 4# a 4b včetně příslušných kvintakordů a zm⁷ v obratech po čtyřech
- zvládá hru z listu na příkladu jednoduchých skladeb
- se zapojuje aktivně na školních vystoupeních a projektech buď sólově nebo v souborech různých typů a žánrů

7. ročník

Žák:

- technicky zdokonalí dosud probrané stupnice (rychlejší tempo, artikulace, kombinované rytmy), zvládá stupnici chromatickou
- rozšířil tónový rozsah do fis³ a plně jej využívá v rámci možnosti nástroje
- ovládá hru z listu jednoduchých skladeb
- dokáže samostatně nastudovat přiměřeně obtížnou skladbu
- vyzná se v interpretaci skladby různých stylů a žánrů po technické, výrazové i obsahové stránce (dynamika, tempové rozlišení, frázování, artikulace a agogika)
- aktivně se zapojuje do komorní či souborové hry a pomáhá mladším členům orientovat se v problematice hry v těchto tělesech (ladění, souhra, rytmus)

II. STUPEŇ:

Varianta A – navazující na studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- hraje durové stupnice s 5 – 6 # a b s příslušnými akordy v obrazech po čtyřech
- dokáže na základě všech svých doposud získaných schopností a dovedností uplatnit všechny výrazové a technické prostředky v celém rozsahu nástroje
- rozumí celkové údržbě nástroje a jeho jednoduché opravy, umí si upravit plátek podle svých nátiskových a zvukových možností
- umí pracovat s barvou tónu a jeho kvalitou

2. ročník

Žák:

- hraje durové stupnice s 6 – 7# a b s příslušnými akordy v obrazech po čtyřech
- zdokonalí barvu tónu a jeho kvalitou
- zvládá základní principy dechu a umí je využívat v interpretaci skladeb
- používá různé typy frázování, osvojil si základy swingové artikulace a jazzové improvizace
- zvládá různé kombinované rytmy se zřetelem na swingový styl hudby

3. ročník

Žák:

- hraje mollové stupnice s 5 – 6 # a b s příslušnými akordy v obrazech po čtyřech
- zvládá propracování všech artikulačních prostředků (legato, staccato, intervalové a akordické skoky a kombinace legat se staccatem)
- zvládá přiměřeně hru z listu dle svých schopností
- se aktivně účastní hry v komorních a souborových seskupeních a využívá přitom všechny dovednosti a znalosti, podílí se na vytváření repertoáru a programu jednotlivých projektů

4. ročník

Žák:

- hraje mollové stupnice s 6 – 7 # a b s příslušnými akordy v obrazech po čtyřech
- plně využívá výrazových a tempových prostředků, dynamických rozsahů svého nástroje
- orientuje se v moderní technice hry na saxofon– glissando, vibrato, nekonečný dech, growling, hra alikvótních tónů
- dokáže nastudovat i některé skladby závažnějšího charakteru
- se aktivně účastní hry v komorních a souborových seskupeních a využívá přitom všechny dovednosti a znalosti, podílí se na vytváření repertoáru a programu jednotlivých projektů
- podle svých možností navštěvuje semináře a workshopy a získané zkušenosti zužitkuje ve svůj prospěch a svých spoluhráčů

Varianta B – pro žáky, kteří neabsolvovali studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- popíše jednotlivé části nástroje, jeho sestavování a základní údržbu, ovládá manipulaci s plátkem včetně odpovídající péče o něj

- dbá na správný uvolněný postoj a držení nástroje se zřetelem na správnou polohu rukou a prstů
- předvede techniku bráničního dýchání, správný nátisk, ovládá princip správného tvoření tónu i nasazování
- hraje v tónovém rozsahu $d^1 - e^2$
- ovládá hru legato a zvládá přechod přes přefukovací klapku
- uplatňuje princip rozehrávání na dlouhých a nasazovaných tónech
- hraje lidové písně a drobné snadné skladby přiměřené jeho schopnostem
- osvojí si základní schopnost souhry s dalším hudebním nástrojem
- umí zahrát durové stupnice do 1# a 1b a příslušný akord ve velkém rozkladu a v malém po třech

2. ročník

Žák:

- rozlišuje běžná tempová a dynamická označení
- realizuje svou představu o kultivovaném tónu včetně jeho dynamických odstínů
- rozšíří rejstřík od $d^2 - g^2$
- zvládá přechod do hlubší polohy nástroje (do c^1) se zřetelem na správnou polohu nátisku, rtů a brady
- umí zahrát durové stupnice do 2# a 2b, mollové do 1# a 1b včetně příslušných kvintakordů a jejich obrátů
- prohloubí a zkvalitní brániční dýchání
- zvládá základní artikulace, hru staccato se zřetelem na správné použití dechu a výslovnost
- interpretuje vybrané přednesové skladby různých žánrů a stylů přiměřené jeho schopnostem (hra z paměti)

3. ročník

Žák:

- hraje durové stupnice do 4# a 4b, mollové do 3# a 3b včetně příslušných kvintakordů a jejich obrátů po čtyřech (u durových stupnic též D^7)
- získá jistotu v nasazení vyšších tónů a umí správně používat nátisk při spojích jednotlivých oktáv
- rozšíří rejstřík od $a^2 - c^3$
- zvládá základy swingového rytmu a výslovnosti
- se účastní aktivně komorní nebo souborové hry
- si osvojí problematiku správného ladění (pomocí nátisku, pomocných hmatů nebo manipulací s díly nástroje)
- zlepšil dále prstovou techniku v rychlejších tempech

4. ročník

Žák:

- hraje i mollové stupnice do 4# a 4b včetně příslušných kvintakordů a zm^7 v obratech po čtyřech
- rozšíří rejstřík od $f^3 - fis^3$
- vyzná se v interpretaci skladby různých stylů a žánrů po technické, výrazové i obsahové stránce (dynamika, tempové rozlišení, frázování, artikulace a agogika)
- aktivně se zapojuje do komorní či souborové hry a pomáhá mladším členům orientovat se v problematice hry v těchto tělesech (ladění, souhra, rytmus)

Vyučovací předmět: Komorní hra

I. STUPEŇ:

4. ročník

Žák:

- umí se správně naladit
- chodí na zkoušky včas a připraven
- zvládá jednoduchou souhru s ostatními nástroji v sekci a v celém souboru

5. ročník

Žák:

- je schopen dodržet předepsanou či dohodnutou dynamiku a frázování
- podílí se na výběru repertoáru a dokáže si na danou skladbu nebo poslechovou ukázkou vytvořit vlastní názor

6. ročník

Žák:

- při hře reaguje na gesta vedoucího souboru
- má odpovědnost za kolektivní dílo
- získané dovednosti prezentuje na veřejnosti

7. ročník

Žák:

- zná rozdíly mezi hudebními styly
- umí správně frázovat, dodržuje dynamiku
- dokáže samostatně nacvičit svůj part

II. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- kontroluje intonační čistotu své hry
- umí hrát s dynamikou
- uplatňuje veškeré získané technické i výrazové dovednosti z individuální výuky

2. ročník

Žák:

- zvládá samostatně nastudovat svůj part jak stylově tak se správným frázováním a interpretovat ho při hře v souboru
- podílí se na výběru repertoáru a dokáže si na danou skladbu nebo poslechovou ukázkou vytvořit vlastní názor

3. ročník

Žák:

- je odpovědný za kolektivní dílo
- podílí se na tvorbě a propagaci hudebních projektů tělesa

4. ročník

Žák:

- svým přístupem je vzorem pro mladší spoluhráče
- je schopen pomoci radou méně zkušeným hráčům
- pomáhá při organizaci a technickém zabezpečení vystoupení

Pozn.: Pokud žák neabsolvoval I. stupeň vzdělávání, začíná s plněním vzdělávacího obsahu I. stupně.

Hra v souboru, Hra v orchestru, Hra v instrumentální skupině

Viz kapitola 5.32

Vyučovací předmět: Poslechový seminář

Viz kapitola 5.33

Vyučovací předmět: Hra na druhý nástroj

Viz kapitola 5.34

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Viz kapitola 5.35

5.15 Studijní zaměření – Hra na fagot

Fagot je dřevěný dechový nástroj používající dvouplátkový strojek velkého tónového rozsahu. Jeho předností je široká paleta tónových barev a výrazových možností. Nástroj s bohatou historií a velkým zázemím notového materiálu ve staré hudbě. Dnes nepatří k nástrojům příliš rozšířeným – hlavně z důvodu cenové dostupnosti, přesto je nezastupitelným nástrojem komorních souborů a symfonických orchestrů. Stále více se uplatňuje jako nástroj sólový. Fagot svými rozměry, vahou, menzurou, způsobem držení a náročností dechu je nástrojem fyziky náročným. Těmito skutečnostem se přihlíží při výběru žáků, doporučená nejnižší věková hranice je dvanáct let. Před začátkem studia hry na fagot se předpokládá hra na jiný, lehčí dechový nástroj – zobcová flétna, klarinet aj.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na fagot	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Komorní hra* Hra v souboru, Hra v orchestru, Hra v instrumentální skupině, Pěvecký sbor				1	1	1	1	1	1	1	1
Poslechový seminář***								1	1	1	1
Hra na druhý nástroj (nebo zpěv)***	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5

Poznámky:

* Povinně volitelné předměty. Žák si zvolí předmět, který bude v daném školním roce navštěvovat. Změnit jej může až pro další pololetí po domluvě s učitelem hlavního předmětu..

** ve II. stupni studia může žák zvolit tento předmět místo předmětu Komorní hra (Kolektivní hudební praxe)

*** nepovinný předmět

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět – Hra na fagot

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- si osvojuje správné přirozené držení nástroje
- zvládá sestavit nástroj
- zná význam fagotového strojku a ví, jak něj pečovat
- dbá na správný postoj
- zvládá správné nasazení tónu

- se seznamuje a soustavně cvičí správné brániční dýchání
- si upevňuje správný nátisk
- se učí orientaci v basovém klíči
- zvládá hru tenuto na dlouhých tónech v rozsahu jedné oktávy, zahraje tónovou řadu
- žák zahraje z paměti lidovou píseň

2. ročník

Žák:

- zvládá správný postoj při hře a přirozené držení nástroje
- zvládá péči o svůj nástroj a strojky
- porozumí a zvládá správné brániční dýchání
- dále zdokonaluje techniku správného nátisku a nasazení tónu
- zvládá hru portamento, legato
- si osvojuje hru staccato
- zvládá hru stupnic v rozsahu jedné oktávy (F, G, A dur)
- zvládá hru v rozsahu kontra b – c1
- je schopen souhry s jiným nástrojem
- zvládá hru z paměti jednoduchých písní a skladbiček

3. ročník

Žák:

- bezpečně ovládá správné držení nástroje a postoj při hře
- používá správné brániční dýchání
- zvládá techniku správného nátisku a nasazení tónu
- rozvíjí techniku hry – tenuto, portamento, legato, staccato
- se dobře orientuje v basovém klíči
- zvládá hru stupnic ve dvou oktávách
- zvládá hru přefukovaných tónů
- prohlubuje hru z paměti, hraje sólově instruktivní skladby
- pěstuje smysl pro souhru s jiným nástrojem
- se seznamuje s komorní hudbou

4. ročník

Žák:

- upevňuje manuální schopnosti, zlepšuje hmatovou techniku
- zvládá stupnice dur ve čtvrtových hodnotách tenuto
- se seznamuje s hrou mollových stupnic
- zvládá hru T5 a jeho obrátů – portamento, legato
- umí rozvíjet intonační schopnosti, klade důraz na intonaci při hře
- uplatňuje získané vědomosti v komorních uskupeních, souborech nebo v orchestru
- se seznamuje s většími hudebními celky
- je schopen samostatného koncertního vystoupení
- má vypěstovaný systém pravidelného denního cvičení

5. ročník

Žák:

- zvládá prstovou techniku nástroje
- je schopen hry vybraných melodických ozdob – příraz, nátryl, skupinka, obal
- rozšiřuje hru v rozsahu nástroje
- při hře používá dynamiku, agogiku

- je schopen pracovat s dechem, dodržování fráze
- zvládá hru stupnic a akordů ve čtvrtových hodnotách tenuto, legato, staccato
- dbá na intonaci a ladění
- je schopen se přizpůsobit v komorní hře ostatním nástrojům – intonace, rytmus, výraz

6. ročník

Žák:

- zná historii, možnosti a uplatnění nástroje
- zvládá techniku dechu, prstovou techniku
- vědomě používá dynamiku, agogiku, frázování
- hraje v celém rozsahu nástroje
- zvládá pohotovost prstů v pasážové technice
- zvládá hru stupnic dur, moll a akordů v osminových hodnotách portamento, legato, staccato
- zvládá hru mollových stupnic ve čtvrtových hodnotách
- veřejně vystupuje se skladbami větších hudebních forem – sonáta, suita
- zvládá vybrané orchestrální party

7. ročník

Žák:

- zvládá úpravu strojku a údržbu nástroje
- bezpečně zvládá celý rozsah nástroje
- se orientuje ve všech stupnicích dur a moll, včetně T5, D7, Zm7 a obratech
- při hře používá melodických ozdob – příraz, odraz, nátryl, obal, skupinka, trylek
- samostatně využívá při hře dynamiku, agogiku, frázování a nádechy s respektem k typu skladby
- je schopen samostatného absolventského vystoupení s obsáhlejší uměleckým dílem
- je platným hráčem komorního uskupení, orchestru, dokáže se přizpůsobit a je schopen vyjádřit svůj názor

II. STUPEŇ:

Varianta A – navazující na studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- Zvládá základní péči o nástroj
- Dokáže rozvíjet nástrojové dovednosti z předchozího období
- Zvládá hru z paměti
- Věnuje se interpretaci přednesových skladeb

2. ročník

Žák:

- Dorovnáva intonační nepřesnosti ve vyšších polohách
- Zvládá drobné úpravy strojku
- Využívá dynamiky a frázování
- Věnuje se studiu orchestrálních partů

3. ročník

Žák:

- Je platným členem komorních souborů a orchestrů a přispívá ke kvalitě tělesa
- Prezentuje skladby, ve kterých využívá všech dovedností frázování, dynamiky
- Využívá vyspělou artikulaci
- Je seznámen se základní literaturou pro fagot

4. ročník

Žák:

- Zvládá pokročilejší údržbu nástroje strojku
- Je schopen samostatného uceleného uměleckého výkonu
- Zvládá všechny v minulosti nabyté dovednosti
- Zná historii nástroje a jeho uplatnění v různých obdobích a žánrech

Varianta B – pro žáky, kteří neabsolvovali studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- zná význam fagotového strojku a ví, jak něj pečovat
- dbá na správný postoj
- zvládá správné nasazení tónu
- zvládá hru jednoduchých stupnic v rozsahu jedné oktávy
- zvládá hru portamento, legato, staccato
- je schopen hry z paměti

2. ročník

Žák:

- bezpečně ovládá správné držení nástroje a postoj při hře
- používá správné brániční dýchání
- zvládá techniku správného nátisku a nasazení tónu
- zvládá hru stupnic ve dvou oktávách
- prohlubuje hru z paměti, hraje sólově instruktivní skladby
- pěstuje smysl pro souhru s jiným nástrojem
- má vypěstovaný systém pravidelného denního cvičení

3. ročník

Žák:

- upevňuje manuální schopnosti, zlepšuje hmatovou techniku
- zvládá stupnice dur ve čtvrtových hodnotách tenuto
- seznamuje se s hrou mollových stupnic
- zvládá hru T5 a jeho obrátů – portamento, legato
- pěstuje smysl pro souhru s jiným nástrojem
- seznamuje se s komorní hudbou

4. ročník

Žák:

- zvládá úpravu strojku a údržbu nástroje
- bezpečně zvládá celý rozsah nástroje
- zvládá hru stupnic dur, moll a akordů v osminových hodnotách portamento, legato, staccato
- je schopen samostatného koncertního vystoupení
- samostatně využívá při hře dynamiku, agogiku, frázování a nádechy s respektem k typu skladby
- je platným hráčem komorního uskupení, orchestru,

Vyučovací předmět: Komorní hra

I. STUPEŇ:

4. ročník

Žák:

- umí se správně naladit
- chodí na zkoušky včas a připraven
- zvládá jednoduchou souhru s ostatními nástroji v sekci a v celém souboru

5. ročník

Žák:

- je schopen dodržet předepsanou či dohodnutou dynamiku a frázování
- podílí se na výběru repertoáru a dokáže si na danou skladbu nebo poslechovou ukázkou vytvořit vlastní názor

6. ročník

Žák:

- při hře reaguje na gesta vedoucího souboru
- má odpovědnost za kolektivní dílo
- získané dovednosti prezentuje na veřejnosti

7. ročník

Žák:

- zná rozdíly mezi hudebními styly
- umí správně frázovat, dodržuje dynamiku
- dokáže samostatně nacvičit svůj part

II. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- kontroluje intonační čistotu své hry
- umí hrát s dynamikou
- uplatňuje veškeré získané technické i výrazové dovednosti z individuální výuky

2. ročník

Žák:

- zvládá samostatně nastudovat svůj part jak stylově tak se správným frázováním a interpretovat ho při hře v souboru
- podílí se na výběru repertoáru a dokáže si na danou skladbu nebo poslechovou ukázkou vytvořit vlastní názor

3. ročník

Žák:

- je odpovědný za kolektivní dílo
- podílí se na tvorbě a propagaci hudebních projektů tělesa

4. ročník

Žák:

- svým přístupem je vzorem pro mladší spoluhráče
- je schopen pomoci radou méně zkušeným hráčům
- pomáhá při organizaci a technickém zabezpečení vystoupení

Pozn.: Pokud žák neabsolvoval I. stupeň vzdělávání, začíná s plněním vzdělávacího obsahu I. stupně.

Hra v souboru, Hra v orchestru, Hra v instrumentální skupině

Viz kapitola 5.32

Vyučovací předmět: Poslechový seminář

Viz kapitola 5.33

Vyučovací předmět: Hra na druhý nástroj

Viz kapitola 5.34

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Viz kapitola 5.35

5.16 Studijní zaměření – Hra na lesní roh

Lesní roh patří do skupiny dechových nástrojů žesťových a do našich krajin byl přivezen z Francie díky iniciativě hraběte Šporka. Dříve lovecký roh hrající pouze několik tónů byl později zdokonalen a opatřen mechanikou. Dnes je tento nástroj nepostradatelnou součástí symfonického orchestru i komorních seskupení. Jako sólový nástroj si jej vybrali pro své skladby hudební mistři jako W. A. Mozart, A. R. Rosetti, J. V. Stich Punto a další.

Na lesní roh přijímáme žáky podle fyzické vyspělosti nejdříve od 8 – 10 let. Předchozí zkušenost s hrou na jiný nástroj je výhodou, ale není podmínkou. Naši strategií je kvalitní zvládnutí základů hry na nástroj a následné zařazení žáka do komorních souborů a orchestrů. Věříme, že právě brzké uplatnění žáka v kolektivní hře je největší motivací pro další zdokonalování vlastní hry na nástroj.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na lesní roh	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Komorní hra* Hra v souboru, Hra v orchestru, Hra v instrumentální skupině, Pěvecký sbor				1	1	1	1	1	1	1	1
Poslechový seminář**								1	1	1	1
Hra na druhý nástroj (nebo zpěv)***	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5

Poznámky:

* Povinně volitelné předměty. Žák si zvolí předmět, který bude v daném školním roce navštěvovat. Změnit jej může až pro další pololetí po domluvě s učitelem hlavního předmětu..

** ve II. stupni studia může žák zvolit tento předmět místo předmětu Komorní hra (Kolektivní hudební praxe)

*** nepovinný předmět

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět – Hra na lesní roh

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- správně drží nástroj vsedě nebo ve stoje (dle fyzických možností žáka)
- zahraje jednoduché cvičení v rozsahu c1 – g1, c1 – g, v celých, půlových a čtvrtových hodnotách
- nasazuje tóny pomocí slabik Tý, Tá

- zahraje stupnici v půlových notách (pomalé tempo) a T5 s obraty

2. ročník

Žák:

- hraje v rozsahu c1 – b1, c1 – g (f)
- zahraje jednoduché cvičení v daném rozsahu s nasazením jazyka v celých, půlových, čtvrtových a osminových hodnotách
- zahraje stupnici v půlových notách s nasazením i legato (po dvou notách) a T5 s obraty
- je schopen odlišit silnější a slabší dynamiku (mf – mp) a zahrát crescendo a decrescendo na jednom tónu

3. ročník

Žák:

- hraje v rozsahu c1 – c2, c1 – f
- zahraje jednodušší technické cvičení v celých až osminových hodnotách, při správné interpretaci legata (rozsah max. tercie), tenuta a předepsané dynamiky (mp – mf, cres., decres.)
- zahraje durové stupnice v daném rozsahu v půlových notách – tenuto i legato a T5 s obraty.
- se orientuje v základních taktech 4/4, 3/4, 2/4, včetně použití půlové a čtvrtové noty s tečkou.
- využívá základní návyky a dovednosti (správné držení těla a nástroje, práce s dechem a jazykem) a používá základní technické prvky hry (nasazení tónu, prstová technika, kvalitní tón)
- se orientuje v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu
- zahraje podle svých individuálních schopností z paměti jednoduchou skladbu
- vnímá náladu skladby a tuto náladu vyjádří a interpretuje elementárními výrazovými prostředky (správně rozdělení na fráze, použití dynamiky dle charakteru skladby)
- se uplatňuje podle svých schopností a dovedností v souhře s dalším nástrojem
- se aktivně účastní veřejných vystoupení

4. ročník

Žák:

- hraje v rozsahu f – d2
- zahraje stupnici z paměti v dosaženém rozsahu v půlových notách tenuto a čtvrtových legato (po čtyřech), T5 s obraty v půlových notách tenuto i legato.
- zahraje jednodušší technické cvičení, kde ovládá hru tenuto, legato (max. interval – kvinta), portamento.
- je schopen interpretačně odlišit dynamiku p – mp – mf

5. ročník

Žák:

- hraje v rozsahu e – e2
- zahraje stupnici z paměti (durové i mollové do 4 křížků a bé) v dosaženém rozsahu v půlových notách tenuto a čtvrtových legato (po čtyřech), T5 s obraty v půlových notách tenuto i legato.
- zahraje technické cvičení, kde ovládá hru tenuto, legato (max. interval – kvinta), portamento a staccato
- je schopen interpretačně odlišit dynamiku p-mp-mf-f.

- se orientuje v rytmicky složitějším notovém zápisu ve čtvrtových i osminových taktech, v celých až šestnáctinových hodnotách včetně tečkovaného rytmu

6. ročník

Žák:

- hraje v rozsahu d – f2
- zahraje stupnici zpaměti (durové i mollové do 4 křížků a bé) v dosaženém rozsahu v půlových notách tenuto a čtvrtových legato (po čtyřech), T5 s obraty v půlových notách tenuto i legato, k durovým stupnicím také D7 s obraty
- ovládá minimálně dva způsoby nasazení jazyka – tvrdší Tý, měkčí Dý
- je schopen interpretačně odlišit dynamiku p-mp-mf-f, akcenty a sforzato

7. ročník

Žák:

- hraje v rozsahu c – g2
- zahraje stupnici zpaměti (durové i mollové do 4 křížků a bé) v dosaženém rozsahu v půlových notách tenuto a čtvrtových legato (po čtyřech), T5 s obraty v půlových notách tenuto i legato, k durovým stupnicím také D7 s obraty
- využívá při hře všechny získané technické i výrazové dovednosti získané v předchozích ročnících s důrazem na tvoření a kvalitu tónu
- využívá dynamiku, tempové rozlišení, frázování a agogiku v celém rozsahu nástroje
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů podle svých individuálních schopností
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu, kterou je schopen s vlastním pojetím veřejně interpretovat. (absolventský koncert)
- je schopen samostatně nastudovat svůj part k uplatnění při hře v komorních, souborových nebo orchestrálních uskupeních
- ovládá elementární transpozici úměrně svým schopnostem

II. STUPEŇ:

Varianta A – navazující na studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- si upevňuje správnou techniku dýchání spolu s vědomým ovládním dechu a prohlubuje dynamické rozdíly
- upevňuje rozsah (c-g²) a pozvolna ho rozšiřuje nad jeho rámec
- hraje všechny durové stupnice, mollové stupnice do 4křížků a 4b, tónický kvintakord ve čtvrtových hodnotách
- uplatní hru v basovém klíči
- je schopen jednoduché transpozice
- je schopen odlišit dynamiku *p* - *mf* - *f* - *ff*, akcenty a sforzato
- se zapojuje do komorních uskupení, orchestrů (komorní, dechový, symfonický, big band apod.)

2. ročník

Žák:

- je schopen zahrát z listu jednodušší skladby
- popíše a předvede samostatné naladění nástroje

- nasadí v krajních polohách rozsahu, a zdokonaluje technické dovednosti v osminových a šestnáctinových hodnotách
- je schopen odlišit dynamiku *p - mp - mf - f - ff*, používá dynamiku a agogiku v průběhu hudební fráze
- hraje staccato, legato, tenuto, portamento

3. ročník

Žák:

- předvede zdokonalenou celkovou techniku hry (dýchání, nasazování tónů, legato, rozšiřování rozsahu, frázování, technické dovednosti)
- se orientuje ve složitějším notovém zápise
- dokáže pracovat s barvou tónu
- je schopen samostatně pracovat a diskutovat o hraných skladbách a správném cvičení

4. ročník

Žák:

- má správnou intonační a hudební představivost
- popíše odlišnosti různých stylů (klasicismus, romantismus)
- zahraje složitější transpozici dle svých individuálních schopností
- popíše správné dýchání, účelné cvičení, nastudování skladby apod. - své poznatky dokáže konzultovat s vyučujícím
- dokáže popsat a analyzovat vyslechnutý interpretační výkon v rámci svých možností
- se uplatňuje v ansámblové a orchestrální hře
- je schopen všechny získané dovednosti prezentovat veřejně jako sólista nebo v rámci souborové hry (absolventský koncert)

Varianta B – pro žáky, kteří neabsolvovali studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- správně drží nástroj vsedě nebo ve stoje (dle fyzických možností žáka)
- nasazuje tóny pomocí slabik Tý, Tá
- hraje v rozsahu $c_1 - b_1$, $c_1 - g$ (f)
- zahraje jednoduché cvičení v daném rozsahu s nasazením jazyka v celých, půlových, čtvrtových a osminových hodnotách
- zahraje stupnici v půlových notách s nasazením i legato (po dvou notách) a T5 s obraty
- je schopen odlišit silnější a slabší dynamiku ($mf - mp$) a zahrát crescendo a decrescendo na jednom tónu

2. ročník

Žák:

- hraje v rozsahu $f - d_2$
- zahraje durové stupnice v daném rozsahu v půlových notách – tenuto i legato a T5 s obraty.
- se orientuje v základních taktech 4/4, 3/4, 2/4, včetně použití půlové a čtvrtové noty s tečkou.

- využívá základní návyky a dovednosti (správné držení těla a nástroje, práce s dechem a jazykem) a používá základní technické prvky hry (nasazení tónu, prstová technika, kvalitní tón)
- je schopen interpretačně odlišit dynamiku p – mp – mf
- se uplatňuje podle svých schopností a dovedností v souhře s dalším nástrojem
- se aktivně účastní veřejných vystoupení

3. ročník

Žák:

- hraje v rozsahu d – f2
- zahraje stupnici zpaměti (durové i mollové do 4 křížků a bé) v dosaženém rozsahu v půlových notách tenuto a čtvrtových legato (po čtyřech), T5 s obraty v půlových notách tenuto i legato, k durovým stupnicím také D7 s obraty
- zahraje technické cvičení, kde ovládá hru tenuto, legato (max.. interval – kvinta), portamento a staccato
- se orientuje v rytmicky složitějším notovém zápisu ve čtvrtových i osminových taktech, v celých až šestnáctinových hodnotách včetně tečkovaného rytmu
- je schopen interpretačně odlišit dynamiku p-mp-mf-f, akcenty a sforzato

4. ročník

Žák:

- hraje v rozsahu c – g2
- zahraje stupnici zpaměti (durové i mollové do 4 křížků a bé) v dosaženém rozsahu v půlových notách tenuto a čtvrtových legato (po čtyřech), T5 s obraty v půlových notách tenuto i legato, k durovým stupnicím také D7 s obraty
- využívá při hře všechny získané technické i výrazové dovednosti získané v předchozích ročnících s důrazem na tvoření a kvalitu tónu
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu, kterou je schopen s vlastním pojetím veřejně interpretovat. (absolventský koncert)
- je schopen samostatně nastudovat svůj part k uplatnění při hře v komorních, souborových nebo orchestrálních uskupeních
- ovládá elementární transpozici úměrně svým schopnostem

Vyučovací předmět: Komorní hra

I. STUPEŇ:

4. ročník

Žák:

- umí se správně naladit
- chodí na zkoušky včas a připraven
- zvládá jednoduchou souhru s ostatními nástroji v sekci a v celém souboru

5. ročník

Žák:

- je schopen dodržet předepsanou či dohodnutou dynamiku a frázování
- podílí se na výběru repertoáru a dokáže si na danou skladbu nebo poslechovou ukázkou vytvořit vlastní názor

6. ročník

Žák:

- při hře reaguje na gesta vedoucího souboru
- má odpovědnost za kolektivní dílo
- získané dovednosti prezentuje na veřejnosti

7. ročník

Žák:

- zná rozdíly mezi hudebními styly
- umí správně frázovat, dodržuje dynamiku
- dokáže samostatně nacvičit svůj part

II. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- kontroluje intonační čistotu své hry
- umí hrát s dynamikou
- uplatňuje veškeré získané technické i výrazové dovednosti z individuální výuky

2. ročník

Žák:

- zvládá samostatně nastudovat svůj part jak stylově tak se správným frázováním a interpretovat ho při hře v souboru
- podílí se na výběru repertoáru a dokáže si na danou skladbu nebo poslechovou ukázkou vytvořit vlastní názor

3. ročník

Žák:

- je odpovědný za kolektivní dílo
- podílí se na tvorbě a propagaci hudebních projektů tělesa

4. ročník

Žák:

- svým přístupem je vzorem pro mladší spoluhráče
- je schopen pomoci radou méně zkušeným hráčům
- pomáhá při organizaci a technickém zabezpečení vystoupení

Pozn.: Pokud žák neabsolvoval I. stupeň vzdělávání, začíná s plněním vzdělávacího obsahu I. stupně.

Hra v souboru, Hra v orchestru, Hra v instrumentální skupině

Viz kapitola 5.32

Vyučovací předmět: Poslechový seminář

Viz kapitola 5.33

Vyučovací předmět: Hra na druhý nástroj

Viz kapitola 5.34

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Viz kapitola 5.35

5.17 Studijní zaměření – Hra na trubku

Ke hře na trubku přijímáme žáky podle fyzické vyspělosti nejdříve od 8 – 10 let. Předchozí zkušenost s hrou na jiný nástroj je výhodou, ale není podmínkou. Naší strategií je kvalitní zvládnutí základů hry na nástroj a následné zařazení žáka do komorních souborů a orchestrů. Věříme, že právě brzké uplatnění žáka v kolektivní hře je největší motivací pro další zdokonalování vlastní hry na nástroj.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na trubku	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Komorní hra* Hra v souboru, Hra v orchestru, Hra v instrumentální skupině, Pěvecký sbor				1	1	1	1	1	1	1	1
Poslechový seminář**								1	1	1	1
Hra na druhý nástroj (nebo zpěv)***	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5

Poznámky:

* Povinně volitelné předměty. Žák si zvolí předmět, který bude v daném školním roce navštěvovat. Změnit jej může až pro další pololetí po domluvě s učitelem hlavního předmětu..

** ve II. stupni studia může žák zvolit tento předmět místo předmětu Komorní hra (Kolektivní hudební praxe)

*** nepovinný předmět

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět – Hra na trubku

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- si osvojil práci s dechem na dechových cvičeních a práci s nátiskem bzučením na rty, hrou na nátrubek. Získané dovednosti pak uplatňuje při hře vydržovaných tónů na 4 doby s důrazem na jejich kvalitu
- zvládá nasazení na jednom tónu, spojování tónů nasazením v intervalech V2, V3
- hraje jednoduchá cvičení, lid. písně v rozsahu od C1 – G1 (A1 – dle schopností žáka) a od C1 do g v celých, půlových a čtvrtových hodnotách v 4/4 taktu v pomalém tempu s důrazem na kvalitu tónu

2. ročník

Žák:

- si osvojil práci s dechem na dech. cvičeních a práci s nátiskem bzučením na rty, hrou na nátrubek. Získané dovednosti pak uplatňuje při hře vydržovaných tónů min. na 4 doby s důrazem na jejich kvalitu
- si osvojil nasazení při spojování tónů v intervalech V2, V3, Č4
- hraje legato pouze v rozsahu V2, dle jeho schopností V3
- zahraje a vyjmenuje durové stupnice C, G, B dur a T5 s obraty v pomalém tempu ve výše uvedeném rozsahu
- hraje jednoduchá cvičení nebo lid. písně s nasazením v rozsahu od C1 – C2 v celých půlových, čtvrtových a osminových hodnotách v 4/4, 3/4 a 2/4 taktu v pomalém tempu

3. ročník

Žák:

- si osvojil práci s dechem a nátiskem při hře vydržovaných tónů min na 4 doby se změnou dynamiky (p—mf—f---ff---f---mf---p)
- hraje legato pouze v rozsahu V2, V3 větší intervaly dle schopností žáka
- hraje v rozsahu C1 – D2, C1 – g
- hraje a orientuje se v durových stupnicích do 2 křížků a 2 Bé, T5 s obraty v pomalém tempu a hraje je z paměti
- si osvojil hru mollových stupnic do 2 křížků a bé, T5 s obraty v pomalém tempu
- je schopen rozlišit základní dynamiku (slabě, silně – p, f)
- dokáže rozdělit lid. píseň a cvičení do frází (od nádechu k nádechu)
- hraje notu půlovou s tečkou, čtvrtovou s tečkou

4. ročník

Žák:

- si osvojil si práci s dechem a nátiskem při hře vydržovaných tónů min na 4 doby se změnou dynamiky (p—mf—f---ff---f---mf---p)
- hraje v rozsahu C1 – E2 a C1 –g
- zvládá hru legato v rozmezí V3, Č4, staccato v osminových notách a to jak na jednom tónu, tak i stupňovitě nejvíce však v intervalu V3
- se seznamuje s hrou retních legát ve velmi pomalém tempu, a to chromaticky v alikvotách: C1 – G1, G1 – C2
- hraje a orientuje se v durových i molových stupnicích do 2 křížků a 2 bé
- zahraje podle svých individuálních schopností jednoduchou přednesovou skladbu z not i z paměti
- je schopen hrát jednodušší cvičení a skladby téměř z listu
- uplatňuje se v souborové hře

5. ročník

Žák:

- si osvojil práci s dechem a nátiskem při hře vydržovaných tónů min na 4 doby se změnou dynamiky (p—mf—f---ff---f---mf---p)
- žák hraje v rozsahu C1 – F2 a C1 – g
- hraje a orientuje se v durových i molových stupnicích do 3 křížků a 3 bé
- rozlišuje základní dynamiky (Forte, mezzoforte, piano) zvládá i hru crescendo a decrescendo
- zvládá hru legato a staccato v pomalejších tempech a v jednodušších cvičeních a přednesových skladbách

- orientuje se v základních rytmech – čtvřřová s tečkou, synkopa a základní šestnáctinové rytmy
- hraje retní legáto ve velmi pomalém tempu a to chromaticky v alikvotách: C1 – G1 (dle schopností žáka až do fis), (G1 – C2)

6. ročník

Žák:

- si osvojil práci s dechem a nátiskem při hře vydržovaných tónů min na 4 doby se změnou dynamiky (p---mf---f---ff---f---mf---p) –
- hraje v rozsahu C1 – G2 a C1 – g
- hraje durové a mollové stupnice do 4 křížků a 4 bé, T5 ve čtyřzvuku a D7 u durových stupnic
- hraje retní legáta v pomalém tempu v půlových a čtvřřových notách chromaticky v alikvotách C1 – G1 dle schopností žáka až do fis), G1 – C2
- zahraje dle svých individuálních schopností delší přednesovou skladbu složenou z více částí různých charakterů*

7. ročník

Žák:

- zvládá práci s dechem a nátiskem při hře vydržovaných tónů min. na 4 doby se změnou dynamiky (p---mf---f---ff---f---mf---p)
- hraje v rozsahu C1 – G2 a C1 – G2 dle individuálních schopností do A2
- hraje durové a mollové stupnice do 4 křížků a 4 bé, T5 ve čtyřzvuku, osvojuje si hru D7 a zm7-
- hraje retní legáta v pomalém tempu v půlových a čtvřřových notách chromaticky v alikvotách C1 – G1 dle schopností žáka až do fis), G1 – C2,
- využívá odstíny dynamiky – p, mf, f, ff a akcenty a sforzato, crescendo a decrescendo
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů podle svých individuálních schopností
- se uplatňuje při hře v komorních, souborových nebo orchestrálních uskupeních

II. STUPEŇ:

Varianta A – navazující na studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- hraje v rozsahu C1 – G2 a C1 – G2 dle individuálních schopností do A2 (hraje nad A2 jen dle svých fyziognomických dispozic)
- hraje durové a mollové stupnice do 5 křížků a 5 bé a k nim T5 ve 4 zvuku a D7, zm7
- hraje retní legáta v pomalém tempu v půlových a čtvřřových notách chromaticky v alikvotách C1 – G1 dle schopností žáka až do fis), G1 – C2, C2 – E2
- je schopen samostatně nastudovat přednesovou skladbu, pochopit její hudební styl a s vlastním pojetím ji veřejně prezentovat
- se podílí na výběru repertoáru, seznamuje se s různými hudebními styly a jejich interpretací jak v sólových skladbách jednoduchých uprav tak individuálním studiem partů, které pak uplatňuje v kolektivní praxi

2. ročník

Žák:

- hraje v rozsahu dle individuálních schopností
- hraje retní legáta v rozsahu a tempu dle individuálních schopností
- hraje stupnice, akordy a septakordy do 6 křížků a bé
- rozvíjí schopnost správně interpretovat různé hudební styly jak v sólových skladbách jednoduchých i složitějších forem tak individuálním studiem partů s použitím výrazových prostředků

3. ročník

Žák:

- hraje v rozsahu dle individuálních schopností
- hraje retní legáta v rozsahu a tempu dle individuálních schopností
- hraje stupnice, akordy a septakordy do 7 křížků a bé
- je schopný správně interpretovat různé hudební styly jak v sólových skladbách jednoduchých i složitějších forem tak individuálním studiem partů s použitím všech výrazových prostředků
- získané dovednosti je schopen kvalitně veřejně prezentovat

4. ročník

Žák:

- je schopen při rozehrávání okamžitě, na místě vytvářet jednoduchá nátisková a technická cvičení dle momentální nátiskové dispozice v durových a mollových tóninách
- je schopen v pomalém tempu přečíst a zároveň zahrát jakékoliv cvičení, etudu, přednesovou skladbu nebo orchestrální part, analyzovat technické problémy, zvolit správný způsob nácvičku a pochopit skladbu po formální a hudební stránce a pak ji ve správném tempu se všemi výrazovými prostředky i interpretovat.
- se zapojuje do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření, aktivně spolupracuje na vytváření jejich hudebního výrazu a interpretaci. Současně je schopen si uvědomit svou zodpovědnost za společné dílo.
- je schopen získané dovednosti kvalitně veřejně prezentovat

Varianta B – pro žáky, kteří neabsolvovali studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- si osvojil práci s dechem na dech. cvičeních a práci s nátiskem bzučením na rty, hrou na nátrubek. Získané dovednosti pak uplatňuje při hře vydržovaných tónů min. na 4 doby s důrazem na jejich kvalitu
- si osvojil nasazení při spojování tónů v intervalech V2, V3, Č4
- hraje legato pouze v rozsahu V2, dle jeho schopností V3
- zahraje a vyjmenuje durové stupnice C, G, B dur a T5 s obraty v pomalém tempu ve výše uvedeném rozsahu
- hraje jednoduchá cvičení nebo lid. písně s nasazením v rozsahu od C1 – C2 v celých půlových, čtvrtových a osminových hodnotách v 4/4, 3/4 a 2/4 taktu v pomalém tempu

2. ročník

Žák:

- si osvojil práci s dechem a nátiskem při hře vydržovaných tónů min na 4 doby se změnou dynamiky (p—mf—f—ff—f—mf—p)
- hraje legato pouze v rozsahu V2, V3 větší intervaly dle schopností žáka
- hraje v rozsahu C1 – D2, C1 – g
- hraje a orientuje se v durových stupnicích do 2 křížků a 2 Bé, T5 s obraty v pomalém tempu a hraje je z paměti
- zvládá hru mollových stupnic do 2 křížků a bé, T5 s obraty v pomalém tempu
- je schopen rozlišit základní dynamiku (slabě, silně – p, f)
- dokáže rozdělit lid. píseň a cvičení do frází (od nádechu k nádechu)
- hraje notu půlovou s tečkou, čtvrtovou s tečkou

3. ročník

Žák:

- si osvojil práci s dechem a nátiskem při hře vydržovaných tónů min na 4 doby se změnou dynamiky (p—mf—f—ff—f—mf—p)
- hraje v rozsahu C1 – E2 a C1 –g
- zvládá hru legato v rozmezí V3, Č4, staccato v osminových notách a to jak na jednom tónu, tak i stupňovitě nejvíce však v intervalu V3
- hraje retní legáto ve velmi pomalém tempu, a to chromaticky v alikvotách: C1 – G1, G1 – C2
- hraje a orientuje se v durových i molových stupnicích do 2 křížků a 2 bé
- zahraje podle svých individuálních schopností jednoduchou přednesovou skladbu z not i z paměti
- je schopen hrát jednodušší cvičení a skladby téměř z listu
- uplatňuje se v souborové hře

4. ročník

Žák:

- zvládá práci s dechem a nátiskem při hře vydržovaných tónů min. na 4 doby se změnou dynamiky (p—mf—f—ff—f—mf—p)
- hraje v rozsahu C1 – G2 a C1 – G2 dle individuálních schopností do A2
- hraje durové a mollové stupnice do 4 křížků a 4 bé, T5 ve čtyřzvuku, osvojuje si hru D7 a zm7-
- hraje retní legáta v pomalém tempu v půlových a čtvrtových notách chromaticky v alikvotách C1 – G1 dle schopností žáka až do fis), G1 – C2,
- využívá odstíny dynamiky – p, mf, f, ff a akcenty a sforzato, crescendo a decrescendo
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů podle svých individuálních schopností
- se uplatňuje při hře v komorních, souborových nebo orchestrálních uskupeních

Vyučovací předmět: Komorní hra

I. STUPEŇ:

4. ročník

Žák:

- umí se správně naladit
- chodí na zkoušky včas a připraven
- zvládá jednoduchou souhru s ostatními nástroji v sekci a v celém souboru

5. ročník

Žák:

- je schopen dodržet předepsanou či dohodnutou dynamiku a frázování
- se podílí na výběru repertoáru a dokáže si na danou skladbu nebo poslechovou ukázkou vytvořit vlastní názor

6. ročník

Žák:

- při hře reaguje na gesta vedoucího souboru
- má odpovědnost za kolektivní dílo
- prezentuje získané dovednosti na veřejnosti

7. ročník

Žák:

- zná rozdíly mezi hudebními styly
- umí správně frázovat, dodržuje dynamiku
- dokáže samostatně nacvičit svůj part

II. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- kontroluje intonační čistotu své hry
- umí hrát s dynamikou
- uplatňuje veškeré získané technické i výrazové dovednosti z individuální výuky

2. ročník

Žák:

- zvládá samostatně nastudovat svůj part jak stylově tak se správným frázováním a interpretovat ho při hře v souboru
- se podílí na výběru repertoáru a dokáže si na danou skladbu nebo poslechovou ukázkou vytvořit vlastní názor

3. ročník

Žák:

- je odpovědný za kolektivní dílo
- se podílí na tvorbě a propagaci hudebních projektů tělesa

4. ročník

Žák:

- je svým přístupem vzorem pro mladší spoluhráče
- je schopen pomoci radou méně zkušeným hráčům
- pomáhá při organizaci a technickém zabezpečení vystoupení

Pozn.: Pokud žák neabsolvoval I. stupeň vzdělávání, začíná s plněním vzdělávacího obsahu I. stupně.

Hra v souboru, Hra v orchestru, Hra v instrumentální skupině

Viz kapitola 5.32

Vyučovací předmět: Poslechový seminář

Viz kapitola 5.33

Vyučovací předmět: Hra na druhý nástroj

Viz kapitola 5.34

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Viz kapitola 5.35

5.18 Studijní zaměření – Hra na cornet

Cornet je žesťový nástroj hornového typu příbuzný trubce s nátrubkem s hlubším kotlíkem a užší a kratší stopkou. Má temnější barvu tónu než trubka a rozměrově je kratší. Díky rozměrům je lépe vyvážený a lépe se drží menším dětem. Proto ho používáme jako přípravný nástroj ke hře na ostatní žesťové nástroje. Mohou na něj hrát děti již od 8 let, pokud jsou mentálně a fyzicky vyspělé natolik, aby mohli pochopit a zvládnout základy hry.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na cornet	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Komorní hra* Hra v souboru, Hra v orchestru, Hra v instrumentální skupině, Pěvecký sbor				1	1	1	1	1	1	1	1
Poslechový seminář**								1	1	1	1
Hra na druhý nástroj (nebo zpěv)***	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5

Poznámky:

* Povinně volitelné předměty. Žák si zvolí předmět, který bude v daném školním roce navštěvovat. Změnit jej může až pro další pololetí po domluvě s učitelem hlavního předmětu..

** ve II. stupni studia může žák zvolit tento předmět místo předmětu Komorní hra (Kolektivní hudební praxe)

*** nepovinný předmět

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět – Hra na cornet

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- hraje velmi jednoduchá cvičení nebo zjednodušené lid. písně s nasazením v rozsahu od C1 - A1 a od C1 do g v celých, půlových a čtvrtových hodnotách v 4/4 taktu v pomalém tempu
- zahraje a vyjmenuje durové stupnice a T5 s obraty v pomalém tempu do ve výše uvedeném rozsahu (Stupnice G – dur nebo B – Dur)

2. ročník

Žák:

- hraje jednoduchá cvičení nebo lid. písně s nasazením v rozsahu od C1 – C2 a od C1– g v celých půlových, čtvrtových a osminových hodnotách v 4/4, 3/4 a 2/4 taktu v pomalém tempu
- zahraje a vyjmenuje durové stupnice a T5 s obraty v pomalém tempu ve výše uvedeném rozsahu (Stupnice G – dur, B – Dur, C – Dur)
- hraje legato v rozsahu V2, dle svých schopností V3

3. ročník

Žák:

- hraje v rozsahu C1 – D2 (dle svých schopností E2)
- hraje a orientuje se v durových a mollových stupnicích do 2 křížků a 2 Bě a hraje je z paměti
- zná a hraje T5 z paměti
- je schopen rozlišit základní dynamiku (mf, mp), hraje staccato na osminových notách bez větších skoků
- dokáže rozdělit lid. píseň a cvičení do frází (od nádechu k nádechu)
- hraje notu půlovou s tečkou, čtvrtovou s tečkou

4. ročník

Žák:

- hraje v rozsahu C1 – E2 a C1 –g
- zvládá hru legato v rozmezí V3, Č4, staccato v osminových notách, a to jak na jednom tónu tak i stupňovitě nejvíce však v intervalu V3
- se seznamuje s hrou retních legát ve velmi pomalém tempu, a to chromaticky v alikvotách: C1 – G1, G1 – C2
- hraje a orientuje se v durových i mollových stupnicích do 3 křížků a 3 Bě
- zahraje podle svých individuálních schopností jednoduchou přednesovou skladbu z not i z paměti
- je schopen hrát jednodušší cvičení a skladby převážně z listu
- uplatňuje se v souborové hře

5. ročník

Žák:

- hraje v rozsahu C1 – F2 a C1 – g
- hraje a orientuje se v durových i mollových stupnicích do 4 křížků a 4 Bě
- rozlišuje základní dynamiky (Forte, mezzoforte, piano), zvládá i hru crescendo a decrescendo
- zvládá hru legato a staccato v pomalejších tempech a v jednodušších cvičeních a přednesových skladbách
- se orientuje v základních rytmech – čtvrtová s tečkou, synkopa a základní šestnáctinové rytmy
- hraje retní legáta ve velmi pomalém tempu, a to chromaticky v alikvotách: C1 – G1 (dle schopností žáka až do fis), (G1 – C2)

6. ročník

Žák:

- hraje v rozsahu C1 – G2 a C1 – g
- hraje durové a mollové stupnice do 4 křížků a 4 Bě, T5 ve čtyřzvuku a D7 u durových stupnic
- hraje retní legáta v pomalém tempu v půlových a čtvrtových notách chromaticky v alikvotách C1 – G1 dle schopností žáka až do fis), G1 – C2

- zahraje dle svých individuálních schopností delší přednesovou skladbu složenou z více částí různých charakterů

7. ročník

Žák:

- hraje v rozsahu C1 – G2 a C1 – G2 dle individuálních schopností do A2
- hraje durové a mollové stupnice do 4 křížků a 4 bé, T5 ve čtyřzvuku, D7 a zm7 hraje retní legáta v pomalém tempu v půlových a čtvrt'ových notách chromaticky
 - v alikvotách C1 – G1 dle schopností až do fis), G1 – C2,
- využívá odstíny dynamiky – p, mf, f, ff a akcenty a sforzato, crescendo a decrescendo
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů podle svých individuálních schopností
- se uplatňuje při hře v komorních, souborových nebo orchestrálních uskupeních

II. STUPEŇ:

Varianta A – navazující na studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- hraje v rozsahu C1 – G2 a C1 – G2 dle individuálních schopností do A2 (Hraje nad A2 jen dle svých fyziognomických dispozic)
- hraje durové a mollové stupnice do 5 křížků a 5 bé a k nim T5 ve 4 zvuku a D7, zm7
- hraje retní legáta v pomalém tempu v půlových a čtvrt'ových notách chromaticky v alikvotách C1 – G1 dle schopností žáka až do fis), G1 – C2, C2 – E2
- je schopen samostatně nastudovat přednesovou skladbu, pochopit její hudební styl a s vlastním pojetím ji veřejně prezentovat
- se podílí na výběru repertoáru, seznamuje se s různými hudebními styly a jejich interpretací jak v sólových skladbách jednoduchých uprav tak individuálním studiem partů, které pak uplatňuje v kolektivní praxi

2. ročník

Žák:

- hraje v rozsahu C1 – G2 a C1 – G2 dle individuálních schopností do A2 (Hraje nad A2 jen dle svých fyziognomických dispozic)
- hraje retní legáta v rozsahu jedné oktávy a volném tempu
- hraje stupnice, akordy a septakordy do 6 křížků a bé
- rozvíjí schopnost správně interpretovat různé hudební styly jak v sólových skladbách jednoduchých i složitějších forem, tak individuálním studiem partů s použitím výrazových prostředků

3. ročník

Žák:

- hraje v rozsahu C1 – G2 a C1 – G2 dle individuálních schopností do A2 (Hraje nad A2 jen dle svých fyziognomických dispozic)
- hraje retní legáta v rozsahu jedné oktávy a volném tempu
- hraje stupnice, akordy a septakordy do 7 křížků a bé
- je schopen správně interpretovat různé hudební styly jak v sólových skladbách jednoduchých i složitějších forem tak individuálním studiem partů s použitím všech výrazových prostředků
- je schopen získané dovednosti kvalitně veřejně prezentovat

4. ročník

Žák:

- je schopen při rozehrávání okamžitě, na místě vytvářet jednoduchá nátisková a technická cvičení dle momentální nátiskové dispozice v durových a mollových tóninách
- je schopen v pomalém tempu přečíst a zároveň zahrát jakékoliv cvičení, etudu, přednesovou skladbu nebo orchestrální part, analyzovat technické problémy, zvolit správný způsob nácvičku, pochopit skladbu po formální a hudební stránce a pak ji ve správném tempu se všemi výrazovými prostředky i interpretovat
- se zapojuje do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření, aktivně spolupracuje na vytváření jejich hudebního výrazu a interpretaci. Současně je schopen si uvědomit svou zodpovědnost za společné dílo.
- získané dovednosti je schopen kvalitně veřejně prezentovat

Pozn.: Pokud žák neabsolvoval I. stupeň vzdělávání, začíná s plněním vzdělávacího obsahu I. stupně.

Varianta B – pro žáky, kteří neabsolvovali studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- si osvojil práci s dechem na dech. cvičeních a práci s nátiskem bzučením na rty, hrou na nátrubek. Získané dovednosti pak uplatňuje při hře vydržovaných tónů min. na 4 doby s důrazem na jejich kvalitu
- si osvojuje nasazení při spojování tónů v intervalech V2, V3, Č4
- hraje legato pouze v rozsahu V2, dle jeho schopností V3
- zahraje a vyjmenuje durové stupnice C, G, B dur a T5 s obraty v pomalém tempu ve výše uvedeném rozsahu
- hraje jednoduchá cvičení nebo lid. písně s nasazením v rozsahu od C1 – C2 v celých půlových, čtvrtových a osminových hodnotách v 4/4, 3/4 a 2/4 taktu v pomalém tempu

2. ročník

Žák:

- si osvojil práci s dechem a nátiskem při hře vydržovaných tónů min na 4 doby se změnou dynamiky (p—mf—f---ff---f---mf---p)
- hraje legato pouze v rozsahu V2, V3 větší intervaly dle schopností žáka
- hraje v rozsahu C1 – D2, C1 – g
- hraje a orientuje se v durových stupnicích do 2 křížků a 2 Bě, T5 s obraty v pomalém tempu a hraje je z paměti
- předvede hru mollových stupnic do 2 křížků a bé, T5 s obraty v pomalém tempu
- je schopen rozlišit základní dynamiku (slabě, silně – p, f)
- dokáže rozdělit lid. píseň a cvičení do frází (od nádechu k nádechu)
- hraje notu půlovou s tečkou, čtvrtovou s tečkou

3. ročník

Žák:

- si osvojil si práci s dechem a nátiskem při hře vydržovaných tónů min na 4 doby se změnou dynamiky (p—mf—f---ff---f---mf---p)
- hraje v rozsahu C1 – E2 a C1 –g

- zvládá hru legato v rozmezí V3, Č4, staccato v osminových notách a to jak na jednom tónu, tak i stupňovitě nejvíce však v intervalu V3
- hraje retní legáto ve velmi pomalém tempu, a to chromaticky v alikvotách: C1 – G1, G1 – C2
- hraje a orientuje se v durových i molových stupnicích do 2 křížků a 2 bé
- zahraje podle svých individuálních schopností jednoduchou přednesovou skladbu z not i z paměti
- je schopen hrát jednodušší cvičení a skladby téměř z listu
- uplatňuje se v souborové hře

4. ročník

Žák:

- zvládá práci s dechem a nátiskem při hře vydržovaných tónů min. na 4 doby se změnou dynamiky (p---mf---f---ff---f---mf---p)
- hraje v rozsahu C1 – G2 a C1 – G2 dle individuálních schopností do A2
- hraje durové a mollové stupnice do 4 křížků a 4 bé, T5 ve čtyřzvuku, osvojuje si hru D7 a zm7-
- hraje retní legáta v pomalém tempu v půlových a čtvrtových notách chromaticky v alikvotách C1 – G1 dle schopností žáka až do fis), G1 – C2,
- využívá odstíny dynamiky – p, mf, f, ff a akcenty a sforzato, crescendo a decrescendo
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů podle svých individuálních schopností
- se uplatňuje při hře v komorních, souborových nebo orchestrálních uskupeních

Vyučovací předmět: Komorní hra

I. STUPEŇ:

4. ročník

Žák:

- umí se správně naladit
- chodí na zkoušky včas a připraven
- zvládá jednoduchou souhru s ostatními nástroji v sekci a v celém souboru

5. ročník

Žák:

- je schopen dodržet předepsanou či dohodnutou dynamiku a frázování
- podílí se na výběru repertoáru a dokáže si na danou skladbu nebo poslechovou ukázkou vytvořit vlastní názor

6. ročník

Žák:

- při hře reaguje na gesta vedoucího souboru
- má odpovědnost za kolektivní dílo
- získané dovednosti prezentuje na veřejnosti

7. ročník

Žák:

- zná rozdíly mezi hudebními styly

- umí správně frázovat, dodržuje dynamiku
- dokáže samostatně nacvičit svůj part

II. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- kontroluje intonační čistotu své hry
- umí hrát s dynamikou
- uplatňuje veškeré získané technické i výrazové dovednosti z individuální výuky

2. ročník

Žák:

- zvládá samostatně nastudovat svůj part jak stylově tak se správným frázováním a interpretovat ho při hře v souboru
- podílí se na výběru repertoáru a dokáže si na danou skladbu nebo poslechovou ukázkou vytvořit vlastní názor

3. ročník

Žák:

- je odpovědný za kolektivní dílo
- podílí se na tvorbě a propagaci hudebních projektů tělesa

4. ročník

Žák:

- svým přístupem je vzorem pro mladší spoluhráče
- je schopen pomoci radou méně zkušeným hráčům
- pomáhá při organizaci a technickém zabezpečení vystoupení

Pozn.: Pokud žák neabsolvoval I. stupeň vzdělávání, začíná s plněním vzdělávacího obsahu I. stupně.

Hra v souboru, Hra v orchestru, Hra v instrumentální skupině

Viz kapitola 5.32

Vyučovací předmět: Poslechový seminář

Viz kapitola 5.33

Vyučovací předmět: Hra na druhý nástroj

Viz kapitola 5.34

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Viz kapitola 5.35

5.19 Studijní zaměření - Hra na tenor

Tenor, též i eufonium je trubkovitý žesťový nástroj, o oktávu níž znějící křídlovka. Je oválně stočena, takže vypadá jako malá tuba, a ve většině případů je laděna v B.

Rozsah závisí výrazně (jako u všech žesťových nástrojů) na schopnostech hráče, pohybuje se však zhruba od velkého fis do c3. Virtuosi je pochopitelně schopni hrát ještě o něco výše či o něco níže - schopnost zahrát nižší tóny závisí také na tom, je-li nástroj vybaven čtvrtým ventilem. Pro hraní na tenor se používá podobný nátrubek jako na trombón, proto někteří hráči ovládají hru na oba tyto nástroje. Je vybavena třemi až čtyřmi ventily: první snižuje o celý tón, druhý o půltón, třetí o jeden a půl tónu a případný čtvrtý o dva a půl tónu.

Tenor hraje ve vyšších polohách, neb je v nich jistější (ačkoliv rozsah má s barytonem shodný), má užší menzuru a notace je v houslovém klíči, a proto (uvažujeme pro nástroj laděný v B) nejsou hrané tony znějící.

Tenor má jemný, líbivý zvuk a uplatnění nachází hlavně v dechových orchestrech nebo kapelách. Velmi zřídka se uplatní jako nástroj sólový. V našich zemích byla populární koncem 19. století a začátkem 20. století. Stále je k vidění v tradiční středoevropské dechovce.

Na tenor přijímáme žáky podle fyzické vyspělosti nejdříve od 6 – 10 let. Předchozí zkušenost s hrou na jiný nástroj je výhodou, ale není podmínkou.

Naší strategií je kvalitní zvládnutí základů hry na nástroj a následné zařazení žáka do komorních souborů a orchestrů. Věříme, že právě brzké uplatnění žáka v kolektivní hře je největší motivací pro další zdokonalování vlastní hry na nástroj.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na tenor	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Komorní hra* Hra v souboru, Hra v orchestru, Hra v instrumentální skupině, Pěvecký sbor				1	1	1	1	1	1	1	1
Poslechový seminář***								1	1	1	1
Hra na druhý nástroj (nebo zpěv)***	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5

Poznámky:

* Povinně volitelné předměty. Žák si zvolí předmět, který bude v daném školním roce navštěvovat. Změnit jej může až pro další pololetí po domluvě s učitelem hlavního předmětu..

** ve II. stupni studia může žák zvolit tento předmět místo předmětu Komorní hra (Kolektivní hudební praxe)

*** nepovinný předmět

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět – Hra na tenor

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- je seznámen s nástrojem a jeho historií
- má správný postoj a držení nástroje
- si osvojl práci s dechem a ovládá základy správného dýchání a tvoření tónu
- si osvojl nasazení na jednom tónu, spojování tónů nasazením v intervalech
- je schopen zahrát velmi jednoduchá cvičení a lidové písně

2. ročník

Žák:

- si osvojl práci s dechem, dodržuje zásady správného dýchání a kvalitního nasazení tónu
- zvládá tóny v rozsahu od c1 do c2
- zahraje a vyjmenuje durové stupnice C, D dur s kvintakordy
- hraje jednoduchá cvičení nebo lid. písně

3. ročník

Žák:

- si osvojl práci s dechem a nátiskem při hře vydržovaných tónů min. na 4 doby se změnou dynamiky (p—mf—f---ff---f---mf---p)
- zahraje a vyjmenuje durové stupnice C, D dur a c, d moll s kvintakordy
- dokáže rozdělit lid. píseň a cvičení do frází (od nádechu k nádechu)

4. ročník

Žák:

- si osvojl práci s dechem a nátiskem při hře vydržovaných tónů min na 4 doby se změnou dynamiky (p—mf—f---ff---f---mf---p)
- hraje v rozsahu od hes po d2
- je seznámen s hrou retních legát ve velmi pomalém tempu
- zahraje a vyjmenuje durové stupnice C, D, Bb dur a c, d, h moll s kvintakordy
- zahraje podle svých individuálních schopností jednoduchou přednesovou skladbu z not i z paměti
- je schopen hrát jednodušší cvičení a skladby téměř z listu
- se uplatňuje v souborové hře

5. ročník

Žák:

- si osvojl práci s dechem a nátiskem při hře vydržovaných tónů min na 4 doby se změnou dynamiky (p—mf—f---ff---f---mf---p)
- zahraje a vyjmenuje durové stupnice C, D, Bb, E dur a c, d, h, e moll s kvintakordy
- rozlišuje základní dynamiky (Forte, mezzoforte, piano)

6. ročník

Žák:

- díky dechovým cvičením má rozšířenu dechovou kapacitu

- hraje v rozsahu od g po e2
- zahraje a vyjmenuje durové stupnice C, D, Bb, E, G dur a c, d, h, e, g moll s kvintakordy
- hraje retní legáta v pomalém tempu
- zahraje dle svých individuálních schopností delší přednesovou skladbu složenou z více částí různých charakterů

7. ročník

Žák:

- je schopen hlídat intonaci
- uplatňuje základní dynamické odstíny – p, mf, f
- rozpozná frázi a dokáže volit správné nádechy
- respektuje základní tempová označení
- hraje v rozsahu od g po g2
- ovládá dur stupnice + akordy s předznamenáním do 4 křížků a bé
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů podle svých individuálních schopností
- se uplatňuje při hře v komorních, souborových nebo orchestrálních uskupeních

II. STUPEŇ:

Varianta A – navazující na studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- je schopen hrát crescendo a decrescendo
- je schopen akceptovat jemné tempové rozdíly
- zvládá rozsáhlejší přednesové skladby různých žánrů
- zvládá tóny od g do g2

2. ročník

Žák:

- v plném rozsahu uplatňuje dynamiku a agogiku
- důsledně hlídá intonaci a ladění
- rozumí hudební frázi
- upevňuje rozsah od g do g2

3. ročník

Žák:

- hraje v rozsahu dle individuálních schopností
- propojuje veškeré získané technické i výrazové dovednosti při interpretaci
- zvládá hru přiměřeně obtížných skladeb z listu
- je schopen samostatně nastudovat přednesovou skladbu
- interpretuje skladby různých stylů a žánrů

4. ročník

Žák:

- je seznámen s hudební literaturou všech období
- preferuje konkrétní žánr
- se zapojuje do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření, aktivně spolupracuje na vytváření jejich hudebního výrazu a interpretaci. Současně je schopen si uvědomit svou zodpovědnost za společné dílo.

Varianta B – pro žáky, kteří neabsolvovali studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- popíše nástroj a jeho historii
- má správný postoj a držení nástroje
- si osvojil práci s dechem, dodržuje zásady správného dýchání a kvalitního nasazení tónu
- zvládá tóny v rozsahu od c1 do c2
- zahraje a vyjmenuje durové stupnice C, D dur s kvintakordy
- hraje jednoduchá cvičení nebo lid. Písně

2. ročník

Žák:

- si osvojil práci s dechem a nátiskem při hře vydržovaných tónů min. na 4 doby se změnou dynamiky (p—mf—f---ff---f---mf---p)
- zahraje a vyjmenuje durové stupnice C, D dur a c, d moll s kvintakordy
- zahraje podle svých individuálních schopností jednoduchou přednesovou skladbu z not i paměti
- je schopen hrát jednodušší cvičení a skladby téměř z listu

3. ročník

Žák:

- si osvojil práci s dechem a nátiskem při hře vydržovaných tónů min na 4 doby se změnou dynamiky (p—mf—f---ff---f---mf---p)
- zahraje a vyjmenuje durové stupnice C, B, As, D dur a c, b, a, d moll s kvintakordy
- rozlišuje základní dynamiky (Forte, mezzoforte, piano)
- hraje retní legáta v pomalém tempu
- zahraje dle svých individuálních schopností delší přednesovou skladbu složenou z více částí různých charakterů

4. ročník

Žák:

- je schopen hlídat intonaci
- uplatňuje základní dynamické odstíny – p, mf, f
- rozpozná frázi a dokáže volit správné nádechy
- respektuje základní tempová označení
- hraje v rozsahu od F po f1
- ovládá dur stupnice + akordy s předznamenáním do 4 křížků a bé

- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů podle svých individuálních schopností
- se uplatňuje při hře v komorních, souborových nebo orchestrálních uskupeních

Vyučovací předmět: Komorní hra

I. STUPEŇ:

4. ročník

Žák:

- umí se správně naladit
- chodí na zkoušky včas a připraven
- zvládá jednoduchou souhru s ostatními nástroji v sekci a v celém souboru

5. ročník

Žák:

- je schopen dodržet předepsanou či dohodnutou dynamiku a frázování
- podílí se na výběru repertoáru a dokáže si na danou skladbu nebo poslechovou ukázkou vytvořit vlastní názor

6. ročník

Žák:

- při hře reaguje na gesta vedoucího souboru
- má odpovědnost za kolektivní dílo
- získané dovednosti prezentuje na veřejnosti

7. ročník

Žák:

- zná rozdíly mezi hudebními styly
- umí správně frázovat, dodržuje dynamiku
- dokáže samostatně nacvičit svůj part

II. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- kontroluje intonační čistotu své hry
- umí hrát s dynamikou
- uplatňuje veškeré získané technické i výrazové dovednosti z individuální výuky

2. ročník

Žák:

- zvládá samostatně nastudovat svůj part jak stylově tak se správným frázováním a interpretovat ho při hře v souboru
- podílí se na výběru repertoáru a dokáže si na danou skladbu nebo poslechovou ukázkou vytvořit vlastní názor

3. ročník

Žák:

- je odpovědný za kolektivní dílo
- podílí se na tvorbě a propagaci hudebních projektů tělesa

4. ročník

Žák:

- svým přístupem je vzorem pro mladší spoluhráče
- je schopen pomoci radou méně zkušeným hráčům
- pomáhá při organizaci a technickém zabezpečení vystoupení

Pozn.: Pokud žák neabsolvoval I. stupeň vzdělávání, začíná s plněním vzdělávacího obsahu I. stupně.

Hra v souboru, Hra v orchestru, Hra v instrumentální skupině

Viz kapitola 5.32

Vyučovací předmět: Poslechový seminář

Viz kapitola 5.33

Vyučovací předmět: Hra na druhý nástroj

Viz kapitola 5.34

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Viz kapitola 5.35

5.20 Studijní zaměření - Hra na baryton

Baryton, též i eufonium a baskřídllovka je trubkovitý žesťový nástroj, o oktávu níž znějící křídllovka. Je oválně stočena, takže vypadá jako malá tuba, a ve většině případů je laděna v B.

Rozsah závisí výrazně (jako u všech žesťových nástrojů) na schopnostech hráče, pohybuje se však zhruba od velkého E do b1, tedy podobně jako trombonu (tenorová baskřídllovka zní však o nónu výše, tudíž je psaný rozsah malé fis - c3). Virtuosi je pochopitelně schopni hrát ještě o něco výše či o něco níže - schopnost zahrát nižší tóny závisí také na tom, je-li nástroj vybaven čtvrtým ventilem. Pro hraní na baskřídllovku se používá podobný nátrubek jako na trombón, proto někteří hráči ovládají hru na oba tyto nástroje. Je vybavena třemi až čtyřmi ventily: první snižuje o celý tón, druhý o půltón, třetí o jeden a půl tónu a případný čtvrtý o dva a půl tónu.

Baryton hraje v hlubších polohách, má širší menzuru a notace je v basovém klíči.

Baskřídllovka má jemný, líbivý zvuk a uplatnění nachází hlavně v dechových orchestrech nebo kapelách. Velmi zřídka se uplatní jako nástroj sólový. V našich zemích byla populární koncem 19. století a začátkem 20. století. Stále je k vidění v tradiční středoevropské dechovce.

Na baskřídllovku přijímáme žáky podle fyzické vyspělosti nejdříve od 6 – 10 let. Předchozí zkušenost s hrou na jiný nástroj je výhodou, ale není podmínkou.

Naší strategií je kvalitní zvládnutí základů hry na nástroj a následné zařazení žáka do komorních souborů a orchestrů. Věříme, že právě brzké uplatnění žáka v kolektivní hře je největší motivací pro další zdokonalování vlastní hry na nástroj.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na baryton	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Komorní hra* Hra v souboru, Hra v orchestru, Hra v instrumentální skupině, Pěvecký sbor				1	1	1	1	1	1	1	1
Poslechový seminář**								1	1	1	1
Hra na druhý nástroj (nebo zpěv)***	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5

Poznámky:

* Povinně volitelné předměty. Žák si zvolí předmět, který bude v daném školním roce navštěvovat. Změnit jej může až pro další pololetí po domluvě s učitelem hlavního předmětu..

** ve II. stupni studia může žák zvolit tento předmět místo předmětu Komorní hra (Kolektivní hudební praxe)

*** nepovinný předmět

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět – Hra na baryton

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- je seznámen s nástrojem a jeho historií
- má správný postoj a držení nástroje
- předvede práci s dechem a ovládá základy správného dýchání a tvoření tónu
- si osvojil nasazení na jednom tónu, spojování tónů nasazením v intervalech
- je schopen zahrát velmi jednoduchá cvičení a lidové písně

2. ročník

Žák:

- si osvojil práci s dechem, dodržuje zásady správného dýchání a kvalitního nasazení tónu
- zvládá tóny v rozsahu od B do c1
- zahraje a vyjmenuje durové stupnice C, B dur s kvintakordy
- hraje jednoduchá cvičení nebo lid. písně

3. ročník

Žák:

- si osvojil práci s dechem a nátiskem při hře vydržovaných tónů min. na 4 doby se změnou dynamiky (p—mf—f---ff---f---mf---p)
- zahraje a vyjmenuje durové stupnice C, B dur a c, b moll s kvintakordy
- dokáže rozdělit lid. píseň a cvičení do frází (od nádechu k nádechu)

4. ročník

Žák:

- si osvojil práci s dechem a nátiskem při hře vydržovaných tónů min na 4 doby se změnou dynamiky (p—mf—f---ff---f---mf---p)
- hraje v rozsahu od AS po d1
- hraje retní legáto ve velmi pomalém tempu
- zahraje a vyjmenuje durové stupnice C, B, As dur a c, b, a moll s kvintakordy
- zahraje podle svých individuálních schopností jednoduchou přednesovou skladbu z not i z paměti
- je schopen hrát jednodušší cvičení a skladby téměř z listu
- se uplatňuje v souborové hře

5. ročník

Žák:

- si osvojil práci s dechem a nátiskem při hře vydržovaných tónů min na 4 doby se změnou dynamiky (p—mf—f---ff---f---mf---p)
- zahraje a vyjmenuje durové stupnice C, B, As, D dur a c, b, a, d moll s kvintakordy
- rozlišuje základní dynamiky (Forte, mezzoforte, piano)

6. ročník

Žák:

- má díky dechovým cvičením rozšířenu dechovou kapacitu
- hraje v rozsahu od F po d1
- zahraje a vyjmenuje durové stupnice C, B, As, D, F dur a c, b, a, d, f moll s kvintakordy
- hraje retní legáta v pomalém tempu
- zahraje dle svých individuálních schopností delší přednesovou skladbu složenou z více částí různých charakterů

7. ročník

Žák:

- je schopen hlídat intonaci
- uplatňuje základní dynamické odstíny – p, mf, f
- rozpozná frázi a dokáže volit správné nádechy
- respektuje základní tempová označení
- hraje v rozsahu od F po f1
- ovládá dur stupnice + akordy s předznamenáním do 4 křížků a bé
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů podle svých individuálních schopností
- se uplatňuje při hře v komorních, souborových nebo orchestrálních uskupeních

II. STUPEŇ:

Varianta A – navazující na studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- je schopen hrát crescendo a decrescendo
- je schopen akceptovat jemné tempové rozdíly
- zvládá rozsáhlejší přednesové skladby různých žánrů
- zvládá tóny od F do g1

2. ročník

Žák:

- v plném rozsahu uplatňuje dynamiku a agogiku
- důsledně hlídá intonaci a ladění
- rozumí hudební frázi
- uplatní hru v rozsahu od F do g1

3. ročník

Žák:

- hraje v rozsahu dle individuálních schopností
- propojuje veškeré získané technické i výrazové dovednosti při interpretaci
- zvládá hru přiměřeně obtížných skladeb z listu
- je schopen samostatně nastudovat přednesovou skladbu
- interpretuje skladby různých stylů a žánrů

4. ročník

Žák:

- je seznámen s příklady hudební literatury všech období
- preferuje žánr
- se zapojuje do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření, aktivně spolupracuje na vytváření jejich hudebního výrazu a interpretaci. Současně je schopen si uvědomit svou zodpovědnost za společné dílo.

Varianta B – pro žáky, kteří neabsolvovali studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- popíše nástroj a jeho historii
- má správný postoj a držení nástroje
- si osvojil práci s dechem, dodržuje zásady správného dýchání a kvalitního nasazení tónu
- zvládá tóny v rozsahu od B do c1
- zahraje a vyjmenuje durové stupnice C, B dur s kvintakordy
- hraje jednoduchá cvičení nebo lid. písně

2. ročník

Žák:

- si osvojil práci s dechem a nátiskem při hře vydržovaných tónů min. na 4 doby se změnou dynamiky (p—mf—f---ff---f---mf---p)
- zahraje a vyjmenuje durové stupnice C, B dur a c, b moll s kvintakordy
- zahraje podle svých individuálních schopností jednoduchou přednesovou skladbu z not i z paměti
- je schopen hrát jednodušší cvičení a skladby téměř z listu
- se uplatňuje v souborové hře

3. ročník

Žák:

- si osvojil práci s dechem a nátiskem při hře vydržovaných tónů min na 4 doby se změnou dynamiky (p—mf—f---ff---f---mf---p)
- zahraje a vyjmenuje durové stupnice C, B, As, D dur a c, b, a, d moll s kvintakordy
- rozlišuje základní dynamiky (Forte, mezzoforte, piano)
- hraje retní legáta v pomalém tempu
- zahraje dle svých individuálních schopností delší přednesovou skladbu složenou z více částí různých charakterů

4. ročník

Žák:

- je schopen hlídat intonaci
- uplatňuje základní dynamické odstíny – p, mf, f
- rozpozná frázi a dokáže volit správné nádechy
- respektuje základní tempová označení
- hraje v rozsahu od F po f1
- ovládá dur stupnice + akordy s předznamenáním do 4 křížků a bé

- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů podle svých individuálních schopností
- se uplatňuje při hře v komorních, souborových nebo orchestrálních uskupeních

Vyučovací předmět: Komorní hra

I. STUPEŇ:

4. ročník

Žák:

- umí se správně naladit
- chodí na zkoušky včas a připraven
- zvládá jednoduchou souhru s ostatními nástroji v sekci a v celém souboru

5. ročník

Žák:

- je schopen dodržet předepsanou či dohodnutou dynamiku a frázování
- podílí se na výběru repertoáru a dokáže si na danou skladbu nebo poslechovou ukázkou vytvořit vlastní názor

6. ročník

Žák:

- při hře reaguje na gesta vedoucího souboru
- má odpovědnost za kolektivní dílo
- získané dovednosti prezentuje na veřejnosti

7. ročník

Žák:

- zná rozdíly mezi hudebními styly
- umí správně frázovat, dodržuje dynamiku
- dokáže samostatně nacvičit svůj part

II. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- kontroluje intonační čistotu své hry
- umí hrát s dynamikou
- uplatňuje veškeré získané technické i výrazové dovednosti z individuální výuky

2. ročník

Žák:

- zvládá samostatně nastudovat svůj part jak stylově tak se správným frázováním a interpretovat ho při hře v souboru
- podílí se na výběru repertoáru a dokáže si na danou skladbu nebo poslechovou ukázkou vytvořit vlastní názor

3. ročník

Žák:

- je odpovědný za kolektivní dílo
- podílí se na tvorbě a propagaci hudebních projektů tělesa

4. ročník

Žák:

- svým přístupem je vzorem pro mladší spoluhráče
- je schopen pomoci radou méně zkušeným hráčům
- pomáhá při organizaci a technickém zabezpečení vystoupení

Pozn.: Pokud žák neabsolvoval I. stupeň vzdělávání, začíná s plněním vzdělávacího obsahu I. stupně.

Hra v souboru, Hra v orchestru, Hra v instrumentální skupině

Viz kapitola 5.32

Vyučovací předmět: Poslechový seminář

Viz kapitola 5.33

Vyučovací předmět: Hra na druhý nástroj

Viz kapitola 5.34

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Viz kapitola 5.35

5.21 Studijní zaměření – Hra na trombon

Trombon neboli pozoun je žesťový hudební nástroj. Možné jsou oba názvy - *trombon* pochází z latiny, kdežto *pozoun* z němčiny.

Trombon je jedním z nejstarších hudebních nástrojů vyrobených z kovu. Za první moderní trombon se považuje výrobek nástrojaře Hanse Neuschela (†1533) z roku 1478. Princip snižce, tedy dvou do sebe zasunutých dvojic trubek, přišel ze Španělska, takže je pravděpodobné, že se na jeho vývoji nezanedbatelnou měrou podíleli Arabové. V období baroka byl pozoun využíván jako sólový a komorní nástroj (z důvodu nálevkovitého nátrubku, užší menzury a kóničtějšího roztrubu byl jeho zvuk jemnější a dobře se tedy zvukově vázal s tehdejšími violami a zobcovými flétnami), později v klasicismu jeho využití zesláblo z důvodu menšího obsazení symfonického orchestru.

Návrat pozounu nastal v období romantismu, ve kterém skladatelé začali znovu preferovat velký symfonický orchestr.

Trombon se používá nejen v orchestrech, ale i v kvartetech, kvintetech, v jazzu a samozřejmě se uplatňuje i jako sólový nástroj, nejčastěji s doprovodem klavíru. V minulosti se používala širší škála druhů trombonu. Existovaly trombony diskantové, altové, tenorové, basové a kontrabasové. Dnes se používají především trombony altové, tenorové a basové – diskantové a kontrabasové se používají zřídka.

Hra na trombon předpokládá určité fyzické dispozice. Proto je vhodné u menších dětí (6-10 let), které nemají ještě dostatečnou délku ruky, začínat na jiný dechový nástroj (např. trubku či tenor a baryton). Zde si může student osvojit zásady správného dýchání, tvoření tónu a ještě rozvíjet rytmickou i intonační představivost. Při pozdějším přechodu na trombon tyto dovednosti usnadní nástrojový rozvoj žáka, který tak může věnovat větší pozornost práci pravé ruky.

Naší strategií je kvalitní zvládnutí základů hry na nástroj a následné zařazení žáka do komorních souborů a orchestrů. Věříme, že právě brzké uplatnění žáka v kolektivní hře je největší motivací pro další zdokonalování vlastní hry na nástroj.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na trombon	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Komorní hra* Hra v souboru, Hra v orchestru, Hra v instrumentální skupině, Pěvecký sbor				1	1	1	1	1	1	1	1
Poslechový seminář**								1	1	1	1
Hra na druhý nástroj (nebo zpěv)***	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5

Poznámky:

* Povinně volitelné předměty. Žák si zvolí předmět, který bude v daném školním roce navštěvovat. Změnit jej může až pro další pololetí po domluvě s učitelem hlavního předmětu..

** ve II. stupni studia může žák zvolit tento předmět místo předmětu Komorní hra (Kolektivní hudební praxe)

*** nepovinný předmět

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět – Hra na trombon

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- je seznámen s nástrojem a jeho historií
- má správný postoj a držení nástroje
- rozumí práci s dechem a ovládá základy správného dýchání a tvoření tónu
- nasazuje na jednom tónu, spojování tónů nasazením v intervalech
- je schopen zahrát velmi jednoduchá cvičení a lidové písně

2. ročník

Žák:

- zvládá práci s dechem, dodržuje zásady správného dýchání a kvalitního nasazení tónu
- zvládá tóny v rozsahu od B do c1
- zahraje a vyjmenuje durové stupnice C, B dur s kvintakordy
- hraje jednoduchá cvičení nebo lid. písně

3. ročník

Žák:

- umí pracovat s dechem a nátiskem při hře vydržovaných tónů min na 4 doby se změnou dynamiky (p—mf—f---ff---f---mf---p)
- díky technickým cvičením má pokročilejší snižcovou techniku (1.- 4. poloha)
- zahraje a vyjmenuje durové stupnice C, B dur a c, b moll s kvintakordy
- dokáže rozdělit lid. píseň a cvičení do frází (od nádechu k nádechu)

4. ročník

Žák:

- zvládá práci s dechem a nátiskem při hře vydržovaných tónů min. na 4 doby se změnou dynamiky (p—mf—f---ff---f---mf---p)
- hraje v rozsahu od AS po d1
- je seznámen s hrou retních legát ve velmi pomalém tempu
- zahraje a vyjmenuje durové stupnice C, B, As dur a c, b, a moll s kvintakordy
- zahraje podle svých individuálních schopností jednoduchou přednesovou skladbu z not i z paměti
- je schopen hrát jednodušší cvičení a skladby téměř z listu
- se uplatňuje v souborové hře

5. ročník

Žák:

- zvládá práci s dechem a nátiskem při hře vydržovaných tónů min. na 4 doby se změnou dynamiky (p—mf—f---ff---f---mf---p)
- zahraje a vyjmenuje durové stupnice C, B, As, D dur a c, b, a, d moll s kvintakordy
- rozlišuje základní dynamiky (Forte, mezzoforte, piano)
- díky technickým cvičením má pokročilejší snižcovou techniku (1. – 4. poloha + 6. poloha)

6. ročník

Žák:

- má rozšířenu dechovou kapacitu
- hraje v rozsahu od F po d1
- zahraje a vyjmenuje durové stupnice C, B, As, D, F dur a c, b, a, d, f moll s kvintakordy
- hraje retní legáta v pomalém tempu
- zahraje dle svých individuálních schopností delší přednesovou skladbu složenou z více částí různých charakterů (Jedná se o hudební útvary skládající se z krátkých částí tempově a výrazově odlišného charakteru)

7. ročník

Žák:

- je schopen hlídat intonaci
- uplatňuje základní dynamické odstíny – p, mf, f
- rozpozná frázi a dokáže volit správné nádechy
- respektuje základní tempová označení
- hraje v rozsahu od F po f1
- díky technickým cvičením má pokročilejší snižcovou techniku (1. – 7. poloha)
- ovládá dur stupnice + akordy s předznamenáním do 4 křížků a bé
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů podle svých individuálních schopností
- se uplatňuje při hře v komorních, souborových nebo orchestrálních uskupeních

II. STUPEŇ:

Varianta A – navazující na studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- je schopen hrát crescendo a decrescendo
- je schopen akceptovat jemné tempové rozdíly
- zvládá rozsáhlejší přednesové skladby různých žánrů
- zvládá tóny od F do g1

2. ročník

Žák:

- v plném rozsahu uplatňuje dynamiku a agogiku
- důsledně hlídá intonaci a ladění
- rozumí hudební frázi
- upevňuje rozsah od F do g1

3. ročník

Žák:

- hraje v rozsahu dle individuálních schopností
- propojuje veškeré získané technické i výrazové dovednosti při interpretaci
- zvládá hru přiměřeně obtížných skladeb z listu
- je schopen samostatně nastudovat přednesovou skladbu
- interpretuje skladby různých stylů a žánrů

4. ročník

Žák:

- se seznámí s hudební literaturou všech období
- preferuje některý žánr
- je zapojen do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření, aktivně spolupracuje na vytváření jejich hudebního výrazu a interpretaci. Současně je schopen si uvědomit svou zodpovědnost za společné dílo.

Varianta B – pro žáky, kteří neabsolvovali studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- je seznámen s nástrojem a jeho historií
- má správný postoj a držení nástroje
- rozumí práci s dechem, dodržuje zásady správného dýchání a kvalitního nasazení tónu
- zvládá tóny v rozsahu od B do c1
- zahraje a vyjmenuje durové stupnice C, B dur s kvintakordy
- hraje jednoduchá cvičení nebo lid. písně

2. ročník

Žák:

- rozumí práci s dechem a nátiskem při hře vydržovaných tónů min na 4 doby se změnou dynamiky (p—mf—f---ff---f---mf---p)
- díky technickým cvičením má pokročilejší snižcovou techniku (1.- 4. poloha)
- je seznámen s hrou retních legát ve velmi pomalém tempu
- zahraje a vyjmenuje durové stupnice C, B, As dur a c, b, a moll s kvintakordy
- zahraje podle svých individuálních schopností jednoduchou přednesovou skladbu z not i z paměti
- je schopen hrát jednodušší cvičení a skladby téměř z listu
- se uplatňuje v souborové hře

3. ročník

Žák:

- má rozšířenu dechovou kapacitu
- hraje v rozsahu od F po d1
- zahraje a vyjmenuje durové stupnice C, B, As, D, F dur a c, b, a, d, f moll s kvintakordy
- hraje retní legáta v pomalém tempu

- díky technickým cvičením má pokročilejší snižcovou techniku (1. – 4. poloha + 6. poloha)
- zahraje dle svých individuálních schopností delší přednesovou skladbu složenou z více částí různých charakterů (Jedná se o hudební útvary skládající se z krátkých částí tempově a výrazově odlišného charakteru)

4. ročník

Žák:

- je schopen hlídat intonaci
- uplatňuje základní dynamické odstíny – p, mf, f
- rozpozná frázi a dokáže volit správné nádechy
- respektuje základní tempová označení
- hraje v rozsahu od F po f1
- díky technickým cvičením má pokročilejší snižcovou techniku (1. – 7. poloha)
- ovládá dur stupnice + akordy s předznamenáním do 4 křížků a bé
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů podle svých individuálních schopností
- se uplatňuje při hře v komorních, souborových nebo orchestrálních uskupeních

Vyučovací předmět: Komorní hra

I. STUPEŇ:

4. ročník

Žák:

- umí se správně naladit
- chodí na zkoušky včas a připraven
- zvládá jednoduchou souhru s ostatními nástroji v sekci a v celém souboru

5. ročník

Žák:

- je schopen dodržet předepsanou či dohodnutou dynamiku a frázování
- podílí se na výběru repertoáru a dokáže si na danou skladbu nebo poslechovou ukázkou vytvořit vlastní názor

6. ročník

Žák:

- při hře reaguje na gesta vedoucího souboru
- má odpovědnost za kolektivní dílo
- získané dovednosti prezentuje na veřejnosti

7. ročník

Žák:

- zná rozdíly mezi hudebními styly
- umí správně frázovat, dodržuje dynamiku
- dokáže samostatně nacvičit svůj part

II. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- kontroluje intonační čistotu své hry
- umí hrát s dynamikou
- uplatňuje veškeré získané technické i výrazové dovednosti z individuální výuky

2. ročník

Žák:

- zvládá samostatně nastudovat svůj part jak stylově tak se správným frázováním a interpretovat ho při hře v souboru
- podílí se na výběru repertoáru a dokáže si na danou skladbu nebo poslechovou ukázkou vytvořit vlastní názor

3. ročník

Žák:

- je odpovědný za kolektivní dílo
- podílí se na tvorbě a propagaci hudebních projektů tělesa

4. ročník

Žák:

- svým přístupem je vzorem pro mladší spoluhráče
- je schopen pomoci radou méně zkušeným hráčům
- pomáhá při organizaci a technickém zabezpečení vystoupení

Pozn.: Pokud žák neabsolvoval I. stupeň vzdělávání, začíná s plněním vzdělávacího obsahu I. stupně.

Hra v souboru, Hra v orchestru, Hra v instrumentální skupině

Viz kapitola 5.32

Vyučovací předmět: Poslechový seminář

Viz kapitola 5.33

Vyučovací předmět: Hra na druhý nástroj

Viz kapitola 5.34

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Viz kapitola 5.35

5.22 Studijní zaměření – Hra na tubu

Tuba je basový žesťový dechový nástroj, někdy zván jen „bas“. V orchestrech se tento nástroj objevuje od 19. století a hraje se na něj většinou pro jeho značné hmotnosti vsedě.

Jde o jeden z nejhlouběji znějících nástrojů vůbec - srovnatelný rozsah hlubokých tónů mívají např. píšťaly některých rejstříků chrámových varhan. Rozsah tuby je ovšem (stejně jako u všech žesťových nástrojů) relativní - je závislý na použitém nátrubku a do značné míry na fyzických předpokladech hráče (velikost a tvar rtů, tvar čelistí a chrupu, motorika mimického svalstva, atd.).

Nástroj se vyrábí převážně v základních laděních B a C (kontrabasové tuby), Es a F (basové tuby) nebo jejich kombinacích. Nástroj se chová jako struna v tom smyslu, že např. B tuba má základní tón B2 (hes subkontra) a upínáním rtů hráč tvoří řadu tónů alikvotních (obdobně jako flažolety na strunných nástrojích). Tuba je opatřena minimálně třemi, častěji však čtyřmi a u mistrovských nástrojů až šesti rotačními ventily nebo písty, z nichž 5. a 6. slouží k doladování nejhlubších tónů (kontra a subkontra oktáva), případně (u kombinovaných nástrojů) k přeladování (např. z F do B ladění).

Existuje mnoho typů tub, od barytonového eufonia až po kontrabasovou tubu, laděnou většinou v B. Klasická basová nebo kontrabasová tuba může mít i tvar tzv. heligonu, tj. je zatočena kolem hráčova těla. Podobný tvar má i suzafon, s tím rozdílem, že jeho ozvučnick je obrácen dopředu.

K výuce na tubu přijímáme žáky podle fyzické vyspělosti nejdříve od 8 – 10 let. Předchozí zkušenost s hrou na jiný nástroj je výhodou, ale není podmínkou.

Naší strategií je kvalitní zvládnutí základů hry na nástroj a následné zařazení žáka do komorních souborů a orchestrů. Věříme, že právě brzké uplatnění žáka v kolektivní hře, je největší motivací pro další zdokonalování vlastní hry na nástroj.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na tubu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Komorní hra* Hra v souboru, Hra v orchestru, Hra v instrumentální skupině, Pěvecký sbor				1	1	1	1	1	1	1	1
Poslechový seminář**								1	1	1	1
Hra na druhý nástroj (nebo zpěv)***	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5

Poznámky:

* Povinně volitelné předměty. Žák si zvolí předmět, který bude v daném školním roce navštěvovat. Změnit jej může až pro další pololetí po domluvě s učitelem hlavního předmětu..

** ve II. stupni studia může žák zvolit tento předmět místo předmětu Komorní hra (Kolektivní hudební praxe)

*** nepovinný předmět

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět – Hra na tubu

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- je seznámen s nástrojem a jeho historií
- má správný postoj a držení nástroje
- si osvojil práci s dechem a ovládá základy správného dýchání a tvoření tónu
- si osvojil nasazení na jednom tónu, spojování tónů nasazením v intervalech
- je schopen zahrát velmi jednoduchá cvičení a lidové písně

2. ročník

Žák:

- si osvojil práci s dechem, dodržuje zásady správného dýchání a kvalitního nasazení tónu
- zvládá tóny v rozsahu od contra B po B
- zahraje a vyjmenuje durové stupnice C, B dur s kvintakordy
- hraje jednoduchá cvičení nebo lidové písně

3. ročník

Žák:

- si osvojil práci s dechem a nátiskem při hře vydržovaných tónů min na 4 doby se změnou dynamiky (p—mf—f---ff---f---mf---p)
- zahraje a vyjmenuje durové stupnice C, B dur a c, b moll s kvintakordy
- dokáže rozdělit lid. píseň a cvičení do frází (od nádechu k nádechu)

4. ročník

Žák:

- si osvojil práci s dechem a nátiskem při hře vydržovaných tónů min. na 4 doby se změnou dynamiky (p—mf—f---ff---f---mf---p)
- hraje v rozsahu od contra AS po c
- je seznámen s hrou retních legát ve velmi pomalém tempu
- zahraje a vyjmenuje durové stupnice C, B, As dur a c, b, a moll s kvintakordy
- zahraje podle svých individuálních schopností jednoduchou přednesovou skladbu z not i z paměti
- je schopen hrát jednodušší cvičení a skladby téměř z listu
- se uplatňuje v souborové hře

5. ročník

Žák:

- si osvojil práci s dechem a nátiskem při hře vydržovaných tónů min na 4 doby se změnou dynamiky (p—mf—f---ff---f---mf---p)
- zahraje a vyjmenuje durové stupnice C, B, As, D dur a c, b, a, d moll s kvintakordy

- rozlišuje základní dynamiky (Forte, mezzoforte, piano)

6. ročník

Žák:

- má rozšířenou dechovou kapacitu
- hraje v rozsahu od contra F po d
- zahraje a vyjmenuje durové stupnice C, B, As, D, F dur a c, b, a, d, f moll s kvintakordy
- hraje retní legáta v pomalém tempu
- zahraje dle svých individuálních schopností delší přednesovou skladbu složenou z více částí různých charakterů

7. ročník

Žák:

- je schopen hlídat intonaci
- uplatňuje základní dynamické odstíny – p, mf, f
- rozpozná frázi a dokáže volit správné nádechy
- respektuje základní tempová označení
- hraje v rozsahu od contra F po f
- ovládá dur stupnice + akordy s předznamenáním do 4 křížků a bé
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů podle svých individuálních schopností
- se uplatňuje při hře v komorních, souborových nebo orchestrálních uskupeních

II. STUPEŇ:

Varianta A – navazující na studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- je schopen hrát crescendo a decrescendo
- je schopen akceptovat jemné tempové rozdíly
- zvládá rozsáhlejší přednesové skladby různých žánrů
- zvládá tóny od contra F po g

2. ročník

Žák:

- v plném rozsahu uplatňuje dynamiku a agogiku
- důsledně hlídá intonaci a ladění
- rozumí hudební frázi
- upevňuje rozsah od contra F po g

3. ročník

Žák:

- hraje v rozsahu dle individuálních schopností
- propojuje veškeré získané technické i výrazové dovednosti při interpretaci
- zvládá hru přiměřeně obtížných skladeb z listu
- je schopen samostatně nastudovat přednesovou skladbu

- interpretuje skladby různých stylů a žánrů

4. ročník

Žák:

- je seznámen s hudební literaturou všech období
- preferuje některý žánr
- se zapojuje do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření, aktivně spolupracuje na vytváření jejich hudebního výrazu a interpretaci. Současně je schopen si uvědomit svou zodpovědnost za společné dílo.

Varianta B – pro žáky, kteří neabsolvovali studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- je seznámen s nástrojem a jeho historií
- má správný postoj a držení nástroje
- si osvojuje práci s dechem, dodržuje zásady správného dýchání a kvalitního nasazení tónu
- zvládá tóny v rozsahu od contra B po B
- zahraje a vyjmenuje durové stupnice C, B dur s kvintakordy
- hraje jednoduchá cvičení nebo lidové písně

2. ročník

Žák:

- si osvojil práci s dechem a nátiskem při hře vydržovaných tónů min na 4 doby se změnou dynamiky (p—mf—f---ff---f---mf---p)
- zahraje a vyjmenuje durové stupnice C, B dur a c, b moll s kvintakordy
- zahraje podle svých individuálních schopností jednoduchou přednesovou skladbu z not i z paměti
- je schopen hrát jednodušší cvičení a skladby téměř z listu
- se uplatňuje v souborové hře

3. ročník

Žák:

- si osvojil práci s dechem a nátiskem při hře vydržovaných tónů min na 4 doby se změnou dynamiky (p—mf—f---ff---f---mf---p)
- zahraje a vyjmenuje durové stupnice C, B, As, D dur a c, b, a, d moll s kvintakordy
- rozlišuje základní dynamiky (Forte, mezzoforte, piano)
- hraje v rozsahu od contra AS po c
- hraje retní legáta v pomalém tempu
- zahraje dle svých individuálních schopností delší přednesovou skladbu složenou z více částí různých charakterů

4. ročník

Žák:

- je schopen hlídat intonaci
- uplatňuje základní dynamické odstíny – p, mf, f
- rozpozná frázi a dokáže volit správné nádechy

- respektuje základní tempová označení
- hraje v rozsahu od contra F po f
- ovládá dur stupnice + akordy s předznamenáním do 4 křížků a bé
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů podle svých individuálních schopností
- se uplatňuje při hře v komorních, souborových nebo orchestrálních uskupeních

Vyučovací předmět: Komorní hra

I. STUPEŇ:

4. ročník

Žák:

- umí se správně naladit
- chodí na zkoušky včas a připraven
- zvládá jednoduchou souhru s ostatními nástroji v sekci a v celém souboru

5. ročník

Žák:

- je schopen dodržet předepsanou či dohodnutou dynamiku a frázování
- podílí se na výběru repertoáru a dokáže si na danou skladbu nebo poslechovou ukázkou vytvořit vlastní názor

6. ročník

Žák:

- při hře reaguje na gesta vedoucího souboru
- má odpovědnost za kolektivní dílo
- získané dovednosti prezentuje na veřejnosti

7. ročník

Žák:

- zná rozdíly mezi hudebními styly
- umí správně frázovat, dodržuje dynamiku
- dokáže samostatně nacvičit svůj part

II. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- kontroluje intonační čistotu své hry
- umí hrát s dynamikou
- uplatňuje veškeré získané technické i výrazové dovednosti z individuální výuky

2. ročník

Žák:

- zvládá samostatně nastudovat svůj part jak stylově tak se správným frázováním a interpretovat ho při hře v souboru

- podílí se na výběru repertoáru a dokáže si na danou skladbu nebo poslechovou ukázkou vytvořit vlastní názor

3. ročník

Žák:

- je odpovědný za kolektivní dílo
- podílí se na tvorbě a propagaci hudebních projektů tělesa

4. ročník

Žák:

- svým přístupem je vzorem pro mladší spoluhráče
- je schopen pomoci radou méně zkušeným hráčům
- pomáhá při organizaci a technickém zabezpečení vystoupení

Pozn.: Pokud žák neabsolvoval I. stupeň vzdělávání, začíná s plněním vzdělávacího obsahu I. stupně.

Hra v souboru, Hra v orchestru, Hra v instrumentální skupině

Viz kapitola 5.32

Vyučovací předmět: Poslechový seminář

Viz kapitola 5.33

Vyučovací předmět: Hra na druhý nástroj

Viz kapitola 5.34

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Viz kapitola 5.35

5.23 Studijní zaměření – Hra na klasickou kytaru

Kytara patří v dnešní době k nejoblíbenějším a nejrozšířenějším hudebním nástrojům. Uplatňuje se jako nástroj sólový, dále doprovodný ve spojení se zpěvem a jinými nástroji v komorní hudbě, souborové a orchestrální hře atd. Tato skutečnost není náhodná. Vychází ze stoleté tradice hráčské i nástrojařské, z bohaté hodnotné literatury, která obsahuje všechna hudební stylová období. Také v současné době neuniká kytara pozornosti významných skladatelů našich i zahraničních. Rovněž ve sféře interpretační zaujímá kytara významné místo v celosvětovém měřítku.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na klasickou kytaru	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Komorní hra* Hra v souboru, Hra v orchestru, Hra v instrumentální skupině, Pěvecký sbor				1	1	1	1	1	1	1	1
Poslechový seminář***								1	1	1	1
Hra na druhý nástroj (nebo zpěv)***	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5

Poznámky:

* Povinně volitelné předměty. Žák si zvolí předmět, který bude v daném školním roce navštěvovat. Změnit jej může až pro další pololetí po domluvě s učitelem hlavního předmětu..

** ve II. stupni studia může žák zvolit tento předmět místo předmětu Komorní hra (Kolektivní hudební praxe)

*** nepovinný předmět

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět – Hra na klasickou kytaru

I. Stupeň

1.ročník

Žák:

- je seznámen s nástrojem, držení, správnými návyky při sezení, postavení levé a pravé ruky, označení prstokladů
- hraje s úhozem pravé ruky apoyando na prázdných strunách jednotlivě, postupně přechází na další strunu
- využívá basových strun k nácvičů hry palcem apoyando, tirando
- je seznámen s notací strun a postupně s notovým zápisem na jednotlivých strunách po IV. Pražec

- pracuje s jednoduchým notovým a rytmickým zápisem říkadel, nápěvků, písní spolu s učitelem
- pracuje s jednoduchým rytmem, melodií a čistotou tónu
- rozlišuje hlavní a vedlejší melodii
- pracuje s chromatikou postupně na jednotlivých strunách

2.ročník

Žák:

- samostatně upevňuje držení nástroje, postavení levé a pravé ruky
- intenzivně pracuje s technikou pravé ruky „im“ popřípadě „a“ postupně na jednotlivých strunách, dále vedlejších
- hraje palcem na basových strunách apoyando, tyrando
- používá techniku pravé ruky na prázdných strunách v různých technických a rytmických variantách (říkadla, doprovod s učitelem)
- používá postupně notový zápis na jednotlivých strunách po IV pražec hraním jednoduchých technických cvičení, písní, říkadel apod.
- hraje skladby s hlavní a vedlejší melodií
- vnímá čistý tón a základní rytmus
- rozlišuje pojmy pomalu, rychle, nahlas, potichu

3.ročník

Žák:

- zvládá držení nástroje a základní postavení levé a pravé ruky
- nadále rozvíjí motoriku pravé ruky
- pracuje levou rukou chromaticky po IV. pražec na všech strunách
- rozvíjí obměny obou rukou na všech strunách, v písních, technických cvičeních
- vnímá hru čistoty tónu a rytmickou linii
- se orientuje v základní stupnicové řadě včetně půltónů a základních akordů

4.ročník

Žák:

- hraje skladby různých stylových období
- se učí samostatnosti v přípravě na výuku
- prohlubuje znalosti 3. ročníku
- procvičuje orientaci po V. Pražec na všech strunách v různých obměnách
- pracuje na technice dvojhlasu, tříhlasu s rytmickými prstokladovými variantami
- se seznamuje s malým barrée
- využívá akordických značek k doprovodu písní v různých obměnách
- hraje stupnice v 1. oktávě s obměnami

5.ročník

Žák:

- dbá na čistotu tónu, dynamiku, rytmus
- pracuje s orientací po VIII. Pražec postupně na všech strunách, splynulou výměnou poloh
- hraje skladby různých období
- nacvičuje legato, staccato, rejstřík, flažolet
- se aktivně zapojuje do souborové hry
- využívá obměny levé i pravé ruky ve hře stupnic 1-2 oktávy, akordů nebo kadencí

6.ročník

Žák:

- procvičuje orientaci na hmatníku s výměnou poloh pracuje s melodickými ozdobami
- využívá rejstřík
- rozvíjí hru z listu
- navštěvuje koncerty a rozvíjí vlastní hudební představivost
- dbá na vyrovnanost hry a správnou interpretaci skladeb různého období
- využívá rytmické, úhozové varianty ve hře stupnic, kadencí

7.ročník

Žák:

- prohlubuje a zdokonaluje schopnosti technické a hudební ve skladbách různých období
- se učí pracovat samostatně, rozvíjí hru z listu, doprovod
- se zapojuje do souborové hry
- se účastní sólových vystoupení
- využívá melodické ozdoby, legata, staccata, tenuto, rejstřík, flažolety, arpeggio
- pracuje s akordy a stupnicemi s využitím obměn
- využívá získaných znalostí k nastudování skladeb na absolventský koncert

II. STUPEŇ:

Varianta A – navazující na studium I. stupně

1.ročník

Žák:

- pracuje více samostatně jak na technických tak na přednesových skladbách různých období
- hraje z listu, doprovod, souborovou hru
- předvede orientaci po XII.pražec, výměnu poloh
- využívá melodických ozdob, legata apod
- se aktivně zapojuje do veřejných vystoupení
- uplatňuje motoriku obou rukou ve hře stupnic, akordů, kadencí

2.ročník

Žák:

- předvede stylově čistou interpretaci skladeb různých období
- opakuje nastudované skladby a aktivně se zapojuje do veřejných vystoupení
- zvyšuje technickou motoriku obou rukou
- samostatně přistupuje k domácí přípravě na vyučovací hodinu
- navštěvuje koncerty, poslouchá nahrávky kytarových skladeb různých autorů a interpretů

3.ročník

Žák:

- zahraje náročnější etudy a přednesové skladby
- dbá na rovnováhu mezi technickou a výrazovou složkou hry
- se seznamuje s různými hudebními formami (sonáta atd.)
- uplatňuje vlastní hudební projev v hraných skladbách

- využívá poslech nahrávek a návštěvy koncertů
- pracuje v souboru, orchestru, vystupuje sólově

4.ročník

Žák:

- samostatně pracuje s notovým materiálem
- hraje z listu, komorní hru, improvizaci
- se aktivně zapojuje do veřejných vystoupení
- využívá složitější varianty synchronizace obou rukou v náročnějších skladbách
- zdokonaluje technickou a interpretační samostatnou hudební představu o jednotlivých skladbách různých období
- zvládá orientaci po celém hmatníku s výměnou poloh, obměnami
- pracuje s doprovodem, hrou z listu, v souboru
- je schopen využít svých znalostí ve svém dalším hudebním životě
- samostatně pracuje na přípravě absolventského koncertu

II. STUPEŇ:

Varianta B – pro žáky, kteří neabsolvovali studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- zvládá držení nástroje, postavení levé a pravé ruky
- pracuje úhodem pravé ruky apoyando, tirando na prázdných strunách
- zvládá notaci chromatické řady po IV.pražec na všech strunách formou cvičení, říkadla, písní a skladeb samostatně nebo s učitelem

2. ročník

Žák:

- drží nástroj ve stabilní poloze včetně postavení levé a pravé ruky
- pracuje s motorikou pravé ruky ima, palcem, vše technikou apoyando, tirando
- hraje podle notového zápisu postupně na jednotlivých strunách po IV.pražec jednohlas, dvojhlas
- písně, říkadla, skladbičky hraje rytmicky, čistě a s hlavní melodií

3. ročník

Žák:

- samostatně kontroluje držení nástroje a postavení obou rukou
- zvládá chromatickou stupnici po VIII.pražec s obměnami s levou i pravou rukou
- hraje stupnice do 4 křížků a 2 be včetně akordických obměn
- skladby různých stylových období hraje čistě, rytmicky, dynamicky

4. ročník

Žák:

- hraje technická cvičení po XII.pražec včetně stupnic
- hraje dvojhlas, trojhlas
- hraje skladby různých období
- používá techniku rejstříků, ozdob, dynamiky
- je schopen samostatného vyjádření skladby

Vyučovací předmět – Komorní hra

I.stupeň

4.ročník

Žák:

- hraje nejjednodušší hlas
- dynamicky a rytmicky umí reagovat na dirigenta
- rozvíjí hru z listu

5.ročník

Žák:

- rytmicky a dynamicky zvládá jednodušší hlas
- studuje svůj hlas samostatně
- ladí samostatně
- hodnotí práci spolužáků

6.ročník

Žák:

- hraje party sólových kytar
- je zodpovědný v přípravě na kolektivní práci
- pomáhá a podílí se na přípravě skladeb

7.ročník

Žák:

- hraje rytmicky, dynamicky, technicky
- je kamarádem, spolužákem, přítelem dalším členům
- sám se podílí na variantách interpretace různých skladeb

II.stupeň

I.ročník

Žák:

- podílí se kolektivně na výběru skladeb
- samostatně pracuje na přípravě partů
- hraje party variabilně (1. 2. 3. 4.nebo 5.kytara)
- hraje z listu
- uvědomuje si zodpovědnost za společné dílo

2.ročník

Žák:

- má vždy připravený notový materiál včetně technického vybavení
- je schopen samostatně nastudovat skladbu
- respektuje potřeby dalších členů souboru
- je schopen zastoupit chybějící hlas
- samostatně se vyjadřuje k interpretaci skladeb

3.ročník

Žák:

- respektuje své spolužáky
- pracuje společně na realizaci skladeb
- samostatně studuje jednotlivé party dynamicky a rytmicky
- je připraven zastoupit kterýkoliv hlas

4.ročník

Žák:

- aktivně spolupracuje se spoluhráči
- samostatně studuje jednotlivé party
- rozhoduje, vytváří realizuje ztvárnění různých skladeb všech období v různých úpravách a variantách spolu se svým učitelem a spoluhráči

Pozn.: Pokud žák neabsolvoval I. stupeň vzdělávání, začíná s plněním vzdělávacího obsahu I. stupně.

Hra v souboru, Hra v orchestru, Hra v instrumentální skupině

Viz kapitola 5.32

Vyučovací předmět: Poslechový seminář

Viz kapitola 5.33

Vyučovací předmět: Hra na druhý nástroj

Viz kapitola 5.34

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Viz kapitola 5.35

5.24 Studijní zaměření - Hra na akustickou kytaru

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na akustickou kytaru	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Komorní hra* Hra v souboru, Hra v orchestru, Hra v instrumentální skupině, Pěvecký sbor				1	1	1	1	1	1	1	1
Poslechový seminář**								1	1	1	1
Hra na druhý nástroj (nebo zpěv)***	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5

Poznámky:

* Povinně volitelné předměty. Žák si zvolí předmět, který bude v daném školním roce navštěvovat. Změnit jej může až pro další pololetí po domluvě s učitelem hlavního předmětu..

** ve II. stupni studia může žák zvolit tento předmět místo předmětu Komorní hra (Kolektivní hudební praxe)

*** nepovinný předmět

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět – Hra na akustickou kytaru

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- předvede správné sezení, držení nástroje a postavení rukou
- zahraje rytmické a znělé tóny
- orientuje se na hmatníku v I. poloze
- zahraje jednoduché akordy C, F, G7, Ami, Dmi v trojhlase
- zahraje stupnice C,G,D jednooktávové
- zahraje apoyando a tirando

2. ročník

Žák:

- předvede přesný rytmus a plynulost hry
- použije dynamiku p, mf, f, k vyjádření charakteru skladby
- durové stupnice zahraje přes dvě oktávy
- písně, etudy a skladby zahraje z paměti

3. ročník

Žák:

- zahraje duo, doprovodí druhý nástroj
- zahraje kadence T S D, použije je v doprovodu písní

- orientuje se na hmatníku do V. polohy
- zahraje podle akordových značek a samostatně vybere jednoduchý doprovod
- stupnice durové zahraje přes dvě oktávy rychlejším tempem

4. ročník

Žák:

- orientuje se na hmatníku do VII. polohy
- použije malé barré v kadencích
- zahraje stupnice durové a mollové přes dvě oktávy
- zahraje stylově snadné jazzové a bluesové skladby

5. ročník

Žák:

- sám vybere doprovod a zahraje jej podle akordických značek i podle notového záznamu
- při kadenci použije velké barré
- zahraje synkopy, trioly
- se orientuje ve vyšších polohách do XII. pražce

6. ročník

Žák:

- předvede hru s vyššími nároky na dynamiku a interpretaci skladeb
- samostatně nastuduje zadanou skladbu, vyřeší prstoklady v sólové hře i v doprovodech
- zahraje plynule z listu i podle akordových značek

7. ročník

Žák:

- zahraje rozklady akordů, arpeggio
- orientuje se po celém hmatníku
- zahraje kvalitním tónem
- navrhne vlastní pojetí hrané skladby (dynamika, agogika), zdůvodní a obhájí

II. STUPEŇ:

Varianta A – navazující na studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- předvede správný postoj a držení nástroje, postavení pravé a levé ruky
- předvede správný úhoz trsátkem (od sebe a k sobě)
- zahraje prstoklady bluesové stupnice (A-blues 5ti-tónová)
- orientuje se v akordických značkách
- zahraje základní (jednoduché) clische na 1., 2. a 3. struně

2. ročník

Žák:

- zahraje plynule trsátkem úhozy – rytmické varianty
- orientuje se po celém hmatníku
- zahraje prstoklady bluesové stupnice (A-blues 6ti-tónová) v rozsahu celého hmatníku
- zahraje prstoklady C-dur módu v rozsahu celého hmatníku

- zahraje typové akordy (dur, moll, dur7, moll7)
- zahraje dvojhlasé clishe na 1. a 2. struně a na 2. a 3. Struně (unisono a tercie)

3. ročník

Žák:

- zahraje prstoklady bluesové stupnice (A-blues 7mi-tónová, 8mi-tónová)
- zahraje módy C – dur v rozsahu celého hmatníku a jejich aplikace do zadaných tónin
- zahraje trojzvuky akordů a jejich obraty (dur, moll, zm., zv.)
- zahraje složitější akordy (9, 11, 13)
- předvede legáto – příklep a odtah (levá a pravá ruka)
- zahraje snazší skladby rockových a jazzových autorů se správnými akcenty

4. ročník

Žák:

- zahraje prstoklady bluesové stupnice (A-blues 10ti-tónová)
- zahraje prstoklady dalších módů a stupnic – moll, blues, bebopové, etnické a exotické
- zahraje stupnice v oktávách
- zahraje velký obrat akordů (dur, moll, zv., zm., sus4)
- zahraje stylově správně skladby rockových a jazzových autorů dle svého výběru

Varianta B – pro žáky, kteří neabsolvovali studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- předvede správné sezení, držení nástroje a postavení rukou
- zahraje rytmické a znělé tóny
- orientuje se na hmatníku v I. poloze
- zahraje stupnice C,G,D jednooktávové
- předvede správný úhoz trsátkem (od sebe a k sobě)
- orientuje se v akordických značkách

2. ročník

Žák:

- zahraje plynule trsátkem úhozy – rytmické varianty
- orientuje se po celém hmatníku
- zahraje stupnice durové a mollové přes dvě oktávy
- zahraje typové akordy (dur, moll, dur7, moll7)
- zahraje dvojhlasé clishe na 1. a 2. struně a na 2. a 3. Struně (unisono a tercie)

3. ročník

Žák:

- zahraje módy C – dur v rozsahu celého hmatníku a jejich aplikace do zadaných tónin
- zahraje trojzvuky akordů a jejich obraty (dur, moll, zm., zv.)
- zahraje složitější akordy (9, 11, 13)
- předvede legáto – příklep a odtah (levá a pravá ruka)
- zahraje snazší skladby rockových a jazzových autorů se správnými akcenty

4. ročník

Žák:

- zahraje stylově správně skladby bluesových, rockových a jazzových autorů dle svého výběru
- navrhne vlastní pojetí hrané skladby (dynamika, agogika), zdůvodní a obhájí

Vyučovací předmět: Komorní hra

I. STUPEŇ

4. ročník

Žák:

- hraje nejjednodušší hlas
- dynamicky a rytmicky umí reagovat na vedoucího souboru
- zahraje jednoduchý part z listu

5. ročník

Žák:

- rytmicky a dynamicky zvládá jednodušší hlas
- studuje svůj hlas samostatně
- ladí samostatně
- hodnotí práci spolužáků

6. ročník

Žák:

- hraje party sólových kytar
- je zodpovědný v přípravě na kolektivní práci
- pomáhá a podílí se na přípravě skladeb

7. ročník

Žák:

- umí zahrát bezpečně svůj part, je schopen se intonačně a rytmicky přizpůsobit k ostatním
- dodržuje předepsané tempo a rytmus skladby a její dynamický a agogický plán
- reaguje na pokyny a gesta vedoucího souboru
- disciplinovaně se přizpůsobí při práci v kolektivu

II. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- podílí se kolektivně na výběru skladeb
- samostatně pracuje na přípravě partů
- hraje party variabilně (1. 2. 3. 4. nebo 5. kytara)
- hraje z listu
- uvědomuje si zodpovědnost za společné dílo

2. ročník

Žák:

- má vždy připravený notový materiál včetně technického vybavení
- je schopen samostatně nastudovat skladbu
- respektuje potřeby dalších členů souboru
- je schopen zastoupit chybějící hlas
- samostatně se vyjadřuje k interpretaci skladeb

3. ročník

Žák:

- respektuje své spolužáky
- pracuje společně na realizaci skladeb
- samostatně studuje jednotlivé party dynamicky a rytmicky
- je připraven zastoupit kterýkoliv hlas

4. ročník

Žák:

- nastuduje samostatně part
- se podílí aktivně na zkouškách, umí zformulovat poučený názor na studovanou skladbu
- umí vhodně stylově odlišit skladby různých žánrů

Pozn.: Pokud žák neabsolvoval I. stupeň vzdělávání, začíná s plněním vzdělávacího obsahu I. stupně.

Hra v souboru, Hra v orchestru, Hra v instrumentální skupině

Viz kapitola 5.32

Vyučovací předmět: Poslechový seminář

Viz kapitola 5.33

Vyučovací předmět: Hra na druhý nástroj

Viz kapitola 5.34

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Viz kapitola 5.35

5.25 Studijní zaměření – Hra na elektrickou kytaru

Dvacáté století a rocková hudba jsou nerozlučně spjaty především s fenoménem elektrické kytary. Stala se hlavním vyjadřovacím prostředkem zejména mladých lidí. Její nejprve hektický vývoj je v současné době již ustálen a metodicky se stala elektrická kytara v podstatě nezávislou na kytarě klasické. Používá sice stejné akordy a postupy, ale práce pravé ruky je zcela odlišná od kytary klasické. Elektrická kytara a kytarový aparát tvoří organický celek a právě na těchto dvou komponentech a hráčově zručnosti závisí výsledný zvuk. Mezi mladými hudebníky je o hru na tento nástroj velký zájem. Cílem je uplatnění hudebníka v různých souborech a kapelách.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na elektrickou kytaru	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Komorní hra* Hra v souboru, Hra v orchestru, Hra v instrumentální skupině, Pěvecký sbor				1	1	1	1	1	1	1	1
Poslechový seminář**								1	1	1	1
Hra na druhý nástroj (nebo zpěv)***	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5

Poznámky:

* Povinně volitelné předměty. Žák si zvolí předmět, který bude v daném školním roce navštěvovat. Změnit jej může až pro další pololetí po domluvě s učitelem hlavního předmětu..

** ve II. stupni studia může žák zvolit tento předmět místo předmětu Komorní hra (Kolektivní hudební praxe)

*** nepovinný předmět

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět – Hra na elektrickou kytaru

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- zvládá správné držení nástroje jak vsedě tak vestoje
- umí uchopit trsátko mezi palec a ukazovák
- zvládá hru pravé ruky s umístěním dlaně na kobylice nástroje
- tvoří tón pomocí hry s dopadem
- hraje v 0. poloze na prázdných strunách E, A, D
- tlumí či ponechává znít tóny dle potřeby
- začíná nacvičovat kytarový prstoklad nejprve na chromatických postupech, nejlépe ve II. a III. poloze
- po zvládnutí základní tvorby tónů začne hrát jednoduchou polohovou stupnicí G dur ve III. poloze přes jednu oktávu, nebo bluesovou G

- začíná nacvičovat akordické kadence T-S-D
- doprovodí jednoduchou píseň pomocí akordické kadence
- umí naladit nástroj podle kytarové ladičky

2. ročník

Žák:

- rozvíjí postavení a hybnost levé ruky na hmatníku, výměny tónů, přechody ze struny na strunu
- zdokonaluje jistotu hry trsátkem a výměny mezi strunami
- hraje stupnice přes dvě oktávy v poloze (výběrem)
- zahraje další akordické rozšířené kadence
- začíná nacvičovat hru malého a velkého barré
- umí využít základních dynamických odstínů
- doprovodí playback jednoduché písně pomocí akordické kadence

3. ročník

Žák:

- hraje s prohloubenou hybností a technickou obratností
- hraje durové i mollové stupnice v poloze i přes polohy
- hraje hmaty s malým i velkým barré
- hraje zmenšené i zvětšené kvintakordy a septakordy a nedoškálné septakordy
- uplatní triolové rytmické cítění nutné k interpretaci jazzové hudby
- hraje licky a riffy s playbacky i živým doprovodem
- předvede základy hry s kytarovým vibrátem

4. ročník

Žák:

- hraje durové i mollové stupnice v poloze i přes polohy v rozsahu dvou oktáv
- zvládá hmaty s malým i velkým barré, zmenšené i zvětšené kvintakordy a septakordy a nedoškálné septakordy
- je seznámen s akordickou hrou jednoduchých jazzových standardů
- při hře doprovodů i sól využívá kytarových efektů
- rozvíjí hru legát, odtahů a příklepů
- rozvíjí souborovou hru

5. ročník

Žák:

- hraje stupnice výběrem v rychlejších tempech
- hraje stupnice v intervalech (oktávy, tercie, sexty)
- umí doladit nástroj podle flažoletů a intervalů
- aktivně hraje v souboru či školní kapele
- tvoří doprovod pomocí akordických rozkladů, arpeggií a vybrnkávání
- začíná improvizovat vlastní sólové vyhrávky na akordické sledy s využitím práce s tónem
- se učí zvládat interpretaci skladeb v rozličných žánrech a stylech

6. ročník

Žák:

- zvládá lehké výměny spojené s manuální zručností v rychlejší pasážové technice
- interpretuje doprovod z akordických značek a jednoduchá hra z listu - vyhrávky, doprovody

- hraje složitější skladby světových kytaristů a studie jejich sóla

7. ročník

Žák:

- aktivně hraje v souboru či školní kapele s přípravou na absolventské vystoupení
- improvizuje vlastní sóla a vyhrávky
- zvládá komplexní hudební projev v dynamické a agogické poloze
- předvede transpozici akordického plánu skladeb do různých tónin
- samostatně studuje skladbu podle zadané nahrávky

II. STUPEŇ:

Varianta A – navazující na studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- rozvíjí a prohlubuje znalosti získané v I. stupni studia
- samostatně pracuje při hře v souboru

2. ročník

Žák:

- je seznámen s dalšími technikami hry (tapping, prstová technika apod.)
- samostatně pracuje při hře v souboru

3. ročník

Žák:

- hraje s prohloubenou hybností a technickou obratností
- aktivně vede hudební soubor

4. ročník

Žák:

- je schopen vyjádření komplexního hudebního projevu
- aktivně vede hudební soubor

Varianta B – pro žáky, kteří neabsolvovali studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- zvládá správné držení nástroje jak vsedě tak vestoje
- umí uchopit trsátko mezi palec a ukazovák
- zvládá hru pravé ruky s umístěním dlaně na kobylice nástroje
- tlumí či ponechává znít tóny dle potřeby
- předvede kytarový prstoklad nejprve na chromatických postupech, nejlépe ve II. a III. poloze
- zahraje akordické kadence T-S-D

- doprovodí jednoduchou píseň pomocí akordické kadence a doprovodí playback jednoduché písně pomocí akordické kadence
- předvede hru malého a velkého barré
- umí naladit nástroj podle kytarové ladičky

2. ročník

Žák:

- hraje s prohloubenou hybností a technickou obratností
- hraje durové i mollové stupnice v poloze i přes polohy
- hraje hmaty s malým i velkým barré
- předvede hru licků a riffů s playbacky a živým doprovodem

3. ročník

Žák:

- hraje durové i mollové stupnice v poloze i přes polohy v rozsahu dvou oktáv
- samostatně studuje skladbu podle zadané nahrávky
- předvede hru legát, odtahů a přiklepů
- předvede základy hry s kytarovým vibrátem
- zvládá hmaty s malým i velkým barré, zmenšené i zvětšené kvintakordy a septakordy

4. ročník

Žák:

- hraje stupnice výběrem v rychlejších tempech
- umí doladit nástroj podle flažoletů a intervalů
- se seznamuje s akordickou hrou jednoduchých jazzových standardů
- se učí zvládat interpretaci skladeb v rozličných žánrech a stylech
- při hře doprovodu i sólu využívá kytarových efektů

Vyučovací předmět: Komorní hra

I. STUPEŇ

4. ročník

Žák:

- uplatní nově získané schopnosti hry ve skupinové hře
- reaguje na pokyny a gesta vedoucího souboru
- se dokáže přizpůsobit disciplíně při práci v kolektivu

5. ročník

Žák:

- umí zahrát bezpečně svůj part
- je schopen se intonačně a rytmicky přizpůsobit k ostatním
- dodržuje předepsané tempo a rytmus skladby a její dynamický a agogický plán

6. ročník

Žák:

- pomáhá méně zkušeným spoluhráčům
- samostatně přizpůsobuje svou hru ve prospěch celku
- se aktivně zapojuje do technické přípravy vystoupení

7. ročník

Žák:

- se podílí na výběru vhodného repertoáru
- svým přesvědčivým výkonem motivuje ostatní spoluhráče k odpovědnosti za společné dílo

II. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- uplatní nově získané schopnosti hry ve skupinové hře
- samostatně pracuje při hře v souboru

2. ročník

Žák:

- se podílí aktivně na zkouškách
- umí zformulovat svůj názor na studovanou skladbu

3. ročník

Žák:

- umí vhodně stylově odlišit skladby různých žánrů (stylem hry, i použitím vhodných zvukových efektů)
- je schopen vyjádření komplexního hudebního projevu

4. ročník

Žák:

- je schopen samostatného nastudování skladby
- aktivně vede hudební soubor

Pozn.: Pokud žák neabsolvoval I. stupeň vzdělávání, začíná s plněním vzdělávacího obsahu I. stupně.

Hra v souboru, Hra v orchestru, Hra v instrumentální skupině

Viz kapitola 5.32

Vyučovací předmět: Poslechový seminář

Viz kapitola 5.33

Vyučovací předmět: Hra na druhý nástroj

Viz kapitola 5.34

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Viz kapitola 5.35

5.26 Studijní zaměření - Hra na ukulele

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na ukulele	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Komorní hra* Hra v souboru, Hra v orchestru, Hra v instrumentální skupině, Pěvecký sbor				1	1	1	1	1	1	1	1
Poslechový seminář**								1	1	1	1
Hra na druhý nástroj (nebo zpěv)***	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5

Poznámky:

* Povinně volitelné předměty. Žák si zvolí předmět, který bude v daném školním roce navštěvovat. Změnit jej může až pro další pololetí po domluvě s učitelem hlavního předmětu..

** ve II. stupni studia může žák zvolit tento předmět místo předmětu Komorní hra (Kolektivní hudební praxe)

*** nepovinný předmět

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět – Hra na ukulele

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- předvede správné sezení, držení nástroje a postavení rukou
- zahraje rytmické a znělé tóny
- orientuje se na hmatníku v I. poloze
- zahraje jednoduché akordy bez barré ve čtyřhlase
- zahraje stupnici C dur v jedné oktávě
- předvede hru prsty a hru trsátkem

2. ročník

Žák:

- předvede přesný rytmus a plynulost hry
- zvládá reagovat na charakter skladby výrazovými prostředky hudby (dynamika, agogika)
- durové stupnice zahraje přes jednu oktávu
- doprovody jednoduchých písní zahraje z paměti
- ovládá základní rytmické doprovody
- technika pravé ruky: zvládá kombinaci hry úhozem i dopadem
- hra trsátkem: ovládá techniku střídavé hry

3. ročník

Žák:

- zahraje duo, doprovodí druhý nástroj
- zahraje kadence T S D, použije je v doprovodu písní
- orientuje se na hmatníku do V. polohy
- doprovodí skladbu podle akordových značek
- prohlubuje znalost základních doprovodů
- stupnice durové zahraje přes dvě oktávy rychlejším tempem
- zvládá zahrát melodie jednodušších písní z notového zápisu i z paměti

4. ročník

Žák:

- je schopný základní improvizace v pentatonických stupnicích
- ovládá složitější techniky sólové hry (slide, pull off, hammering)
- orientuje se na hmatníku do VII. polohy
- ovládá barré
- zahraje stupnice durové a mollové přes dvě oktávy
- zahraje stylově snadné skladby
- je schopen samostatně a správně naladit nástroj

5. ročník

Žák:

- sám vybere doprovod a zahraje jej podle akordických značek i podle tabulatury
- zahraje synkopy, trioly
- orientuje se ve vyšších polohách do XII. pražce
- zvládá složitější doprovody v pravé ruce
- ovládá složitější výrazové prostředky v sólové hře (bending, flažolety)
- zvládá improvizaci ve všech pentatonických stupnicích výběrem

6. ročník

Žák:

- zvládá jednoduché melodie podle notace
- zvládá náročnější melodie podle tabulatury
- předvede hru s vyššími nároky na dynamiku a interpretaci skladeb
- samostatně nastuduje zadanou skladbu, vyřeší prstoklady v sólové hře i v doprovodech
- doprovod zahraje plynule z listu podle akordových značek
- zahraje složitější skladbu podle notového zápisu

7. ročník

Žák:

- zahraje rozklady akordů, arpeggio
- orientuje se po celém hmatníku
- zahraje typové akordy (dur, moll, dur7, moll7)
- orientuje se všech harmonických funkcích (I. - VII stupeň)
- samostatně zvolí vhodný doprovod skladeb v různých hudebních žánrech (pop, reggae, folk)
- interpretuje vhodně skladby různých stylů a žánrů

II. STUPEŇ:

Varianta A – navazující na studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- předvede správný postoj a držení nástroje, postavení pravé a levé ruky
- předvede správný úhoz trsátkem (od sebe a k sobě)
- orientuje se v akordických značkách
- zahraje melodii nebo doprovod z paměti
- ovládá tvorbu tónu v různých rejstřících

2. ročník

Žák:

- zahraje plynule trsátkem úhozy – rytmické varianty
- orientuje se po celém hmatníku
- zahraje stupnice dur a moll v rozsahu celého hmatníku
- zahraje obraty akordů dur a moll v rozsahu celého hmatníku
- zahraje typové akordy (dur, moll, dur7, moll7, maj, dim, sus)
- je schopen samostatně vybrat a nastudovat skladbu dle svých možností

3. ročník

Žák:

- zahraje prstoklady bluesové stupnice
- zahraje trojzvuky akordů a jejich obraty (dur, moll, zm., zv.)
- zahraje snazší skladby rockových a jazzových autorů se správnými akcenty

4. ročník

Žák:

- zahraje stylově správně skladby rockových a jazzových autorů dle svého výběru
- zahraje módy C – dur v rozsahu celého hmatníku
- u složitějších akordů (9, 11, 13) uplatní voicing

Varianta B – pro žáky, kteří neabsolvovali studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- předvede správné sezení, držení nástroje a postavení rukou
- zahraje rytmické a znělé tóny
- orientuje se na hmatníku v I. poloze
- zahraje jednoduché akordy bez barré ve čtyřhlase
- zahraje stupnici C dur v jedné oktávě
- předvede hru prsty a hru trsátkem

2. ročník

Žák:

- předvede přesný rytmus a plynulost hry
- zvládá reagovat na charakter skladby výrazovými prostředky hudby (dynamika, agogika)
- durové stupnice zahraje přes jednu oktávu
- zvládá zahrát melodie jednodušších písní z notového zápisu i z paměti
- technika pravé ruky: zvládá kombinaci hry úhozem i dopadem
- hra trsátkem: ovládá techniku střídavé hry

- zahraje plynule trsátkem úhozy – rytmické varianty
- zahraje duo, doprovodí druhý nástroj
- zahraje kadence T S D, použije je v doprovodu písní

3. ročník

Žák:

- orientuje se na hmatníku do VII. polohy
- zahraje podle akordových značek
- prohlubuje znalost základních doprovodů
- stupnice durové zahraje přes dvě oktávy rychlejším tempem
- je schopný základní improvizace v pentatonických stupnicích
- ovládá složitější techniky sólové hry (slide, pull off, hammering)
- ovládá barré

4. ročník

Žák:

- zahraje stupnice durové a mollové přes dvě oktávy
- zahraje rozklady akordů, arpeggio
- orientuje se po celém hmatníku
- interpretuje vhodně skladby různých stylů a žánrů
- samostatně zvolí vhodný doprovod skladeb v různých hudebních žánrech (pop, reggae, folk)

Vyučovací předmět: Komorní hra

I. STUPEŇ

4. ročník

Žák:

- hraje nejjednodušší hlas
- dynamicky a rytmicky umí reagovat na vedoucího souboru
- zahraje jednoduchý part z listu

5. ročník

Žák:

- rytmicky a dynamicky zvládá jednodušší hlas
- studuje svůj hlas samostatně
- ladí samostatně
- hodnotí práci spolužáků

6. ročník

Žák:

- hraje sólové party upravené pro ukulele
- je zodpovědný v přípravě na kolektivní práci
- pomáhá a podílí se na přípravě skladeb

7. ročník

Žák:

- umí zahrát bezpečně svůj part, je schopen se intonačně a rytmicky přizpůsobit k ostatním
- dodržuje předepsané tempo a rytmus skladby a její dynamický a agogický plán

- reaguje na pokyny a gesta vedoucího souboru
- disciplinovaně se přizpůsobí při práci v kolektivu

II. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- podílí se kolektivně na výběru skladeb
- samostatně pracuje na přípravě partů
- hraje party variabilně (1. 2. 3. 4. nebo 5. ukulele)
- hraje z listu
- uvědomuje si zodpovědnost za společné dílo

2. ročník

Žák:

- má vždy připravený notový materiál včetně technického vybavení
- je schopen samostatně nastudovat skladbu
- respektuje potřeby dalších členů souboru
- je schopen zastoupit chybějící hlas
- samostatně se vyjadřuje k interpretaci skladeb

3. ročník

Žák:

- respektuje své spoluhráče
- pracuje společně na realizaci skladeb
- samostatně studuje jednotlivé party dynamicky a rytmicky
- je připraven zastoupit kterýkoliv hlas

4. ročník

Žák:

- nastuduje samostatně part
- se podílí aktivně na zkouškách, umí zformulovat poučený názor na studovanou skladbu
- umí vhodně stylově odlišit skladby různých žánrů

Pozn.: Pokud žák neabsolvoval I. stupeň vzdělávání, začíná s plněním vzdělávacího obsahu I. stupně.

Hra v souboru, Hra v orchestru, Hra v instrumentální skupině

Viz kapitola 5.32

Vyučovací předmět: Poslechový seminář

Viz kapitola 5.33

Vyučovací předmět: Hra na druhý nástroj

Viz kapitola 5.34

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Viz kapitola 5.35

5.27 Studijní zaměření – Hra na baskytaru

Baskytara je poměrně nový nástroj, mající velké uplatnění zejména v souborové a orchestrální hře moderních stylů. Byla odvozena od kontrabasů, a proto s ním sdílí mnoho společného. Dnes klade na hráče poměrně velké technické nároky, protože k interpretaci skladeb již zdaleka nestačí pouze podpora základních harmonických funkcí. Z tohoto důvodu je její seriózní studium na ZUŠ velmi důležité.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na baskytaru	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Komorní hra* Hra v souboru, Hra v orchestru, Hra v instrumentální skupině, Pěvecký sbor				1	1	1	1	1	1	1	1
Poslechový seminář**								1	1	1	1
Hra na druhý nástroj (nebo zpěv)***	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5

Poznámky:

* Povinně volitelné předměty. Žák si zvolí předmět, který bude v daném školním roce navštěvovat. Změnit jej může až pro další pololetí po domluvě s učitelem hlavního předmětu..

** ve II. stupni studia může žák zvolit tento předmět místo předmětu Komorní hra (Kolektivní hudební praxe)

*** nepovinný předmět

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět – Hra na baskytaru

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- drží nástroj jak při hře vsedě, tak při hře vestoje
- zvládne hru s dopadem v levé ruce
- v 0., I. a II. poloze přečte noty v basovém klíči
- postaví levou ruku dle kontrabasového držení
- pružně a nenásilně dokáže pomocí prstů levé ruky vytvořit plnohodnotný tón bez reziduálních zvukových projevů
- zahraje stupnice F dur, B dur, G dur, A dur přes jednu oktávu, jejich tónický kvintakord, tónové sekvence a rytmické varianty.
- orientuje se postupně na všech strunách v rozsahu I. a II. polohy
- nastuduje během roku několik lehkých transkripcí pro vcl, cbs, flt.

- prokáže při jejich interpretaci schopnost hry z paměti a schopnost souhry s klavírem
- při přednesové hře využívá dynamiky daného nástroje

2. ročník

Žák:

- předvede držení nástroje a koordinaci mezi pravou a levou rukou
- má jistotu v dohmatu
- prohloubil jistotu při čtení not v basovém klíči v I. a II. poloze
- zvládá jednoduchou hru z listu
- využívá základní harmonické funkce T-S-D a s jejich využití při tvorbě jednoduchých basových doprovodů lidových písní, koled či populárních písní.
- dokáže vytvořit jednoduchou basovou linku dle předepsaných základních akordických funkcí.
- zahraje stupnice H dur, C dur, a moll, D dur, h moll přes jednu oktávu, jejich tónický kvintakord, tónové sekvence a rytmické varianty.
- orientuje se v rozsahu I. a II. polohy
- nastuduje několik lehkých transkripcí pro vcl, cbs, flt, prokáže při jejich interpretaci schopnost hry z paměti a schopnost souhry s klavírem či jiným nástrojem
- využije při přednesové hře dynamiky daného nástroje
- respektuje interpretační zákonitosti daného stylového období v přednesu

3. ročník

Žák:

- předvede koordinaci mezi pravou a levou rukou pomocí koordinačních dvojhlasých rytmických cvičení
- hraje dle akordových značek
- improvizuje basové linky při hraní doprovodů
- využívá kvintakordy hlavní i vedlejší a jejich vzájemnou harmonickou výměnu
- zahraje stupnice E dur, cis moll, F dur, d moll, G dur, e moll přes dvě oktávy, jejich tónický kvintakord, tónové sekvence a rytmické varianty.
- zahraje „malý rozklad“ mollových stupnic
- orientuje se v rozsahu II. a III. polohy souvisle s výběrem etud
- nastuduje během roku několik transkripcí různých stylových období pro vcl, cbs, flt. prokáže při jejich interpretaci schopnost hry z paměti a schopnost souhry s klavírem či jiným nástrojem
- při přednesové hře využije dynamiky daného nástroje
- respektuje interpretační zákonitosti daného stylového období a hraní melodických ozdob

4. ročník

Žák:

- zahraje stupnice A dur, fis moll, As dur, f moll, H dur, gis moll přes dvě oktávy, jejich tónický kvintakord, tónové sekvence a rytmické varianty.
- orientuje se v rozsahu I. a XII. polohy souvisle s výběrem vhodných etud
- vytvoří u jednodušší skladby (etudy) sám prstoklady a samostatně tuto nastuduje
- nastuduje několik formálně menších skladeb, prokáže při jejich interpretaci schopnost hry z paměti a schopnost souhry s klavírem či jiným nástrojem
- respektuje interpretační zákonitosti daného stylového období a hraní melodických ozdob
- využívá možnosti hry v souboru

- uplatní prohloubenou znalost hry dle akordových značek a improvizaci basových linek při hraní doprovodů stylově odlišných skladeb

5. ročník

Žák:

- se účastní hry v souborech s různým stylovým zaměřením a hudebním obsahem
- hraje s rytmickou sekcí a uplatní svou metricko-rytmickou přesnost
- zahraje všechny stupnice dur i moll přes dvě oktávy včetně kvintakordů a septakordů
- zvládne základy slapové techniky hry na baskytaru
- zvládne shufflované rytmy
- vytvoří jednoduchý walking bass na akordickou strukturu
- zaimprovizuje basový part pouze s použitím akordických značek
- nastuduje během roku několik formálně menších skladeb (sonáty, části suit, variace, rondo atd.) a prokáže při jejich nácviu samostatnou orientaci v dané skladbě

6. ročník

Žák:

- účastní se hry v souborech s různým stylovým zaměřením a hudebním obsahem
- zahraje všechny stupnice dur i moll přes dvě oktávy včetně kvintakordů a septakordů
- zahraje basový part pomocí slapové techniky
- započne s nácviem absolventského programu, který by měl obsahovat alespoň dvě věty z koncertu s doprovodem klavíru (souboru či malého orchestru)

7. ročník

Žák:

- hraje v souborech s různým stylovým zaměřením a hudebním obsahem
- předvede moderní herní techniky jako je tapping a muting
- přednese v rámci absolventského programu minimálně dvě věty z koncertu či sonáty s doprovodem klavíru (souboru či malého orchestru)
- se svým absolventským koncertem absolvuje pokud možno veřejně

II. STUPEŇ:

Varianta A – navazující na studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- zvládne nastudovat samostatně rozsáhlejší vícevěté skladby včetně dynamického, agogického a výrazového plánu
- zinterpretuje melodické ozdoby dle daného stylového období
- samostatně vytváří autorské basové doprovodné party
- samostatně zvládne improvizaci basového partu z akordových značek

2. ročník

Žák:

- nastuduje rozsáhlejší vícevěté skladby včetně dynamického, agogického a výrazového plánu
- zinterpretuje melodické ozdoby dle daného stylového období
- dokáže vytvořit samostatný basový part z akordových značek

- věnuje se souborové hře, hře v orchestru

3. ročník

Žák:

- nastuduje samostatně rozsáhlejší vícevěté skladby včetně dynamického, agogického a výrazového plánu
- zainterpretuje melodické ozdoby dle daného stylového období s doprovodem klavíru (školního orchestru)
- připraví se na absolventský koncert složený ze dvou částí - klasické a orchestrální
- zvládne hru z paměti při interpretaci sólového vystoupení

4. ročník

Žák:

- naučí se vytvořit samostatnou kadenci v sólovém koncertu
- přednese absolventský koncert

Varianta B – pro žáky, kteří neabsolvovali studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- udrží nástroj jak při hře vsedě tak při hře vestoje
- zvládne hru s dopadem v levé ruce
- v 0., I. a II. poloze přečte noty v basovém klíči
- postaví levou ruku dle kontrabasového držení
- pružně a nenásilně dokáže pomocí prstů levé ruky vytvořit plnohodnotný tón bez reziduálních zvukových projevů
- zahraje stupnice F dur, B dur, G dur, A dur H dur, C dur, a moll, D dur, h moll přes jednu oktávu, jejich tónický kvintakord, tónové sekvence a rytmické varianty
- nastuduje během roku několik lehkých transkripcí pro vcl, cbs, flt. a prokáže při jejich interpretaci schopnost hry z paměti a schopnost souhry s klavírem
- při přednesové hře využívá dynamiky daného nástroje
- využívá základní harmonické funkce T-S-D při tvorbě jednoduchých basových doprovodů lidových písní, koled či populárních písní.
- respektuje interpretační zákonitosti daného stylového období v přednesu

2. ročník

Žák:

- předvede koordinaci mezi pravou a levou rukou pomocí koordinačních dvojhlasých rytmických cvičení
- zahraje dle akordových značek
- předvede dokonalejší improvizaci basových linek při hraní doprovodů
- naučí se využít kvintakordy hlavní i vedlejší a jejich vzájemnou harmonickou výměnu
- zahraje stupnice A dur, fis moll, As dur, f moll, H dur, gis moll přes dvě oktávy, jejich tónický kvintakord, tónové sekvence a rytmické varianty.
- zahraje „malý rozklad“ mollových stupnic
- orientuje se v rozsahu II. a III. polohy souvisle s výběrem etud

- nastuduje během roku několik transkripcí různých stylových období pro vcl, cbs, flt. prokáže při jejich interpretaci schopnost hry z paměti a schopnost souhry s klavírem či jiným nástrojem
- při přednesové hře využije dynamiky nástroje
- respektuje interpretační zákonitosti daného stylového období a hraní melodických ozdob
- předvede dokonalejší hru dle akordových značek a improvizaci basových linek při hraní doprovodů stylově odlišných skladeb
- využívá možnosti hry v souboru

3. ročník

Žák:

- účastní se hry v souborech s různým stylovým zaměřením a hudebním obsahem
- hraje s rytmickou sekcí a uplatní tak svou metricko-rytmickou přesnost
- zahraje všechny stupnice dur i moll přes dvě oktávy včetně kvintakordů a septakordů
- zvládne základy slapové techniky hry na baskytaru
- zvládne shufflované rytmy
- vytvoří jednoduchý walking bass na akordickou strukturu
- zaimprovizuje basový part pouze s použitím akordických značek
- nastuduje během roku několik formálně menších skladeb (sonáty, části suit, variace, rondo atd.) a prokáže při jejich nácviu samostatnou orientaci v dané skladbě

4. ročník

Žák:

- zahraje moderních herní techniky jako je tapping a muting
- vytvoří samostatnou kadenci v sólovém koncertu
- přednese v rámci absolventského programu minimálně dvě věty z koncertu či sonáty s doprovodem klavíru (souboru či malého orchestru)
- se svým absolventským koncertem absolvuje pokud možno veřejně

Vyučovací předmět: Komorní hra

I. STUPEŇ

4. ročník

Žák:

- zvládá základní návyky nutné pro skupinovou hru
- zahraje jednoduchý basový part z listu a vnímá harmonii ostatních hlasů
- respektuje předepsané prstoklady, dynamická a agogická označení
- rozliší jednoduchá dirigentova gesta
- porozumí dynamickým a agogickým pokynům dirigenta
- uvědomuje si harmonickou důležitost basového partu
- je schopen přizpůsobit svou hru potřebám celého souboru
- svou hru vždy koordinuje s dalšími členy rytmické sekce (bicí, kytara, klávesy, atd.)

5. ročník

Žák:

- zvládá základní návyky ve skupinové hře

- zahraje jednoduchý part z listu, respektuje předepsané prstoklady, dynamiku
- vylepšil svůj rytmicko - tonální projev
- rozliší gesta vedoucího souboru a správně na ně reaguje
- rozpozná hlavní a doprovodné hlasy v souboru a vnímá základní harmonický plán skladby
- je schopen samostatně si připravit prstoklady aktuální dané skladby
- svou hru vždy koordinuje s dalšími členy rytmické sekce (bicí, kytara, klávesy, atd.)

6. ročník

Žák:

- uplatní získané schopnosti ve skupinové hře
- zahraje bezpečně svůj part z listu a vnímá harmonii ostatních hlasů
- dodržuje předepsané tempo a rytmus skladby a její dynamický a agogický plán
- adekvátně reaguje na pokyny a gesta dirigenta (metrum rytmické sekce)
- je schopen samostatně si připravit prstoklady aktuální dané skladby
- rozpozná svůj chybný rytmus či tonální chyby a tyto odstraní intenzivním individuálním nácvikem sólového partu s metronomem či bubeníkem (bicí smyčkou)

7. ročník

Žák:

- uplatňuje získané schopnosti ve skupinové hře i při nácviku sólových skladeb
- zahraje bezpečně svůj part, umí využít speciálních technik jako je slap či muting při hraní svého basového partu a obzvláštnit jej tak
- dodržuje předepsané tempo a rytmus skladby a její dynamický a agogický plán
- reaguje na pokyny a gesta vedoucího souboru
- uvědomuje si, že je součástí celku a své hudební aktivity namíří právě v jeho prospěch

II. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- zvládá základní návyky nutné pro skupinovou hru
- svou hru vždy koordinuje s dalšími členy rytmické sekce (bicí, kytara, klávesy, atd.)
- respektuje předepsané prstoklady, dynamická a agogická označení
- rozliší jednoduchá dirigentova gesta
- porozumí dynamickým a agogickým pokynům vedoucího souboru
- uvědomuje si harmonickou důležitost basového partu

2. ročník

Žák:

- zvládá základní návyky ve skupinové hře
- zahraje jednoduchý part z listu, respektuje předepsané prstoklady, dynamiku
- zvládne hru z akordických značek a základ improvizace rytmických modelů doprovodu
- rozliší dirigentova gesta a správně na ně reaguje

- rozpozná hlavní a doprovodné hlasy v souboru a vnímá základní harmonický plán skladby
- je schopen samostatně si připravit prstoklady dané skladby
- svou hru vždy koordinuje s dalšími členy rytmické sekce (bicí, kytara, klávesy, atd.)

3. ročník

Žák:

- zahraje bezpečně svůj part z listu a vnímá harmonii ostatních hlasů
- zvládne hru z akordických značek a improvizaci rytmických modelů doprovodu
- rozpozná svůj chybný rytmus či tonální chyby a tyto odstraní intenzivním dodržuje předepsané tempo a rytmus skladby a její dynamický a agogický plán
- adekvátně reaguje na pokyny a gesta dirigenta (metrum rytmické sekce)
- je schopen samostatně si připravit prstoklady aktuální dané skladby individuálním nácvikem sólového partu s metronomem či bubeníkem (bicí smyčkou)

4. ročník

Žák:

- uplatní získané schopnosti ve skupinové hře i při nácviku sólových skladeb
- zahraje bezpečně svůj part, umí využít speciálních technik jako je slap či muting při hraní svého basového partu a ozvláštnit jej tak
- bezpečně improvizuje dle daných akordových značek na určité harmonické téma
- je schopen v rámci skladby zahrát sólo na svůj nástroj, které si sám buď připraví nebo ho zaimprovizuje
- uvědomuje si, že je součástí celku a své hudební aktivity namíří právě v jeho prospěch

Pozn.: Pokud žák neabsolvoval I. stupeň vzdělávání, začíná s plněním vzdělávacího obsahu I. stupně.

Hra v souboru, Hra v orchestru, Hra v instrumentální skupině

Viz kapitola 5.32

Vyučovací předmět: Poslechový seminář

Viz kapitola 5.33

Vyučovací předmět: Hra na druhý nástroj

Viz kapitola 5.34

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Viz kapitola 5.35

5.28 Studijní zaměření – Hra na bicí nástroje

Bicí nástroje patří k nejstarším hudebním nástrojům vůbec. Začalo to vše od různě znějících kamínek s větvičkami přes vydlabané kusy kmenů až po nejmodernější bicí soupravy a melodické nástroje.

Bicí nástroje se používají a uplatňují ve všech možných hudebních stylech od vážné hudby přes jazz a swing až po nejmodernější styly jako jsou třeba nu-metal core či hip hop a další.

Bicí nástroje rozdělujeme do dvou základních skupin. Těmi jsou: bicí nástroje blanozvučné neboli *membranofony* a bicí nástroje samozvučné neboli *idiofony*.

Mezi bicí nástroje samozvučné patří bicí nástroje dřevěné – xylofony, kovové – metalofony, skleněné – krystalofony, kamenné – lithofony a ostatní – elasmatofony. Všechny tyto skupiny můžeme dále rozdělit na nástroje laděné a neladěné. Mezi nástroji bicí blahozvučné laděné patří především tympany, dále například podpažní buben neboli mluvící buben. Mezi blanozvučné neladěné bicí nástroje patří conga, timbales, tom – tomy, bonga, malý bubínek a podobně.

K dřevěným bicím nástrojům laděným patří především xylofon a marimba. K samozvučným dřevěným neladěným bicím nástrojům patří claves - český výraz pro dřívka, dřevěné bloky, cajon, kastaněty a další. Mezi kovové laděné bicí nástroje patří zvonkohra, vibrafon, orchestrální zvony a gong. K samozvučným kovovým nástrojům neladěným patří činely, cow – bell, tam – tam, triangel a flexaton. Ke skleněným laděným bicím nástrojům patří různé láhve či různě naplněné vodou skleničky. Neladěné skleněné samozvučné bicí nástroje se nepoužívají. Kamenné bicí nástroje laděné mají pouze jednoho zástupce a tím je lithofon. K neladěným kamenným bicím nástrojům samozvučným patří různé velké kameny. Mezi ostatní laděné samozvučné bicí nástroje patří lotosová flétna a různé etnické nástroje a k neladěným patří Caracas, guiro, řehtačka, cabassa.

Na bicí nástroje přijímáme žáky podle fyzické vyspělosti. Předchozí zkušenost s hrou na jiný nástroj je výhodou, ale není podmínkou. Naší strategií je kvalitně zvládnout techniku na nástroj a následně žáka seznamovat s koordinačními etudami s různými žánrovými beaty. Brzké uplatnění žáka v kolektivní hře ať už v bicím souboru či po různá seskupení je největší motivací pro další zdokonalování vlastní hry na svůj zvolený nástroj.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na bicí nástroje	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Komorní hra* Hra v souboru, Hra v orchestru, Hra v instrumentální skupině, Pěvecký sbor				1	1	1	1	1	1	1	1
Poslechový seminář**								1	1	1	1
Hra na druhý nástroj (nebo zpěv)***	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5

Poznámky:

* Povinně volitelné předměty. Žák si zvolí předmět, který bude v daném školním roce navštěvovat. Změnit jej může až pro další pololetí po domluvě s učitelem hlavního předmětu..

** ve II. stupni studia může žák zvolit tento předmět místo předmětu Komorní hra (Kolektivní hudební praxe)

*** nepovinný předmět

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět – Hra na bicí nástroje

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- správně drží paličky a dovede hrát správnou technikou
- správně sedí u bicí soupravy (rovná záda, pravoúhlé posazení atd....)
- zná svůj nástroj a dokáže popsat jednotlivé bubny a plechy
- zahraje jednoduché cvičení na malý bubínek v celých, půlových a čtvrtových hodnotách
- dovede rozlišit základní dynamiku a také ji uplatnit na daný nástroj
- zahraje elementární rockové rytmy

2. ročník

Žák:

- zná svůj nástroj a dokáže popsat jednotlivé bubny, plechy a dovede jednoduše popsat historii bicí soupravy
- zahraje jednoduché cvičení na malý bubínek v celých, půlových čtvrtových a osminových hodnotách
- umí základní dynamiku a také ji uplatňuje na daný nástroj
- umí základní rockové rytmy
- je seznámen se swingovým cítěním a s podstatou těchto rytmů nového stylu
- je seznámen s novým typem dynamiky tj. akcent.(důkladné probírání a využití akcentů.)

3. ročník

Žák:

- zahraje jednoduché cvičení na malý bubínek v celých, půlových čtvrtových osminových a šestnáctinových hodnotách
- umí rozšířenou dynamiku a také ji uplatňuje na daný nástroj
- umí základní rockové rytmy s různými předěly
- se věnuje akcentům na malý buben a na celou bicí soupravu
- je seznámen s etudami pro celou bicí soupravu (kombinace malého bubínku s přechody a s velkým bubnem.)

4. ročník

Žák:

- zahraje jednoduché cvičení na malý bubínek v celých, půlových čtvrtových osminových, šestnáctinových a triolových hodnotách
- umí rozšířenou dynamiku a uplatňuje ji na daný nástroj
- umí rockové rytmy s různými předěly (breaky v osminových či šestnáctinových hodnotách.)
- dovede zahrát jednoduché swingové rytmy s jednoduchými předěly (breaky v čtvrtových či triolových hodnotách.)
- předvede akcenty na malý buben a na celou bicí soupravu
- hraje etudy na celou bicí soupravu (kombinace malého bubínku s přechody a s velkým bubnem.)
- je seznámen s různými koordinačními etudami pro bicí soupravu

5. ročník

Žák:

- je seznámen s dalším způsobem hry na malý bubínek tj. vír
- umí rozšířenou dynamiku a také ji uplatnit na daný nástroj
- dovede zahrát swingové rytmy s různými předěly
- hraje etudy na celou bicí soupravu
- se seznamuje s dalšími bicími nástroji jako jsou např.: melodické bicí nástroje, tympány, conga či jiné perkusní nástroje...

6. ročník

Žák:

- dovede zahrát na malý bubínek vír
- je obeznámen s dalším prvkem na malý bubínek, tj.: přírazy
- umí rozšířenou dynamiku a také ji uplatňuje na daný nástroj
- se seznamuje s dalšími stylovými rytmy, jako například: pop, disko, latina, metal apod.
- hraje akcenty na malý buben a na celou soupravu
- hraje na další bicí nástroje (melodické bicí nástroje, tympány, conga či jiné perkusní nástroje...)

7. ročník

Žák:

- se připravuje průběžně po celý rok na absolventský koncert. Při této přípravě uplatňuje veškeré znalosti a dovednosti, které si osvojil v minulých letech.
- zahraje etudu či přednes na malý bubínek
- předvede sólově či v seskupení rockové a swingové rytmy
- předvede znalost dalších žánrů jako například: polka, valčík, samba, cha-cha, brazilská hudba, afrokubánská hudba, pop, funky, metal a pod, a to sólově a nebo v seskupení
- interpretuje hru na melodický nástroj a to v jednodušší sólové skladbě, nebo s doprovodem klavíru nějaký přednes
- nacvičí etudu, přednes na tympány v sólové podobě či s klavírním doprovodem.
- zahraje v bicím souboru hru na perkusní nástroje
- prokáže znalost historie a terminologie bicích nástrojů

II. STUPEŇ:

Varianta A – navazující na studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- zahraje různá cvičení na malý bubínek v celých, půlových čtvrtových osminových, šestnáctinových, triolových, sextolových hodnotách
- dovede zahrát na malý bubínek vír
- pracuje s dalším prvkem na malý bubínek, tj.: přírazy
- umí dynamiku a také ji uplatňuje na daný nástroj

2. ročník

Žák:

- předvede hru s dalším prvkem na malý bubínek, tj.: dvojkové údery
- umí dynamiku a také ji uplatňuje na daný nástroj
- hraje etudy na celou bicí soupravu

3. ročník

Žák:

- umí rozšířenou dynamiku a také ji uplatnit na daný nástroj
- hraje složitější etudy na celou bicí soupravu

4. ročník

Žák:

- se připravuje průběžně po celý rok na absolventský koncert, který obsahuje veškeré body z prvního cyklu a druhého cyklu studia
- zahraje etudu či přednes na malý bubínek
- hraje sólově či v seskupení rockové a swingové rytmy
- předvede znalost dalších žánrů jako například: polka, valčík, samba, cha-cha, brazilská hudba, afrokubánská hudba, pop, funky, metal a pod... a to sólově a nebo v seskupení
- připraví etudu, přednes na tympány v sólové podobě či s klavírním doprovodem
- zahraje v bicím souboru na perkusní nástroje
- napíše výstupní test týkající se historie a terminologie bicích nástrojů

Varianta B – pro žáky, kteří neabsolvovali studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- správně drží paličky a dovede hrát správnou techniku
- správně sedí u bicí soupravy (rovná záda, pravoúhlé posazení atd....)
- zná svůj nástroj a dokáže popsat jednotlivé bubny, plechy a dovede jednoduše popsat historii bicích nástrojů
- zahraje různá cvičení na malý bubínek v celých, půlových čtvrtových osminových, šestnáctinových, triolových hodnotách
- umí dynamiku a také ji uplatňuje na daný nástroj
- umí rockové rytmy s různými předěly
- dovede zahrát swingové rytmy s různými předěly
- předvede akcenty na malý buben a na celou bicí soupravu
- hraje etudy na celou bicí soupravu
- je seznámen s různými koordinačními etudami na bicí soupravu

2. ročník

Žák:

- dovede zahrát na malý bubínek vír
- umí rozšířenou dynamiku a také ji uplatňuje na daný nástroj
- umí rockové rytmy s různými předěly

- dovede zahrát swingové rytmy s různými předěly
- předvede hru s dalšími stylovými rytmy jako například: pop, disko, latina, metal apod.
- zahraje akcenty na malý buben a na celou bicí soupravu
- hraje etudu na celou bicí soupravu
- hraje na další bicí nástroje (melodické bicí nástroje, tympány, conga či jiné perkusní nástroje...)

3. ročník

Žák:

- zahraje různá cvičení na malý bubínek v celých, půlových čtvrtových osminových, šestnáctinových, triolových hodnotách
- předvede hru s dalším prvkem na malý bubínek, tj.: přírazy
- je seznámen s dalším prvkem na malý bubínek, tj.: dvojkové údery

4. ročník

Žák:

- se připravuje průběžně po celý rok na absolventský koncert
- zahraje etudu či přednes na malý bubínek
- hraje sólově či v seskupení rockové a swingové rytmy
- předvede znalost dalších žánrů jako například: polka, valčík, samba, cha-cha, brazilská hudba, afrokubánská hudba, pop, funky, metal a pod... a to sólově a nebo v seskupení
- dále interpretuje hru na melodický nástroj, a to v jednodušší sólové skladbě nebo s doprovodem klavíru nějaký přednes
- připraví etudu, přednes na tympány v sólové podobě či s klaviřním doprovodem
- zahraje v bicím souboru na perkusní nástroje
- napíše výstupní test týkající se historie a terminologie bicích nástrojů

Vyučovací předmět: Komorní hra

I. STUPEŇ

4. ročník

Žák:

- umí pojmenovat různé perkusní nástroje
- zvládá základní dynamiku: f, p
- zahraje minimálně 1 komorní či souborovou skladbu

5. ročník

Žák:

- umí pojmenovat různé perkusní nástroje
- zvládá rozšířenou dynamiku: ff, f, mf, mp, p, pp
- zahraje minimálně 3 komorní či souborové skladby

6. ročník

Žák:

- zvládá dynamiku a různá tempová označení
- zahraje minimálně 5 komorních či souborových skladeb

7. ročník

Žák:

- zvládá rozšířenou dynamiku: ff, f, mf, mp, p, pp a různá tempová označení
- zahraje minimálně 7 komorních či souborových skladeb

II. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- zvládá základní dynamiku: f, p
- zahraje minimálně 1 komorní či souborovou skladbu

2. ročník

Žák:

- zvládá rozšířenou dynamiku: ff, f, mf, mp, p, pp
- zahraje minimálně 3 komorní či souborové skladby

3. ročník

Žák:

- zvládá rozšířenou dynamiku a různá tempová označení
- zahraje minimálně 5 komorních či souborových skladeb

4. ročník

Žák:

- zvládá rozšířenou dynamiku: ff, f, mf, mp, p, pp a různá tempová označení
- zahraje minimálně 7 komorních či souborových skladeb

Pozn.: Pokud žák neabsolvoval I. stupeň vzdělávání, začíná s plněním vzdělávacího obsahu I. stupně.

Hra v souboru, Hra v orchestru, Hra v instrumentální skupině

Viz kapitola 5.32

Vyučovací předmět: Poslechový seminář

Viz kapitola 5.33

Vyučovací předmět: Hra na druhý nástroj

Viz kapitola 5.34

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Viz kapitola 5.35

5.29 Studijní zaměření – Sólový zpěv

Děti jsou na naší základní umělecké škole pěvecky vychovávány od přípravných ročníků po ty nejpokročilejší. Neprezentují se jen sólově. Je jim nabízena možnost uplatňovat se a získávat nové dovednosti také v komorním seskupení či v dětském pěveckém sboru.

Hlas je pěveckými pedagogy vnímán jako jedinečný nástroj schopný vyjádřit hudbu v nejrůznějších odstínech potažmo žánrech s ohledem na věk žáka, jeho schopnosti a na takzvaný dar od přírody.

Žákům se připomíná skutečnost, že zdokonalování zpěvního hlasu a pěveckého projevu není ovlivněno jen individuálním vkladem a momentální dispozicí, ale zejména pílí, dostatečnou pracovní pohodou, důvěrou v učitele i v celý vyučovací proces na základní umělecké škole.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Sólový zpěv	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Komorní zpěv *	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Dětský pěvecký sbor**	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hra na druhý nástroj (nebo zpěv)***	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Hudební nauka	1	1	1	1	1						

Poznámky:

* Žák si zvolí jeden z předmětů (komorní zpěv/dětský pěvecký sbor)

**Organizovaný společně pro přípravný ročník a pro I. stupeň

***Nepovinný předmět

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět – Sólový zpěv

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- drží správně a přirozeně tělo při zpěvu
- klidně a uvolněně dýchá
- zpívá ve střední hlasové poloze a přirozené síle
- spojuje hudební představu s grafickým zápisem
- deklamuje text písně a chápe ho
- umí samostatně cvičit paměť
- uplatní svou tonální a rytmickou představivost pomocí melodických cvičení

2. ročník

Žák:

- rozšiřuje svůj hlasový rozsah dle svých možností
- dbá na funkční a přirozené ovládní mluvidel s koncentrací na polohu jazyka
- umí rytmitizovat a melodizovat text

3. ročník

Žák:

- má klidný a volný žebně brániční nádech
- rozšiřuje svůj hlasový rozsah dle svých možností
- spojuje a zvukově vyrovnává vokály
- přirozeně a funkčně ovládá svá mluvidla
- uvědoměle procvičuje paměť
- rozvíjí rytmickou, melodickou a harmonickou představivost na zadaných písničkách

4. ročník

Žák:

- popíše a předvede žebně brániční dýchání a dechovou techniku
- rozšiřuje a vyrovnává svůj hlasový rozsah dle svých možností
- zazpívá hlasová cvičení v rozsahu durové oktávy vyrovnaným hlasem
- sám dbá o přesnou deklamaci textu písničky
- dle svých možností používá legatový zpěv v písničkách

5. ročník

Žák:

- zazpívá hlasová cvičení přesahující durovou oktávu vyrovnaným hlasem
- používá v hlasových cvičeních rozložené akordy dur
- předvede legatový zpěv dle svých možností
- ví o problémech hlasového projevu v mutačním období

6. ročník

Žák:

- uvědoměle používá žebně brániční dýchání s dechovou oporou
- používá uvědoměle legatový zpěv
- je schopen rozvinout tóny do crescenda a decrescenda
- ví o problémech hlasového projevu v mutačním a pomutačním období a používá hlasová cvičení doporučená pedagogem

7. ročník

Žák:

- používá v hlasových cvičeních rozložené akordy dur i moll
- používá staccato v pomalém tempu ve střední hlasové poloze
- umí sám nastudovat a interpretovat jednoduchou píseň

- dokáže si vybrat skladbu z nabídnuté pěvecké literatury na základě svého hlasového sebepoznání
- dodržuje hlasovou hygienu a je si vědom zdravotních následků v případě jejího porušování

II. STUPEŇ:

Varianta A – navazující na studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- rozšiřuje a vyrovnává svůj hlasový rozsah dle svých možností
- zazpívá náročnější hlasová a intonační cvičení
- je schopen práce na kultivování tónu
- je seznámen s pěveckou literaturou různých slohů

2. ročník

Žák:

- je schopen zpívat vyrovnanými vokály
- dokáže si vybrat skladbu z nabídnuté pěvecké literatury na základě svého hlasového sebepoznání

3. ročník

Žák:

- pracuje samostatně na kvalitě tónu
- zazpívá náročnější hlasová a intonační cvičení
- používá legatový zpěv ve skladbách
- umí sám nastudovat a interpretovat jednoduchou píseň
- je schopen výrazově přednést skladbu

4. ročník

Žák:

- má vyrovnaný hlasový rozsah a uplatňuje ho v celém rozsahu
- dokáže zazpívat pedagogem vybrané melodické ozdoby
- používá uvědoměle legatový zpěv ve skladbách
- je schopen samostatně nastudovat jednoduchou lidovou a umělou píseň a interpretovat ji

Varianta B – pro žáky, kteří neabsolvovali studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- drží správně a přirozeně tělo při zpěvu
- klidně a uvolněně dýchá
- dbá na funkční a přirozené ovládání mluvidel s koncentrací na polohu jazyka
- rozšiřuje svůj hlasový rozsah dle svých možností
- hudební představu spojuje s grafickým zápisem
- zřetelně deklamuje text písně a chápe ho
- dle svých možností používá legatový zpěv v písních
- samostatně cvičí paměť
- předvede svou tonální a rytmickou představivost pomocí melodických cvičení

2. ročník

Žák:

- popíše a předvede žeberně brániční dýchání a dechovou techniku
- rozšiřuje svůj hlasový rozsah dle svých možností
- je schopen spojit a zvukově vyrovnávat vokály
- přirozeně a funkčně ovládá svá mluvidla
- sám dbá o přesnou deklamaci textu písně
- uvědoměle pěstuje paměť
- uplatní rytmickou, melodickou a harmonickou představivost na zadaných písních
- zazpívá hlasová cvičení v rozsahu durové oktávy vyrovnaným hlasem
- dle svých možností používá legatový zpěv v písních

3. ročník

Žák:

- rozšiřuje a vyrovnává svůj hlasový rozsah dle svých možností
- zazpívá hlasová cvičení přesahující durovou oktávu vyrovnaným hlasem
- rozšiřuje a vyrovnává svůj hlasový rozsah dle svých možností
- zazpívá hlasová cvičení přesahující durovou oktávu vyrovnaným hlasem
- používá v hlasových cvičeních rozložené akordy dur i moll
- používá uvědoměle legatový zpěv
- je schopen rozvinout tóny do crescenda a decrescenda
- ví co je pěvecká hygiena a je schopen ji aktivně používat

4. ročník

Žák:

- je schopen rozvinout tóny do crescenda a decrescenda
- používá staccato v pomalém tempu ve střední hlasové poloze
- umí sám nastudovat a interpretovat jednoduchou píseň
- dokáže si vybrat skladbu z nabídnuté pěvecké literatury na základě svého hlasového sebepoznání a je schopen ji výrazově přednést
- dodržuje hlasovou hygienu a je si vědom zdravotních následků v případě jejího porušování

Vyučovací předmět: Komorní zpěv

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- drží správně a přirozeně tělo při zpěvu
- klidně a uvolněně dýchá
- zpívá ve střední hlasové poloze a přirozené síle
- hudební představu spojuje s grafickým zápisem, orientuje se při zpěvu z partitury v rozsahu c1 – c2
- deklamuje text písně a chápe ho
- je schopen zapojit paměť
- předvede svou tonální a rytmickou představivost pomocí melodických cvičení
- ovládá zpěv v unisonu i kánonu

2. ročník

Žák:

- klidně a hluboce dýchá
- rozšiřuje svůj hlasový rozsah dle svých možností
- dbá na funkční a přirozené ovládnutí mluvidel s koncentrací na polohu jazyka
- hudební představu spojuje s grafickým zápisem, orientuje se při zpěvu z partitury v rozsahu a – e2
- rozumí základním pojmům hudební teorie (dynamická označení, repetice apod.)
- při zpěvu využívá paměť
- dokáže intonovat jednohlasé písně s doprovodem
- dle vyspělosti udrží svůj hlas v jednoduchém dvojhlasu s doprovodem

3. ročník

Žák:

- používá základní pěvecké návyky a dovednosti: pěvecký postoj, žeberně-brániční dýchání
- použije základní technické prvky: správná artikulace, měkké nasazení tónu, hlavová rezonance, hrudní rejstřík)
- kultivovaně využívá svůj rozsah dle svých možností
- při orientaci ve skladbě používá osvojené dovednosti získané studiem hudební teorie (základní hudební pojmy, opěrné písně, dynamická znaménka)
- je schopen interpretovat skladbu samostatně dle vlastního citění s doprovodem
- je schopen intonovat jednoduché dvojhlasé písně s doprovodem
- dokáže interpretovat jednoduché vokální dílo z paměti

4. ročník

Žák:

- předvede osvojené prohloubené základní pěvecké návyky a dovednosti: pěvecký postoj, žeberně-brániční dýchání

- předvede osvojené prohloubené základní technické prvky: správná artikulace, měkké nasazení tónu, hlavová rezonance, hrudní rejstřík)
- zvládá nácvik podle notového zápisu a orientuje se ve struktuře vícehlasé partitury
- je schopen intonovat jednoduché vícehlasé písně s doprovodem a lehcí a capella
- získané dovednosti uplatňuje při koncertní činnosti

5. ročník

Žák:

- předvede legatový zpěv dle svých možností
- adekvátně využívá výrazových prostředků při interpretaci
- orientuje se ve struktuře vícehlasé partitury
- je schopen kultivovaně interpretovat vícehlasou skladbu dle vlastního cítění s doprovodem
- dokáže interpretovat vokální díla z paměti

6. ročník

Žák:

- vědomě a samostatně používá základní pěvecké návyky a dovednosti
- vědomě a samostatně používá základní pěvecké technické prvky
- používá pěvecké návyky k výrazovému rozlišení interpretovaných skladeb
- je schopen kultivovaně interpretovat vícehlasou skladbu dle vlastního cítění s doprovodem i a capella
- dbá na dodržování zásad hlasové hygieny

7. ročník

Žák:

- kultivovaně používá rozšířený hlasový rozsah
- používá legatový zpěv dle svých možností a umí interpretovat hudební frázi
- je seznámen s vhodnou interpretací skladeb z různých slohových období
- orientuje se v náročnějších vícehlasých skladbách a udrží se ve svém hlase
- je vnímavým interpretem a posluchačem hudby
- uvědoměle se řídí zásadami hlasové hygieny a vysvětlí je
- umí se podřídit potřebám kolektivu a podílí se na utváření atmosféry spolutvoření a přátelství

II. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- uplatňuje samostatně dechovou a pěveckou techniku
- používá pěvecké návyky k výrazovému rozlišení interpretovaných skladeb
- používá legatový zpěv dle svých možností a umí interpretovat hudební frázi
- samostatně se orientuje se v náročnějších vícehlasých skladbách a udrží se ve svém hlase
- je schopen interpretovat náročnější a rozsáhlejší vícehlasou vokální skladbu z paměti
- je poučeným interpretem vícehlasých skladeb různých slohových období

2. ročník

Žák:

- je schopen vícehlasého zpěvu, vnímá vyváženost jednotlivých hlasů
- je schopen interpretovat náročnější a rozsáhlejší vícehlasou vokální skladbu z paměti
- je poučeným interpretem vícehlasých skladeb různých slohových období
- získané dovednosti uplatňuje při koncertní činnosti

3. ročník

Žák:

- ovládá intonačně čistý zpěv svého partu ve skladbách s instrumentálním doprovodem i a capella
- je vnímavým interpretem a posluchačem hudby
- je schopen zodpovědné spolupráce v uměleckém kolektivu

4. ročník

Žák:

- uplatňuje dechovou a pěveckou techniku
- ovládá intonačně čistý zpěv svého partu ve skladbách s instrumentálním doprovodem i a capella
- je poučeným interpretem náročnějších vícehlasých vokálních skladeb

Pozn.: Pokud žák neabsolvoval I. stupeň vzdělávání, začíná s plněním vzdělávacího obsahu I. stupně.

Vyučovací předmět: Dětský pěvecký sbor

1.ročník

Žák:

- zpívá průpravná hlasová cvičení v transpozicích
- zpívá jednohlasé lidové a umělé dětské písně vhodné obsahem pro danou věkovou skupinu dětí (reflektující roční doby, lidové svátky a tradice, svět dětí a her, přírodu, emoce, ponaučení apod.)
- zpívá písně kontrastní v tempu, metru, tónorodu

2.ročník

Žák:

- udrží svůj hlas za současného vedení druhého hlasu v doprovodném nástroji, podle možných dosažených schopností také při vedení druhého hlasu zpěvního (lidový dvojhlas, kánon, kombinace lidových písní stejných harmonických funkcí)
- užívá základní prvky pěvecké techniky jako jsou klidné žebně - brániční dýchání, pěvecký postoj či správné uvolněné držení těla při zpěvu v sedě
- reaguje včasným a správným nádechem na další pěveckou frázi

3.ročník

Žák:

- použije další prvky pěv. techniky - hlavový tón, měkké nasazení tónu, výrazná přirozená artikulace vokálů, správná a přesná výslovnost

- používá zpěvní i mluvní hlas ve svém přirozeném rozsahu a síle
- užívá ve zpěvním projevu základní, spíše středně silnou dynamiku
- popíše základy hlasové potažmo duševní hygieny (spánkový, pitný režim apod.)
- adekvátně reaguje na základní dirigentská gesta pro nástup a závěr skladby

4.ročník

Žák:

- zpívá náročnější průpravná hlasová cvičení vedoucí k rozšiřování rozsahu hlasu, používání legatové vazby tónů a vyrovnávání vokálů a smíšení hlavového a hrudního rejstříku
- ekonomicky užívá dechové opory,

5.ročník

Žák:

- popíše a předvede střídavý dech, odsazení na témže dechu
- čistě intonuje svůj part ve vícehlase s instrumentálním doprovodem
- interpretuje jednohlasé a vícehlasé úpravy lidových písní, umělé písně a skladby nejrůznějších období či žánrů
- používá adekvátní výrazové prostředky respektující notový zápis a pokyny učitele

6.ročník

Žák:

- zpívá vícehlasé skladby kontrastního charakteru i různého žánru
- používá adekvátní výrazové prostředky respektující notový zápis a pokyny učitele
- zpívá za doprovodu nástroje i a capella
- vnímá vyváženost jednotlivých hlasů při realizaci sborové skladby toho využije

7.ročník

Žák:

- interpretuje jednohlasé a vícehlasé úpravy lidových písní, písně inspirované lidovou poezií, umělé písně a skladby nejrůznějších období
- pohotově se orientuje v zápisu a struktuře sborové partitury
- používá adekvátní výrazové prostředky respektující notový zápis a pokyny učitele
- zpívá za doprovodu nástroje i a capella
- s jistotou reaguje na dirigentská gesta

II. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- zpívá náročnější průpravná hlasová cvičení (rozklady, chromatika apod.)
- zpívá vícehlasé lidové a umělé písně různých hudebních slohů, stylů a žánrů
- zpívá písně a capella a písně s doprovodným nástrojem
- užívá základní prvky pěvecké techniky jako jsou žebně - brániční dýchání, pěvecký postoj se správným držením těla, měkké nasazení tónu, voix mixte, výrazná přirozená artikulace vokálů, správná a přesná výslovnost
- používá zpěvní i mluvní hlas ve svém přirozeném rozsahu a síle

2.ročník

Žák:

- zpívá z listu snadná intonační cvičení v maximálním rozsahu do oktávy
- zpívá vícehlasé lidové a umělé písně různých hudebních slohů , stylů a žánrů
- zpívá písně a capella a písně s doprovodným nástrojem či souborem nástrojů
- užívá základní prvky pěvecké techniky jako jsou žebně - brániční dýchání, pěvecký postoj se správným držením těla, měkké nasazení tónu, voix mixte, výrazná avšak přirozená artikulace vokálů, správná a přesná výslovnost

3.ročník

Žák:

- zpívá z listu jednodušší skladby
- čistě intonuje pěvecký part v jednohlasé a vícehlasé kompozici s instrumentálním doprovodem nebo a capella
- interpretuje jednohlasé a vícehlasé úpravy lidových písní, písně inspirované lidovou poezií, umělé písně a skladby nejrůznějších období a žánrů
- používá adekvátní výrazové prostředky respektující notový zápis a pokyny učitele

4.ročník

Žák:

- s jistotou reaguje na dirigentská gesta
- zpívá vícehlasé lidové a umělé písně různých hudebních slohů , stylů a žánrů
- zpívá písně a capella a písně s doprovodným nástrojem či souborem nástrojů

Pozn.: Pokud žák neabsolvoval I. stupeň vzdělávání, začíná s plněním vzdělávacího obsahu I. stupně.

Vyučovací předmět: Hra na druhý nástroj

Viz kapitola 5.34

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Viz kapitola 5.35

5.30 Studijní zaměření – Sborový zpěv

Předmět Dětský pěvecký sbor na základní umělecké škole, tedy sborový zpěv dětí, představuje nedílnou součást výuky mladého muzikanta vedoucí k rozšiřování hudebního a všeobecně kulturního obzoru. Jeho cílem je vzbudit zájem a lásku dětí ke sborovému zpěvu, který má v naší zemi mnohaletou tradici. Výběrem hudebního materiálu by měl rozvíjet schopnosti žáků emocionálně prožívat a vyjadřovat bohatství nálad a citů, umocňovat národní vědomí i mezinárodní povědomí o křížovatkách hudby.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Dětský pěvecký sbor	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Hra na druhý nástroj (nebo zpěv)*	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Hudební nauka	1	1	1	1	1						

Poznámky:

* nepovinný předmět

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět – Dětský pěvecký sbor

1.ročník

Žák:

- zpívá průpravná hlasová cvičení v transpozicích
- zpívá jednohlasé lidové a umělé dětské písně vhodné obsahem pro danou věkovou skupinu dětí (reflektující roční doby, lidové svátky a tradice, svět dětí a her, přírodu, emoce, poučení apod.)
- zpívá písně kontrastní v tempu, metru, tónorodu

2.ročník

Žák:

- udrží svůj hlas za současného vedení druhého hlasu v doprovodném nástroji, podle možných dosažených schopností také při vedení druhého hlasu zpěvního (lidový dvojhlas, kánon, kombinace lidových písní stejných harmonických funkcí)
- užívá základní prvky pěvecké techniky jako jsou klidné žeborně - brániční dýchání, pěvecký postoj či správné uvolněné držení těla při zpěvu v sedě
- reaguje včasným a správným nádechem na další pěveckou frázi

3.ročník

Žák:

- použije hlavový tón, měkké nasazení tónu, výraznou přirozenou artikulaci vokálů, správnou a přesnou výslovnost
- používá zpěvní i mluvní hlas ve svém přirozeném rozsahu a síle
- užívá ve zpěvním projevu základní, spíše středně silnou dynamiku
- vysvětlí základy hlasové potažmo duševní hygieny (spánkový, pitný režim apod.)

- adekvátně reaguje na základní dirigentská gesta pro nástup a závěr skladby

4.ročník

Žák:

- zpívá náročnější průpravná hlasová cvičení vedoucí k rozšiřování rozsahu hlasu, používání legatové vazby tónů, ekonomickému užívání dechové opory, vyrovnávání vokálů a smíšení hlavového a hrudního rejstříku
- adekvátně reaguje na základní dirigentská gesta pro nástup a závěr skladby

5.ročník

Žák:

- použije střídavý dech, odsazení na témže dechu
- čistě intonuje svůj part ve vícehlase s instrumentálním doprovodem
- interpretuje jednohlasé a vícehlasé úpravy lidových písní, umělé písně a skladby nejrůznějších období či žánrů

6.ročník

Žák:

- zpívá vícehlasé skladby kontrastního charakteru i různého žánru
- zpívá za doprovodu nástroje i a capella
- vnímá vyváženost jednotlivých hlasů při realizaci sborové skladby

7.ročník

Žák:

- interpretuje jednohlasé a vícehlasé úpravy lidových písní, písně inspirované lidovou poezií, umělé písně a skladby nejrůznějších období
- pohotově se orientuje v zápisu a struktuře sborové partitury
- používá adekvátní výrazové prostředky respektující notový zápis a pokyny učitele
- zpívá za doprovodu nástroje i a capella
- s jistotou reaguje na dirigentská gesta

II. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- zpívá náročnější průpravná hlasová cvičení (rozklady, chromatika apod.)
- zpívá vícehlasé lidové a umělé písně různých hudebních slohů, stylů a žánrů
- zpívá písně a capella a písně s doprovodným nástrojem
- užívá základní prvky pěvecké techniky jako jsou žeberně - brániční dýchání, pěvecký postoj se správným držením těla, měkké nasazení tónu, voix mixte, výrazná přirozená artikulace vokálů, správná a přesná výslovnost
- používá zpěvní i mluvní hlas ve svém přirozeném rozsahu a síle

2.ročník

Žák:

- zpívá z listu snadná intonační cvičení v maximálním rozsahu do oktávy
- zpívá vícehlasé lidové a umělé písně různých hudebních slohů, stylů a žánrů
- zpívá písně a capella a písně s doprovodným nástrojem či souborem nástrojů
- užívá základní prvky pěvecké techniky jako jsou žeberně - brániční dýchání, pěvecký postoj se správným držením těla, měkké nasazení tónu, voix mixte, výrazná avšak přirozená artikulace vokálů, správná a přesná výslovnost

3.ročník

Žák:

- zpívá z listu jednodušší skladby
- čistě intonuje pěvecký part v jednohlasé a vícehlasé kompozici s instrumentálním doprovodem nebo a capella
- interpretuje jednohlasé a vícehlasé úpravy lidových písní, písně inspirované lidovou poezií, umělé písně a skladby nejrůznějších období a žánrů
- používá adekvátní výrazové prostředky respektující notový zápis a pokyny učitele

4.ročník

Žák:

- s jistotou reaguje na dirigentská gesta
- zpívá vícehlasé lidové a umělé písně různých hudebních slohů , stylů a žánrů
- zpívá písně a capella a písně s doprovodným nástrojem či souborem nástrojů

Pozn.: Pokud žák neabsolvoval I. stupeň vzdělávání, začíná s plněním vzdělávacího obsahu I. stupně.

Vyučovací předmět: Hra na druhý nástroj

Viz kapitola 5.34

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Viz kapitola 5.35

5.31 Studijní zaměření - Elektronické zpracování hudby a zvuková tvorba

Vzdělávací zaměření **Elektronické zpracování hudby a zvuková tvorba** (EZHZT) reaguje na neustálý vývoj hudebních nástrojů a hudební tvorby a proměnu přístupů ke zvukové tvorbě jako jednoho z druhů umění.

Výuka tvoří tři samostatné a zároveň vnitřně propojené celky:

- **Ozvučení zdroje zvuku, technika a mix**
- **Technika záznamu, zpracování a reprodukce zvuku**
- **Tvorba hudby prostřednictvím digitálních technologií**

V *Ozvučení zdroje zvuku, technika a mix* je žák seznámen s technikou potřebnou k ozvučení snímaného zdroje. Mixem více zdrojů do ozvučovací reprosoustavy a celým řetězcem k živému ozvučování.

V *Technika záznamu, zpracování a reprodukce zvuku* je žákovi umožněno získat základní poznatky z oboru fyziky, akustiky a elektrotechniky a využívat tyto poznatky při vlastní práci s dostupnými prostředky, nástroji a technologiemi. Žák se seznámí s komplexním řetězcem zařízení ke snímání, digitalizaci a editaci zvuku, s dostupným hardwarem i softwarem využívaným v hudební tvorbě a produkci.

Tvorba hudby prostřednictvím digitálních technologií je modul, který je zaměřen na vlastní tvůrčí činnost prostřednictvím příslušných technologií a autorskou práci v digitálním prostředí. Žákovi je umožněno tvůrčím způsobem pracovat s přejetým materiálem (remixy, koláže atd.), vytvářet vlastní zvukové objekty a podílet se s ostatními na realizaci společných hudebních projektů.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Elektronické zpracování hudby a zvuková tvorba	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Elektronické zpracování hudby a zvuková tvorba*				1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Hra v souboru, Hra v orchestru, Hra v instrumentální skupině, Pěvecký sbor**				1	1	1	1	1	1	1	1
Poslechový seminář***								1	1	1	1
Hra na druhý nástroj (nebo zpěv)****	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5

Poznámky:

* od 4. ročníku I. stupně žák může navštěvovat rozšířené hodiny EZHZT jako povinně volitelný předmět

** Povinně volitelné předměty. Žák si zvolí předmět, který bude v daném školním roce navštěvovat. Změnit jej může až pro další pololetí po domluvě s učitelem hlavního předmětu.

*** ve II. stupni studia může žák zvolit tento předmět místo předmětu Komorní hra (Kolektivní hudební praxe)

**** nepovinný předmět

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět: Elektronické zpracování hudby a zvuková tvorba

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- umí pracovat se zdrojem zvuku a vytvářet ho na vybraných elektronických i akustických nástrojích
- v přípravě s frekvenční prací zdrojem zvuku se učí poslechem jednotlivé zdroje a jejich kombinace rozlišovat (hlas, akustické nástroje, elektronické nástroje, různé "barvy" hudebních nástrojů)
- zná rozdíl mezi záznamovým a ozvučovacími zařízeními

2. ročník

Žák:

- se orientuje a zná základní elektronické hudební nástroje a k tomu potřebné zvukové aparáty (např. elektronické klávesy, sampléry, kontrolery, zvukové aparáty, komba)
- zná základní propojení napájecích a signálních cest k funkci aparátů

3. ročník

Žák:

- ovládá konektivitu zdrojových (vstupních) a výstupních částí základních aparátů v symetrickém i nesymetrickém zapojení signálních cest
- má znalost práce se zapojením a vytvářením signálních cest a šetrné práce s nimi
- má znalost audio konektorů starších i nových formátů
- má praktické zkušenosti s propojením linkových (5V) cest i cest s nízkým napětím s vyšší citlivostí

4. ročník

Žák:

- zná způsob práce se snímáním zdroje (mikrofon)
- umí rozlišit dynamický a kondenzátorový mikrofon
- zná rozdíl mezi gain a volume, zná řazení prvků na jednotlivém kanále mixu (gain, fáze, pan, EQ apod.) bez FX a kompresoru

5. ročník

Žák:

- zná základy aktivní a pasivní prvky PA systému
- zná rozdíl mezi analogovým a digitálním zpracováním zvuku
- zná základní audio formáty a digitální formáty / komprese / konverze (aiff, wav, mp3 apod.)

6. ročník

Žák:

- je schopný tvorby zvuku s vybranými elektronickými nástroji
- dokáže kreativně pracovat s vlastními i přejatými hudebními motivy
- má znalost snímání zdroje (zvuku) a jeho záznamu
- dokáže základním způsobem zvuk upravit při záznamu i postprodukci a konvertovat do různých digitálních formátů

7. ročník

Žák:

- je schopen samostatně vytvořit a interpretovat melodicko-rytmické sekvence různých žánrů, zaznamenat je, základním způsobem upravit pomocí software (fade IN / OUT, střih) a exportovat na externí audio nosič
- má znalost formátu midi a umí je zaznamenat v notačním programu

II. stupeň

1. ročník

Žák:

- je schopen samostatně zapojit a popsat všechny prvky ozvučovacího a záznamového řetězce včetně elektronických klávesových nástrojů
- dokáže vhodně vybrat a nastavit způsob snímání zdroje zvuku
- je zručný v oblasti propojení audio prvků a s jejich šetrným zacházením

2. ročník

Žák:

- má základní znalosti akustiky
- se orientuje v rozdílech analogové a digitální techniky
- umí pracovat s pokročilými technologiemi a využít pokročilých funkcí elektronických kláves
- je schopen samostatného mixu z několika zdrojů zvuku v živém zvučení i při záznamu do digitální podoby

3. ročník

Žák:

- se orientuje v základních pojmech zpracování zvuku v hardwarové o softwarové podobě
- zná parametrickou a grafickou equalizaci
- je samostatně schopen interpretovat melodicko-rytmické úryvky v různých hudebních žánrů přiměřené obtížnosti
- je seznámen a ovládá základní znalost compressor, gate, fx efektů, v hardwarové i softwarové podobě

4. ročník

Žák:

- se učí pracovat se znalostmi z oblasti zpracování zvuku a uvést je v praxi tvorbou zvuku
- je schopen samostatně mixovat a upravovat zvuk při živém ozvučení a je schopen pořídit upravenou nahrávku do digitální podoby

- má znalost základních audio editačních soft. programů pro úpravu zvuku
- zvládá vytvořit, nahrát a zpracovat track z některého digitálního sampleru
- žák má základní znalost o ochraně díla a autorských práv
- žák dokáže naplánovat a připravit úpravu podia na hudební výstup za pomoci dostupné techniky a týmu organizovat nastavení audia a videa
- dokáže celou přípravu zapsat a graficky načrtnout do Input listu a stage plánu
- dokáže pracovat s projekcí a základním způsobem pracovat s protokolem DMX 512

Hra v souboru, Hra v orchestru, Hra v instrumentální skupině

Viz kapitola 5.32

Vyučovací předmět: Poslechový seminář

Viz kapitola 5.33

Vyučovací předmět: Hra na druhý nástroj

Viz kapitola 5.34

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Viz kapitola 5.35

5.32 Vyučovací předměty kolektivní hudební praxe

Vyučovací předmět: Hra v souboru

Hra v souboru je činnost menšího seskupení žáků hrajících na hudební nástroje stejné skupiny, na nástroje příbuzné nebo jiné, které plní funkci doprovodnou či rytmickou. (např. smyčcový, kytarový, dechový soubor, komorní soubor lidových nástrojů apod.)

Spojujícím prvkem je zde jednotnost či podobnost jednotlivých nástrojových skupin.

Jedná se o větší těleso, než jakým je těleso komorní, ale menší než je orchestr. Je to jakýsi přechod mezi těmito soubory a čítá zhruba 10 - 15 členů. Cílem hry v souboru je zapojení žáků různých hráčských úrovní do kolektivního muzicírování a prohloubení jejich všeobecné hudební a technické dovednosti nenáročnou formou. Soubor je zpravidla veden hráčem „od prvního pultu“, ale může jej vést i dirigent. (určují nástupy, tempa, dynamiku aj.).

4. - 7 . ročník (I. stupeň)

Žák

- dokáže samostatně nastudovat part
- udrží svůj hlas v jednoduchém 2 – 3 hlasu
- má pokročilejší rytmické cítění, vnímá dynamické rozlišení
- oceňuje a spolupracuje se spoluhráči a konstruktivně hodnotí a spolupracuje se spoluhráči
- má připravený notový materiál a nástroj
- správně frázuje, zvládá souhru, reaguje na pokyny vedoucího hráče
- Reaguje na intonaci a umí se doladit

1. - 2. ročník (II. stupeň)

- je schopen samostatné přípravy na výuku
- dává individuální podněty v rámci interpretace a dramaturgie skladeb různých období
- umí se výrazově, rytmicky a dynamicky přizpůsobit pojetí skladby
- orientuje se v základních hudebních stylech

3. - 4. ročník (II. stupeň)

- je schopen hry partu z listu, zastoupit jiný hlas
- Poučeně se podílí na kvalitě, barvě a čistotě tónu v kolektivním projevu
- dává individuální podněty v rámci interpretace, i na základě nahrávky jiných interpretů
- je schopen a dostatečně vybaven k tomu, aby pokračoval a zapojil se do hudebního života i v jiných souborech atd.
- Se dokáže sám naladit a naladí nástroj mladším spoluhráčům a kontroluje ladění během hry
- Rozlišuje jednotlivá slohová a stylová období

Vyučovací předmět: Hra v orchestru

Orchestr je pro naše potřeby hudební instrumentální těleso o počtu 16 a více hráčů, v němž jsou alespoň některé nástroje zastoupeny vícekrát. Při hře stojí před orchestrem dirigent a hráči se řídí jeho gesty.

V orchestru hrají žáci, kteří zvládají základy techniky hry na svůj nástroj.

4. - 7. ročník (I. stupeň)

Žák

- dokáže samostatně nastudovat svůj part
- dochází do zkoušek pravidelně a připraven
- pečuje o nástroj, notový materiál a veškeré příslušenství související s jeho činností v orchestru
- správně frázuje, zvládá souhru, reaguje na gesta dirigenta a řídí se jimi
- Reaguje na intonaci a umí se doladit a korigovat ladění během hry

1. - 2. ročník (II. stupeň)

- dává samostatné podněty v rámci interpretace skladeb různých období
- je schopen hry partu z listu, samostatné přípravy včetně notového materiálu apod.
- respektuje a pohotově reaguje na pokyny dirigenta
- Orientuje se v základních hudebních stylech

3. - 4. ročník (II. stupeň)

- je schopen hry partu z listu, zastoupit jiný hlas
- podílí se na interpretaci skladeb v čistotě tónu, barvě, rytmu, dynamice
- je dostatečně vybaven, aby pokračoval a zapojil se do hudebního života i v jiných orchestrech apod.
- Prezentuje se v rámci orchestru na veřejnosti a podílí se na přípravě a organizaci koncertů

Vyučovací předmět: Hra v instrumentální skupině

Cílem tohoto předmětu je:

- a) Sehrávání rytmické složky souboru, kterou tvoří bicí nástroje, doprovodná kytara, sólová kytara, baskytara, el. klávesy nebo klavír. Toto je nejmenší obsazení, které lze rozšířit o flétnu, klarinet a akordeon, popř. zpěv. Celkem

tedy nejméně 4, nejvíce 7 nástrojů a zpěv. Toto obsazení má vlastní aranžmá, které zajistí vedoucí souboru.

- b) Sehrávání a doprovod přizvaných sólistů v počtu jednoho, max.4 hudebních nástrojů hrajících dle aranžmá skladby sólově, v duu, triu či kvartetu.

4.- 7. ročník (I. stupeň)

Žák

- Je odpovědný ke kolektivu a jako jeho součást (pomocí domácí přípravy) plní své úkoly tak, aby kolektivní výsledek byl co nejlepší
- Orientuje se v notovém partu a pracuje s daným hudebním označením
- Respektuje požadavky na pravidelnou docházku s vědomím, že jeho neúčast, (není-li omluvena), naruší kolektivní práci
- Má řádně připravený hudební nástroj, notový materiál a ostatní pomůcky
- Vnímá během hry nejen svůj part, ale i hru ostatních včetně gest kapelníka (vedoucího) a správně na ně reaguje
- Výrazově, rytmicky, tempově a dynamicky se přizpůsobuje požadovanému pojetí skladby
- Je vždy plně soustředěn na hru ve skupině a podle svých schopností se snaží dosáhnout maximálního výsledku

1.- 2. ročník(II. stupeň)

Žák

- Vnímá a má dobré harmonické citění stejně tak, jako smysl pro melodii, harmonii, rytmus, tempo a barvy hudebních nástrojů
- Dokáže hrát z listu jednodušší party
- Při sólech dbá, aby byl řádně připraven a jeho projev byl hudebně procítěný, čitelný, přesvědčivý a v nepřetržitém kontaktu se skupinou
- Orientuje se v partituře a rámcově i v základním smyslu aranžování
- Umí se připravit, podle svých schopností, nejen na souborovou, ale i sólovou hru

3.- 4. ročník (II. stupeň)

Žák

- Zvládá jednoduchou improvizaci podle melodické či harmonické linky
- Formuluje svůj názor či připomínky ke kolektivu
- Umí si vytyčit dostupný cíl, samostatně pracuje při studiu nového notového materiálu
- Umí formulovat vlastní názor na hru hudebního stylu a obhájit jej
- Prezентuje se v rámci skupiny na veřejnosti a podílí se na přípravě a organizaci koncertů

5.33 Poslechový seminář

Poslechový seminář rozšíří znalosti žáků v oblasti soudobé hudby a jejích žánrů, jako je Pop, Jazz, Swing a nových vokálně-instrumentálních souborech. Poslech slouží jako další zábavně naučná forma studia. Klade si za cíl dalším způsobem prohloubit zájem žáka o studium hudby tím, že mu dává možnost uplatnit se jinak, než v tzv. klasickém studiu a tím ho motivovat k vlastní tvorbě.

Žák bude schopen orientace v populární hudbě od 60. let 20. století po soudobou. Rozšířené o znalosti hudebně stylové i technické dle svého oboru.

Bude mít základní informace k vlastní tvorbě. Bude technicky a hudebně vybaven k založení vlastního souboru (kapely).

Učební osnovy vyučovacího předmětu Poslechový seminář:

II. STUPEŇ

1. ročník

Česká popová a folková scéna

žák

- rozpozná folkovou hudbu a její stylové přesahy do ostatních hudebních směrů
- zná hlavní představitele české a slovenské folkové hudby

Světová popová a folková scéna

žák

- dovede rozdělit světovou folkovou hudbu dle národnosti interpretů
- zná zástupce světové folkové hudby převážně americké, britské, ruské a srbské

2. ročník

Jazzová a swingová hudba od počátku do 70 let 20. stol.

žák

- se orientuje v tradiční swingové hudbě prezentované velkými orchestry (big bandy)
- chápe jazz jako základ populární hudby a jako pokračování barokní improvizací hudby
- ovládá základy jazzových forem – blues, soul, jazzový standard, bebop, improvizace

Vokální a vokálně instrumentální tvorba

žák

- zná vokální tvorbu ovlivněnou jazzovými formami
- chápe využití zpěvu (hlasu) jako hudebního nástroje (solo a vocal)

3. ročník

Trendy a seskupení v soudobé hudbě 20. století

žák

- zná základy současné moderní tvorby a popové hudby
- dovede uvést dobré i špatné příklady moderní hudby

Nový zvuk a nové hudební nástroje 20. století

žák

- umí rozlišit a poznat tzv. kvalitní popovou hudbu

4. ročník

Trendy a současné vlivy na hudbu nového milénia

žák

- ovládá nové trendy v hudbě - RnB, jazzrock, funky,

Shrnutí poslechu a podpora

žák

- formuluje svůj názor na průřez celým poslechem a jeho styly
- připraví prameny a materiály k dalšímu samostudiu – poslech ukázek od žáků

5.34 Hra na vedlejší nástroj (nebo zpěv)

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Hra na klavír

I. stupeň

1. ročník

Žák:

- předvede základní návyky a dovednosti (sezení u nástroje, uvolněná paže)
- pozná hru portamento, legato, staccato
- orientuje se na klávesnici
- hraje z not jednoduché melodie
- zahraje jednoduchou píseň podle sluchu s doprovodem dudácké kvinty nebo T-D

2. ročník

Žák:

- je schopen využít získané návyky a dovednosti
- hraje portamento, legato, staccato, dvojhmaty
- zahraje stupnici C dur zvlášť přes dvě oktávy
- zahraje tónický kvintakord s obraty zvlášť
- hraje z not jednoduché skladby s využitím základní dynamiky
- zahraje jednoduchou píseň podle sluchu s doprovodem T-D

3. ročník

Žák:

- zvládá jednoduchou pedalizaci
- zahraje durovou stupnici dohromady přes dvě oktávy (C-G-D-A-E dur)
- zahraje tónický kvintakord s obraty zvlášť nebo dohromady
- rozliší a pozná různé hudební žánry (ukolébavka, pochod, valčík, polka)
- zahraje jednoduchou píseň s doprovodem T-D nebo T-D-S

4. ročník

Žák:

- používá pedál současný a synkopický
- hraje durové a mollové stupnice přes dvě oktávy dohromady (C-G-D-A-E dur, a- moll)
- hraje tónický kvintakord s obraty
- dokáže zahrát jednoduché skladby sólové nebo čtyřruční

5. ročník

Žák:

- předvede přiměřenou technickou zručnost a úhozovou kulturu
- orientuje se v notovém zápisu
- vnímá charakter a styl studované skladby
- hraje durové a mollové stupnice přes dvě nebo více oktáv dohromady
- hraje tónický kvintakord s obraty ve čtyřhlasé úpravě, případně velký rozklad kvintakordu zvlášť

6. ročník

Žák:

- uplatní sluchovou sebekontrolu, zdokonalí hru zpěvného tónu
- hraje durové a mollové stupnice přes více oktáv v rovném pohybu, případně kombinovaně
- hraje čtyřhlasý kvintakord s obraty nebo velký rozklad kvintakordu s obraty zvlášť
- pozná různé hudební žánry a skladby různých slohových období

7. ročník

Žák:

- rozvine svou technickou zručnost, smysl pro krásu klavírního tónu
- hraje durové a mollové stupnice přes více oktáv v rovném pohybu nebo kombinovaně
- hraje čtyřhlasý kvintakord s obraty nebo velký rozklad kvintakordu s obraty zvlášť,
- případně dominantní septakord
- zahraje vybrané sólové nebo čtyřruční skladby

II. stupeň

1. ročník

Žák:

- upevní své dosavadní technické a výrazové dovednosti
- hraje durové a mollové stupnice v rovném pohybu nebo kombinovaně
- hraje velký rozklad kvintakordu s obraty
- uplatňuje hudební citění ve skladbách sólových, čtyřručních a komorních

2. ročník

Žák:

- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů
- hraje durové a mollové stupnice v rovném pohybu nebo kombinovaně
- hraje velký rozklad kvintakordu s obraty
- předvede dokonalejší pedalizační techniku na základě sluchové kontroly

3. ročník

Žák:

- hraje durové a mollové stupnice v rovném pohybu nebo kombinovaně
- hraje velký rozklad kvintakordu s obraty nebo dominantní septakord
- hraje skladby různých slohových období

4. ročník

Žák:

- využívá svých technických a výrazových schopností k zdokonalení interpretace skladeb
- hraje durové a mollové stupnice v rovném pohybu nebo kombinovaně
- hraje velký rozklad kvintakordu s obraty nebo dominantní septakord
- hraje přiměřeně obtížné sólové skladby různých stylů a žánrů, případně se uplatní ve čtyřruční nebo komorní hře

Pozn.: Pokud žák neabsolvoval I. stupeň vzdělávání, začíná s plněním vzdělávacího obsahu I. stupně.

Hra na klarinet

I. stupeň:

1. ročník

Žák:

- hraje v rozsahu e – h1
- zvládá popis jednotlivých částí nástroje, jeho sestavování a základní údržbu, ovládá manipulaci s plátkem včetně odpovídající péče o něj
- umí zahrát durové stupnice do 1# a 1b, včetně příslušných kvintakordů a jejich obrátů
- uplatňuje princip rozehrávání na dlouhých a nasazovaných tónech
- ovládá vyvážené držení nástroje, uvolněný postoj, zvládá techniku správného dýchání
- umí zahrát jednoduché skladbičky, lidové písně, podle možností žáka i z paměti

2. ročník

Žák:

- zvládá přechod z šalmajového do clarinového rejstříku pomocí přefukovací klapky,
- pohybuje se v rejstříku od e-c3 (e3) i chromaticky
- umí zahrát durové stupnice do 2# a 2b, mollové do 1# a 1b včetně příslušných kvintakordů a jejich obrátů
- chápe vědomé brániční dýchání
- zvládá základní artikulace a prohlubuje a rozšiřuje je
- se uplatňuje v souhře s dalšími hudebními nástroji podle svých schopností a dovedností

3. ročník

Žák:

- umí zahrát durové stupnice do 2# a 2b, mollové do 2# a 2b včetně příslušných kvintakordů a jejich obrátů
- se uplatní v souhře s dalšími hudebními nástroji podle svých schopností a dovedností
- používá základní výrazové prostředky, zvládá základní dynamiku f, p a tempová označení
- rozezná rozdíly mezi kvalitou tónu a zlepšit svůj na základě těchto poznatků svůj tón (na základě práce s nátiskem a dechem)

4. ročník

Žák:

- umí zahrát durové stupnice do 3# a 3b, mollové do 3# a 3b včetně příslušných kvintakordů a jejich obrátů
- hraje v rozsahu e – e3 chromaticky
- popíše a předvede brániční dýchání
- umí se rozehrávat na dlouhých, nasazovaných a střídavých tónech
- předvede artikulace a hraje je v rychlejších tempech

5. ročník

Žák:

- umí zahrát durové stupnice do 4# a 4b, mollové do 4# a 4b včetně příslušných kvintakordů a jejich obrátů
- hraje v rozsahu e – f3 chromaticky
- pracuje s charakterem a výrazem skladeb
- dokáže hrát v základních tempových a dynamic. označeních

6. ročník

Žák:

- umí zahrát durové stupnice do 5# a 5b, mollové do 5# a 5b včetně příslušných kvintakordů a jejich obrátů
- hraje v rozsahu e – fis3 chromaticky
- zvládá samostatně nastudovat přiměřeně obtížnou etudu nebo přednesovou skladbu
- je schopen sluchové sebekontroly

7. ročník

Žák:

- umí zahrát durové stupnice do 6# a 6b, mollové do 6# a 6b včetně příslušných kvintakordů a jejich obrátů
- hraje v rozsahu e – g3 chromaticky
- ovládá hru z listu jednoduchých skladeb
- je zapojen do komorní a souborové hry
- předvede podle svých schopností hru z paměti

II. STUPEŇ:

Varianta A – navazující na studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- dokáže plně uplatnit veškeré znalosti a dovednosti získané během studia I. stupně
- umí zahrát durové stupnice do 7# a 7b, mollové do 7# a 7b včetně příslušných kvintakordů a jejich obrátů
- umí zahrát chromatickou stupnici v rozsahu e-g3

2. ročník

Žák:

- dokáže plně uplatnit veškeré znalosti a dovednosti získané během studia I. stupně
- umí zahrát durové stupnice do 7# a 7b, mollové do 7# a 7b včetně příslušných kvintakordů a jejich obrátů v rychlejším tempu
- používá různé typy frázování, osvojí si základy swingové artikulace
- zná a ovládá jednoduché skladby v transpozici in C

3. ročník

Žák:

- dokáže plně uplatnit veškeré znalosti a dovednosti získané během studia I. stupně
- umí zahrát durové stupnice do 7# a 7b, mollové do 7# a 7b včetně příslušných kvintakordů a jejich obrátů v rychlejším tempu
- využívá všechny výrazové a technické možnosti nástroje
- dokáže samostatně nastudovat vybranou etudu nebo přednesovou skladbu
- hraje aktivně v komorních souborech a různých seskupení v rámci ZUŠ

4. ročník

Žák:

- dokáže plně uplatnit veškeré znalosti a dovednosti získané během studia I. stupně
- umí zahrát durové stupnice do 7# a 7b, mollové do 7# a 7b včetně příslušných kvintakordů a jejich obrátů v rychlejším tempu
- zvládá propracování všech artikulačních prostředků (legato, staccato, intervalové a akordické skoky a kombinace legat se staccatem)
- hraje aktivně v komorních souborech a různých seskupení v rámci ZUŠ

Varianta B – pro žáky, kteří neabsolvovali studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- předvede techniku bráničního dýchání, správný nátisk, ovládá princip správného tvoření tónu i nasazování
- zvládá popis jednotlivých částí nástroje, jeho sestavování a základní údržbu, ovládá manipulaci s plátkem včetně odpovídající péče o něj
- dbá na správný uvolněný postoj a držení nástroje se zřetelem na správnou polohu rukou a prstů
- zvládá přechod z šalmajového do clarinového rejstříku pomocí přefukovací klapky
- rozšíří rejstřík od e – g²
- umí zahrát durové stupnice do 1# a 1b a příslušný akord ve velkém rozkladu a v malém po třech
- ovládá hru détaché a legato
- hraje lidové písně a drobné snadné skladby přiměřené jeho schopnostem

2. ročník

Žák:

- realizuje svou představu o kultivovaném tónu včetně jeho dynamických odstínů
- aplikuje rejstřík od a² – c³
- umí zahrát durové stupnice do 2# a 2b, mollové do 1# a 1b včetně příslušných kvintakordů a jejich obrátů
- prohlubuje a zkvalitňuje brániční dýchání
- uplatňuje se v souhře s dalšími hudebními nástroji podle svých schopností a dovedností
- umí zahrát jednoduché melodie nebo lidové písně podle sluchu
- realizuje svou představu o kultivovaném tónu včetně jeho dynamických odstínů

3. ročník

Žák:

- zahraje durové stupnice do 3# a 3b, mollové do 2# a 2b včetně příslušných akordů
- zahraje přechody mezi rejstříky v rozpětí od e – c³
- předvede jistotu v nasazení vyšších tónů a umí správně používat nátisk při spojích jednotlivých oktáv
- zvládá základní artikulace, hru staccato se zřetelem na správné použití dechu a výslovnost
- aplikuje prstovou techniku v rychlejších tempech
- zvládá složitější rytmy v taktech čtvrtových, půlových i osminových (tečkované, synkopované, legatované, trioly na dvě doby)

4. ročník

Žák:

- hraje durové a mollové stupnice do 4# a 4b včetně příslušných kvintakordů a zm v obrazech po čtyřech (u durových stupnic D⁷)
- hraje s jistotou dosud probrané stupnice (rychlejší tempo, artikulace, kombinované rytmy), zvládá stupnici chromatickou
- zvládá rozsah do g³ a plně jej využívá v rámci možnosti nástroje
- si osvojí problematiku správného ladění (pomocí nátisku, pomocných hmatů nebo manipulací s díly nástroje)
- zvládá základy transpozice in C
- ovládá hru z listu jednoduchých skladeb

Hra na saxofon

I. stupeň:

1. ročník

Žák:

- zvládá základní péči o nástroj
- ovládá vyvážené držení nástroje, uvolněný postoj, zvládá techniku správného bráničního dýchání
- vědomě sleduje kvalitu tónu
- hraje v rozsahu d¹ – cis² chromaticky s důrazem na kvalitu tónu
- umí zahrát jednoduché skladbičky, podle možností a dispozic i z paměti
- uplatňuje princip rozehrávání na dlouhých a nasazovaných tónech
- hraje durové stupnice v daném rozsahu do 2# a 1b + T5 obraty, velký rozklad

2. ročník

Žák:

- zvládá nasazení tónu jazykem se zřetelem na správný ozev tonů v nejhlubší poloze (c¹, h, b)
- předvede vědomé brániční dýchání
- vědomě sleduje kvalitu tónu
- používá základní výrazové prostředky, zvládá základní dynamiku f, p a tempová označení
- zvládá přechod do přefukovacího rejstříku
- hraje v rozsahu c¹ – g² chromaticky s důrazem na kvalitu tónu
- uplatňuje princip rozehrávání na dlouhých a nasazovaných tónech
- hraje durové stupnice v rozsahu 2 oktáv do 2# a 2b + T5 obraty, velký rozklad

3. ročník

Žák:

- hraje v rozsahu b – c³ chromaticky s důrazem na kvalitu tónu
- upevňuje nátisk vyšších poloh (od g² – c³)
- vědomě sleduje kvalitu tónu
- uplatňuje princip rozehrávání na dlouhých a nasazovaných tónech
- hraje durové stupnice v rozsahu 2 oktáv do 3# a 3b + T5 obraty, velký rozklad

4. ročník

Žák:

- umí správně používat swingový rytmus
- zvládá základní jazzovou artikulaci TÁ-DA
- zvládá základní artikulace, prohlubuje a rozšiřuje je
- dokáže hrát v základních tempových a dynamických označeních
- hraje v rozsahu b – d3 chromaticky
- hraje durové stupnice v rozsahu 2 oktáv do 4# a 4b + T5 obraty, velký rozklad
- je schopen souhry s dalším nástrojem

5. ročník

Žák:

- zvládá základní artikulace, prohlubuje a rozšiřuje je
- je schopen sluchové sebekontroly,
- dokáže hrát v základních tempových a dynamických označeních
- hraje v rozsahu b – e3 chromaticky
- hraje mollové stupnice v rozsahu 2 oktáv do 1# a 1b + T5 obraty, velký rozklad
- hraje aktivně v komorních souborech a různých seskupení v rámci ZUŠ

6. ročník

Žák:

- zvládá základní artikulace, prohlubuje a rozšiřuje je
- zvládá samostatně nastudovat přiměřeně obtížnou etudu nebo přednesovou skladbu
- hraje v rozsahu b – f3 chromaticky
- hraje mollové stupnice v rozsahu 2 oktáv do 2# a 2b + T5 obraty, velký rozklad
- hraje aktivně v komorních souborech a různých seskupení v rámci ZUŠ
- předvede podle svých schopností hru z paměti

7. ročník

Žák:

- hraje v rozsahu b – f3 chromaticky
- zvládá základní artikulace, prohlubuje a rozšiřuje je
- zvládá samostatně nastudovat přiměřeně obtížnou etudu nebo přednesovou skladbu
- hraje v rozsahu b – fis3 chromaticky
- hraje mollové stupnice v rozsahu 2 oktáv do 4# a 4b + T5 obraty, velký rozklad
- hraje aktivně v komorních souborech a různých seskupení v rámci ZUŠ
- předvede podle svých schopností hru z paměti

II. STUPEŇ:

Varianta A – navazující na studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- hraje durové stupnice s 5 – 6 # a b s příslušnými akordy v obrazech po čtyřech
- dokáže na základě všech svých doposud získaných schopností a dovedností uplatnit všechny výrazové a technické prostředky v celém rozsahu nástroje
- rozumí celkové údržbě nástroje a jeho jednoduché opravy, umí si upravit plátek podle svých nátiskových a zvukových možností

- umí pracovat s barvou tónu a jeho kvalitou

2. ročník

Žák:

- hraje durové stupnice s 6 – 7# a b s příslušnými akordy v obrazech po čtyřech
- zvládá základní principy dechu a umí je využívat v interpretaci skladeb
- používá různé typy frázování, osvojil si základy swingové artikulace a jazzové improvizace
- zvládá různé kombinované rytmy se zřetelem na swingový styl hudby
- je schopen hrát z listu skladby přiměřené obtížnosti

3. ročník

Žák:

- hraje mollové stupnice s 5 – 6 # a b s příslušnými akordy v obrazech po čtyřech
- zvládá p ropracování všech artikulačních prostředků (legato, staccato, intervalové a akordické skoky a kombinace legat se staccatem)
- zvládá přiměřeně hru z listu dle svých schopností
- se aktivně účastní hry v komorních a souborových seskupeních a využívá přitom všechny dovednosti a znalosti, podílí se na vytváření repertoáru a programu jednotlivých projektů
- zvládá základy improvizace

4. ročník

Žák:

- hraje mollové stupnice s 6 – 7 # a b s příslušnými akordy v obrazech po čtyřech
- plně využívá výrazových a tempových prostředků, dynamických rozsahů svého nástroje
- orientuje se v moderní technice hry na saxofon– glissando, vibrato, nekonečný dech, growling, hra alikvótních tónů
- dokáže nastudovat i některé skladby závažnějšího charakteru
- se aktivně účastní hry v komorních a souborových seskupeních a využívá přitom všechny dovednosti a znalosti, podílí se na vytváření repertoáru a programu jednotlivých projektů
- podle svých možností navštěvuje semináře a workshopy a získané zkušenosti zužitkuje ve svůj prospěch a svých spoluhráčů
- správně chápe akordové značky a dokáže podle nich improvizovat

Varianta B – pro žáky, kteří neabsolvovali studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- popíše jednotlivé části nástroje, jeho sestavování a základní údržbu, ovládá manipulaci s plátkem včetně odpovídající péče o něj
- dbá na správný uvolněný postoj a držení nástroje se zřetelem na správnou polohu rukou a prstů
- předvede techniku bráničního dýchání, správný nátisk, ovládá princip správného tvoření tónu i nasazování
- hraje v tónovém rozsahu $d^1 - e^2$
- ovládá hru legato a zvládá přechod přes přefukovací klapku
- uplatňuje princip rozehrávání na dlouhých a nasazovaných tónech
- hraje lidové písně a drobné snadné skladby přiměřené jeho schopnostem
- osvojí si základní schopnost souhry s dalším hudebním nástrojem

- umí zahrát durové stupnice do 1# a 1b a příslušný akord ve velkém rozkladu a v malém po třech

2. ročník

Žák:

- rozlišuje běžná tempová a dynamická označení
- realizuje svou představu o kultivovaném tónu včetně jeho dynamických odstínů
- rozšíří rejstřík od $d^2 - g^2$
- zvládá přechod do hlubší polohy nástroje (do c^1) se zřetelem na správnou polohu nátisku, rtů a brady
- umí zahrát durové stupnice do 2# a 2b, mollové do 1# a 1b včetně příslušných kvintakordů a jejich obrátů
- zvládá základní artikulace, hru staccato se zřetelem na správné použití dechu a výslovnost
- interpretuje vybrané přednesové skladby různých žánrů a stylů přiměřené jeho schopnostem (hra z paměti)

3. ročník

Žák:

- hraje durové stupnice do 4# a 4b, mollové do 3# a 3b včetně příslušných kvintakordů a jejich obrátů po čtyřech (u durových stupnic též D^7)
- uplatní jistotu v nasazení vyšších tónů a umí správně používat nátisk při spojích jednotlivých oktáv
- rozšíří rejstřík od $a^2 - c^3$
- zvládá základy swingového rytmu a výslovnosti
- se účastní aktivně komorní nebo souborové hry
- popíše a předvede problematiku správného ladění (pomocí nátisku, pomocných hmatů nebo manipulací s díly nástroje)
- předvede zlepšenou prstovou techniku v rychlejších tempech

4. ročník

Žák:

- hraje i mollové stupnice do 4# a 4b včetně příslušných kvintakordů a zm^7 v obratech po čtyřech
- vyzná se v interpretaci skladby různých stylů a žánrů po technické, výrazové i obsahové stránce (dynamika, tempové rozlišení, frázování, artikulace a agogika)
- aktivně se zapojuje do komorní či souborové hry a pomáhá mladším členům orientovat se v problematice hry v těchto tělesech (ladění, souhra, rytmus)

Hra na basklarinet

I. stupeň:

1. ročník

- Žák: zvládá popis jednotlivých částí nástroje, jeho sestavování a základní údržbu, ovládá manipulaci s plátkem včetně odpovídající péče o něj
- uplatňuje princip rozehrávání na dlouhých a nasazovaných tónech
- ovládá vyvážené držení nástroje, uvolněný postoj, zvládá techniku správného dýchání
- hraje v rozsahu e-a1

- umí zahrát durové stupnice do 1# a 1b, včetně příslušných kvintakordů a jejich obrátů

2. ročník

Žák:

- zvládá přechod z šalmajového do clarinového rejstříku pomocí přefukovací klapky
- hraje v rozsahu e-g2
- používá základní výrazové prostředky, zvládá základní dynamiku f, p a tempová označení
- uplatňuje princip rozehrávání na dlouhých a nasazovaných tónech
- zvládá základní artikulace a prohlubuje a rozšiřuje je
- umí zahrát durové stupnice do 2# a 2b, a mollové do 1# a 1b včetně příslušných kvintakordů a jejich obrátů

3. ročník

Žák:

- se pohybuje s jistotou v rejstříku od e-c3(e3) i chromaticky
- umí zahrát i hluboké tóny do C pomocí palcových klapek
- uplatňuje se v souhře s dalšími hudebními nástroji podle svých schopností a dovedností
- uplatňuje princip rozehrávání na dlouhých a nasazovaných tónech
- umí zahrát durové stupnice do 2# a 2b, a mollové do 2# a 2b včetně příslušných kvintakordů a jejich obrátů

4. ročník

Žák:

- hraje v rozsahu C – d3 chromaticky
- umí zahrát durové stupnice do 3# a 3b, a mollové do 3# a 3b včetně příslušných kvintakordů a jejich obrátů
- rozezná charakter a výraz skladeb
- dokáže hrát v základních tempových a dynamických označeních
- hraje aktivně v komorních souborech a různých seskupeních v rámci ZUŠ

5. ročník

Žák:

- hraje v rozsahu C – e3 chromaticky
- umí zahrát durové stupnice do 4# a 4b, a mollové do 4# a b včetně příslušných kvintakordů a jejich obrátů
- zvládá samostatně nastudovat přiměřeně obtížnou etudu nebo přednesovou skladbu
- hraje aktivně v komorních souborech a různých seskupeních v rámci ZUŠ

6. ročník

Žák:

- hraje v rozsahu C – f3 chromaticky
- umí zahrát durové stupnice do 5# a 5b, a mollové do 5# a 5b včetně příslušných kvintakordů a jejich obrátů
- zvládá hru z listu jednoduchých skladeb
- je schopen sluchové sebekontroly
- hraje aktivně v komorních souborech a různých seskupeních v rámci ZUŠ

7. ročník

Žák:

- hraje v rozsahu C – g3 chromaticky
- umí zahrát durové stupnice do 6# a 6b, a mollové do 6# a 6b včetně příslušných kvintakordů a jejich obrátů
- zvládá základy transpozice in C
- hraje aktivně v komorních souborech a různých seskupení v rámci ZUŠ

II. STUPEŇ:

Varianta A – navazující na studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- dokáže plně uplatnit veškeré znalosti a dovednosti získané během studia I. stupně
- umí zahrát durové stupnice do 7# a 7b, mollové do 7# a 7b včetně příslušných kvintakordů a jejich obrátů
- umí zahrát chromatickou stupnici v rozsahu e-g3
- hraje aktivně v komorních souborech a různých seskupení v rámci ZUŠ

2. ročník

Žák:

- umí zahrát durové stupnice do 7# a 7b, mollové do 7# a 7b včetně příslušných kvintakordů a jejich obrátů v rychlejším tempu
- používá různé typy frázování, osvojí si základy swingové artikulace
- zná a ovládá jednoduché skladby v transpozici in C
- hraje aktivně v komorních souborech a různých seskupení v rámci ZUŠ

3. ročník

Žák:

- využívá všechny výrazové a technické možnosti nástroje
- dokáže samostatně nastudovat vybranou etudu nebo přednesovou skladbu
- hraje aktivně v komorních souborech a různých seskupení v rámci ZUŠ

4. ročník

Žák:

- dokáže plně uplatnit veškeré znalosti a dovednosti získané během studia I. stupně
- zvládá zpracování všech artikulačních prostředků (legato, staccato, intervalové a akordické skoky a kombinace legat se staccatem)
- hraje aktivně v komorních souborech a různých seskupení v rámci ZUŠ

Varianta B – pro žáky, kteří neabsolvovali studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- předvede techniku bráničního dýchání, správný nátisk, ovládá princip správného tvoření tónu i nasazování

- zvládá popis jednotlivých částí nástroje, jeho sestavování a základní údržbu, ovládá manipulaci s plátkem včetně odpovídající péče o něj
- dbá na správný uvolněný postoj a držení nástroje se zřetelem na správnou polohu rukou a prstů
- zvládá přechod z šalmajového do clarinového rejstříku pomocí přefukovací klapky
- rozšíří rejstřík od e – g²
- umí zahrát durové stupnice do 1# a 1b a příslušný akord ve velkém rozkladu a v malém po třech
- ovládá hru détaché a legato
- hraje lidové písně a drobné snadné skladby přiměřené jeho schopnostem

2. ročník

Žák:

- realizuje svou představu o kultivovaném tónu včetně jeho dynamických odstínů
- rozšíří rejstřík od a² – c³
- umí zahrát durové stupnice do 2# a 2b, mollové do 1# a 1b včetně příslušných kvintakordů a jejich obrátů
- uplatňuje se v souhře s dalšími hudebními nástroji podle svých schopností a dovedností
- umí zahrát jednoduché melodie nebo lidové písně podle sluchu
- realizuje svou představu o kultivovaném tónu včetně jeho dynamických odstínů

3. ročník

Žák:

- zahraje durové stupnice do 3# a 3b, mollové do 2# a 2b včetně příslušných akordů
- používá s jistotou přechody mezi rejstříky v rozpětí od e – c³
- předvede jistotu v nasazení vyšších tónů a umí správně používat nátisk při spojích jednotlivých oktáv
- zvládá základní artikulace, hru staccato se zřetelem na správné použití dechu a výslovnost
- předvede vylepšenou prstovou techniku v rychlejších tempech
- zvládá složitější rytmy v taktech čtvrtěových, půlových i osminových (tečkované, synkopované, legatované, trioly na dvě doby)

4. ročník

Žák:

- hraje durové a mollové stupnice do 4# a 4b včetně příslušných kvintakordů a zm v obrazech po čtyřech (u durových stupnic D⁷)
- hraje technicky zdokonalěji dosud probrané stupnice (rychlejší tempo, artikulace, kombinované rytmy), zvládá stupnici chromatickou
- rozšíří tónový rozsah do g³ a plně jej využívá v rámci možnosti nástroje
- si osvojí problematiku správného ladění (pomocí nátisku, pomocných hmatů nebo manipulací s díly nástroje)
- zvládá základy transpozice in C
- ovládá hru z listu jednoduchých skladeb

Hra na flétnu

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- zvládá základní péči o nástroj, umí pojmenovat jednotlivé části, umí ho sestavit
- ovládá vyvážené držení nástroje, uvolněný postoj, zvládá techniku správného dýchání
- zvládá nasazení tónu jazykem Ty, Kü
- hraje v rozsahu $e^1 - c^2$
- zvládá hru portamento a legato
- hraje s doprovodem učitele jednoduché skladby, lidové písně
- (flétna, klavír, kytara)

2. ročník

Žák:

- zvládá v rámci svých možností dechovou techniku
- hraje v rozsahu $c^1 - g^2$ chromaticky
- zvládá hru portamento, legato, kvalitní rovný tón
- hraje stupnice v současném rozsahu + T^5 obraty a velký rozklad
- má základní znalosti o způsobu ladění nástroje
- dokáže zahrát jednoduchou skladbu s doprovodem

3. ročník

Žák:

- dokáže uplatnit v rámci svých možností brániční dýchání
- používá základní výrazové prostředky
- hraje v rozsahu $c^1 - e^3$ chromaticky s důrazem na kvalitu tónu
- hraje stupnice v rozsahu 2 oktáv + T^5 obraty a velký rozklad do 2# a 2b
- je schopen souhry s dalším nástrojem (flétna, klavír)

4. ročník

Žák:

- hraje jednoduché ozdoby
- hraje v rozsahu $c^1 - g^3$ chromaticky
- hraje stupnice dur a moll v rozsahu 2 oktáv + T^5 obraty a velký rozklad do 3# a 3b

5. ročník

Žák:

- umí pracovat s charakterem a výrazem skladeb
- dokáže hrát v základních tempových a dynamických označeních
- hraje v rozsahu $c^1 - h^3$ chromaticky
- hraje stupnice dur a moll v rozsahu 2 oktáv + T^5 , D^7 obraty, velký rozklad do 4# a 4b

6. ročník

Žák:

- přiměřeně svým schopnostem ovládá hru nepravidelných rytmických útvarů
- v práci uplatňuje získané znalosti a vědomosti
- hraje stupnice v rozsahu 2 oktáv + T^5 , D^7 , zm. 7 obraty, velký rozklad do 5# a 5b

7. ročník

Žák:

- využívá při hře veškeré získané návyky, které jsou podstatné pro tvorbu kvalitního tónu
- je schopen hry jemnějších dynamických a výrazových odstínů
- je schopen hry v rozsahu $c^1 - c^4$
- je schopen sluchové sebekontroly
- zvládá samostatně nastudovat přiměřeně obtížnou etudu nebo přednesovou skladbu

II. STUPEŇ:

Varianta A – navazující na studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- dokáže plně uplatnit veškeré znalosti a dovednosti získané během studia I. stupně
- s jistotou se orientuje v notovém zápisu různých skladeb
- dokáže samostatně nastudovat vybranou etudu nebo přednesovou skladbu
- hraje stupnice dur a moll v rozsahu 2 oktáv + T5, D7, zm.7 obraty, velký rozklad

2. ročník

Žák:

- je schopen hrát z listu skladby přiměřené obtížnosti
- využívá všechny výrazové a technické možnosti nástroje
- hraje stupnice dur a moll v rozsahu 2 oktáv + T⁵, D⁷, zm.7 obraty, velký rozklad

3. ročník

Žák:

- je schopen hrát z listu skladby přiměřené obtížnosti
- využívá všechny výrazové a technické možnosti nástroje

4. ročník

Žák:

- předvede dobrou techniku flétnové hry, dynamiku, frázování
- má přehled v oblasti flétnové literatury
- dokáže se uplatnit v komorní, souborové, nebo orchestrální hře

Varianta B – pro žáky, kteří neabsolvovali studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- zvládá základní péči o nástroj, umí pojmenovat jednotlivé části, umí ho sestavit
- ovládá vyvážené držení nástroje, uvolněný postoj, zvládá techniku správného dýchání
- zvládá nasazení tónu jazykem Ty, Kü
- hraje chromaticky v rozsahu $c^1 - g^2$
- zvládá hru portamento a legato

- hraje s doprovodem učitele jednoduché skladby, lidové písně
- (flétna, klavír, kytara)
- hraje stupnice v současném rozsahu D, G, C, F + T⁵

2. ročník

Žák:

- vědomě uplatňuje dechovou techniku
- hraje v rozsahu c¹ – d³ chromaticky
- zvládá hru portamento, legato, kvalitní rovný tón
- hraje stupnice v současném rozsahu do 2# a 2b + T⁵ obraty, velký rozklad
- má základní znalosti o způsobu ladění nástroje
- dokáže zahrát jednoduchou skladbu s doprovodem

3. ročník

Žák:

- používá základní výrazové prostředky, zvládá základní dynamiku f, p a tempová označení
- hraje v rozsahu c¹ – g³ chromaticky s důrazem na kvalitu tónu
- hraje stupnice v rozsahu 2 oktáv + T⁵ obraty, velký rozklad do 3# a 3b
- je schopen souhry s dalším nástrojem (flétna, klavír)
- hraje jednoduché ozdoby

4. ročník

Žák:

- je schopen hry jemnějších dynamických a výrazových odstínů
- dokáže uplatnit v rámci svých možností brániční dýchání
- hraje v rozsahu c¹ – c⁴ chromaticky
- hraje stupnice v rozsahu 2 oktáv + T⁵, D⁷ obraty a velký rozklad do 5# a 5b
- přiměřeně svým schopnostem ovládá hru nepravidelných rytmických útvarů
- zvládá samostatné nastudování přednesové skladby
- je schopen hry jemnějších dynamických a výrazových odstínů

Vyučovací předmět – Hra na zobcovou flétnu

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- zvládá základní péči o nástroj, ovládá držení nástroje a správný postoj
- ovládá nasazení tónu jazykem, artikulační slabiky TÝ, DÝ
- používá techniku bráničního dýchání
- zvládá techniku hry portamento, legato
- zvládá základní rozsah sopránové zobcové flétny c1- d2
- zvládá hru stupnic C, F dur
- hraje ze zápisu s posuvkami 1#, 1b
- zvládá z paměti hru jednoduchých lidových písní
- zvládá hru osminových not, hru ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu

2. ročník

Žák:

- používá dechovou techniku –brániční dýchání
- ovládá hru portamento, legato
- hraje v rozsahu c1 – g2,
- zvládá hru stupnic C, F, G, D + T5
- dokáže zahrát drobnou skladbu, lidovou píseň s doprovodem učitele
- zvládá hru noty čtvrt'ové s tečkou
- zvládá hru v 3/8 a 6/8 taktu
- zvládá z paměti hru drobných skladeb

3. ročník

Žák:

- aplikuje znalosti dechové techniky – vědomě brániční dýchání
- ovládá hru portamento, legato
- hraje v rozsahu c1 - c3
- zvládá hru stupnic do 3 # a 3 b + T5, moll a , e, d + T5
- zvládá systém pravidelné domácí přípravy
- zvládá hru v půlovém taktu

4. ročník

Žák:

- zvládá dechovou techniku
- uplatňuje prstovou techniku v osminových a šestnáctinových hodnotách
- zvládá hru složitějších rytmických útvarů – triola, synkopa, složitější tečkované rytmy
- zvládá hru stupnic dur do 4 # a 4 b + T5, D7 a moll do 2 # a 2 b + T5
- zná další druhy zobcových fléten, dle fyzických předpokladů je schopen přejít na altovou zobcovou flétu
- je schopen souhry s dalším nástrojem

5. ročník

Žák:

- hraje na altovou zobcovou flétu, dle svých možností se seznamuje s hrou stupnic
- dále rozvíjí prstovou techniku a techniku dechu
- zná principy vhodného umístění dechu ve skladbě
- je schopen veřejného vystoupení
- se orientuje ve hře ozdob

6. ročník

Žák:

- je seznámen s většími hudebními formami
- zvládá hru na altovou zobcovou flétu v celém rozsahu nástroje
- zvládá hru stupnic dur do 4 # a 4 b, moll do 3 # a 3 b + T5, D7 a zm.7
- zvládá nastudování skladeb po všech stránkách (tempo, artikulace, dynamika, prstová technika)
- své znalosti uplatňuje v souborové hře

7. ročník

Žák:

- zvládá hru v celém rozsahu nástroje

- zvládá techniku, chápe hudební stránku jednotlivých skladeb a vkládá do nich osobité provedení
- zvládá hru stupnic dur a moll do 4 # a 4 b + T5, D7 a zm.7
- se přizpůsobí v komorní hře ostatním nástrojům po stránce intonační, rytmické a výrazové

II. STUPEŇ:

Varianta A – navazující na studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- hraje v rozsahu c1 – d4
- hraje durové a mollové stupnice, T⁵, D⁷, zm⁷, velký rozklad a obraty
- dokáže plně uplatnit veškeré znalosti a dovednosti získané během studia I. stupně
- dokáže samostatně nastudovat vybranou etudu nebo přednesovou skladbu
- zvládá hru na sopránovou, altovou flétnu

2. ročník

Žák:

- hraje v rozsahu c1 – d4
- hraje durové a mollové stupnice, T5, D7, zm7, velký rozklad a obraty
- uplatňuje základní artikulaci
- ovládá hru různých melodických a rytmických ozdob
- dokáže se uplatnit v komorní nebo souborové hře

3. ročník

Žák:

- hraje v rozsahu c1 – d4
- uplatňuje základní artikulaci
- ovládá hru různých melodických a rytmických ozdob

4. ročník

Žák:

- hraje durové a mollové stupnice, T5, D7, zm7, velký rozklad a obraty
- dokáže samostatně nastudovat vybranou etudu nebo přednesovou skladbu
- dokáže se uplatnit v komorní nebo souborové hře

Varianta B – pro žáky, kteří neabsolvovali studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- zvládá základní péči o nástroj, ovládá držení nástroje a správný postoj
- ovládá nasazení tónu jazykem, artikulaci slabiky TÝ, DÝ
- používá techniku bráničního dýchání
- zvládá techniku hry portamento, legato
- zvládá základní rozsah sopránové zobcové flétny c1- f2,

- zvládá hru stupnic C, F dur
- hraje ze zápisu s posuvkami 1#, 1b
- zvládá z paměti hru jednoduchých lidových písní
- zvládá hru osminových not, hru ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu

2. ročník

Žák:

- používá dechovou techniku –brániční dýchání
- ovládá hru portamento, legato
- hraje v rozsahu $c^1 - g^2$,
- zvládá hru stupnic C, F, G, D + T5, D7
- dokáže zahrát drobnou skladbu, lidovou píseň s doprovodem učitele
- zvládá hru noty čtvrté s tečkou
- zvládá hru v 3/8 a 6/8 taktu
- zvládá z paměti hru drobných skladeb

3. ročník

Žák:

- prohlubuje znalosti dechové techniky – vědomě brániční dýchání
- ovládá hru portamento, legato
- zvládá hru jednoduchých ozdob – příraz, nátryl
- hraje v rozsahu $c^1 - c^3$
- zvládá hru stupnic do 3 # a 3 b + T5, D7, zm7
- zvládá hru v půlovém taktu

4. ročník

Žák:

- zvládá dechovou techniku
- zvládá hru složitějších rytmických útvarů – triola, synkopa, složitější tečkované rytmy
- zvládá hru stupnic dur do 4 # a 4 b + T⁵, D⁷, zm⁷
- zná další druhy zobcových fléten, dle fyzických předpokladů je schopen přejít na altovou flétnu

Hra na trubku (cornet)

I. stupeň

1. ročník

Žák:

- pracuje s dechem na dech. cvičeních a vydržovaných tónech a také práci s nátiskem v rozsahu C1 - G1
- hraje stupnici C dur v pomalém tempu, zvládá nasazení na jednom tónu, propojuje tóny s nasazením v intervalu V2, V3
- hraje jednoduchá cvičení v celých, půlových a čtvrtových hodnotách s důrazem na kvalitu tónu

2.ročník

Žák:

- předvede práci s dechem a nátiskem v rozsahu C1 – C2 a C1 – g
- hraje stupnici C dur v pomalém tempu a T5 v malém rozkladu a to dle svých nátiskových schopností
- interpretuje jednoduchá cvičení a lidové písně v celých, půlových a čtvrtových hodnotách v 4/4, 2/4 taktu s důrazem

3. ročník

Žák:

- hraje stupnici C, D, G, B dur, T5 s obraty ve výše uvedeném rozsahu
- interpretuje jednoduchá cvičení a lid. písně v celých, půlových a čtvrtových hodnotách v 4/4, 2/4, 3/4 taktu v pomalém tempu s důrazem na kvalitu tónu

4. ročník

Žák:

- hraje durové a mollové stupnice do 2 křížků a bé , T5 s obraty ve výše uvedeném rozsahu.
- interpretuje jednoduchá cvičení, lid. písně, drobné přednesové skladby s důrazem na kvalitu tónu

5. ročník

Žák:

- hraje durové a mollové stupnice do 3 křížků a bé , T5 s obraty ve výše uvedeném rozsahu.
- interpretuje jednoduchá cvičení, lid. písně, drobné přednesové skladby s důrazem na kvalitu tónu
- zvládá hru v osminových notách a notu čtvrtovou s tečkou

6. ročník

Žák:

- si osvojuje práci s dechem a nátiskem v rozsahu C1 – E2 a C1 – g
- hraje durové a mollové stupnice do 3 křížků a bé , T5 s obraty ve výše uvedeném rozsahu.
- interpretuje cvičení, lid. písně, a přednesové skladby s důrazem na kvalitu tónu
- zvládá hru v osminových notách a notu čtvrtovou s tečkou
- si osvojuje hru v šestnáctinových notách a v tečkovaných rytmech
- si osvojuje hru retních legát v rozsahu C1-G1, G1 - C2

7. ročník

Žák:

- hraje durové a mollové stupnice do 4 křížků a bé , T5 s obraty ve výše uvedeném rozsahu.
- interpretuje cvičení, lid. písně, drobné přednesové skladby s důrazem na kvalitu tónu
- zvládá hru v osminových notách a notu čtvrtovou s tečkou
- předvede hru retních legát v rozsahu C1-G1, G1 – C2, C2 – E2
- zvládá hru jednoduchých šestnáctinových a v tečkovaných rytmech

II. stupeň

1.ročník

Žák:

- zvládá základy práce s dechem a nátiskem v rozsahu C1 – G2
- si osvojuje hru retních legát v rozsahu C1 – G1, G1 – E2 v půlových, čtvrtových hodnot.
- zahraje dle svých individuálních schopností delší přednesovou skladbu nebo cvičení složené z více částí různého charakteru

2.ročník

Žák:

- hraje durové a mollové stupnice do 5 křížků a bé, T5 s obraty v rozsahu svých nátiskových schopností, osvojuje si hru D7 s obraty
- předvede hru retních legát v rozsahu C1 – G1, G1 – E2 v půlových, čtvrtových hodnotách
- je schopen samostatně nastudovat jednodušší přednesovou skladbu, pochopit její hudební styl
- si osvojuje interpretaci hudebních stylů a techniku výrazových prostředků, které je charakterizují

3.ročník

Žák:

- hraje durové a mollové stupnice do 6 křížků a bé, T5 s obraty v rozsahu svých nátiskových schopností, osvojuje si hru D7 a zm7 s obraty dle svých nátiskových schopností
- zvládá hru retních legát v rozsahu C1 – G1, G1 – E2 v půlových, čtvrtových hodnotách v pomalém tempu

4. ročník

Žák:

- hraje durové a mollové stupnice do 7 křížků a bé, T5 s obraty v rozsahu svých nátiskových schopností, osvojuje si hru D7 a zm7 s obraty dle svých nátiskových schopností
- zvládá hru retních legát v rozsahu C1 – G1, G1 – E2 v půlových, čtvrtových hodnotách v pomalém tempu
- je schopen dle svých nátiskových schopností v pomalém tempu přečíst a zároveň zahrát jakékoliv cvičení, etudu, přednesovou skladbu, analyzovat technické problémy, zvolit správný způsob nácvičení, pochopit skladbu po formální a hudební stránce a pak ji ve správném tempu, se všemi výrazovými prostředky i interpretovat.

Pozn.: Pokud žák neabsolvoval I. stupeň vzdělávání, začíná s plněním vzdělávacího obsahu I. stupně.

Hra na trombon

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- je seznámen s nástrojem a jeho historií
- má správný postoj a držení nástroje
- rozumí práci s dechem a ovládá základy správného dýchání a tvoření tónu
- nasazuje na jednom tónu, spojování tónů nasazením v intervalech
- je schopen zahrát velmi jednoduchá cvičení a lidové písně

2. ročník

Žák:

- zvládá práci s dechem, dodržuje zásady správného dýchání a nasazení tónu
- zvládá tóny v rozsahu od B do b
- zahraje a vyjmenuje durové stupnice B dur s kvintakordem
- hraje jednoduchá cvičení nebo lid. písně

3. ročník

Žák:

- umí pracovat s dechem a nátiskem při hře vydržovaných tónů min na 4 doby se změnou dynamiky (p—mf—f---mf---p)
- díky technickým cvičením má pokročilejší snižcovou techniku (1.- 4. poloha)
- zahraje a vyjmenuje durové stupnice C, B dur s kvintakordy
- dokáže rozdělit lid. píseň a cvičení do frází (od nádechu k nádechu)

4. ročník

Žák:

- zvládá práci s dechem a nátiskem při hře vydržovaných tónů min. na 4 doby se změnou dynamiky (p—mf---f---mf---p)
- hraje v rozsahu od AS po c1
- je seznámen s hrou retních legát ve velmi pomalém tempu
- zahraje a vyjmenuje durové stupnice C, B, As dur s kvintakordy
- zahraje podle svých individuálních schopností jednoduchou přednesovou skladbu z not
- se uplatňuje v souborové hře

5. ročník

Žák:

- zvládá práci s dechem a nátiskem při hře vydržovaných tónů min. na 4 doby se změnou dynamiky (p—mf—f---ff---f---mf---p)
- zahraje a vyjmenuje durové stupnice C, B, As, c, d moll s kvintakordy
- hraje v rozsahu od As po c1

- díky technickým cvičením má pokročilejší snižcovou techniku (1. – 4. poloha + 6. poloha)
- zahraje podle svých individuálních schopností jednoduchou přednesovou skladbu z not
- se uplatňuje v souborové hře

6. ročník

Žák:

- použije rozšířenu dechovou kapacitu
- hraje v rozsahu od G po d1
- zahraje a vyjmenuje durové stupnice C, B, As, D dur a c, d moll s kvintakordy
- rozlišuje základní dynamiky (Forte, mezzoforte, piano)
- hraje retní legáta v pomalém tempu
- zahraje dle svých individuálních schopností jednoduchou přednesovou skladbu složenou z více částí různých charakterů (Jedná se o hudební útvary skládající se z krátkých částí tempově a výrazově odlišného charakteru)

7. ročník

Žák:

- je schopen hlídat intonaci
- uplatňuje základní dynamické odstíny – p, mf, f
- hraje v rozsahu od F po es1
- díky technickým cvičením předvede pokročilejší snižcovou techniku (1. – 6. poloha)
- zahraje a vyjmenuje durové stupnice C, B, As, D, F dur a c, d, f moll s kvintakordy
- zahraje dle svých individuálních schopností jednoduchou přednesovou skladbu složenou z více částí různých charakterů (Jedná se o hudební útvary skládající se z krátkých částí tempově a výrazově odlišného charakteru)
- se uplatňuje při hře v komorních, souborových nebo orchestrálních uskupeních

II. STUPEŇ:

Varianta A – navazující na studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- je schopen hrát crescendo a decrescendo
- je schopen akceptovat jemné tempové rozdíly
- zvládá rozsáhlejší přednesové skladby různých žánrů
- zvládá tóny od F do f1

2. ročník

Žák:

- v plném rozsahu uplatňuje dynamiku a agogiku
- hlídá intonaci a ladění
- popíše hudební frázi

3. ročník

Žák:

- hraje v rozsahu dle individuálních schopností
- propojuje veškeré získané technické i výrazové dovednosti při interpretaci
- zvládá hru přiměřeně obtížných skladeb z listu
- interpretuje skladby různých stylů a žánrů

4. ročník

Žák:

- je seznámen s hudební literaturou všech období
- preferuje některý žánr
- se zapojuje do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření, aktivně spolupracuje na vytváření jejich hudebního výrazu a interpretaci. Současně je schopen si uvědomit svou zodpovědnost za společné dílo.

Varianta B – pro žáky, kteří neabsolvovali studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- je seznámen s nástrojem a jeho historií
- má správný postoj a držení nástroje
- rozumí práci s dechem, dodržuje zásady správného dýchání a kvalitního nasazení tónu
- zvládá tóny v rozsahu od B do b1
- zahraje a vyjmenuje durové stupnice C, B dur s kvintakordy
- hraje jednoduchá cvičení nebo lid. písně

2. ročník

Žák:

- rozumí práci s dechem a nátiskem při hře vydržovaných tónů min na 4 doby se změnou dynamiky (p—mf— f---mf---p)
- zvládá tóny v rozsahu od A do b1
- díky technickým cvičením předvede pokročilejší snižcovou techniku (1.- 4. poloha)
- je seznámen s hrou retních legát ve velmi pomalém tempu
- zahraje a vyjmenuje durové stupnice C, B, As dur a c moll s kvintakordy
- dokáže rozdělit lid. píseň a cvičení do frází (od nádechu k nádechu)
- se uplatňuje v souborové hře

3. ročník

Žák:

- má rozšířenu dechovou kapacitu
- hraje v rozsahu od G po c1
- zahraje a vyjmenuje durové stupnice C, B, As, D dur a c, d moll s kvintakordy
- hraje retní legáta v pomalém tempu
- díky technickým cvičením má pokročilejší snižcovou techniku (1. – 4. poloha + 6. poloha)
- zahraje podle svých individuálních schopností jednoduchou přednesovou skladbu z not

4. ročník

Žák:

- uplatňuje základní dynamické odstíny – p, mf, f
- respektuje základní tempová označení
- hraje v rozsahu od F po d1
- díky technickým cvičením předvede pokročilejší snižcovou techniku (1. – 6. poloha)
- zahraje a vyjmenuje durové stupnice C, B, As, D dur a c, d, f moll s kvintakordy
- zahraje podle svých individuálních schopností jednoduchou přednesovou skladbu z not
- se uplatňuje při hře v komorních, souborových nebo orchestrálních uskupeních

Hra na tenor

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- je seznámen s nástrojem a jeho historií
- má správný postoj a držení nástroje
- si osvojil práci s dechem a ovládá základy správného dýchání a tvoření tónu
- si osvojil nasazení na jednom tónu, spojování tónů nasazením v intervalech
- je schopen zahrát velmi jednoduchá cvičení a lidové písně

2. ročník

Žák:

- si osvojil práci s dechem, dodržuje zásady správného dýchání a kvalitního nasazení tónu
- zvládá tóny v rozsahu od c1 do c2
- zahraje a vyjmenuje durové stupnice C dur s kvintakordy
- hraje jednoduchá cvičení nebo lid. písně

3. ročník

Žák:

- aplikuje práci s dechem a nátiskem při hře vydržovaných tónů min. na 4 doby se změnou dynamiky (p—mf—f---mf---p)
- zahraje a vyjmenuje durové stupnice C, D dur s kvintakordy
- dokáže rozdělit lid. píseň a cvičení do frází (od nádechu k nádechu)

4. ročník

Žák:

- si osvojil práci s dechem a nátiskem při hře vydržovaných tónů min na 4 doby se změnou dynamiky (p—mf—f---mf---p)
- hraje v rozsahu od hes po d2
- je seznámen s hrou retních legát ve velmi pomalém tempu
- zahraje a vyjmenuje durové stupnice C, D dur a c moll s kvintakordy
- zahraje podle svých individuálních schopností jednoduchou přednesovou skladbu z not
- se uplatňuje v souborové hře

5. ročník

Žák:

- zvládá práci s dechem a nátiskem při hře vydržovaných tónů min na 4 doby se změnou dynamiky (p—mf—f---ff---f---mf---p)
- zahraje a vyjmenuje durové stupnice C, D, Bb dur a c, d, moll s kvintakordy
- zahraje podle svých individuálních schopností jednoduchou přednesovou skladbu z not

6. ročník

Žák:

- má rozšířenu dechovou kapacitu
- hraje v rozsahu od a po d2
- zahraje a vyjmenuje durové stupnice C, D, Bb dur a c, d, e moll s kvintakordy
- hraje retní legáta v pomalém tempu
- zahraje dle svých individuálních schopností jednoduchou přednesovou skladbu složenou z více částí různých charakterů (Jedná se o hudební útvary skládající se z krátkých částí tempově a výrazově odlišného charakteru)

7. ročník

Žák:

- je schopen hlídat intonaci
- uplatňuje základní dynamické odstíny – p, mf, f
- rozpozná frázi a dokáže volit správné nádechy
- respektuje základní tempová označení
- hraje v rozsahu od g po f2
- zahraje a vyjmenuje durové stupnice C, D, Bb, G dur a c, d, e moll s kvintakordy
- zahraje dle svých individuálních schopností jednoduchou přednesovou skladbu složenou z více částí různých charakterů (Jedná se o hudební útvary skládající se z krátkých částí tempově a výrazově odlišného charakteru)
- se uplatňuje při hře v komorních, souborových nebo orchestrálních uskupeních

II. STUPEŇ:

Varianta A – navazující na studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- je schopen hrát crescendo a decrescendo
- je schopen akceptovat jemné tempové rozdíly
- zvládá rozsáhlejší přednesové skladby různých žánrů
- zvládá tóny od g do g2

2. ročník

Žák:

- v plném rozsahu uplatňuje dynamiku a agogiku
- důsledně hlídá intonaci a ladění
- rozumí hudební frázi

- upevňuje rozsah od g do g2

3. ročník

Žák:

- hraje v rozsahu dle individuálních schopností
- propojuje veškeré získané technické i výrazové dovednosti při interpretaci
- zvládá hru přiměřeně obtížných skladeb z listu
- je schopen samostatně nastudovat přednesovou skladbu
- interpretuje skladby různých stylů a žánrů

4. ročník

Žák:

- je seznámen s hudební literaturou všech období
- preferuje některý žánr
- je zapojen do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření, aktivně spolupracuje na vytváření jejich hudebního výrazu a interpretaci. Současně je schopen si uvědomit svou zodpovědnost za společné dílo.

Varianta B – pro žáky, kteří neabsolvovali studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- je seznámen s nástrojem a jeho historií
- má správný postoj a držení nástroje
- rozumí práci s dechem, dodržuje zásady správného dýchání a kvalitního nasazení tónu
- zvládá tóny v rozsahu od c1 do c2
- zahraje a vyjmenuje durové stupnice C, D dur s kvintakordy
- hraje jednoduchá cvičení nebo lid. písně

2. ročník

Žák:

- si osvojil práci s dechem a nátiskem při hře vydržovaných tónů min. na 4 doby se změnou dynamiky (p—mf—f---mf---p)
- zvládá tóny v rozsahu od h do c2
- zahraje a vyjmenuje durové stupnice C, D dur a c moll s kvintakordy
- zahraje podle svých individuálních schopností jednoduchou přednesovou skladbu z not
- se uplatňuje v souborové hře

3. ročník

Žák:

- má rozšířenu dechovou kapacitu
- si osvojil práci s dechem a nátiskem při hře vydržovaných tónů min na 4 doby se změnou dynamiky (p—mf—f---ff---f---mf---p)
- zvládá tóny v rozsahu od a do d2
- zahraje a vyjmenuje durové stupnice C, B, As dur a c, a, d moll s kvintakordy
- hraje retní legáta v pomalém tempu

- zahraje podle svých individuálních schopností jednoduchou přednesovou skladbu z not

4. ročník

Žák:

- uplatňuje základní dynamické odstíny – p, mf, f
- rozpozná frázi a dokáže volit správné nádechy
- respektuje základní tempová označení
- zvládá tóny v rozsahu od a do e2
- zahraje a vyjmenuje durové stupnice C, B, As dur a c, a, d moll s kvintakordy
- zahraje podle svých individuálních schopností jednoduchou přednesovou skladbu z not
- se uplatňuje při hře v komorních, souborových nebo orchestrálních uskupeních

Hra na baryton

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- je seznámen s nástrojem a jeho historií
- má správný postoj a držení nástroje
- si osvojuje práci s dechem a ovládá základy správného dýchání a tvoření tónu
- si osvojil nasazení na jednom tónu, spojování tónů nasazením v intervalech
- je schopen zahrát velmi jednoduchá cvičení a lidové písně

2. ročník

Žák:

- si osvojil práci s dechem, dodržuje zásady správného dýchání a kvalitního nasazení tónu
- zvládá tóny v rozsahu od B do b
- zahraje a vyjmenuje durové stupnice B dur s kvintakordy
- hraje jednoduchá cvičení nebo lid. písně

3. ročník

Žák:

- si osvojil práci s dechem a nátiskem při hře vydržovaných tónů min. na 4 doby se změnou dynamiky (p—mf—f---ff---f---mf---p)
- zahraje a vyjmenuje durové stupnice C, B dur s kvintakordy
- dokáže rozdělit lid. píseň a cvičení do frází (od nádechu k nádechu)

4. ročník

Žák:

- si osvojil práci s dechem a nátiskem při hře vydržovaných tónů min na 4 doby se změnou dynamiky (p—mf—f---mf---p)
- hraje v rozsahu od AS po c1
- je seznámen s hrou retních legát ve velmi pomalém tempu
- zahraje a vyjmenuje durové stupnice C, B dur a a moll s kvintakordy

- zahraje podle svých individuálních schopností jednoduchou přednesovou skladbu z not
- se uplatňuje v souborové hře

5. ročník

Žák:

- si osvojil práci s dechem a nátiskem při hře vydržovaných tónů min na 4 doby se změnou dynamiky (p—mf—f---ff---f---mf---p)
- zahraje a vyjmenuje durové stupnice C, B, As dur a c, a moll s kvintakordy
- zahraje podle svých individuálních schopností jednoduchou přednesovou skladbu z not

6. ročník

Žák:

- má rozšířenu dechovou kapacitu
- hraje v rozsahu od G po c1
- zahraje a vyjmenuje durové stupnice C, B, As dur a c, b, a moll s kvintakordy
- hraje retní legáta v pomalém tempu
- zahraje dle svých individuálních schopností jednoduchou přednesovou skladbu složenou z více částí různých charakterů (Jedná se o hudební útvary skládající se z krátkých částí tempově a výrazově odlišného charakteru)

7. ročník

Žák:

- je schopen hlídat intonaci
- uplatňuje základní dynamické odstíny – p, mf, f
- rozpozná frázi a dokáže volit správné nádechy
- respektuje základní tempová označení
- hraje v rozsahu od F po d1
- zahraje a vyjmenuje durové stupnice C, B, As, D dur a c, b, a, d moll s kvintakordy
- zahraje dle svých individuálních schopností jednoduchou přednesovou skladbu složenou z více částí různých charakterů (Jedná se o hudební útvary skládající se z krátkých částí tempově a výrazově odlišného charakteru)
- se uplatňuje při hře v komorních, souborových nebo orchestrálních uskupeních

II. STUPEŇ:

Varianta A – navazující na studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- je schopen hrát crescendo a decrescendo
- je schopen akceptovat jemné tempové rozdíly
- zvládá rozsáhlejší přednesové skladby různých žánrů
- zvládá tóny od F do es1

2. ročník

Žák:

- v plném rozsahu uplatňuje dynamiku a agogiku

- důsledně hlídá intonaci a ladění
- rozumí hudební frázi
- upevňuje rozsah od F do f1

3. ročník

Žák:

- hraje v rozsahu dle individuálních schopností
- propojuje veškeré získané technické i výrazové dovednosti při interpretaci
- zvládá hru přiměřeně obtížných skladeb z listu
- je schopen samostatně nastudovat přednesovou skladbu
- interpretuje skladby různých stylů a žánrů

4. ročník

Žák:

- je seznámen s hudební literaturou všech období
- preferuje některý žánr
- je zapojen do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření, aktivně spolupracuje na vytváření jejich hudebního výrazu a interpretaci. Současně je schopen si uvědomit svou zodpovědnost za společné dílo.

Varianta B – pro žáky, kteří neabsolvovali studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- je seznámen s nástrojem a jeho historií
- má správný postoj a držení nástroje
- rozumí práci s dechem, dodržuje zásady správného dýchání a kvalitního nasazení tónu
- zvládá tóny v rozsahu od B do b
- zahraje a vyjmenuje durové stupnice C, B dur s kvintakordy
- hraje jednoduchá cvičení nebo lid. Písně

2. ročník

Žák:

- si osvojil práci s dechem a nátiskem při hře vydržovaných tónů min. na 4 doby se změnou dynamiky (p—mf—f---mf---p)
- zvládá tóny v rozsahu od AS do b
- zahraje a vyjmenuje durové stupnice C, B dur a b moll s kvintakordy
- zahraje podle svých individuálních schopností jednoduchou přednesovou skladbu z not
- se uplatňuje v souborové hře

3. ročník

Žák:

- má rozšířenu dechovou kapacitu
- si osvojil práci s dechem a nátiskem při hře vydržovaných tónů min na 4 doby se změnou dynamiky (p—mf—f---ff---f---mf---p)
- zahraje a vyjmenuje durové stupnice C, B, As dur a c, b moll s kvintakordy
- zvládá tóny v rozsahu od G do c1

- hraje retní legáta v pomalém tempu
- zahraje podle svých individuálních schopností jednoduchou přednesovou skladbu z not

4. ročník

Žák:

- uplatňuje základní dynamické odstíny – p, mf, f
- rozpozná frázi a dokáže volit správné nádechy
- respektuje základní tempová označení
- hraje v rozsahu od F po d1
- zahraje a vyjmenuje durové stupnice C, B, As, D dur a c, b, a moll s kvintakordy
- zahraje podle svých individuálních schopností jednoduchou přednesovou skladbu z not
- se uplatňuje při hře v komorních, souborových nebo orchestrálních uskupeních

Hra na tenor a baryton

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- je seznámen s nástrojem a jeho historií
- má správný postoj a držení nástroje
- si osvojuje práci s dechem a ovládá základy správného dýchání a tvoření tónu
- si osvojil nasazení na jednom tónu, spojování tónů nasazením v intervalech
- je schopen zahrát velmi jednoduchá cvičení a lidové písně

2. ročník

Žák:

- si osvojil práci s dechem, dodržuje zásady správného dýchání a kvalitního nasazení tónu
- zvládá tóny v rozsahu od B do b
- zahraje a vyjmenuje durové stupnice B dur s kvintakordy
- hraje jednoduchá cvičení nebo lid. písně

3. ročník

Žák:

- si osvojil práci s dechem a nátiskem při hře vydržovaných tónů min. na 4 doby se změnou dynamiky (p—mf—f---ff---f---mf---p)
- zahraje a vyjmenuje durové stupnice C, B dur s kvintakordy
- dokáže rozdělit lid. píseň a cvičení do frází (od nádechu k nádechu)

4. ročník

Žák:

- si osvojil práci s dechem a nátiskem při hře vydržovaných tónů min na 4 doby se změnou dynamiky (p—mf—f---mf---p)
- hraje v rozsahu od AS po c1
- je seznámen s hrou retních legát ve velmi pomalém tempu

- zahraje a vyjmenuje durové stupnice C, B dur a a moll s kvintakordy
- zahraje podle svých individuálních schopností jednoduchou přednesovou skladbu z not
- se uplatňuje v souborové hře

5. ročník

Žák:

- si osvojil práci s dechem a nátiskem při hře vydržovaných tónů min na 4 doby se změnou dynamiky (p—mf—f---ff---f---mf---p)
- zahraje a vyjmenuje durové stupnice C, B, As dur a c, a moll s kvintakordy
- zahraje podle svých individuálních schopností jednoduchou přednesovou skladbu z not

6. ročník

Žák:

- má rozšířenu dechovou kapacitu
- hraje v rozsahu od G po c1
- zahraje a vyjmenuje durové stupnice C, B, As dur a c, b, a moll s kvintakordy
- hraje retní legáta v pomalém tempu
- zahraje dle svých individuálních schopností jednoduchou přednesovou skladbu složenou z více částí různých charakterů (Jedná se o hudební útvary skládající se z krátkých částí tempově a výrazově odlišného charakteru)

7. ročník

Žák:

- je schopen hlídat intonaci
- uplatňuje základní dynamické odstíny – p, mf, f
- rozpozná frázi a dokáže volit správné nádechy
- respektuje základní tempová označení
- hraje v rozsahu od F po d1
- zahraje a vyjmenuje durové stupnice C, B, As, D dur a c, b, a, d moll s kvintakordy
- zahraje dle svých individuálních schopností jednoduchou přednesovou skladbu složenou z více částí různých charakterů (Jedná se o hudební útvary skládající se z krátkých částí tempově a výrazově odlišného charakteru)
- se uplatňuje při hře v komorních, souborových nebo orchestrálních uskupeních

II. STUPEŇ:

Varianta A – navazující na studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- je schopen hrát crescendo a decrescendo
- je schopen akceptovat jemné tempové rozdíly
- zvládá rozsáhlejší přednesové skladby různých žánrů
- zvládá tóny od F do es1

2. ročník

Žák:

- v plném rozsahu uplatňuje dynamiku a agogiku
- důsledně hlídá intonaci a ladění
- rozumí hudební frázi
- upevňuje rozsah od F do f1

3. ročník

Žák:

- hraje v rozsahu dle individuálních schopností
- propojuje veškeré získané technické i výrazové dovednosti při interpretaci
- zvládá hru přiměřeně obtížných skladeb z listu
- je schopen samostatně nastudovat přednesovou skladbu
- interpretuje skladby různých stylů a žánrů

4. ročník

Žák:

- je seznámen s hudební literaturou všech období
- preferuje některý žánr
- je zapojen do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření, aktivně spolupracuje na vytváření jejich hudebního výrazu a interpretaci. Současně je schopen si uvědomit svou zodpovědnost za společné dílo.

Varianta B – pro žáky, kteří neabsolvovali studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- je seznámen s nástrojem a jeho historií
- má správný postoj a držení nástroje
- aplikuje práci s dechem, dodržuje zásady správného dýchání a kvalitního nasazení tónu
- zvládá tóny v rozsahu od B do b
- zahraje a vyjmenuje durové stupnice C, B dur s kvintakordy
- hraje jednoduchá cvičení nebo lid. písně

2. ročník

Žák:

- si osvojil práci s dechem a nátiskem při hře vydržovaných tónů min. na 4 doby se změnou dynamiky (p—mf—f---mf---p)
- zvládá tóny v rozsahu od AS do b
- zahraje a vyjmenuje durové stupnice C, B dur a b moll s kvintakordy
- zahraje podle svých individuálních schopností jednoduchou přednesovou skladbu z not
- se uplatňuje v souborové hře

3. ročník

Žák:

- má rozšířenu dechovou kapacitu
- si osvojil práci s dechem a nátiskem při hře vydržovaných tónů min na 4 doby se změnou dynamiky (p—mf—f---ff---f---mf---p)
- zahraje a vyjmenuje durové stupnice C, B, As dur a c, b moll s kvintakordy
- zvládá tóny v rozsahu od G do c1
- hraje retní legáta v pomalém tempu
- zahraje podle svých individuálních schopností jednoduchou přednesovou skladbu z not

4. ročník

Žák:

- uplatňuje základní dynamické odstíny – p, mf, f
- rozpozná frázi a dokáže volit správné nádechy
- respektuje základní tempová označení
- hraje v rozsahu od F po d1
- zahraje a vyjmenuje durové stupnice C, B, As, D dur a c, b, a moll s kvintakordy
- zahraje podle svých individuálních schopností jednoduchou přednesovou skladbu z not
- se uplatňuje při hře v komorních, souborových nebo orchestrálních uskupeních

Hra na klasickou kytaru

1. ročník

Žák:

- zvládá držení nástroje, postavení levé a pravé ruky, úhoz apoyando, tirando
- pracuje s chromatikou po IV. pražec formou říkadel, lidových písní – jednohlas

2. ročník

Žák:

- pracuje s technikou levé a pravé ruky (levá po IV.pražec, pravá i-m-p – úhoz apoyando, tirando)
- hraje jednoduchá cvičení postupně na vedlejších strunách

3. ročník

Žák:

- zvládá držení nástroje s postavením levé a pravé ruky
- hraje palcem basové struny s jednoduchou melodií i-m

4. ročník

Žák:

- říkadla, lid. Písně hraje po IV.pražec na vedlejších strunách
- hraje čistě a rytmicky

5. ročník

Žák:

- úhoz apoyando, tirando hraje palcem, ima po IV.pražec na jednotlivých strunách s obměnami
- hraje stupnice 1 oktáva, akordy
- hraje 2.hlas čistě, rytmicky, dynamicky

6. ročník

Žák:

- používá postupně zápis na jednotlivých strunách po IV.pražec hraním jednoduchých technických cvičení, písní, říkadla apod.
- Hraje rytmicky, čistě s dynamikou
- rozlišuje hru pomalu, rychle
- hraje skladby různých období

7. ročník

Žák:

- hraje stupnice a akordy s obměnami
- pracuje samostatně, rozvíjí hru z listu
- hraje skladby různých období

II. STUPEŇ:

Varianta A – navazující na studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- pracuje s orientací po VIII. pražec formou cvičení a skladeb
- hraje 2.hlas, 3.hlas s obměnami a hlavní melodií
- hraje skladby různých období

2. ročník

Žák:

- zvyšuje motoriku obou rukou formou cvičení na všech strunách
- hraje rytmicky, dynamicky vyrovnaně
- samostatně pracuje na zadaných skladbách různých období

3. ročník

Žák:

- hraje stupnice 2.oktávy s kadencemi
- zvládá notovou orientaci po XII. pražec na E struně
- skladby různých období interpretuje čistě, rytmicky, s dynamikou a jednoduchými melodickými ozdobami

4. ročník

Žák:

- samostatně pracuje na technických a přednesových skladbách

Varianta B – pro žáky, kteří neabsolvovali studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- zvládá držení nástroje, postavení levé a pravé ruky
- hraje úhozem apoyando, tirando p-i-m na jednotlivých strunách
- spolu s učitelem nebo samostatně hraje říkadla, lid. písně

2. ročník

Žák:

- hraje postupně chromaticky na jednotlivých strunách po IV. pražec se čtením not
- jednoduché melodie hraje čistě a rytmicky
- rozvíjí motoriku pravé ruky i-m-p hrou techn. Cvičení apoyando, tirando

3. ročník

Žák:

- hraje stupnice 1.oktáva, akordy
- 2.hlas rozvíjí ve hře jednoduchých skladeb, lidových písní
- ve skladbách různých období, dbá na rytmus, čistotu tónu a dynamiku
- hraje z listu

4. ročník

Žák:

- orientuje se v notaci po XII. pražec
- samostatně se připravuje na výuku
- hraje stupnice dur, moll, akordy – obměny
- interpretuje skladby různých období čistě, dynamicky, rytmicky

Hra na elektrickou kytaru

I. stupeň

1. ročník

Žák:

- zvládá správné držení nástroje jak vsedě tak vestoje
- umí uchopit trsátko mezi palec a ukazovák
- zvládá hru pravé ruky s umístěním dlaně na kobylice nástroje
- tlumí či ponechává znít tóny dle potřeby
- začíná nacvičovat kytarový prstoklad nejprve na chromatických postupech, nejlépe ve II. a III. poloze
- zahraje jednoduchou polohovou stupnicí G dur ve III. poloze přes jednu oktávu, nebo bluesovou G
- začíná nacvičovat akordické kadence T-S-D
- umí naladit nástroj podle kytarové ladičky

2. ročník

Žák:

- uplatní postavení a hybnost levé ruky na hmatníku, výměny tónů, přechody ze struny na strunu
- předvede jistotu hry trsátkem a výměny mezi strunami
- předvede další akordické rozšířené kadence
- předvede hru malého a velkého barré
- umí využít základních dynamických odstínů
- doprovodí jednoduchou píseň pomocí akordické kadence

3. ročník

Žák:

- aplikuje hybnost a technickou obratnost
- hraje durové i mollové stupnice v poloze i přes polohy
- hraje hmaty s malým i velkým barré
- hraje zmenšené i zvětšené kvintakordy a septakordy a nedoškálné septakordy
- uplatní triolové rytmické cítění nutné k interpretaci jazzové hudby
- předvede hru licků a riffů s playbacky a živým doprovodem
- zvládne úvod do hry s kytarovým vibrátem

4. ročník

Žák:

- hraje durové i mollové stupnice v poloze i přes polohy v rozsahu dvou oktáv
- zvládá hmaty s malým i velkým barré, zmenšené i zvětšené kvintakordy a septakordy a nedoškálné septakordy
- při hře doprovodu i sólu využívá kytarových efektů
- rozvíjí hru legát, odtahů a příklepů

5. ročník

Žák:

- hraje stupnice výběrem v rychlejších tempech
- hraje stupnice v intervalech (oktávy, tercie, sexty)
- umí doladit nástroj podle flažoletů a intervalů
- tvoří doprovod pomocí akordických rozkladů, arpeggií a vybrnkávání
- improvizuje vlastní sólové vyhrávky na akordické sledy s využitím práce s tónem
- zvládá interpretaci skladeb v rozličných žánrech a stylech

6. ročník

Žák:

- zvládá lehké výměny spojené s manuální zručností v rychlejší pasážové technice
- interpretuje doprovod z akordických značek a jednoduchá hra z listu - vyhrávky, doprovody
- hraje složitější skladby světových kytaristů a studie jejich sólu

7. ročník

Žák:

- improvizuje vlastní sóla a vyhrávky
- zvládá komplexní hudební projev v dynamické a agogické poloze
- zvládá transpozici akordického plánu skladeb do různých tónin
- samostatně studuje skladbu podle zadané nahrávky

- je seznámen s akordickou hrou jednoduchých jazzových standardů

II. stupeň

1. ročník

Žák:

- aplikuje znalosti získané v I. stupni studia
- samostatně pracuje při hře v souboru

2. ročník

Žák:

- je seznámen s dalšími technikami hry (tapping, prstová technika apod.)
- samostatně pracuje při hře v souboru

3. ročník

Žák:

- aplikuje hybnost a technickou obratnost
- aktivně vede hudební soubor

4. ročník

Žák:

- je schopen vyjádření komplexního hudebního projevu
- aktivně se účastní kulturního dění

Pozn.: Pokud žák neabsolvoval I. stupeň vzdělávání, začíná s plněním vzdělávacího obsahu I. stupně.

Hra na bicí soupravu

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- správně drží paličky a dovede hrát správnou technikou
- správně sedí u bicí soupravy (rovná záda, pravouhlé posazení atd....)
- zná svůj nástroj a dokáže popsat jednotlivé bubny a plechy
- zahraje jednoduché cvičení na malý bubínek v celých, půlových a čtvrtových hodnotách

2. ročník

Žák:

- zná svůj nástroj a dokáže popsat jednotlivé bubny, plechy a dovede jednoduše popsat historii bicí soupravy

- zahraje jednoduché cvičení na malý bubínek v celých, půlových čtvrtových a osminových hodnotách
- umí základní dynamiku a také ji uplatňuje na daný nástroj
- umí základní rockové rytmy

3. ročník

Žák:

- umí rozšířenou dynamiku a také ji uplatňuje na daný nástroj
- se seznamuje se swingovým citěním a podstatu těchto rytmů nového stylu
- zahraje akcenty na malý buben a na celou bicí soupravu

4. ročník

Žák:

- zahraje jednoduché cvičení na malý bubínek v celých, půlových čtvrtových osminových, šestnáctinových hodnotách
- dovede zahrát jednoduché swingové rytmy
- aplikuje hru s různými koordinačními etudami pro bicí soupravu

5. ročník

Žák:

- dovede zahrát swingové rytmy
- zahraje akcenty na malý buben a na celou bicí soupravu
- hraje etudy na celou bicí soupravu

6. ročník

Žák:

- žák umí rockové rytmy s jednoduchými předěly
- žák dovede zahrát swingové rytmy s jednoduchými předěly
- se seznámen s různými koordinačními etudami na bicí soupravu

7. ročník

Žák:

- žák se připravuje průběžně po celý rok na absolventský koncert. Při této přípravě uplatňuje veškeré znalosti a dovednosti, které si osvojil v minulých letech.
- žák zahraje etudu či přednes na malý bubínek
- žák si připraví sólově či v seskupení rockové a swingové rytmy

II. STUPEŇ:

Varianta A – navazující na studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- umí dynamiku a také ji uplatňuje na daný nástroj
- umí rockové rytmy s různými předěly
- dovede zahrát swingové rytmy s různými předěly
- hraje etudy na celou bicí soupravu

2. ročník

Žák:

- dovede zahrát na malý bubínek vír
- umí dynamiku a také ji uplatňuje na daný nástroj

3. ročník

Žák:

- zahraje s dalším prvkem na malý bubínek, tj.: přírazy
- je seznámen s dalším prvkem na malý bubínek, tj.: dvojkové údery
- zahraje s dalšími stylovými rytmy jako například: pop, disko, latina, metal apod.
- hraje na další bicí nástroje (melodické bicí nástroje, tympány, conga či jiné perkusní nástroje...)

4. ročník

Žák:

- se připravuje průběžně po celý rok na absolventský koncert, který obsahuje veškeré body z prvního cyklu a druhého cyklu studia
- zahraje etudu či přednes na malý bubínek
- hraje sólově či v seskupení rockové a swingové rytmy
- interpretuje hru na melodický nástroj, a to v jednodušší sólové skladbě nebo s doprovodem klavíru nějaký přednes či etudu
- připraví etudu, přednes na tympány v sólové podobě či s klavírním doprovodem
- zahraje v bicím souboru na perkusní nástroje
- napíše výstupní test týkající se historie a terminologie bicích nástrojů

Varianta B – pro žáky, kteří neabsolvovali studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- správně drží paličky a dovede hrát správnou techniku
- správně sedí u bicí soupravy (rovná záda, pravoúhlé posazení atd....)
- zná svůj nástroj a dokáže popsat jednotlivé bubny, plechy a dovede jednoduše popsat historii bicích nástrojů
- zahraje různá cvičení na malý bubínek v celých, půlových čtvrtových hodnotách.
- umí dynamiku a také ji uplatňuje na daný nástroj
- umí rockové rytmy
- dovede zahrát swingové rytmy

2. ročník

Žák:

- zná svůj nástroj a dokáže popsat jednotlivé bubny, plechy a dovede jednoduše popsat historii bicích nástrojů
- zahraje různá cvičení na malý bubínek v celých, půlových čtvrtových osminových, hodnotách
- umí rozšířenou dynamiku a také ji uplatňuje na daný nástroj
- umí rockové rytmy s různými předěly
- dovede zahrát swingové rytmy s různými předěly
- zahraje akcenty na malý buben a na celou bicí soupravu

- hraje etudu na celou bicí soupravu
- je seznámen s různými koordinačními etudami na bicí soupravu.

3. ročník

Žák:

- zahraje různá cvičení na malý bubínek v celých, půlových čtvrtových osminových, šestnáctinových, triolových hodnotách
- dovede zahrát na malý bubínek vír
- zahraje s dalším prvkem na malý bubínek, tj.: přírazy
- zahraje s dalším prvkem na malý bubínek, tj.: dvojkové údery
- umí rozšířenou dynamiku a také ji uplatnit na daný nástroj
- hraje na další bicí nástroje (melodické bicí nástroje, tympány, conga či jiné perkusní nástroje...)

4. ročník

Žák:

- se připravuje průběžně po celý rok na absolventský koncert, který obsahuje veškeré body z prvního cyklu a druhého cyklu studia
- zahraje etudu či přednes na malý bubínek
- hraje sólově či v seskupení rockové a swingové rytmy
- předvede znalost dalších žánrů jako například: polka, valčík, samba, cha-cha, brazilská hudba, afrokubánská hudba, pop, funky, metal a pod... a to sólově a nebo v seskupení
- interpretuje hru na melodický nástroj, a to v jednodušší sólové skladbě nebo s doprovodem klavíru nějaký přednes
- připraví etudu, přednes na tympány v sólové podobě či s klavírním doprovodem
- zahraje v bicím souboru na perkusní nástroje
- napíše výstupní test týkající se historie a terminologie bicích nástrojů

Sólový zpěv

I. stupeň

1. ročník

Žák:

- drží správně a přirozeně tělo při zpěvu
- klidně a uvolněně dýchá
- hudební představu spojuje s grafickým zápisem
- uplatní svou tonální a rytmickou představivost pomocí melodických cvičení

2.ročník

Žák:

- zpívá ve střední hlasové poloze a přirozené síle
- deklamuje text písně a chápe ho
- samostatně cvičí paměť

3. ročník

Žák:

- rozšiřuje svůj hlasový rozsah dle svých možností
- dbá na funkční a přirozené ovládní mluvidel s koncentrací na polohu jazyka

4. ročník

Žák:

- drží správně a přirozeně tělo při zpěvu
- klidně a hluboce dýchá
- umí rytmizovat a melodizovat text

5. ročník

Žák:

- má klidný a volný žeberně brániční nádech
- rozšiřuje svůj hlasový rozsah dle svých možností
- spojuje a zvukově vyrovnává vokály
- přirozeně a funkčně ovládá svá mluvidla
- hudební představu spojuje s grafickým zápisem
- uvědoměle pěstuje paměť
- rozvíjí rytmickou, melodickou a harmonickou představivost na zadaných písních
- je poučen o problémech hlasového projevu v mutačním období

6. ročník

Žák:

- předvede zdokonalenou dechovou techniku
- zazpívá hlasová cvičení přesahující durovou oktávu vyrovnaným hlasem
- používá v hlasových cvičeních rozložené akordy dur
- předvede legatový zpěv dle svých možností
- je poučen o problémech hlasového projevu v mutačním a pomutačním období a používá hlasová cvičení doporučená pedagogem

7. ročník

Žák:

- uvědoměle používá žeberně brániční dýchání s dechovou oporou
- používá uvědoměle legatový zpěv
- je schopen rozvinout tóny do crescendo a decrescenda
- dodržuje hlasovou hygienu a je si vědom zdravotních následků v případě jejího porušování

II. stupeň

1. ročník

Žák:

- používá staccato v pomalém tempu ve střední hlasové poloze
- umí sám nastudovat a interpretovat jednoduchou píseň
- dokáže si vybrat skladbu z nabídnuté pěvecké literatury na základě svého hlasového sebepoznání

2. ročník

Žák:

- je seznámen s pěveckou literaturou různých slohů
- umí sám nastudovat a interpretovat jednoduchou píseň

3. ročník

Žák:

- je schopen zpívat vyrovnanými vokály
- zazpívá náročnější hlasová a intonační cvičení
- se seznámil s pěveckou literaturou různých slohů
- umí sám nastudovat a interpretovat jednoduchou píseň

4. ročník

Žák:

- je schopen samostatně pracovat na kvalitě tónu
- používá legatový zpěv ve skladbách
- je schopen výrazově přednést skladbu

Pozn.: Pokud žák neabsolvoval I. stupeň vzdělávání, začíná s plněním vzdělávacího obsahu I. stupně.

Hra na akordeon

I.stupeň

1. ročník

Žák:

- zvládá základní návyky – správné sezení, postavení pravé a levé ruky
- zvládá správné vedení měchu podle značek

2.ročník

Žák:

- zvládá hru legato, staccato
- rozliší základní tempa – andante, moderato, allegro

3.ročník

Žák:

- použije pětiprstovou polohu
- zvládá hru přiměřeně obtížných skladeb z listu

4.ročník

Žák:

- zvládá hru jednoduchých stupnic
- disponuje základní akordickou dovedností – dur, moll, dominantní septakord

5.ročník

Žák:

- se orientuje v celém rozsahu klávesnice
- aplikuje kultivovanost tónu pomocí měchové techniky

6.ročník

Žák:

- předvede vyšší technickou úroveň pohyblivosti prstů
- zvládá hru z listu na úrovni 2.-3. ročníku hl. oboru

7.ročník

Žák:

- zvládá jednoduchý vícehlas
- ohodnotí vlastní výkon
- zvládá samostatný rozbor skladeb, hudebně technické problémy a způsob nácvičku

II.stupeň

1. ročník

Žák:

- disponuje dobrou úrovní pohyblivosti prstů, jeho hra je uvolněná

2.ročník

Žák:

- realizuje své hudební představy na přiměřeně volených skladbách

3.ročník

Žák:

- zvládá hru náročnějších akordů

4.ročník

Žák:

- předvede samostatnost, technickou vyspělost, zručnost a pohotovost
- navštěvuje koncerty, sleduje nové trendy a zapojuje se do mezioborové činnosti

Hra na EKN

I. stupeň

1.ročník

Žák:

- zvládá základní návyky – správné sezení, postavení pravé a levé ruky
- zvládá hru legata, staccata

2.ročník

Žák:

- se orientuje ve všech oktávách na EKN
- rozliší základní tempa – andante, moderato, allegro

3.ročník

Žák:

- aplikuje rozšířenou pětiprstovou polohu
- realizuje v rámci výuky snadnou hru z listu

- zvládá hru jednoduchých stupnic

4.ročník

Žák:

- orientuje se v základních akordických značkách
- zvládá hru přiměřeně obtížných skladeb z listu

5.ročník

Žák:

- předvede vyšší technickou úroveň pohyblivosti prstů
- zvládá zahrát k probraným stupnicím akordy

6.ročník

Žák:

- zvolí samostatně rytmický doprovod nebo hudební nástroj
- předvede hru z paměti

7. ročník

Žák:

- zvládá hru v rychlejších tempech přiměřených jeho schopnostem
- zvládá zahrát k probraným stupnicím akordy

II. stupeň

1. ročník

Žák:

- zvládá složitější akordické kombinace
- zvládá hru z listu na úrovni 2. – 3. ročníku

2. ročník

Žák:

- uplatňuje získané dovednosti, prohlubuje citlivost sluchu

3. ročník

Žák:

- si rozšiřuje obzor o nové hudební žánry a styly

4. ročník

Žák:

- poučeně ohodnotí vlastní výkon
- zvládá samostatný rozbor skladeb, hudebně technické problémy a způsob nácvičku

Pozn.: Pokud žák neabsolvoval I. stupeň vzdělávání, začíná s plněním vzdělávacího obsahu I. stupně.

5.35 Hudební nauka

Učební osnovy vyučovacího předmětu Hudební nauka:

I. stupeň

1. ročník

Žák:

- zná obecný význam klíčů a notové osnovy
- správně napíše houslový klíč, pozná basový klíč
- přečte noty jednočárkované a dvoučárkované oktávy v houslovém klíči
- zná funkci křížků, béček a odrážek
- zná durové stupnice do 2#, 2b (C, G, D, F, B) a jejich předznamenání (správný zápis)
- vyjmenuje půltóny v durové stupnici
- se orientuje ve výše uvedených stupnicích a určí jednotlivé stupně
- vytvoří T⁵ z výše uvedených stupnic
- zná noty a pomlky celé, půlové, čtvrtové a osminové (+ správný zápis)
- se orientuje ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu - zatleská jednoduché rytmické cvičení
- zná obecný význam akcentu a jeho umístění v 2/4, 3/4 a 4/4 taktu
- zazpívá jednoduchou lidovou píseň
- při poslechu rozpozná klesající nebo stoupající melodii
- při poslechu rozpozná jeden, dva nebo tři harmonicky hrané tóny
- zná nejzákladnější tempová a dynamická označení z italského hudebního názvosloví

2. ročník

Žák:

- přečte noty od g do c³ v houslovém klíči
- se orientuje v basovém klíči (c, f, c¹)
- zná stupnice do 4#, 4b (nově A, E, Es, As) a jejich T⁵
- zná velké a čisté intervaly (od čisté primy do čisté kvinty)
- zná noty a pomlky celé, půlové, čtvrtové, osminové a dále pak šestnáctinové (+ správný zápis)
- se orientuje v osminových taktech
- zná funkci tečky za notou (tečka za čtvrtovou a půlovou notou)
- zapíše krátké předebrané rytmické cvičení složené pouze z celých, půlových a čtvrtových hodnot (na více přehrání)
- vytvoří jednoduchý doprovod bicích nástrojů k lidovým písním
- přenese libovolný tón z okrajových poloh do polohy svého rozsahu
- zazpívá a při poslechu rozpozná vzestupnou v. 2, v. 3, č. 4, č. 5 a T⁵
- zná význam základních výrazových a tempových označení z italského hudebního názvosloví
- zná dynamická označení - pp, p, mf, f, ff, crescendo, decrescendo

3. ročník

Žák:

- zná stupnice do 7#, 4b a jejich T⁵
- zná základní znaky mollových stupnic (+ a moll, e moll)
- zná velké a čisté intervaly (od čisté primy do čisté oktávy)
- zná princip tvorby malých intervalů
- vytvoří obraty T⁵, dokáže je označit a pojmenovat (+ intervalová struktura)
- vytleská rytmus v osminovém taktu
- se orientuje v půlových taktech
- zapíše krátké předebrané rytmické cvičení složené z celých, půlových, čtvrtěových a osminových hodnot (na více přehrání) - maximálně 4 takty
- vytleská jednoduché synkopické útvary se správnou akcentací
- zazpívá basový tón v obratu T⁵
- zazpívá a při poslechu rozpozná vzestupnou v. 2, v. 3, č. 4, č. 5, č. 8 a dále i m. 2 a m. 3
- při poslechu rozpozná durový a mollový T⁵
- vyjmenuje rozdělení hlasů - soprán, alt, tenor, bas
- zná základní rozdělení hudebních nástrojů
- zná stručnou charakteristiku smyčcových, dřevěných a žesťových nástrojů

4. ročník

Žák:

- zná durové stupnice do 7#, 7b a jejich T⁵ s obraty
- zná mollové stupnice do 4#, 4b a jejich T⁵ s obraty
- zná malé, velké a čisté intervaly
- zná intervalovou strukturu durových i mollových obrátů T⁵
- zná souvislosti stupnic stejnojmenných a paralelních
- vytvoří základní harmonickou kadenci T-S-D v durových a mollových stupnicích
- popíše princip enharmonické záměny
- vytleská lehčí synkopické a triolové útvary s akcenty (půlové, čtvrtěové a osminové takty)
- se orientuje ve složených taktech (5/4...)
- zapíše jednoduchou melodii v jednoduchých tóninách
- zazpívá intervaly předchozích ročníků a dále pak m. 6 a m. 7
- zazpívá durový a mollový T⁵
- zazpívá kromě lidových písní i umělé
- zná základní charakteristiku strunných nástrojů úderných a drnkacích
- zná základní periodizaci dějiny hudby
- zná základní charakteristiku pravěké hudby, raného křesťanského umění a renesance (znaky chorálu, notopis, významná jména)

5. ročník

Žák:

- zná všechny durové a mollové stupnice s křížky a béčky
- zná intervaly velké, čisté, malé, zmenšené a zvětšené
- zná durové, mollové, zvětšené a zmenšené kvintakordy s obraty (+ intervalová stavba)
- zná D⁷ a jeho obraty (správné značení a pojmenování + intervalová stavba)
- se orientuje v doškálných septakordech
- předvede základní znalosti církevních stupnic
- se orientuje ve složitějších rytmických útvarech (velká triola, kvintola, sextola..)
- při poslechu rozpozná D⁷
- zná základní charakteristiku dechových nástrojů vícehlasých a bicích nástrojů
- rozpoznává zvuky hudebních nástrojů a dle toho určí typ nástroje
- zná základní charakteristiku baroka, klasicismu a romantismu (základní znaky, hudební formy a významní skladatelé + jejich nejznámější díla)

6 VZDĚLÁVACÍ OBSAH VÝTVARNÉHO OBORU

Charakteristika výtvarného oboru

Ve studijním zaměření Výtvarná tvorba se soustředíme na celkový rozvoj osobnosti žáka ve všech hlavních výtvarných disciplínách. Vyučují se předměty Přípravná výtvarná výchova, Plošná tvorba a Prostorová tvorba.

V Přípravné výtvarné výchově si děti ověřují a utvářejí základní návyky, poznávají základní nástroje a výtvarné techniky, materiály. Při tvorbě využívají svou intuici a učí se pracovat v kolektivu.

Předmět Plošná tvorba zahrnuje kreslířské, malířské a grafické reakce na skutečnost a niterný svět žáků. Je postavena na zajímavě volené tematice, která obohacuje dětské myšlení a emotivitu. V souvislosti s tématem žáci poznávají linie, barvy, tvary ve vlastní a užitě tvorbě, v přepisu skutečnosti nebo kontaktu s výtvarným uměním. Žáci experimentují s materiály, nástroji, postupy, rozvíjejí tvořivost a fantazii, využívají dle vlastního uvážení fotografii, nová média.

V předmětu Prostorová tvorba se žáci učí odlišnému způsobu myšlení. Vedle prostorového uplatnění linií a tvarů vstupuje do popředí role světla a stínu, objemu, plastických kontrastů a materiálových kvalit. Volnou tvorbu doprovází studijní modelování, užitá tvorba je zastoupena tvorbou keramiky.

Oběma předměty prostupuje objektová a akční tvorba, která vyvažuje plošnou a prostorovou tvorbu prožitkovými aktivitami. Na nezvyklé zážitky, smyslové podněty, na pocity, vztahy a vznikající postoje navazuje jejich výtvarný přepis a hlouběji je ukotvuje. Postupy akční tvorby se vztahují k jedinci a k jeho situaci ve světě, k poznávání svého já i k prožívání kontaktu s druhými. Uvedenými předměty prostupuje získávání znalostí z oblasti výtvarného umění jak ze současnosti tak z historie. Žáci pravidelně prezentují své práce na školních výstavách.

6.1 Přípravné studium

Přípravné studium je určeno pro děti od 5 let.

Učební plán

	1. ročník	2. ročník
Přípravná výtvarná výchova	3	3

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Přípravná výtvarná výchova

1. ročník

Žák:

- kreslí, maluje, modeluje spontánně, výtvarně reaguje na podněty z okolí, na zážitky a představy
- pracuje s různými materiály a nástroji plošné i prostorové tvorby
- dodržuje pravidla hygieny a bezpečnosti při práci

2. ročník

Žák:

- přepisuje realitu svým individuálním pojetím
- naslouchá motivaci a soustředí se na její vyjádření, uvažuje nad příčinami a důsledky jevů
- zapojuje se do kolektivní práce, respektuje ostatní žáky

6.2 Studijní zaměření - Výtvarná tvorba

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Plošná tvorba	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5
Prostorová tvorba	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

PLOŠNÁ TVORBA

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- podle svých schopností chápe a řeší výtvarný úkol, používá základní postupy kresebných, malířských technik
- výtvarně i slovně sděluje své zážitky a představy
- pojmenuje základní barvy, rozliší barvy teplé a studené
- pracuje týmově
- vyjadřuje, co se mu líbí a proč

2. ročník

Žák:

- rozliší způsob práce s vodovými a temperovými barvami
- kombinuje kresebné a malířské techniky
- využívá stopy nástrojů
- nepřipodobňuje svůj projev ostatním
- při hodnocení vyjadřuje své názory a stanoviska
- zná správné uspořádání pracovního místa
- respektuje pravidla práce v kolektivu
- zachycuje své dojmy z výtvarného umění

3. ročník

Žák:

- rozliší a pojmenuje výtvarné techniky (kresba, malba, grafika)
- zná vlastnosti a možnosti techniky kresby tužkou, tuší a dřívkem, suchým i mastným pastelem, uhlem či rudkou
- míchá barevné odstíny
- rozlišuje přírodní a civilizační struktury
- vnímá výtvarné dílo a poučeně pojmenuje, co se mu líbí či nelíbí

4. ročník

Žák:

- vědomě pracuje s odstíny jednotlivých barev, rozpozná barevný kontrast

- pracuje se zvětšováním nebo zmenšováním motivů
- zachycuje hru se světlem a stínem
- rozeznává umělecké disciplíny (malířství, sochařství, grafiku)
- hodnotí průběh vzniku a výsledek tvůrčí činnosti své i ostatních
- popisuje osobní vnímání výtvarného díla

5. ročník

Žák:

- zná vyjadřovací možnosti linky, bodu, plochy, barvy a tvaru
- modeluje světlem a stínem
- vyjadřuje barevné vztahy objektu a pozadí
- objasní svůj záměr
- přemýšlí ekologicky, užívá již použité materiály
- cítí spoluodpovědnost za společnou práci
- se inspiruje uměleckými díly a postupy

6. ročník

Žák:

- pomocí výtvarných prostředků záměrně vyjadřuje emoční zabarvení námětu, své představy a zážitky
- zachycuje pohyb, rytmus, dynamiku, vnímá jejich účinek
- uplatňuje tvarovou a barevnou nadsázku
- vnímá význam estetického hlediska tvorby
- umí zvolit pro námět vhodnou techniku, vysvětlí svůj záměr
- má přehled o nejvýznamnějších památkách v okolí

7. ročník

Žák:

- zadané téma samostatně zpracuje – vytvoří varianty návrhů, zdůvodní výběr konečného návrhu, účinek techniky zvolené k realizaci
- vnímá prostor v perspektivě
- komponuje barevné, tvarové a prostorové vztahy
- využívá fotografie a nových médií dle vlastního uvážení
- dokáže pracovat ve zkratce a zjednodušení, uplatňuje stylizaci a experimentaci
- zvládá jednoduchou perspektivu
- je schopen spolupracovat, respektovat druhé, vyjádřit se k práci druhých i své, obhájí a zdůvodní svůj postoj

II. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- přistupuje k výtvarnému problému samostatně, samostatně využívá nabytých znalostí a dovedností
- ovládá vyjadřovací prostředky kresby, malby, grafiky, objektové a akční tvorby
- samostatně si vybírá námět dle vlastního zájmu a volí správnou techniku a zpracování, umí řešit výtvarný problém
- dokáže abstrahovat námět
- popíše rozdíl mezi uměleckým dílem a kýčem

2. ročník

Žák:

- si uvědomuje náhodu ve tvůrčím procesu a dokáže ji využít
- vědomě a samostatně používá prvky výtvarného vyjadřování ve svojí tvorbě
- si uvědomuje odpovědnost vůči kolektivnímu dílu, umí si obhájit svůj vlastní postup
- se orientuje ve stylech, obdobích výtvarného umění

3. ročník

Žák:

- respektuje různá hlediska tvorby, je schopen konceptuálně myslet
- při řešení výtvarného problému dokáže najít více možností interpretace a vybrat tu, která je mu nejbližší
- správně používá odbornou terminologii
- vědomě hledá roli umění v denním životě

4. ročník

Žák:

- propojuje grafický návrh s písmem
- samostatně přichází s výtvarnými tématy a jejich řešením
- pracuje týmově, podílí se na společném projektu
- pro svou tvorbu dokáže využít podněty z různých epoch dějin výtvarného umění

PROSTOROVÁ TVORBA

1. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- rozlišuje plošné a prostorové vyjádření
- pracuje s hlinou jako základním tvárným materiálem
- modeluje z představy
- používá otisků různých materiálů a předmětů
- dokáže vytvořit jednoduchý tvar z různých materiálů (hlíny, papíru, provazu, drátu...)
- používá bezpečně a účinně nástroje a vybavení
- staví z daných tvarových prvků a přírodnin prostorové kompozice

2. ročník

Žák:

- zná základní materiály pro modelování
- neplýtvá materiály
- převádí smyslové podněty do hmoty, reaguje na tvar a strukturu
- vyjadřuje své názory a stanoviska
- spolupracuje se spolužákem ve dvojici
- reaguje na motivaci výtvarným uměním

3. ročník

Žák:

- se nebojí experimentu a je schopen ho využít
- si všímá detailů a jejich modelace a subjektivně je přetvoří
- dokáže vytvořit prostorový objekt, uvědomuje si jeho konstrukci
- využívá nadsázku a porozumění
- komponuje pravidelné i nepravidelné sestavy
- kombinuje různé materiály
- modeluje objem a povrch plasticky
- poučeně rozebírá příčiny svého nezdaru

4. ročník

Žák:

- umí pracovat s hlinou, zná její vlastnosti a možnosti
- ví o rozmanitosti materiálů, hapticky vnímá jejich strukturu a správně využívá jejich vlastnosti
- popisuje osobní vnímání prostorového výtvarného díla
- se vyjadřuje gestem či pohybem
- na základě předešlé zkušenosti odhadne možnost materiálu
- rozlišuje oblasti výtvarného umění – malířství, sochařství, architekturu

5. ročník

Žák:

- užívá již použitých materiálů pro vyjádření vlastní myšlenky
- vytváří z nalezených předmětů nová prostředí
- cítí spoluodpovědnost za společnou práci
- vědomě užívá vyjadřovací prostředky prostorové tvorby (tvar, objem)
- dokáže zjednodušit tvar
- dle potřeby volí správný materiál, obhájí svou volbu
- pomáhá spolužákovi při výstavbě objektu

6. ročník

Žák:

- otevřeně komunikuje a diskutuje, vyjadřuje své názory a stanoviska, odlišuje postupy, aby dosáhl chtěného, poznává a respektuje odlišnost
- realizuje návrh užití keramiky
- rozeznává kontrast při používání různých plastických prvků
- dokáže z nalezených předmětů vytvářet nová prostředí

7. ročník

Žák:

- obhájí a zdůvodní svůj postoj
- záměrně používá materiály a jejich struktury
- vytváří nefigurativní plastiky jako parafráze pocitů a představ
- pracuje s celkem i detailem
- převede návrhovou kresbu v prostorové dílo
- využívá světla a stínu a uvědomuje si důležitost objemové modelace

II. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- respektuje různá hlediska tvorby
- volí dle svého uvážení postup a materiál
- vědomě používá výrazové a kompoziční možnosti zvolené prostorové techniky
- rozliší kvalitu uměleckého díla a obhájí svůj názor

2. ročník

Žák:

- samostatně řeší výtvarné problémy
- správně používá odbornou terminologii
- pracuje s vizuálními znaky a symboly
- zná umělecké slohy a směry a umí k nim přiřadit sochařská a architektonická díla

3. ročník

Žák:

- stylizuje tvar a uplatňuje design
- volí postup práce a zpracování – modelování, konstruování, tvarování
- umí si obhájit, ale i přizpůsobit vlastní postup
- se inspiroje sochařskými díly ve své tvorbě

4. ročník

Žák:

- dovede sám najít své téma
- nainstaluje své práce na výstavu
- poučeně zhodnotí výtvarné dílo, zná umělecké slohy a směry

7 VZDĚLÁVACÍ OBSAH TANEČNÍHO OBORU

Charakteristika:

Taneční obor ZUŠ je určen všem dětem se zájmem o tanec. Podchycuje a rozvíjí taneční nadání dětí. Probouzí smysl pro krásu a harmonii tance. Rozvíjí tvůrčí schopnosti a tak prohlubuje duševní život člověka. Každému žákovi poskytuje (podle míry jeho schopností a zájmu) základy odborného vzdělání.

I. a II. stupeň je ukončen absolventským výkonem formou veřejného vystoupení.

7.1 Přípravné studium

Učební plán – varianta 1: dvouleté přípravné studium

	1. ročník	2. ročník
Přípravná taneční výchova D	1	2

Učební plán – varianta 2: jednoleté přípravné studium

	1. ročník
Přípravná taneční výchova J	2

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět Přípravná taneční výchova D

1. ročník

Žák:

- pohybem reaguje na rytmické, dynamické i melodické impulzy
- interpretuje taneční hry, dětské lidové hry

2. ročník

Žák:

- opakuje po učiteli protahovací a průpravné cviky
- se kultivovaně pohybuje po prostoru třídy

Vyučovací předmět Přípravná taneční výchova J

1. ročník

Žák:

- pohybem reaguje na rytmické, dynamické i melodické impulzy
- opakuje po učiteli protahovací a průpravné cviky
- se kultivovaně pohybuje po prostoru třídy
- interpretuje taneční hry, dětské lidové hry

7.2 Studijní zaměření - Taneční obor

Učební plán

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Taneční průprava	1	2									
Taneční praxe	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Základy tanečních technik			2	2	2	2	2	3	3	3	3

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět Taneční průprava

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- předvede držení těla v základních pozicích
- pojmenuje jednotlivé části těla, pánev, trup, páteř, hlava, dolní končetiny a horní končetiny
- předvede pohyb z místa na místo
- reaguje na změny tempa: pomalu, rychle
- reaguje na dynamické změny: silně, slabě
- vytleská říkadlo, slovo
- hodnotí postavení těla

2. ročník

Žák:

- dle svých schopností zvládá držení těla ve stoji i v pohybu
- zvládá vedený kyvadlový švih paží
- umí přeskok, poskok, cval, koníčkový přeskok, přísuný krok, přeměnný krok
- umí rozlišit 3/4 a 4/4 takt
- reaguje na první dobu
- po prostoru se pohybuje po přímých i oblých drahách
- citlivě reaguje na změny v hudbě
- improvizuje převážně spontánně

Vyučovací předmět Základy tanečních technik

3. ročník

Žák:

- uplatní své znalosti o zásadách držení těla v polohách na místě i v pohybu
- zvládá zopakovat po učiteli jednoduché čtyřtaktové vazby se změnou polohy těžiště
- umí použít dvojpolku, polkový krok hladký, valčíkový krok, základní krok mazurky
- se po prostoru pohybuje různými druhy chůze a běhu, poskočným krokem, cvalem, obraty, otáčkami, přeskoky, výskoky
- se po prostoru pohybuje po půdorysných drahách přímých, oblých i lomených
- rozpozná a pohybem reaguje na charakteristické tempo a rytmus hudby
- umí zopakovat rytmus, tempo, třídobé a čtyřdobé takty s uplatněním synkopy, tečkovaného rytmu a trioly
- umí pohybem vyjádřit rozdíl durové a molové tóniny
- umí pohybem vyjádřit náladu hudebních skladeb a ztvárnit dané náměty

4. ročník

Žák:

- umí zopakovat jednoduché pohybové vazby v nízkých polohách se změnou polohy těžiště, které jsou kombinovány s vedenými nebo švihovými pohyby
- na volnosti zopakuje krátké jednoduché vazby vedených i švihových pohybů trupu, horních a dolních končetin se změnou polohy těžiště na místě i v různých pozicích dolních končetin
- dokáže vyjádřit, které pohyby mu dělají obtíže, které mu jdou snadno, jaké má nedostatky a navrhne cestu nápravy či zlepšení
dokáže se tanečně pohybovat po prostoru a využívá při tom naučených prvků
- reaguje na dynamiku v hudbě pp, p, mf, f, ff
- umí vyjádřit pohybem crescendo a decrescendo
- umí reagovat na různá tempa a jejich náhlé a postupné změny
- zvládá rytmická cvičení ve dvou, tří a čtyřdobém taktu s uplatněním tečkovaného rytmu
- v improvizaci vyjádří náladu drobných hudebních skladeb i svých námětů, vlastním spontánním způsobem a uplatní získané dovednosti a vědomostí

5. ročník

Žák:

- podle svých možností interpretuje delší pohybové vazby na místě i na volnosti s přecházením do různých poloh, které jsou doprovázeny švihovými, vedenými či vlnivými pohyby paží a trupu
- aplikuje základní znalosti o anatomii pohybu, aplikuje je na sobě samém
- dokáže provést daný pohybový motiv v různých dynamických odstínech a v různých tempech
- zvládá rytmická cvičení ve dvou, tří, a čtyřdobém taktu s uplatněním trioly a synkopy
- zvládá skupinovou polyrytmii a zachování vnitřního rytmu

- se podílí na tvorbě choreografie a hledá s pedagogem a spolužáky pohybové a výrazové prostředky
- sám vytvoří krátké pohybové vazby na základě zadání o prvcích a rytmu

6. ročník

Žák:

- interpretuje nejrůznější vazby se střídáním poloh pohybového centra, obsahující švihy, vlny, impulzy, skoky, otáčky ve svislé ose na místě i z místa
- samostatně při hodinách řeší improvizace s hudbou i bez hudby, prostorové a rytmické úkoly
- podle potřeby používá rytmické nástroje a náčiní

7. ročník

Žák:

- interpretuje probrané pohybové prvky a jejich nejrůznější vazby ve všech polohách u tyče i na volnosti v pohybu i na místě s důrazem na uvědomělý pohyb
- popíše, odkud pohyb vyšel
- si je vědom svých pohybových možností
- se orientuje v základním italském názvosloví
- řeší v etudách prostorové, rytmické a výrazové úkoly

II. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- zvládá základní taneční techniky (Limón, Kniaeff, Duncan)
- zvládá techniky klasického tance
- zvládá použití tanečních technik
- umí prvky pojmenovat odborným názvoslovím
- využívá pohybové principy tanečních technik

2. ročník

Žák:

- uplatní své dovednosti a znalosti v technikách Limón, Duncan a klasického tance
- využívá odborné názvosloví, vyjadřuje se odbornou terminologií
- vnímá svůj „vnitřní a vnější prostor“
- se orientuje ve stavbě lidského těla a jeho možnostech
- pracuje s dynamickými stupni pohybu a uvědomuje si vliv na kvalitu pohybu
- chápe pojem „inspirační zdroj“ a pracuje tak s hudební předlohou

3. ročník

Žák:

- využívá dovednosti a znalosti v technice Limona, Duncan a klasické taneční techniky
- dbá na čisté provedení pohybu dle svých schopností a dispozic
- interpretuje a kombinuje pohybové vazby ve všech technikách
- využívá anatomické znalosti hybnosti těla v praxi
- citlivě vnímá skupinu a zvláštnosti jednotlivců

4. ročník

Žák:

- zopakuje po učiteli náročnější pohybové vazby
- umí sám vytvořit pohybovou vazbu, která je výsledkem jeho dovedností a znalostí tanečních technik a metod
- využívá znalosti principů pohybu
- chápe improvizaci jako neoddělitelnou a základní část tvůrčího procesu na cestě k vytvoření choreografického díla
- samostatně vyhledá vlastní inspirační zdroje, využívá fantazie a představivosti
- používá kompoziční prvky(motiv, věta, téma

Vyučovací předmět Taneční praxe

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- improvizuje spontánním způsobem
- se dokáže prezentovat - vystoupit před spolužáky
- dokáže ohodnotit správné držení těla
- zvládá dětské taneční hry a tance

2. ročník

Žák:

- dovede ztvárnit krátké hudební skladby
- uplatňuje nabyté vědomosti a dovednosti
- se dokáže prezentovat na veřejném vystoupení, ukázkové hodině
- umí uplatnit nabyté vědomosti a dovednosti
- dokáže vlastními slovy ohodnotit viděný taneční projev spolužáků

3. ročník

Žák:

- se pohybuje s náčiním
- tanečně vyjádří drobné hudební skladby
- se aktivně podílí na tvorbě a interpretaci krátkých etud a dokáže poučeně hodnotit u svých spolužáků technické provedení

- se podílí na tvorbě a interpretuje společnou choreografii před diváky v rámci žákovského koncertu, taneční přehlídky, ukázkové hodiny

4. ročník

Žák:

- v rámci drobných etud při hodinách se vyjádří pohybem samostatně, ve dvojici, ve skupině, kdy ostatní jsou diváky
- poučeně hodnotí výrazovou opravdovost a taneční provedení úkolu

5. ročník

Žák:

- ohodnotí provedení vazby spolužáků z hlediska držení těla, souladu dynamiky pohybu, hudby a rytmu
- se prezentuje veřejně při společné choreografii
- rozezná základní taneční styly z audiovizuálního záznamu
- zhodnotí shlédnuté dílo
- sleduje záznamy vlastní interpretace a sám svůj výkon kriticky hodnotí

6. ročník

Žák:

- se velkou měrou podílí na tvorbě choreografie
- tvoří vlastní etudu se zadanými prvky, ve vlastním tempu a zvoleném rytmu
- se účastní tanečních vystoupení

7. ročník

Žák:

- dokáže předvést výstup na dané téma, přičemž se nebojí vložit vlastní nápad
- při interpretaci využívá získaných dovedností
- diskutuje a spolupodílí se na celkové tvorbě choreografie
- hodnotí dílčí výsledky své i ostatních
- se umí z chyb poučit
- po shlédnutí audiovizuálního díla je schopen vyjádřit své pocity, dokáže říct o čem dílo bylo, rozpozná styl

II. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- samostatně vytvoří pohybovou frázi na dané téma a pod vedením pedagoga i krátkou kompozici
- se podílí na tvorbě choreografie, zapojuje se při hledání pohybového a prostorového řešení díla
- se účastní veřejných vystoupení
- se zapojuje do diskuze při hodnocení
- pozitivně přijímá připomínky spolužáků a pedagoga

2. ročník

Žák:

- vytvoří pod vedením učitele jednoduchou kompozici
- diskutuje o vytvořené práci
- se aktivně zapojuje při tvorbě choreografie a řešení tématu
- prezentuje vytvořené dílo vystoupením

3. ročník

Žák:

- samostatně nebo ve skupině pohybově ztónuje vlastní nebo pedagogem navržené téma, předvede a diskutuje o zvolených pohybových prostředcích z hlediska naplnění obsahu a formy díla
- se prezentuje vystoupením

4. ročník

Žák:

- vytvoří samostatně nebo ve skupině kompozici dle vlastního nebo pedagogem navrženého tématu, s vlastním pohybovým, prostorovým, hudebním a kostýmním řešením a prezentuje na veřejnosti jako autorskou tvorbu

8 VZDĚLÁVACÍ OBSAH LITERÁRNĚ-DRAMATICKÉHO OBORU

Výuka je určena těm zájemcům, kteří se zajímají o divadlo a herectví. Výuka je zaměřena na pochopení základních principů dramatického projevu, dramatického projevu s loutkou, zvládnutí slovesného projevu a přiblížení se výtvarným a loutkářským technologiím potřebným k realizaci divadelního tvaru.

I. a II. stupeň je ukončen absolventským výkonem formou veřejného vystoupení

8.1 Přípravné studium

Učební plán – varianta 1: dvouleté přípravné studium

	1. ročník	2. ročník
Přípravná dramatická výchova D	1	1

Učební plán – varianta 2: jednoleté přípravné studium

	1. ročník
Přípravná dramatická výchova J	2

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět Přípravná dramatická výchova D

1. ročník

Žák:

- udrží jednoduchý rytmus
- se pohybuje po prostoru v rámci her
- komunikuje s pedagogem a žáky

2. ročník

Žák:

- zvládá základní komunikační dovednosti v kolektivu dětí
- umí vytleskat jednoduché rytmické cvičení
- umí provést dechové a artikulační cvičení
- umí se po prostoru pohybovat přirozeně
- aktivně spolupracuje se žáky a učitelem

Vyučovací předmět Přípravná dramatická výchova J

1. ročník

Žák:

- zvládá základní komunikační dovednosti v kolektivu dětí
- umí vytleskat jednoduché rytmické cvičení
- umí provést dechové a artikulační cvičení
- umí se po prostoru pohybovat přirozeně
- spolupracuje se žáky a učitelem

8.2 Studijní zaměření – Literárně – dramatické

Učební plán

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Dramatická průprava	2	2									
Herectví a dramatika			1	1	1	1	1	1	1	1	1
Přednes (1.st.)*			1	1	1	1	1	1	1	1	1
Sólový projev a přednes (2. st)*											
Scénografie*											
Tvůrčí psaní*											
Divadelní tvorba			1	1	1	1	1	1	1	1	1

Poznámky:

* Volitelné předměty

Volitelné předměty může pedagog vybírat dle schopností žáků a obměňovat je může nejdříve po pololetí.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět Herectví a dramatika

I. stupeň

3. ročník

Žák:

- aplikuje doposud nabyté vědomosti a dovednosti v práci na jevišti i mimo něj
- vědomě používá základní výrazové prostředky pro sdělování

4. ročník

Žák:

- vědomě vytváří charakter postavy
- dokáže stylizovat postavu v daném žánru

5. ročník

Žák:

- zvládá pohyb v prostoru jeviště a využívá ho jako prostředku dramatického vyjádření
- umí vyjádřit svůj názor k režijním prostředkům a aktivně se umí podílet na jejich realizaci

6. ročník

Žák:

- umí uplatnit získané vědomosti a dovednosti v práci na jevišti i mimo něj

- kriticky reflektuje svou práci i práci ostatních
- zná prostředky, které vedu k herectví a dramatice

7. ročník

Žák:

- umí uplatnit získané vědomosti a dovednosti v náročnější práci na jevišti i mimo něj
- umí vnímat jevištní zákonitosti a loutkářské prostředky, rozpracovat myšlenku, téma a prostředky, kterými lze sdělovat
- vnímá souvztažnost obsahu, formy a výrazu
- uplatňuje pohybové, hlasové, mluvní, výtvarné a hudební schopnosti, znalosti a dovednosti
- respektuje ostatní spolužáky, spolupracuje s nimi a umí od nich přijmout kritiku
- rozlišuje, třídí a pojmenovává své zážitky z představení z role diváka i z role aktéra
- přijímá podněty z jiných uměleckých oblastí – hudební, výtvarné, taneční

II. stupeň

1. ročník

Žák:

- umí osobitě rozvíjet vlastní tvůrčí potenciál v oblasti sdělování
- zvládá použít nabyté vědomosti v oblasti sdělování

2. ročník

Žák:

- umí hledat a nalézat možnosti nových divadelních technik, které kreativním způsobem zpracovává (přetváří, upravuje)
- zvládá se s kolektivem spolupodílet na režii

3. ročník

Žák:

- umí využívat dramaturgii ve zpracovávaných tématech
- je schopen formulovat kritiku, ale také ji přijímat

4. ročník

Žák:

- umí osobitě rozvíjet vlastní tvůrčí potenciál ve všech složkách divadelní tvorby
- vědomě používá nabytých znalostí a dovedností
- zvládá divadelní jazyk s pochopením specifik loutkového divadla

- pracuje s námětem, tématem, myšlenkou spolu s divadelními prostředky do podoby celistvé výpovědi
- si uvědomuje význam spolupráce a v ní svůj vlastní přínos
- má schopnost vnímání a cítění, sebepoznání a sebevyjádření v oblasti umění
- uplatňuje inspirační a konfrontační zdroje z jiných oblastí umění

Vyučovací předmět Přednes

I. stupeň

3. ročník

Žák:

- umí zaujmout a přednesem vyjádřit osobní vztah k tématu literární předlohy
- je schopen vyjádřit empatie k dílu, které si zvolí

4. ročník

Žák:

- zvládá vyjádřit jednoduchý podtext
- si uvědomuje základní výrazové prvky přednesu (přízvuk, intonace, pauza, tempo, dynamika)
- umí s výrazovými prvky pro sdělování pracovat

5. ročník

Žák:

- umí logicky zvládnout autorovu myšlenku a obohatit ji o vlastní interpretační postoj
- uvědoměle pracuje s výrazovými prvky přednesu

6. ročník

Žák:

- zvládá samostatně výběr vlastního interpretačního textu
- zvládá osobně zaujatou interpretaci

7. ročník

Žák:

- umí vybrat interpretační text a umí ho tvořivě upravit tak, aby bylo dílo autora zachováno („škrty“,...)
- interpretuje se zaujetím, tvořivě a kultivovaně

Vyučovací předmět Sólóvý projev a přednes

II. stupeň

1. ročník

Žák:

- zvládá v konkrétním úkolu výraz a způsob vyjadřování sebe i loutky
- zvládá citění a myšlení postavy
- při práci s loutkou zvládá základní dovednosti

2. ročník

Žák:

- zvládá v konkrétním úkolu výraz loutky až po sdělné vyjádření citění a myšlení postavy, interpretované loutkou
- při vodění marionety zvládá základní dovednosti – pohyb a její reakce na vnější podněty
- zvládá základní dovednosti v oblasti moderní dynamické stínohry

3. ročník

Žák:

- v konkrétním úkolu pro zvolený typ loutky umí užít iluzivního a antiiluzivního způsobu práce s loutkou
- zvládá práci s předmětem v souvislosti s pochopením jeho možností v oblasti vzniku jevištní metafor

4. ročník

Žák:

- přináší vlastní tvořivý podíl při práci na roli v absolventském vystoupení
- tvůrčím způsobem zpracovává a jevištně provede krátký sólóvý loutkářský výstup

Vyučovací předmět Scénografie

I. stupeň

3. ročník

Žák:

- umí malým výtvarným prvkem obohatit předměty denní potřeby tak, aby se změnil v improvizovanou loutku
- dovede připravit improvizovanou loutku
- umí vyrobit jednoduchou plošnou loutku

4. ročník

Žák:

- umí vyrobit jednoduchou plošnou loutku s ovládacími prvky
- se umí podílet na výrobě kulis a dekorací

- pracuje s vlastním scénografickým nápadem

5. ročník

Žák:

- umí vytvořit kaširovanou loutku (jednoduchou marionetu, manekýna, javajku)
- zpracovává scénograficky vlastní předlohu, text,..
- zapojuje do realizace scénografie i osvětlení

6. ročník

Žák:

- umí vytvořit jednoduchou spodovou loutku
- umí vytvořit „mupetu“
- zvládá rozvrhnout a zjednodušit menší scénu pro loutkové divadlo

7. ročník

Žák:

- realizuje dle připravované předlohy vlastní malou loutkovou scénu spolu s loutkami
- zvládá zpracovávat i dlouhodobý cíl

II. stupeň

1. ročník

Žák:

- zvládá vytvořit jednoduchou loutku z přírodnin (tyčovou, plošnou, závěsnou)
- zvládá vytvořit loutku dle textové předlohy tak, aby nesla charakter postavy

2. ročník

Žák:

- popíše anatomii a výrazovou charakteristiku loutky a pokouší se vkládat do vyráběné loutky
- je schopen zkonkrétnit vlastní představu o loutce, scéně a vytváří vlastní návrh
- umí tvarovat materiál a vyrábí loutku a scénu

3. ročník

Žák:

- vyrobí loutky pro použití v dramatickém tvaru
- dokáže naplňovat vyšší náročnost na vlastní výtvarné a technické dílo

4. ročník

Žák:

- umí řešit výtvarnou složku inscenace jako celku – loutek, rekvizit, scény, kostýmu loutkoherce při odkrytém vodění a světla
- umí nalézat úsporné výrazové prostředky v proměnlivosti jednotlivých prvků a variabilnosti scény.
- rozliší význam výtvarné zkratky, znakovosti a symboličnosti

- samostatně řeší úkoly, uplatňuje svoji zručnost, získané dovednosti a tvořivý přístup

Vyučovací předmět Tvůrčí psaní

I. STUPEŇ:

3. ročník

Žák:

- umí popsat rozdíl mezi poezií a prózou
- umí převyprávět událost a vystihnout podstatu příběhu

4. ročník

Žák:

- umí utřídit fakta podle důležitosti a v příběhu s nimi umí pracovat
- umí vystihnout základní logiku příběhu

5. ročník

Žák:

- umí zpracovat drama (expozice, kolize, krize, peripetie, katastrofa)
- zvládá vytvořit napětí v příběhu

6. ročník

Žák:

- zvládne rozlišit, co jsou fakta, fikce, názor autora,...
- vlastní tvorbu umí dramatizovat
- umí vyjádřit v díle svůj názor

7. ročník

Žák:

- je schopen autentického písemného projevu při tvůrčím rozvíjení znalostí a dovedností z oblasti slovesné
- dovede literaturu vnímat pozorně, uvědomovat si obsah i formu, poznávat styl zejména v rovině jazykové
- dokáže prostřednictvím slovesných her a cvičení rozšiřovat vlastní stylistickou a jazykovou vybavenost
- umí přijímat rady
- si uvědomuje své přednosti a nedostatky

II. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- umí samostatně zpracovat zadaný literární úkol, a to v různých žánrech
- umí písemně vytvořit náročnější text s propracováním z hlediska sdělnosti obsahu, tématu, použití formy, stylu žánrů,...

2. ročník

Žák:

- umí vystihnout charakter postavy, zvládá stylizaci v daném žánru
- aplikuje zákonitosti výstavby textu

3. ročník

Žák:

- umí dramaturgicky upravit text a podílet se na jeho jevištní realizaci
- umí rozlišit objektivní a subjektivní způsob psaní

4. ročník

Žák:

- umí upravit text k divadelnímu zpracování
- umí samostatně zpracovat dílo žurnalistickými nebo literárními prostředky

Vyučovací předmět Divadelní tvorba

I. STUPEŇ:

3. ročník

Žák:

- umí zaujmout krátkou improvizací na dané téma
- umí spolupracovat při hře s ostatními

4. ročník

Žák:

- umí vědomě uplatnit vlastní sociální zkušenosti
- zvládne svým tělesným postojem vyjádřit charakter postavy

5. ročník

Žák:

- umí pojmenovat divadelní prostor a názvosloví používá
- umí rozhodnout, který typ scény podpoří jeho výkon

6. ročník

Žák:

- zvládne pohybový charakter postavy
- zvládne se soustředit na dokončení divadelního tvaru

7. ročník

Žák:

- je schopen autentického projevu na jevišti
- zvládá základy dialogického jednání
- dokáže rozdělit role, dle dispozic spolužáků
- umí improvizovat ve skupině
- si uvědomuje své přednosti a nedostatky

II. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- zná a uplatňuje základní principy divadelní tvorby
- zvládá v kolektivní, skupinové nebo individuální ukázce stanovené úkoly divadelní tvorby

2. ročník

Žák:

- umí se zorientovat v literatuře dějin umění
- umí ohodnotit hereckou složku zhlédnutého dramatického díla (divadelní představení, televizní inscenace, rozhlasové hry, filmu)

3. ročník

Žák:

- umí zvládnout techniku jednoduchého fyzického jednání na vnější a vnitřní podněty
- v improvizacích a etudách zaměřených k rozvíjení představivosti a fantazie umí dosáhnout v různých variantách pravdivého a výrazného zveřejnění smyslového a citového zážitku.
- umí pohybově rytmicky reagovat na podněty literární, hudební a výtvarné a pokouší se o stylizovaný projev.

4. ročník

Žák:

- v improvizaci udrží v jednání zadaný typ – charakter
- zvládne krátkou improvizaci v různých dramatických žánrech (drama, komedie, klauniáda, groteska atd.) a dramatický dialog jako vyšší formu vyjádření vztahu s využitím divadelních výrazových prostředků.

- umí tvořivě pojmout svůj úkol v absolventském vystoupení a svoji úlohu tvořivě fixuje
- je schopen reflektovat práci svou i druhých, hodnotit ji, přijmout kritiku práce vlastní
- umí rozvíjet schopnost spolupracovat, naslouchat a respektovat ostatní,
- zvládne si osvojit prostřednictvím individuální i skupinové tvorby aktivně vhodná umělecká díla v souvislostech s dobou jejich vzniku

9 STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

Žák je přijat na základě přihlášky a vzdělávání se uskutečňuje dle individuálního vzdělávacího plánu uvedeného v třídní knize. Individuální vzdělávací plán vytvoří příslušný učitel.

V oborech, kde vzdělávání probíhá formou kolektivní výuky (VO,TO,LDO), je podmínkou přijetí takového počtu žáků, aby bylo možno vytvořit skupinu.

10 ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Škola je otevřená žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Na základě odborného posudku pedagogicko-psychologické poradny nebo speciálně pedagogického centra vytvoří učitel ve spolupráci se zákonnými zástupci žáka individuální vzdělávací plán (IVP), který je v souladu s vyhláškou č. 73/2005 Sb. ve zn. pozd. předpisů, o vzdělávání žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných. Tento IVP postupně realizuje. Při výuce jsou uplatňovány vhodné metody a organizační postupy, které jsou konzultovány s poradenským pracovištěm.

11 VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Škola vyhledává a rozvíjí talent a mimořádné nadání žáků. Při zjišťování mimořádného nadání žáků spolupracuje s pedagogicko-psychologickou poradnou nebo speciálně pedagogickým centrem a na základě závěrů odborného vyšetření sestavuje individuální vzdělávací plán (IVP), který je v souladu s vyhláškou č. 73/2005 Sb. ve zn. pozd. předpisů, o vzdělávání žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných. Tento IVP postupně realizuje. Mimořádně nadaní žáci mohou být na základě vykonané komisionální zkoušky zařazeni do rozšířeného studia, nebo případně i přeřazeni do vyššího ročníku.

12 HODNOCENÍ ŽÁKŮ A VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY

12.1 Zásady a způsob hodnocení žáků

Pojetí hodnocení žáků

Hodnocení žáků vnímáme jako důležitý nástroj jejich motivace. Plní funkci zpětné vazby a zároveň kontinuálního zdroje informací pro rodiče.

Zásady hodnocení žáků

Hodnocení žáků obecně vychází z vyhlášky č. 71/2005 Sb. o základním uměleckém vzdělávání ve znění pozdějších předpisů a z platného školního řádu ZUŠ Česká Lípa.

Prospěch v jednotlivých předmětech hodnotíme klasifikací:

1 – výborný, 2 – chvalitebný, 3 – uspokojivý, 4 – neuspokojivý.

Těmito stupni je také klasifikována postupová zkouška, pokud je stanovena, a její klasifikace je započítána do hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení za druhé pololetí.

Žáci I. a II. stupně individuální výuky HO vykonávají na konci druhého pololetí postupovou zkoušku.

Základní studium I. a II. stupně, studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin a studium pro dospělé se ukončují vykonáním závěrečné zkoušky. Závěrečná zkouška může mít formu absolventského vystoupení, výstavy výtvarných prací nebo jinou formu prezentace umožňující hodnocení výsledků vzdělávání žáka.

Celkový prospěch hodnotíme slovně: prospěl s vyznamenáním, prospěl, neprospěl.

Při hodnocení žáků vycházíme z těchto zásad:

- každého žáka hodnotíme individuálně s přihlédnutím k jeho schopnostem a možnostem
- hodnotíme jeho aktuální výkon s jeho předchozími výsledky
- při hodnocení klademe důraz na pozitivní motivaci
- vedeme žáky k vlastnímu hodnocení svých výkonů

Při celkovém hodnocení žáků dále přihlížíme k jejich:

- přístupu a kvalitě domácí přípravy
- aktivitě a tvůrčímu přístupu v hodinách
- výsledným prezentacím na koncertech, akcích, soutěžích, přehlídkách a výstavách
- kvalitě plnění školních výstupů

12.2 Vlastní hodnocení školy

Oblasti vlastního hodnocení školy jsou:

- podmínky ke vzdělávání
- podpora školy žákům a studentům, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob na vzdělávání
- výsledky vzdělávání žáků a studentů
- řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků

Výsledky vlastního hodnocení školy jsou každý rok součástí výroční zprávy o činnosti školy.